

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਗਿਆਨ ਪ੍ਰਕਾਸ਼

ਲੇਖਕ :
ਗਿਆਨੀ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਕਲਾਸਵਾਲੀਆ

ਪੁਨਰ ਸੰਪਾਦਨ :
ਜੂਨ 2013

ਸੰਪਾਦਕ :
ਸੁਖਪਾਲ ਸਿੰਘ
ਬੀ-197, ਐਨ.ਐਫ.ਐਲ. ਕਲੋਨੀ,
ਬਠਿੰਡਾ-151003

ਮੋਬਾਇਲ :
94174-47774

ਈ-ਮੇਲ :
sukhpalsidhu58@gmail.com

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਗਯਾਨ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਗ੍ਰੰਥ

- ਦੋਹਿਰਾ : ਆਦਿ ਪੁਰਖ ਪਰਮਾਤਮਾ, ਦੀਨ ਦਯਾਲ ਅਪਾਰ।
ਸੱਤਾ ਮਨ ਵਸ ਕਰਨ ਦੀ, ਤੂੰ ਬਖਸ਼ੀਂ “ਕਰਤਾਰ” ॥
- ਦੋਹਿਰਾ : ਮਨ ਸਮਝਾਵਨ ਕਾਰਨ, ਝੇੜੇ ਲਿਖ ਬੇਅੰਤ।
ਕਰਾਂ ਗ੍ਰੰਥ ਤੱਯਾਰ ਇਹ, ਆਦਰ ਦੇਵਨ ਸੰਤ ॥
- ਦੋਹਿਰਾ : ਪੱਖ ਵਾਦ ਜੋ ਮਜ਼੍ਹਬ ਦਾ, ਇਸ ਵਿੱਚ ਧਰਾਂ ਨ ਮੂਲ।
ਮਨ ਨੂੰ ਹੈ ਸਮਝਾਵਨਾ, ਝਗੜੇ ਹੋਰ ਫ਼ਜ਼ੂਲ ॥
- ਦੋਹਿਰਾ : ਹਿੰਦੂ ਮੁਸਲਮਾਨ ਦਾ, ਸਾਂਝਾ ਹੈ ਇਹ ਗ੍ਰੰਥ।
ਖੁਸ਼ ਹੋਵਨ ਪੜ੍ਹ ਏਸ ਨੂੰ, ਸਭ ਮਜ਼੍ਹਬ ਸਭ ਪੰਥ ॥

ਬਿਜੈ ਦੰਡਕ ਛੰਦ

ਉੜਾ ॥॥॥॥

ਉੜਾ- ਓਅੰਕਾਰ ਅਕਾਲ ਕਰਤਾ, ਸਿਰਜਨ ਹਾਰ ਕਰਤਾਰ ਬੇਅੰਤ ਤੂੰ ਹੈਂ
ਓਤ ਪੋਤ ਦੇ ਵਿੱਚ ਤਮਾਮ ਰਮਿਓਂ, ਆਰ ਪਾਰ ਥੀਂ ਬਿਨ੍ਹਾਂ ਅਨੰਤ ਤੂੰ ਹੈਂ
ਉਦਾਰ ਦਾਤਾਰ ਅਪਾਰ ਵੱਡਾ, ਰੰਗ ਰੰਗ ਦੇ ਵਿੱਚ ਰਮੰਤ ਤੂੰ ਹੈਂ
ਉਤਪਤੀ ਸੰਘਾਰ ਦੇ ਕਰਨ ਹਾਰਾ, ਪ੍ਰਮਾਤਮਾਂ ਆਤਮਾ ਜੰਤ ਤੂੰ ਹੈਂ
ਉਦੇ ਅਸਤ ਸਮਸਤ ਅਕਾਸ਼ ਧਰਤੀ, ਜ਼ੋਰੇ ਜ਼ੋਰੇ ਦੇ ਵਿਚ ਬਸੰਤ ਤੂੰ ਹੈਂ
ਉੱਚਾ ਦੇਵ ਦੰਤੋਂ ਸੁੱਚਾ ਜੀਵ ਜੰਤੋਂ, ਮਾਯਾ ਨਾਗਨੀ ਦਾ ਸੱਚਾ ਕੰਤ ਤੂੰ ਹੈਂ
ਉੱਤਮ ਅਤੀ ਤੇ ਤਮ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਰਹਿਤ ਪ੍ਰਭੂ, ਸੂਰਜ ਚੰਦ ਦੇ ਵਿੱਚ ਸੋਭੰਤ ਤੂੰ ਹੈਂ
ਉਦਾਸੀਨ ਤਿਆਗ ਵੈਰਾਗ ਵਾਲਾ, ਅਸਲ ਗਿ੍ਰਸਤੀ ਤੇ ਵੱਡਾ ਸੰਤ ਤੂੰ ਹੈਂ
ਉੱਤੇ ਤੁੱਧਦੇ ਕਿਸੇ ਦਾ ਹੁਕਮ ਨਾਹੀਂ, ਰੱਖਨ ਹਾਰ ਕਾਬੂ ਦੇਵ ਦੰਤ ਤੂੰ ਹੈਂ
ਉੱਪਰ ਸੋਹੇ ਆਕਾਸ਼ ਤੇ ਤਲੇ ਧਰਤੀ, ਵਿੱਚ ਖੇਲ ਅਚਰਜ ਖੇਲੰਤ ਤੂੰ ਹੈਂ
ਉਣਾ ਕਿਤੇ ਨ, ਹੈਂ ਭਰਪੂਰ ਸਾਰੇ, ਗਯਾਨੀ, ਗਯਾਨ ਤੇ ਸੰਤ ਮਹੰਤ ਤੂੰ ਹੈਂ
ਉਸਾਰ ਢਾ “ਕਰਤਾਰ” ਹੈ ਹੱਥ ਤੇਰੇ, ਕਿਤੇ ਇੱਕ ਤੇ ਕਿਤੇ ਬਿਅੰਤ ਤੂੰ ਹੈਂ
ਉੱਡਗਨ ਅਤੇ ਸੂਰਜ ਚੰਦ ਅੰਦਰ, ਜੋਤ ਰੂਪ ਹੋਕੇ ਚਮਕੰਤ ਤੂੰ ਹੈਂ
ਉਰੇ ਪਰੇ ਜਿੱਥੇ ਕਿੱਥੇ ਜ਼ਾਹਿਰ ਬਾਤਨ, ਵਿੱਚ ਬਾਗ ਉਜਾੜ ਲਹਿਰੰਤ ਤੂੰ ਹੈਂ
ਉਪਮਾ, ਉਪਮੇਯ, ਉਪਮਾਨ ਤੂੰ ਹੈਂ, ਤੇ ਧਿਆਤਾ ਧਯਾਨ ਧਯੰਤ ਤੂੰ ਹੈਂ
ਉਪਦੇਸ਼ ਉਪਾਸ਼ਨਾਂ ਆਪ ਆਪੇ, ਆਪੇ ਆਪਣਾ ਜਾਪ ਜਪੰਤ ਤੂੰ ਹੈਂ
ਉਣਨ ਬੁਣਨ ਉਧੇੜ ਬਖੇੜ ਸਾਰੇ, ਪ੍ਰਲੈ ਉਤਪਤੀ ਸਭ ਕਰੰਤ ਤੂੰ ਹੈਂ
ਉਪਰ ਕਰੀਂ ਤੂੰ ਰਹਿਮ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਦੇ, ਜੀ ਰਹੀਮ ਕਰੀਮ ਭਗਵੰਤ ਤੂੰ ਹੈਂ

ਐੜਾ ॥2॥

ਐੜਾ - ਆਖੀਏ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਕੀਹ ਭਾਈ, ਸਾਥੋਂ ਹਰ ਕੋਈ ਹੈ ਵਿਚਾਰ ਵਾਲਾ
ਅਸਾਂ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਕੀਹ ਮੱਤਾਂ ਦੇਣੀਆਂ ਨੇ, ਮਨ ਆਪਣਾ ਹੈ ਵਿਕਾਰ ਵਾਲਾ
ਆਪ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸੋਧਿਆ ਨਹੀਂ, ਕੂੜਾ ਹੂੰਝਿਆ ਨਹੀਂ ਬੁਰੀ ਕਾਰ ਵਾਲਾ
ਅੱਠੇ ਪਹਿਰ ਬੁਰਯਾਈਆਂ ਵਿਚ ਰਹਿੰਦੇ, ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਭਜਨ ਕਰਤਾਰ ਵਾਲਾ
ਅੱਗ ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਦੀ ਬਲੇ ਅੰਦਰ, ਬੜਾ ਬੁਰਜ ਹੈ ਕਿਬਰ ਹੰਕਾਰ ਵਾਲਾ
ਅੱਠੇ ਆਪ ਤੇ ਦੱਸੀਏ ਰਾਹ ਕਿੰਨੂੰ, ਕੰਢਾ ਮੱਲਿਆ ਅਸਾਂ ਉਰਾਰ ਵਾਲਾ
ਐਵੇਂ ਉਮਰ ਮਗਰੂਰੀਆਂ ਵਿੱਚ ਬੀਤੀ, ਹੀਲਾਂ ਸੋਚਿਆ ਨ ਛੁਟਕਾਰ ਵਾਲਾ
ਅੱਖਾਂ ਹੁੰਦਿਆਂ ਅੱਨ੍ਹਿਆਂ ਵਾਂਗ ਫਿਰੇ, ਨਸ਼ਾ ਪੀਕੇ ਖੁਦੀ ਖੁਮਾਰ ਵਾਲਾ
ਆਪਾ ਮੇਟਨ ਆਪਨਾ ਰੂਪ ਲੱਧਾ, ਪਾਯਾ ਭੇਦ ਨਾਹੀਂ ਦਿਲਬਰ ਯਾਰ ਵਾਲਾ
ਅੱਜ ਤੱਕ ਗਲੀਆਂ ਛਾਣ ਮਾਰੀਆਂ ਨੇ, ਬੂਹਾ ਮਿਲਯਾ ਨ ਦਿਲਦਾਰ ਵਾਲਾ
ਅਸਲ ਨੁਕਤੇ ਉੱਤੇ ਨ ਨਜ਼ਰ ਠਹਿਰੀ, ਸਬਕ ਸਿੱਖਿਆ ਨਹੀਂ ਪਿਆਰ ਵਾਲਾ
ਐਣਾ ਵਿੱਚ ਸੰਸਾਰ ਨ ਸਫਲ ਕੀਤਾ, ਲਾਹਿਆ ਭਾਰ ਨ ਸਿਰੋਂ ਉਧਾਰ ਵਾਲਾ
ਆਸਾ ਤ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਦੇ ਵਿੱਚ ਗਰਕ ਹੋਕੇ, ਮੋਹ ਪਾਲਦੇ ਰਹੇ ਸੰਸਾਰ ਵਾਲਾ
ਐਧੂ ਧੰਦਿਆਂ ਦੇ ਧੋਰੀ ਉਮਰ ਸਾਰੀ, ਹੀਲਾਂ ਪਿੱਟਦੇ ਰਹੇ ਘਰਬਾਰ ਵਾਲਾ
ਅੰਦਰ ਕੂੜ ਤੇ ਬਾਹਰ ਤੋਂ ਬਣੇ ਸੱਚੇ, ਧੋਪਾ ਕਰਦੇ ਰਹੇ ਜੁਆਰ ਵਾਲਾ
ਐਨ ਗੈਨ ਦੀ ਕਰੀ ਪਛਾਨ ਕੋਈ ਨ, ਮਗਜ਼ ਰੱਖਿਆ ਵੱਡੇ ਹੁਸ਼ਿਆਰ ਵਾਲਾ
ਅਨਲਹੱਕ ਨ ਕਹਯਾ ਮਨਸੂਰ ਵਾਂਗੂੰ, ਝੂਟਾ ਲਿਆ ਨ ਇਸ਼ਕ ਦੀਦਾਰ ਵਾਲਾ
ਅੱਧੀ ਘੜੀ ਭੀ ਮਨ ਨੂੰ ਰੋਕਿਆ ਨ, ਸੁਣਿਆ ਰਾਗ ਨਾਹੀਂ ਅਨਹਦ ਤਾਰ ਵਾਲਾ
ਆਕਬਤ ਦਾ ਜ਼ਰਾ ਨ ਫ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ, ਫ਼ਿਕਰ ਰੱਖਯਾ ਝੂਠ ਪਸਾਰ ਵਾਲਾ
ਅੱਗੇ ਠਾਕਰਾਂ ਦੇ ਠੀਕਰ ਬਹੁਤ ਭੱਠੇ, ਠਾਕਰ ਰਿਹਾ ਰੁੱਸਾ ਠਾਕਰਦੂਰ ਵਾਲਾ
ਐੱਤਰ ਗਿਆ ਸਮਾਂ ਸਾਰਾ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦਾ, ਕੀਤਾ ਫ਼ਿਕਰ ਨਾਹੀਂ ਆਖਰਕਾਰ ਵਾਲਾ
ਅਰਜ਼ ਕਰ ਮੁਆਫ਼ੀਆਂ ਕਿਵੇਂ ਮੰਗਾਂ, ਹੁਕਮ ਪਾਲਿਆ ਨਹੀਂ ਸੂਕਾਰ ਵਾਲਾ
ਅਜੇ ਤੱਕ ਨ ਕੋਡੀਆਂ ਚਾਰ ਪੱਲੇ, ਲੇਖਾ ਦੇਵਣਾ ਕਈ ਹਜ਼ਾਰ ਵਾਲਾ
ਐਬਦਾਰ ਹਾਂ ਐਬ ਕਮਾਏ ਵੱਡੇ, ਰਾਹ ਛੱਡਿਆ ਨੇਕ ਬਪਾਰ ਵਾਲਾ
ਅਸਲ ਅਮਲ ਦੀ ਰਾਸ ਨ ਲਈ ਪੱਲੇ, ਬੱਧਾ ਬੋਝ ਗੁਨਾਹ ਦੇ ਭਾਰ ਵਾਲਾ
ਆਯਾ ਦੂਰ ਤੇ ਖਰਚ ਨ ਕੁਝ ਪੱਲੇ, ਕੰਢਾ ਦਿਸਦਾ ਨ ਨੇੜੇ ਪਾਰ ਵਾਲਾ
ਆਦਰ ਕਿਵੇਂ ਦਰਗਾਹ ਦੇ ਵਿੱਚ ਮਿਲੂ, ਕੀਤਾ ਕੰਮ ਸਦਾ ਸਜ਼ਾਵਾਰ ਵਾਲਾ
ਆਪੇ ਰਹਿਮ ਕਰੇ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘਾ, ਹੁਣ ਆਸਰਾ ਸਿਰਫ਼ ਕਰਤਾਰ ਵਾਲਾ

ਈੜੀ ॥3॥

ਈੜੀ - ਇਲਮ ਤੇ ਇੱਕ ਨਾ ਅਮਲ ਕੀਤਾ, ਭਾਵੇਂ ਪੜ੍ਹੀਆਂ ਪੁਸਤਕਾਂ ਸਾਰੀਆਂ ਨੇ
ਇਬਰਾਨੀ, ਯੂਨਾਨੀ ਤੇ ਪੜ੍ਹੀ ਭਾਸ਼ਾ, ਅਰਬੀ ਫ਼ਾਰਸੀ ਤੇ ਝਖਾਂ ਮਾਰੀਆਂ ਨੇ

ਇਕ ਨੁਕਤਾ ਦਿਲ ਤੇ ਟਿਕਿਆ ਨ, ਫੋਲੀ ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀਆਂ ਭਾਰੀਆਂ ਨੇ
 ਇਸ ਅੰਦਰੋਂ ਗਈ ਨ ਮੈਲ ਰਤੀ, ਰੰਗਾ ਵਿਚ ਲਾਈਆਂ ਭਾਵੇਂ ਤਾਰੀਆਂ ਨੇ
 ਇਧਰ ਉਧਰ ਤਾਂ ਝਾਕਦੇ ਉਮਰ ਬੀਤੀ, ਨਹੀਂ ਖੋਲ੍ਹੀਆਂ ਦਿਲ ਦੀਆਂ ਬਾਰੀਆਂ ਨੇ
 ਇਨ੍ਹਾਂ ਅੱਖੀਆਂ ਨਾਲ ਨ ਰੱਬ ਡਿੱਠਾ, ਨਿੱਤ ਤੱਕੀਆਂ ਸੋਹਣੀਆਂ ਨਾਰੀਆਂ ਨੇ
 ਇੜਾ ਪਿੰਗੁਲਾ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ ਐਵੇਂ, ਜੋਗੀ ਵਾਸਨਾਂ ਨਹੀਂ ਖਲ੍ਹਾਰੀਆਂ ਨੇ
 ਇਸ ਖਾਕ ਢੇਰੀ ਅੰਤ ਖਾਕ ਹੋਣਾ, ਕਿਉਂ ਏਡ ਮਗਰੂਰੀਆਂ ਧਾਰੀਆਂ ਨੇ
 ਇਹ ਸਰਾਂ ਖਾਲੀ ਏਥੇ ਪਈ ਰਹੇਗੀ, ਲੱਦ ਜਾਵਣਾ ਇਥੋਂ ਬਪਾਰੀਆਂ ਨੇ
 ਇੰਦਰ ਜਾਲ ਦੀ ਖੇਲ ਦੇ ਵਾਂਗ ਬੰਦੇ, ਇਹ ਖੇਲਾਂ ਅਕਾਲ ਖਲ੍ਹਾਰੀਆਂ ਨੇ
 ਇੱਟਾਂ ਚੂਨੇ ਦੇ ਮਿਲਕੇ ਮਹਿਲ ਖੜੇ, ਕਿਆ ਸੋਹਣੀਆਂ ਸਾਫ਼ ਅਟਾਰੀਆਂ ਨੇ
 ਇਹ ਇਮਾਰਤਾਂ ਉੱਚੀਆਂ ਵੇਖ ਕਰਕੇ, ਲੱਤਾਂ ਸਦਾ ਦੇ ਲਈ ਪਸਾਰੀਆਂ ਨੇ
 ਇਥੇ ਰਹਿਣ ਤੇਰਾ ਸਦਾ ਵਾਸਤੇ ਨਹੀਂ, ਕਰ ਚੱਲਣੇ ਦੀਆਂ ਤੱਯਾਰੀਆਂ ਨੇ
 ਇਕ ਮਿੰਟ ਟ੍ਰੇਨ ਨੇ ਠਹਿਰਨਾ ਨਹੀਂ, ਚੱਲ ਜਾਵਣਾ ਲੱਦ ਅਸਵਾਰੀਆਂ ਨੇ
 ਇੱਲ ਪਵੇ ਆਕਾਸ਼ ਤੋਂ ਅਜ਼ਲ ਦੀ ਆ, ਜਿੰਦਾਂ ਲੁਕਦੀਆਂ ਫਿਰਨ ਵਿਚਾਰੀਆਂ ਨੇ
 ਇਮਤਿਹਾਨ 'ਚੋਂ ਹੋਵਨਾ ਪਾਸ ਔਖਾ, ਚਿੰਤਾ ਖਾਂਦੀਆਂ ਇਹੋ ਕਰਾਰੀਆਂ ਨੇ
 ਈਸ਼ਰ ਓਟ ਦੇ ਬਿਨ੍ਹਾਂ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘਾ, ਦੂਰ ਹੋਣੀਆਂ ਨਹੀਂ ਲਾਚਾਰੀਆਂ ਨੇ

ਸੱਸਾ 114।।

ਸੱਸਾ - ਸਭ ਕੁਝ ਜਾਣਦਾ ਬੁੱਝਦਾ ਏ, ਬੰਦਾ ਫੇਰ ਭੀ ਗਲਤੀਆਂ ਕਰੀ ਜਾਂਦਾ
 ਸੁਣਦਾ ਵੇਖਦਾ ਹਾਲ ਤਮਾਮ ਭਾਈ, ਪੈਰ ਰਾਹੋਂ ਕੁਰਾਹ ਹੀ ਧਰੀ ਜਾਂਦਾ
 ਸਦਾ ਵੇਖਦਾ ਛਡਦਿਆਂ ਜਾਂਦਿਆਂ ਨੂੰ, ਪਾਪ ਕਰ ਕਲਾਵੇ ਹੈ ਭਰੀ ਜਾਂਦਾ
 ਸਾਥੀ ਲੱਦ ਗਏ ਵੇਖਦਾ ਮੂੜ੍ਹ ਅੱਖੀਂ, ਪੈਰ ਹੋ ਗੁਮਰਾਹ ਪਸੱਰੀ ਜਾਂਦਾ
 ਸੂਸ ਇਕ ਭੀ ਆਪਣੇ ਵੱਸ ਨਹੀਂ, ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਨਿਕਲ ਕੇਹੜੀ ਘੜੀ ਜਾਂਦਾ
 ਸੁਾਨ ਵਾਂਗ ਬੇ ਸਬਰੀ ਭਰੀ ਅੰਦਰ, ਸਬਰ ਛੱਡ ਭੌਕਣ ਘਰੋ ਘਰੀ ਜਾਂਦਾ
 ਸਾਰਾ ਦਿਨ ਦਲੀਲਾਂ ਦੇ ਮਗਰ ਦੌੜੇ, ਇੱਕ ਘੜੀ ਨ ਸਿਮਰਯਾ ਹਰੀ ਜਾਂਦਾ
 ਸਮ੍ਹਾਂ ਹਿਰਸ ਤੇ ਤਮ੍ਹਾਂ ਵਧਾ ਪਾਪੀ, ਵੇਖੋ ਵਾਂਗ ਪਤੰਗ ਦੇ ਸੜੀ ਜਾਂਦਾ
 ਸਮਝ ਬੰਦਿਆ ਡਿੱਗ ਨ ਧਰਤ ਉੱਤੇ, ਗੁੱਡੀ ਵਾਂਗ ਅਸਮਾਨ ਕਯੋ ਚੜ੍ਹੀ ਜਾਂਦਾ
 ਸੂਰ ਵਾਂਗ ਮਗਰੂਰ ਸੁਰੂਰ ਬਾਝੋਂ, ਵਿਸ਼ੇ ਗੰਦਗੀ ਦੇ ਵਿੱਚ ਵੜੀ ਜਾਂਦਾ
 ਸ਼ਾਮ ਪਉਰੀ ਅੰਨ੍ਹਿਆਂ ਗਾਫ਼ਲਾ ਓਏ, ਤੇਰਾ ਦਿਨ ਜਵਾਨੀ ਦਾ ਢਰੀ ਜਾਂਦਾ
 ਸੰਨ੍ਹ ਮਾਰ ਟੋਲਾ ਪੰਜਾਂ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਦਾ, ਮਾਲ ਅੰਦਰੋਂ ਅੰਦਰੀ ਹਰੀ ਜਾਂਦਾ
 ਸਾਰ ਕਰ ਗਵਾਰ ਵਿਚਾਰਹੀਨਾ, ਕਿਉਂ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਮਰੀ ਜਾਂਦਾ
 ਸਾਲ ਗਏ ਬਤੀਤ ਪਲੀਤ ਬੰਦੇ, ਕੰਮ ਹੁਣ ਤੋੜੀ ਤੇਰਾ ਸਰੀ ਜਾਂਦਾ
 ਸਾਂਭ ਖੇਤ ਨੂੰ ਰੱਖ ਹੁਸ਼ਿਆਰ ਹੋਕੇ, ਸਮਾਂ ਸੂਸ ਅੰਗੂਰੀ ਨੂੰ ਚਰੀ ਜਾਂਦਾ

ਸਿਰ ਮੌਤ ਦਾ ਵੱਜ ਨਗਾਰਾ ਰਿਹਾ, ਕੰਢਾ ਰੇਤਲਾ ਉਮਰ ਦਾ ਖਰੀ ਜਾਂਦਾ
 ਸੱਦਾ ਪੈ ਹਜ਼ੂਰ ਤੋਂ ਝੱਬ ਜਾਣਾ, ਦਿਨ ਹਾਜ਼ਰੀ ਕਿਉਂ ਵਿਸ਼ਰੀ ਜਾਂਦਾ
 ਸਾਰੀ ਉਮਰ ਦਾ ਹੋ ਹਿਸਾਬ ਮੁਲਜ਼ਮ, ਕੈਦ ਹੋਵਦਾ ਯਾਂ ਹੋ ਬਰੀ ਜਾਂਦਾ
 ਸੱਚ ਜੇਕਰ ਪੱਲਿਓਂ ਨਿਕਲਿਆ ਨ, ਵੇਖੀਂ ਦੋਜ਼ਖਾਂ ਨੂੰ ਪੈਕੇ ਹੜੀ ਜਾਂਦਾ
 ਸੰਗ ਸੰਤਾਂ ਕਰ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘਾ, ਭਵ ਸਿੰਧ ਸਹਿਜੇ ਬੰਦਾ ਤਰੀ ਜਾਂਦਾ

ਹਾਹਾ 11511

ਹਾਹਾ - ਹੋਰ ਖਿਆਲਾਂ ਦੇ ਵਿੱਚ ਪੈਕੇ, ਐਵੇਂ ਬੰਦਿਆ ਉਮਰ ਤੂੰ ਗਾਲ ਨਾਹੀਂ
 ਹਰ ਦਮ ਅਮੋਲ ਹੈ ਰਤਨ ਤੇਰਾ, ਤੇਰੇ ਕੁਝ ਭੀ ਵਿੱਚ ਖਿਆਲ ਨਾਹੀਂ
 ਹਾਇ ਦਮ ਗਿਆ ਹੱਥ ਆਂਵਦਾ ਨਹੀਂ, ਪਰਤ ਆਵਣੇ ਗੁਜ਼ਰੇ ਸਾਲ ਨਾਹੀਂ
 ਹਰ ਵਕਤ ਹਰਾਮ ਦਾ ਖਿਆਲ ਜਿਨ੍ਹਾਂ, ਓਹ ਪਛਾਣਦੇ ਹੱਕ ਹਲਾਲ ਨਾਹੀਂ
 ਹੱਦੀ ਦੀਨ ਦੀ ਨਹੀਂ ਹਦਾਯਤ ਲਈ, ਹੋਣਾ ਰੱਬ ਦਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਸਾਲ ਨਾਹੀਂ
 ਹੱਥੋਂ ਕੋਡੀਆਂ ਚਾਰ ਨ ਦਾਨ ਕੀਤਾ, ਨਾਲ ਜਾਵਣਾ ਧਨ ਤੇ ਮਾਲ ਨਾਹੀਂ
 ਹਾਰ ਉਮਰ ਜਵਾਰੀਆ ਹਾਰ ਬੈਠੋਂ, ਬਾਜ਼ੀ ਦੇਕੇ ਜਿੱਤ ਨੂੰ ਭਾਲ ਨਾਹੀਂ
 ਹਾੜ ਗਿਆ ਐਵੇਂ ਹਾੜ੍ਹੇ ਕਰਦਿਆਂ ਨੂੰ, ਖਬਰੇ ਦੇਖਣਾ ਫੇਰ ਸਯਾਲ ਨਾਹੀਂ
 ਹਾਣੀ ਗਏ ਤੇਰੇ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਕਿੱਧਰ, ਆਏ ਪਰਤ ਕੇ ਬੁੱਢੜੇ ਬਾਲ ਨਾਹੀਂ
 ਹੱਜ ਹਾਜੀਆਂ ਨਹੀਂ ਕਬੂਲ ਹੋਣਾ, ਜੇ ਪੂੰਜੀ ਈਮਾਨ ਦੀ ਨਾਲ ਨਾਹੀਂ
 ਹੁਰਮਤ ਵਿੱਚ ਦਰਗਾਹ ਦੇ ਤਿਨ੍ਹਾਂ ਮਿਲਸੀ, ਅੰਦਰ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ੈਤਾਨ ਦੀ ਚਾਲ ਨਾਹੀਂ
 ਹਾਕਮ ਹੁਕਮ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਜੇ ਚੱਲਿਓਂ ਤੂੰ, ਹੋਣਾ ਫੇਰ ਤੇਰਾ ਚੰਗਾ ਹਾਲ ਨਾਹੀਂ
 ਗੱਲਾਂ ਕਰ ਖਾਂ ਜੋ ਮਨ ਆਵੰਦੀਆਂ, ਸਮੇਂ ਲੱਭਣੇ ਇਹ ਖੁਸ਼ਹਾਲ ਨਾਹੀਂ
 ਹਰਨਾ ਚਰੇਂ ਅੰਗੂਰੀਆਂ ਨਿੱਤ ਹਰੀਆਂ, ਸਿਰ ਸੁਝਦੀ ਸ਼ੇਰ ਦੀ ਛਾਲ ਨਾਹੀਂ
 ਹੱਦ ਲੋਕ ਤੇ ਧਰਮ ਦੀ ਟੱਪ ਗਿਓਂ, ਤੈਨੂੰ ਦਿੱਸਦਾ ਸਿਰ ਤੇ ਕਾਲ ਨਾਹੀਂ
 ਹਰਟ ਰਾਤ ਦਿਨੋਂ ਤੂੰ ਤੂੰ ਕਰੇ, ਤੂੰ ਸਿੱਖਦਾ ਇਹ ਮਿਸਾਲ ਨਾਹੀਂ
 ਹੁਣ ਬਿਰਧ ਅਵਸਥਾ ਹੋ ਗਈ, ਦਿਲ ਰਿਹਾ ਕਾਲਾ, ਕਾਲੇ ਵਾਲ ਨਾਹੀਂ
 ਹੱਕ ਆਪਣਾ ਅਜੇ ਪਛਾਣਿਆ ਨ, ਪੈਰ ਥਿੜਕਦੇ ਕੁਝ ਸੰਭਾਲ ਨਾਹੀਂ
 ਹਰਲ ਹਰਲ ਕਰਦਾ ਸਾਰੀ ਉਮਰ ਫਿਰਿਓਂ, ਮਨ ਰੱਜਿਆ ਅਜੇ ਕੰਗਾਲ ਨਾਹੀਂ
 ਹੋਯਾ ਬੁੱਢਾ ਤੇ ਹਿਰਸ ਜੁਆਨ ਹੋਈ, ਗਲੋਂ ਲਾਹਿਆ ਮੋਹ ਜੰਜਾਲ ਨਾਹੀਂ
 ਹੈ ਗੋਰ ਉਡੀਕਦੀ ਬੁਢਿਆ ਓਏ, ਤੂੰ ਅਜੇ ਭੀ ਜਪੇਂ ਗੋਪਾਲ ਨਾਹੀਂ
 ਹਰ ਸਾਲ ਰੰਗਾ ਅਸ਼ਨਾਨ ਕੀਤਾ, ਲੱਥਾ ਮਨ ਦਾ ਮੂਲ ਜੰਗਾਲ ਨਾਹੀਂ
 ਹਿਰਸ ਅੰਦਰੋਂ ਅਜੇ ਜਵਾਨ ਓਵੇਂ, ਜ਼ੋਰ ਦਿਹ ਦੇ ਵਿਚ ਰਵਾਲ ਨਾਹੀਂ
 ਹੰਕਾਰ ਦਾ ਬੁਰਜ ਹੈ ਓਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਧੋਣ ਸੱਕਦਾ ਬੁੱਢਾ ਉਠਾਲ ਨਾਹੀਂ
 ਹੀਲੇ ਕਰਦਾ ਅਜੇ ਭੀ ਜੀਵਣੇ ਦੇ, ਬਹਿਣਾ ਉੱਠਣਾ ਜ਼ਰਾ ਸੁਖਾਲ ਨਾਹੀਂ
 ਹੱਸੇ ਸਿਰ ਉੱਤੇ ਮੌਤ ਕਮਲੇ ਦੇ, ਮਰਨ ਪਹਿਰੇ ਭੀ ਯਾਦ ਅਕਾਲ ਨਾਹੀਂ

ਹਰਦਵਾਰ ਗੱਯਾ ਨ੍ਹਾ ਨ੍ਹਾ ਆਯਾ, ਗਿਆ ਅੰਦਰੋਂ ਕ੍ਰੋਧ ਚੰਡਾਲ ਨਾਹੀਂ
 ਹੂੜਮੱਤ ਓਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਰਹੀ, ਰਿਹਾ ਕਾਗ ਤੇ ਹੋਯਾ ਮਰਾਲ (ਹੰਸ) ਨਾਹੀਂ
 ਹੋਣਾ ਫਿਹਲ ਉਮੈਦ ਨ ਪਾਸ ਦੀ ਏ, ਜਿਸ ਕੱਢਿਆ ਇੱਕ ਸਵਾਲ ਨਾਹੀਂ
 ਹਾਰ ਜਿਹਨੂੰ ਆ ਜਾਏ ਤਕਦੀਰ ਵੱਲੋਂ, ਕੰਮ ਦੇ ਤਦਬੀਰ ਦੀ ਢਾਲ ਨਾਹੀਂ
 ਹੋਵੇ ਹਰੀ ਅਕਾਲ ਦੀ ਓਟ ਜਿੱਥੇ, ਓਥੇ ਆਵੰਦਾ ਮੂਲ ਜਵਾਲ ਨਾਹੀਂ
 ਹਰੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜਪ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘਾ, ਵਿੰਗਾ ਹੋਇ ਤੇਰਾ ਮੂਲ ਵਾਲ ਨਾਹੀਂ

ਕੱਕਾ ॥6॥

ਕੱਕਾ - ਆਖਦਾ ਕੌਣ ਵਿਚਾਰ ਕਰੇ, ਹੋਣ ਲੋਭ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਖਰਾਬ ਬੰਦੇ
 ਕੁੱਤਾ ਫਿਰਦਾ ਜਿਵੇਂ ਹਲਕਾਯਾ ਏ, ਲੋਭ ਹਲਕ ਦੇ ਵਿੱਚ ਬੇਤਾਬ ਬੰਦੇ
 ਕੁੱਤੀ ਵਾਸ਼ਨਾ ਮਗਰ ਹੈ ਲਾਈ ਫਿਰਦੀ, ਪਏ ਭਟਕਦੇ ਪਾਉਣ ਅਜ਼ਾਬ ਬੰਦੇ
 ਕਰਦੇ ਕਦੇ ਭੀ ਕੰਮ ਨ ਨੇਕੀਆਂ ਦੇ, ਜਿਹੜੇ ਚੰਦਰੇ ਪੀਣ ਸ਼ਰਾਬ ਬੰਦੇ
 ਕੱਟ ਖਾਂਵਦੇ ਬੇਗੁਨਾਹ ਨੂੰ ਜੋ, ਹੋਣ ਦੋਸ਼ੀ ਪਏ ਕਬਾਬ ਬੰਦੇ
 ਕਰਨ ਬੁਰੀਆਂ ਸੋਹਬਤਾਂ ਨਿੱਤ ਜਿਹੜੇ, ਨਹੀਂ ਮੰਨਦੇ ਹੁਕਮ ਕਿਤਾਬ ਬੰਦੇ
 ਕੁੰਭੀ ਨਰਕ ਤਿਆਰ ਹੈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ, ਰੱਦੇ ਗਏ ਜੋ ਵਿਚ ਜਨਾਬ ਬੰਦੇ
 ਕੀਤੀ ਉਮਰ ਸਾਰੀ ਨੇਕੀ ਇੱਕ ਭੀ ਨ, ਨਹੀਂ ਸਿੱਖਿਆ ਅਦਬ ਅਦਾਬ ਬੰਦੇ
 ਕੀਤੇ ਅਮਲ ਦਰਗਾਹ ਜਾ ਪੇਸ਼ ਹੋਵਣ, ਕੀਹ ਦੇਵੋਗਾ ਫੇਰ ਜਵਾਬ ਬੰਦੇ
 ਕਰ ਪੁੱਠਿਆਂ ਖੱਲ ਉਤਾਰ ਲਊ, ਜਮ ਫੜ ਕੇ ਵਾਂਗ ਕਸਾਬ ਬੰਦੇ
 ਕੁਫਰ ਕਾਫ਼ਰਾਂ ਤੋਲਦਾ ਦਿਨ ਸਾਰਾ, ਕਦੇ ਦੇਵਣਾ ਪਊ ਹਸਾਬ ਬੰਦੇ
 ਕਰਮਾਂ ਕੀਤਿਆਂ ਦਾ ਫਲ ਭੋਗਨਾ ਏਂ, ਕੀਤੇ ਹੈਨ ਜੋ ਐਬ ਸਵਾਬ ਬੰਦੇ
 ਕਰਮ ਹੀਨ ਬੇਦੀਨ ਮਲੀਨ ਪਾਪੀ, ਪਾਪ ਛੱਡ ਹੱਯਾਤ ਸੁਆਬ ਬੰਦੇ
 ਕਰੰਗ ਖਾਂਵਦੇ ਹੱਕ ਪਰਾਏ ਲੈ ਕੇ, ਪਿੱਛੇ ਲੋਭ ਦੇ ਪੀਣ ਪਸ਼ਾਬ ਬੰਦੇ
 ਕੁਟੀਆ ਵਿੱਚ ਫ਼ਕੀਰ ਹਮੇਸ਼ ਰਾਜੀ, ਕਿਲ੍ਹੇ ਕੋਟਾਂ ਦੇ ਵਿਚ ਨਵਾਬ ਬੰਦੇ
 ਕੁਝ ਨਾਲ ਨ ਦੋਹਾਂ ਨੇ ਲੈ ਜਾਣਾ, ਪਏ ਰਹਿਣਗੇ ਸਭ ਅਸਬਾਬ ਬੰਦੇ
 ਕਰ ਜ਼ਰਾ ਖਿਆਲ ਵਿਚਾਰ ਦਿਲੋਂ, ਓਹ ਰੁਸਤਮ ਅਤੇ ਸੁਹਰਾਬ ਬੰਦੇ
 ਕਦੇ ਆਏ ਹੈਸਨ ਏਸ ਦੁਨੀਆਂ ਤੇ, ਅੱਜ ਹੋ ਗਏ ਵਾਂਗ ਖ਼ਾਬ ਬੰਦੇ
 ਕੋਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਨਾਮ ਨ ਅੱਜ ਲੈਂਦਾ, ਬੜੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸੀ ਰੋਹਬਦਾਬ ਬੰਦੇ
 ਕਰਨ, ਭੀਮ, ਅਰਜਨ, ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਜਹੇ, ਗੁੰਮ ਹੋ ਗਏ ਮਿਸਲ ਹਬਾਬ ਬੰਦੇ
 ਕਿਆ ਕਿਆ ਏਥੇ ਨਾਮ ਗਿਣ ਦੱਸਾਂ, ਝੱਲੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜਾਇ ਨ ਤਾਬ ਬੰਦੇ
 ਕੱਨੀ ਹੀਰਾ ਮੋਤੀ ਗਲੀਂ ਹਾਰ ਕੰਠੇ, ਮੁੱਖ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਾਂਗ ਮਹਿਤਾਬ ਬੰਦੇ
 ਕੋਇਲ ਵਾਂਗ ਬਾਰੀਕ ਆਵਾਜ਼ ਜਿਨ੍ਹਾਂ, ਮਾਰ ਰੋਕਿਆ ਵਿੱਚ ਨਕਾਬ ਬੰਦੇ
 ਕਿਧਰ ਗਈਆਂ ਪਰੀਜ਼ਾਦਾਂ ਨਾਜ਼ਨੀਨਾਂ, ਰੰਗ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਿਸਲ ਗੁਲਾਬ ਬੰਦੇ
 ਕਈ ਗੁੰਮ ਪਦਾਰਥ ਹੋ ਗਏ ਜੀ, ਅੱਜ ਨਹੀਂ ਕਿਤੋਂ ਦਸਤਯਾਬ ਬੰਦੇ

ਕਿਸ ਚੀਜ਼ ਦਾ ਮਾਨ ਹੈ ਮੂਰਖਾ ਓਏ, ਪਹਿਨ ਕੋਟ ਪਤਲੂਣ ਜੁਰਾਬ ਬੰਦੇ
ਕਿਨ੍ਹਾਂ ਕੂੜ ਪਦਾਰਥਾਂ ਮਗਰ ਲੱਗੇ, ਉੱਡ ਜਾਣ ਇਹ ਵਾਂਗ ਸੀਮਾਬ ਬੰਦੇ
ਕੁੱਲ ਉਮਰ ਕੁਸੰਗੀਆਂ ਵਿਚ ਗਾਲੀ, ਕੀਤਾ ਹਾਸਿਲ ਬਦ ਲਕਾਬ ਬੰਦੇ
ਕੁੱਕੜ ਵਾਂਗ ਫੁਲਾਉਂਦਾ ਧੌਣ ਐਵੇਂ, ਬਾਜ ਅਜ਼ਲ ਦਾ ਲਏਗਾ ਦਾਬ ਬੰਦੇ
ਕਾਹਨੂੰ ਛੱਪੜਾਂ ਦੇ ਵਿਚ ਫਿਰੇ ਨ੍ਹਾਉਂਦਾ, ਗੁਰੂ ਕਾਮਿਲ ਢੂੰਡ ਤਲਾਬ ਬੰਦੇ
ਕਾਮਲ ਮੁਰਸ਼ਦਾਂ ਘਰ ਨ ਕਮੀ ਕੋਈ, ਦਿਲ ਮੇਹਰ ਕਰ ਕਰਨ ਸੈਰਾਬ ਬੰਦੇ
ਕਰੀ ਜਾਹ ਹੀਲਾ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘਾ, ਕਦੇ ਹੋ ਜਾਵੇਂ ਕਾਮਯਾਬ ਬੰਦੇ

ਖੱਖਾ 11711

ਖੱਖਾ - ਖੋਟ ਜਹਾਨ ਦੇ ਵਿਚ ਵਰਤੇ, ਜ਼ਰਾ ਖੌਫ਼ ਨਹੀਂ ਜੇ ਭੈੜੇ ਬੰਦਿਆਂ ਨੂੰ
ਖੁਦੀ ਅਤੇ ਤਕੱਬੀ ਭਰੀ ਸਾਰੇ, ਸੁੱਝੇ ਮੌਤ ਨ ਅਕਲ ਦੇ ਅੰਧਿਆਂ ਨੂੰ
ਖਾਲਿਕ ਖਲਕ ਤੋਂ ਜਾਣਦੇ ਬਾਹਰ ਸੱਭੇ, ਰੱਬ ਲੱਭਦਾ ਨਹੀਂ ਢੂਡੰਦਿਆਂ ਨੂੰ
ਖੁਲਕ ਅਤੇ ਮੁਹੱਬਤਾਂ ਨਹੀਂ ਰਹੀਆਂ, ਲੋਕ ਪਿੱਟਦੇ ਆਪਣੇ ਧੰਧਿਆਂ ਨੂੰ
ਖੁਸ਼ੀ ਹੋਵੰਦੇ ਨਹੀਂ ਪਲੀਤ ਬੰਦੇ, ਵੇਖ ਖਾਂਦਿਆਂ ਅਤੇ ਹਸੰਦਿਆਂ ਨੂੰ
ਖੜੇ ਬਾਹਿਰ ਦਰਗਾਹ ਤੋਂ ਰਹਿਨ ਪਾਪੀ, ਅੰਦਰ ਢੋਹੀ ਨ ਦਿਲ ਦੇ ਗੰਦਿਆਂ ਨੂੰ
ਖੜ ਨਰਕ ਕੁੰਭੀ ਵਿਚ ਢੇਹਿ ਦੇਸਨ, ਕੇ ਛੁਡਾਉ ਨ ਦੁੱਖ ਸਹੰਦਿਆਂ ਨੂੰ
ਖਰਾ ਦੁੱਖ ਪਾਵਨ ਘੁੱਪਘੋਰ ਅੰਦਰ, ਠੰਢੀ ਹਵਾ ਨ ਮਿਲੂ ਤਰਸੰਦਿਆਂ ਨੂੰ
ਖਾਨੇ ਦਿਲਾਂ ਦੇ ਬੰਦ ਦੇ ਬੰਦ ਰਹੇ, ਚਾਬੀ ਨਾਮ ਦੀ ਲਾਈ ਨ ਜੰਦਿਆਂ ਨੂੰ
ਖੋਲ੍ਹ ਖਿੜਕੀਆਂ ਦਿਲ ਦੀਆਂ ਦੇਖੀਆਂ ਨ, ਲੱਭਾ ਅੰਦਰੋਂ ਲਾਲ ਨ ਮੰਦਿਆਂ ਨੂੰ
ਖੋੜਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਸਾਫ਼ ਨ ਅੰਦਰੋਂ ਨੇ, ਪੂਰੇ ਗੁਰੂ ਕੇ ਫੜਕੇ ਰੰਦਿਆਂ ਨੂੰ
ਖਬਰ ਸੁਰ ਤੇ ਤਾਲ ਦੀ ਬਾਹਰ ਦੱਸੇ, ਫੜ ਕੋਣ ਵਜਾਉ ਸਰੰਦਿਆਂ ਨੂੰ
ਖੇਤੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਉੱਜੜੀ ਜੰਮਦੀ ਹੀ, ਕੀਹ ਓਹਨਾਂ ਨੇ ਚਾਰਨਾ ਖੰਧਿਆਂ ਨੂੰ
ਖੈਰ ਕਿਸੇ ਮੁਹਤਾਜ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਪਾਈ, ਦਿੱਤਾ ਕੱਪੜਾ ਨ ਲੋੜਵੰਦਿਆਂ ਨੂੰ
ਖਰਾ ਸੌਦਾ ਨ ਮੂਲੋਂ ਹੀ ਕੋਈ ਕੀਤਾ, ਉਮਰ ਗੁਜ਼ਰੀ ਬਦੀ ਕਮੰਦਿਆਂ ਨੂੰ
ਖਾਬ ਵਿਚ ਭੀ ਰੱਬ ਨ ਯਾਦ ਆਵੇ, ਦਿਨ ਗੁਜ਼ਰਦਾ ਬੁਰਾ ਬਕੰਦਿਆਂ ਨੂੰ
ਖੂਨੀ ਹੈਸਿਆਰੇ ਪਾਪੀ ਜੀਵ ਘਾਤੀ, ਆਵੇ ਤਰਸ ਨ ਜੀਆਂ ਕੁਹੰਦਿਆਂ ਨੂੰ
ਖੱਲ ਲਾਹੇਗਾ ਫੜਕੇ ਜਮ ਜਦੋਂ, ਪਤਾ ਲੱਗੂ ਸਵਾਦ ਚਖੰਦਿਆਂ ਨੂੰ
ਖੋਤੇ ਵਾਲੀ ਪਾਪੀ ਪਾਉਣ ਜੂਨ ਮੰਦੀ, ਆਵੇ ਵਾਰ ਨ ਮੈਲਾ ਢੋਵੰਦਿਆਂ ਨੂੰ
ਖਾਨ ਪਾਨ ਹਵਾ ਪੁਚਾਇ ਜਿਹੜਾ, ਵਿਚ ਪੇਟ ਪੁੱਠੇ ਲਟਕੰਦਿਆਂ ਨੂੰ
ਖੰਡ ਖੀਰ ਅਮੋਲਕ ਹੋਰ ਦਾਤਾਂ, ਦੌਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਬਦੀ ਕਰੰਦਿਆਂ ਨੂੰ
ਖਾਲਕ ਖਲਕ ਕਿਉਂ ਭੁੱਲੋਂ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘਾ, ਜੋ ਪਾਲਦਾ ਚੰਗਿਆਂ ਮੰਦਿਆਂ ਨੂੰ

ਗੱਗਾ ॥8॥

ਗੱਗਾ - ਗਯਾਨੀਆਂ ਜਾਣ ਦਿਹ ਕੂੜ ਝੇੜੇ, ਅੰਦਰ ਵੇਖ ਖਾਂ ਚਾਨਣਾਂ ਕਾਸਦਾ ਏ
ਗੁਰੂ ਗਯਾਨ ਦੀ ਬਲੇ ਮਸਾਲ ਅੰਦਰ, ਚੰਦ ਦਸਵੇਂ ਦਵਾਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਦਾ ਏ
ਗੁਰੂ ਗੋਰ ਦਾ ਹੋਯਾ ਮੁਰੀਦ ਮੁਰਦਾ, ਵਾਕਫ਼ ਹੋ ਗਿਆ ਧਰਤ ਆਕਾਸ਼ ਦਾ ਏ
ਗਈ ਦੂਇ ਦੀ ਢਹਿ ਦੀਵਾਰ ਵਿੱਚੋਂ, ਭਰਮ ਉੱਡਿਆ ਭਾਸ ਅਭਾਸ ਦਾ ਏ
ਗਲੀ ਕਿਤੇ ਮਹਿਬੂਬ ਦੀ ਦੂਰ ਨਾਹੀਂ, ਵਿੱਚ ਖੰਭ ਭੰਬੀਰੀ ਦਾ ਭਾਸਦਾ ਏ
ਗਹਿਮਾ ਗਹਿਮ ਕਰਤਾਰ ਦਾ ਸ਼ੈਹਰ ਵੱਸੇ, ਲੋਕ ਜਾਣਦੇ ਬੁੱਤ ਇਹ ਮਾਸ ਦਾ ਏ
ਗਿਆ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਨਜ਼ਰ ਪੈ ਯਾਰ ਜਾਨੀ, ਮੁੱਕਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਫਿਕਰ ਤਲਾਸ਼ ਦਾ ਏ
ਗੁਫ਼ਾ ਜੰਗਲੀਂ ਢੂੰਡਨੇ ਜਾਂਵਦੇ ਨੇ, ਯਾਰ ਲੱਭਿਆ ਆਪਨੇ ਪਾਸਦਾ ਏ
ਬੰਦਾ ਬੰਦਗੀ ਦੇ ਬਿਨ੍ਹਾਂ ਕੰਮ ਕਿਹੜੇ, ਬੰਦਾ ਮਾਲਕ ਇੱਕ ਸੂਸ ਦਾ ਏ
ਗੱਲ ਗੱਲ ਤੇ ਕਰੋ ਮਗਰੂਰੀਆਂ ਨੂੰ, ਧੌਣ ਸਾਨ੍ਹੇ ਦੇ ਵਾਂਗ ਉਕਾਸ ਦਾ ਏ
ਗਾਲੇ ਵਾਂਗ ਹੈ ਦਲ ਕੇ ਰੱਖ ਦੇਣਾ, ਮੌਤ ਚੱਲ ਦਾ ਗੇੜ ਖਰਾਸ ਦਾ ਏ
ਗੱਲੀਂ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਵਾਰੇ ਨ ਆਉਣ ਦੇਵੇਂ, ਮਾਦਾ ਰੱਖਦਾ ਵੇਦ ਵਿਆਸ ਦਾ ਏ
ਗਾਫ਼ਲ ਗਹਿਲਿਆ ਕਾਸ ਤੇ ਕਰੋ ਆਕੜ, ਤੈਨੂੰ ਪਤਾ ਨ ਆਪਣੀ ਰਾਸ ਦਾ ਏ
ਗਿਲ੍ਹੇ ਕਰੋ ਹਮੇਸ਼ ਤੂੰ ਦੂਜਿਆ ਦੇ, ਤੇਰਾ ਮਨ ਨ ਕਿਤੇ ਧਰਵਾਸਦਾ ਏ
ਗੁਜ਼ਰ ਗਈ ਏ ਬੰਦਿਆ ਉਮਰ ਐਵੇਂ, ਕੀਤਾ ਕੰਮ ਨਾ ਕਦੇ ਕਿਆਸ ਦਾ ਏ
ਗੋਪਾਲ ਗੋਬਿੰਦ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘਾ, ਜਪ ਦੁਖ ਕੱਟੂ ਜਮ ਫਾਸ ਦਾ ਏ

ਘੱਘਾ ॥9॥

ਘੱਘਾ - ਘੜੀ ਘੜੀ ਘੜਿਆਲ ਆਖੇ, ਤੇਰੀ ਬੰਦਿਆ ਉਮਰ ਪਈ ਜਾਂਵਦੀ ਏ
ਘੜੇ ਕੱਚੇ ਵਾਂਗੂੰ ਏਸ ਖੁਰ ਜਾਣਾ, ਸੋਹਣੀ ਦਿਹ ਜੋ ਤੇਰੀ ਸੋਹਾਂਵਦੀ ਏ
ਘੁੰਮਣ ਵਾਣੀਆਂ ਪਾਂਵਦੀ ਮੌਤ ਨਦੀ, ਹਰ ਇੱਕ ਨੂੰ ਰੇੜ੍ਹ ਲੈ ਜਾਂਵਦੀ ਏ
ਘਰੇ ਘਰੀ ਤਿਆਰੀਆਂ ਨਿੱਤ ਹੋਵਣ, ਮੌਤ ਚੋਟ ਨਗਾਰੇ ਚਾ ਲਾਂਵਦੀ ਏ
ਘੱਤ ਫਾਹੀ ਅਮੀਰ ਗਰੀਬ ਮਾਰੇ, ਨਾਮ, ਮੌਤ, ਨਿਮਾਣੀ ਕਹਾਂਵਦੀ ਏ
ਘੁੱਸ ਜਾਂਵਦੀ ਤੋੜਕੇ ਕੋਟ ਕਿਲ੍ਹੇ, ਦੁਨੀਆਂ ਫਿਰਦੀ ਜਿੰਦ ਛਪਾਂਵਦੀ ਏ
ਘੜੀ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਰਾਗ ਰੰਗ ਹੁੰਦੇ, ਓਥੇ ਡੂੰਘੜੇ ਵੈਣ ਪਵਾਂਵਦੀ ਏ
ਘੁੱਗ ਵੱਸਦੇ ਸ਼ਹਿਰ ਉਜਾੜ ਕਰਕੇ, ਬੀਆਬਾਨ ਵੈਰਾਨ ਕਰਾਂਵਦੀ ਏ
ਘਰਾਂ ਵਿੱਚ ਰਲਕੇ ਸੁਖੀ ਵਸਦਿਆਂ ਨੂੰ, ਚੁੱਕ ਵਿੱਚ ਮਸਾਨ ਸੁਲਵਾਂਦੀ ਏ
ਘੱਟੇ ਵਿੱਚ ਸੁਲਤਾਨ ਰੁਲਾਂਵਦੀ ਏ, ਬਲਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਮਾਰ ਮੁਕਾਂਵਦੀ ਏ
ਘਾਇਲ ਵਿੱਚ ਮੈਦਾਨ ਦੇ ਕਰ ਸੁੱਟੇ, ਸੋਹਣੇ ਸੂਰਮੇ ਮਾਰ ਖਪਾਂਵਦੀ ਏ
ਘੋੜੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਚਾੜ੍ਹਕੇ ਲੈ ਜਾਂਦੀ, ਸ਼ਕਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਨਹੀਂ ਦਿਖਾਂਵਦੀ ਏ
ਘੋੜੇ ਚੜ੍ਹਦਿਆਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਧਾਂਗ ਪੈਂਦੀ, ਕਾਂਵਾਂ ਕੁੱਤਿਆਂ ਤਈਂ ਖੁਲਾਵਾਂਦੀ ਏ
ਘੁਸੜ ਜਾਂਵਦੇ ਜ਼ੋਰ ਬਲਕਾਰ ਸਾਰੇ, ਜਿੱਥੇ ਪੈਰ ਆ ਮੌਤ ਟਿਕਾਂਵਦੀ ਏ

ਘੂਕ ਮੋਹ ਦੀ ਨੀਂਦ ਵਿੱਚ ਸੁੱਤਿਆਂ ਨੂੰ, ਇਕਦਮ ਆ ਟੁੰਬ ਜਗਾਂਵਦੀ ਏ
ਘੁਣ ਵਾਂਗ ਵਿੱਚੇ ਵਿੱਚ ਖਾ ਜਾਂਦੀ, ਖਾਨਦਾਨਾਂ ਦੇ ਨਾਮ ਮਿਟਾਂਵਦੀ ਏ
ਘੋਲ ਕਰਕੇ ਢਹੇ ਨ ਕਿਸੇ ਪਾਸੋਂ, ਕੰਡ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਫੜਕੇ ਲਾਂਵਦੀ ਏ
ਘਾਟ ਇਕੇ ਉਤਾਰਦੀ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ, ਜ਼ਰਾ ਮੂਲ ਨ ਫ਼ਰਕ ਰਖਾਂਵਦੀ ਏ
ਘਾਟ ਵਾਧ ਨ ਪਲ ਦੀ ਹੋਣ ਦੋਂਦੀ, ਐਨ ਵਕਤ ਮੁਕੱਰਰਾ ਤੇ ਆਂਵਦੀ ਏ
ਘਾਤ ਲਾ ਬਿੱਲੀ ਵਾਂਗੂੰ ਦੇਖਦੀ ਰਹੇ, ਪੰਛੀ ਚੁਗਦਾ ਚੋਗ ਦਬਾਂਵਦੀ ਏ
ਘੂਰਘੁੱਪ ਜੋ ਕਰਨ ਗਰੀਬਾਂ ਤਾਈਂ, ਇੱਕੇ ਘੂਰੀ ਵਿਚ ਜਾਨ ਸੁਕਾਂਵਦੀ ਏ
ਘਾਣ ਪਲਾਂ ਵਿੱਚ ਲਾਹ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘਾ, ਹੁਕਮ ਪੁਰਖ ਅਕਾਲ ਕਮਾਂਵਦੀ ਏ

ਚੱਚਾ ।।10।।

ਚੱਚਾ - ਚਿੱਤ ਦੇ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰ ਕਰ ਖਾਂ, ਕਿਹੜੀ ਗੱਲ ਤੇ ਫਿਰੋਂ ਮਗਰੂਰ ਬੰਦੇ
ਚਾਰ ਘੜੀ ਦਾ ਮੇਲ ਸਰਾਂ ਦਾ ਏ, ਲੱਦ ਜਾਵਣਾ ਸਾਥ ਜ਼ਰੂਰ ਬੰਦੇ
ਚਲੋ ਚਲੀ ਜਹਾਨ ਦੇ ਵਿੱਚ ਲੱਗੀ, ਭਰ ਮੌਤ ਲੰਘਾ ਰਹੀ ਪੂਰ ਬੰਦੇ
ਚੜੀ ਚਾਤਰੀ ਜਾਵਣੀ ਭੁੱਲ ਸਾਰੀ, ਜਦੋਂ ਜਮਾਂ ਦੀ ਆ ਪਈ ਘੂਰ ਬੰਦੇ
ਚਾਣ ਚੱਕ ਆ ਮੌਤ ਦਬਾ ਲੈਣਾ, ਭੁੱਲ ਜਾਵਣਾ ਗਰਬ ਗਰੂਰ ਬੰਦੇ
ਚਤਰ ਬਣਿਆਂ ਆਪਣੇ ਮਨੋਂ ਫਿਰੋਂ, ਤੋੜ ਜ਼ਾਬਤੇ ਅਤੇ ਦਸਤੂਰ ਬੰਦੇ
ਚੇਤਾ ਭੁੱਲ ਗਿਆ ਤੈਨੂੰ ਗਾਫ਼ਲਾ ਓਏ, ਹਾਜ਼ਰ ਹੋਵਣਾ ਸਾਹਿਬ ਹਜ਼ੂਰ ਬੰਦੇ
ਚਿੱਤ ਸਾਫ਼ ਨ ਜਦ ਤੱਕ ਵਾਂਗ ਸੀਸੇ, ਨਹੀਂ ਸਾਹਿਬ ਨਜ਼ਰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਬੰਦੇ
ਚਾਉ ਜਿਨ੍ਹਾਂ, ਮਾਹਬੂਬ ਦੇ ਦੇਖਣੇ ਦਾ, ਸੂਲੀ ਚੜ੍ਹੇ ਉਹ ਵਾਂਗ ਮਨਸੂਰ ਬੰਦੇ
ਚਿਣਗ ਇਸ਼ਕ ਦੀ ਪਈ ਆ ਦਿਲ ਜੇਹੜੇ, ਖਾਕ ਹੋਇ ਵਾਂਗੂ ਕੋਹਤੂਰ ਬੰਦੇ
ਚਾਕ ਵਾਂਗ ਮਹਿਬੂਬ ਦੇ, ਹੋਇ ਚੱਕਰ, ਦੁਨੀਆਂ ਵਿਚ ਹੋ ਗਏ ਮਸ਼ਹੂਰ ਬੰਦੇ
ਚਾਲ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਾਸੇ ਦੀ ਰਹੀ ਸਿੱਧੀ, ਬਾਜ਼ੀ ਜਿੱਤ ਗਏ ਉਹ ਜ਼ਰੂਰ ਬੰਦੇ
ਚੁਗਲੀ, ਈਰਖਾ, ਨਿੰਦਿਆ ਕਰਨ ਜੇਹੜੇ, ਖਾਣ ਗੰਦਗੀ ਬੇਸ਼ੁਰ ਬੰਦੇ
ਚੰਗੇ ਉਹ ਜੋ ਹੱਕ-ਪਛਾਣਗੇ ਨੇ, ਨਹੀਂ ਖਾਂਵਦੇ ਗਾਂ ਤੇ ਸੂਰ ਬੰਦੇ
ਚੁੱਪ ਭਲੀ ਬੇ ਫ਼ਾਇਦਾ ਬਕਨ ਨਾਲੋਂ, ਚੰਗਾ ਰਹਿਣ ਫਸਾਦ ਤੋਂ ਦੂਰ ਬੰਦੇ
ਚੁੱਕ ਕਿਸੇ ਦੀ ਮੰਨਕੇ ਦੁੱਖ ਪਾਉਣਾ, ਭੂਹੇ ਹੋਕੇ ਵਾਂਗ ਲੰਗੂਰ ਬੰਦੇ
ਚੁਣ ਖਾਂਵਦੇ ਨੇ ਹੰਸ ਸਦਾ ਮੋਤੀ, ਕਾਗ ਗੰਦਗੀ ਖਾਣ ਕਰੂਰ ਬੰਦੇ
ਚੁੱਕ ਬਿਸਤਰਾ ਜਲਦ ਤਿਆਰ ਹੋ ਜਾਹ, ਲੰਘ ਜਾਹ ਪੱਤਣ ਪਹਿਲੇ ਪੂਰ ਬੰਦੇ
ਚਿੰਤਾ ਕਰ ਨ ਕਿਸੇ ਭੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਤੂੰ, ਹਰ ਥਾਂ ਸਾਹਿਬ ਭਰਪੂਰ ਬੰਦੇ
ਚੱਲ ਚੱਖ ਸਵਾਦ ਪਿਆਰ ਵਾਲਾ, ਉੱਪਰ ਚੜ੍ਹਕੇ ਇਸ਼ਕ ਖਜੂਰ ਬੰਦੇ
ਚੰਦ ਸੂਰਜ ਰੌਸ਼ਨੀ ਲੈਣ ਜਿੱਥੋਂ, ਆਵੇ ਨਜ਼ਰ ਖੁਦਾ ਦਾ ਨੂਰ ਬੰਦੇ
ਚਾਏ ਵੇਖ ਖਾਂ ਦਿਲ ਦੇ ਪੜਦਿਆਂ ਨੂੰ, ਚਾਰੋਂ ਤਰਫ਼ ਹੋ ਰਿਹਾ ਜ਼ਹੂਰ ਬੰਦੇ
ਚਾਰੋਂ ਤਰਫ਼ ਹੀ ਚਾਨਣਾ ਨਜ਼ਰ ਆਵੇ, ਹੋਵੇ ਦਿਲੋਂ ਅੰਧੇਰ ਕਾਫ਼ੂਰ ਬੰਦੇ

ਚਾਦਰ ਦੂਈ ਦੀ ਪਾੜ ਦੀਦਾਰ ਕਰ ਲੈ, ਪਾਣੀ ਵੇਖ ਲਾਹਕੇ ਉੱਤੋਂ ਬੂਰ ਬੰਦੇ
 ਚੈਨ ਕਦੇ ਨ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਮੂਲ ਆਯਾ, ਛਾਲ ਮਾਰਕੇ ਹਿਰਸ ਤੰਦੂਰ ਬੰਦੇ
 ਚੌੜ ਕਰ ਲਿਆ ਲੇਖਾ ਆਕਬਤ ਦਾ, ਬੇ ਸਿਦਕੇ ਬੇ ਸਬੂਰ ਬੰਦੇ
 ਚਾੜ੍ਹ ਪੀਘ ਪ੍ਰੇਮ ਦੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਝੂਟੀ, ਆ ਕੇ ਵਿਚ ਪ੍ਰੇਮ ਸਰੂਰ ਬੰਦੇ
 ਚੁੱਮੇ ਜਾ ਕੇ ਚਰਨ ਮਹਿਬੂਬ ਓਹਨਾਂ, ਖਾਧਾ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਅਸਲ ਸਮੂਰ (ਫਲ) ਬੰਦੇ
 ਚਹੁੰ ਦਿਨਾਂ ਦਾ ਮੇਲ ਮਿਲਾਪ ਕਰਕੇ, ਉੱਡ ਜਾਏਗਾ ਰੂਹ ਤੱਯੂਰ (ਪੰਛੀ) ਬੰਦੇ
 ਚਰਨ ਫੜ ਗੁਰਦੇਵ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘਾ, ਤੇਰੇ ਬਖਸ਼ੇ ਜਾਣ ਕਸੂਰ ਬੰਦੇ

ਛੱਛਾ ॥111॥

ਛੱਛਾ - ਛੱਡ ਦੇ ਕਪਟ ਫਰੇਬ ਬੰਦੇ, ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਰੱਬ ਤੋਂ ਦੂਰ ਹੀ ਰਹੇਗਾ ਓਏ
 ਛਾਯਾਦਾਰ ਦਰਖਤ ਜੋ ਨੇਕੀਆਂ ਦਾ ਲਾਯਾ ਨਹੀਂ, ਛਾਂਵੇਂ ਕਿਧੀ ਬਹੇਗਾ ਓਏ
 ਛਲ ਕਰੇਂ ਹਰ ਇਕ ਨੂੰ ਦਾਉ ਲਾਵੇਂ, ਖੋਟੀ ਨੀਤ ਬਦਲੇ ਦੁੱਖ ਸਹੇਗਾ ਓਏ
 ਛਿਪਕਲੀ ਦੇ ਵਾਂਗ ਤੂੰ ਢੀਠ ਬੰਦੇ, ਕਦ ਤਕ ਅਧੇਰਾ ਹੀ ਚਹੇਗਾ ਓਏ
 ਛਾਲ ਪਏਗੀ ਚਿੱਤਰੇ ਮੌਤ ਦੀ ਜਾਂ, ਏਸ ਜਿੰਦ ਨੂੰ ਕਿੱਥੇ ਲੁਕਾਏਗਾ ਓਏ
 ਛਿਨ ਭਰ ਦੇ ਸੁੱਖਾਂ ਨੂੰ ਤਰਸਦਾ ਰਹੀਂ, ਜਦੋਂ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦੇ ਵਿੱਚ ਪਏਗਾ ਓਏ
 ਛਾਰ ਉੱਡ ਜਾਸੀ ਤੇਰੀ ਸੜ ਬੰਦੇ, ਮੁੜ ਫੇਰ ਦਿਖਾਲੀ ਨ ਦਏਗਾ ਓਏ
 ਛਮਾ ਛਮ ਰੋਵੇਂ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘਾ, ਬੀਜ ਬੀਜਿਆ ਫਲ ਸੇ ਲਏਗਾ ਓਏ

ਜੱਜਾ ॥112॥

ਜੱਜਾ - ਜਾਣ ਦੇ ਝੂਠਿਆਂ ਝੇੜਿਆਂ ਨੂੰ, ਜੋਤ ਸਭ ਦੇ ਵਿਚ ਪਛਾਨ ਇੱਕੋ
 ਜੀਵ ਜੰਤ ਅਨੰਤ ਦਾ ਰੂਪ ਸਾਰੇ, ਸਿਰਜਨਹਾਰ ਸੰਸਾਰ ਭਗਵਾਨ ਇੱਕੋ
 ਜਿੰਦ, ਪੌਣ, ਪਾਣੀ, ਖਾਕ ਇੱਕੋ ਜਹੀ, ਹੱਥ ਪੈਰ ਤੇ ਨੈਨ ਪਰਾਨ ਇੱਕੋ
 ਜਾਤ ਪਾਤ ਬਣਾ ਲਈ ਆਣ ਅੱਗੇ, ਮੁੱਢ ਹਿੰਦੂ ਅਤੇ ਮੁਸਲਮਾਨ ਇੱਕੋ
 ਜਾਲ ਲਏ ਪਸਾਰ ਨੇ ਮਜ਼ਬਾਂ ਦੇ, ਜ਼ਰਾ ਵੇਖੀਏ ਬੇਦ ਕੁਰਾਨ ਇੱਕੋ
 ਜੰਗ ਕਰਨ ਆਪੇ ਵਿੱਚ ਜਿੱਦੋ ਜਿੱਦੀ, ਇਕ ਖੂਨ ਵਿੱਚੋਂ ਜਿੰਦ ਜਾਨ ਇੱਕੋ
 ਜਿੱਦਾਂ ਪਾਈਆਂ ਮੂਰਖਾਂ ਜਿੱਦ ਬਾਜ਼ਾਂ, ਅਸਲ ਰਾਮ ਰਹੀਮ ਰਹਿਮਾਨ ਇੱਕੋ
 ਜੋੜ ਤੋੜ ਹੁੰਦੇ ਪਏ ਵੱਖੇ ਵੱਖੀ, ਇੱਕੋ ਮੂਲ ਤੋਂ ਘੜੇ ਤਰਖਾਣ ਇੱਕੋ
 ਜਨਮ ਵੇਖੀਏ ਸਭ ਦਾ ਇੱਕੋ ਜਿਹਾ, ਇੱਕੋ ਕਾਰਨੇ ਬਣੇ ਇਨਸਾਨ ਇੱਕੋ
 ਜਾਣਾ ਸਭ ਨੇ ਇੱਕ ਹੀ ਜਾ ਮੁੜਕੇ, ਵੇਖੋ ਸਾਰਿਆਂ ਦਾ ਹੈ ਨਿਸ਼ਾਨ ਇੱਕੋ
 ਜੁਦਾ ਜੁਦਾ ਹੱਦਾਂ ਪਏ ਬੰਨ੍ਹਦੇ ਨੇ, ਹੈ ਧਰਤ, ਵਿਦਵਾਨ, ਬਤਾਨ ਇੱਕੋ
 ਜੂਤ ਖੜਕਦੇ ਪਏ ਨੇ ਮਜ਼ਬਾਂ ਦੇ, ਸਿਰਫ਼ ਜਿੱਦ ਹੀ ਪਏ ਨਿਭਾਨ ਇੱਕੋ
 ਜਿੰਨੂੰ ਪੁੱਛੀਏ ਖਲਕ ਬਨਾਈ ਕਿਸਨੇ, ਅੱਲਾ ਪਾਕ ਤੇ ਰਾਮ ਸੁਨਾਨ ਇੱਕੋ
 ਜਾਹਿਲ ਝਗੜੇ ਪਾਉਣ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘਾ, ਵਿੱਚੋਂ ਆਰਫ਼ ਸੁਰਤ ਟਿਕਾਨ ਇੱਕੋ

ਝੰਝਾ ||13||

ਝੰਝਾ - ਝੇੜਿਆਂ ਦੇ ਵਿਚ ਉਮਰ ਬੀਤੀ, ਐਵੇਂ ਮੂਰਖਾ ਗਲ ਤੂੰ ਪਾਇ ਹੋਏ
ਝਖਾਂ ਮਾਰ ਕੇ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਖੋਹ ਛੱਡੀ, ਵਾਧੂ ਦੁੱਖ ਕਲੇਸ਼ ਵਧਾਇ ਹੋਏ
ਝਾੜ ਪੱਲਿਆਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਜਾਏਂ ਏਥੇ, ਪਾਪ ਕਰ ਜੋ ਪੈਸੇ ਕਮਾਇ ਹੋਏ
ਝਗੜਾ ਇੱਕੋ ਮੁਕਾ ਨਾ ਸਕਿਆ ਤੂੰ, ਵਾਧੂ ਹੋਰ ਕਿਉਂ ਜਾਲ ਫੈਲਾਇ ਹੋਏ
ਝਾੜੂ ਦੇਇ ਨ ਅੰਦਰ ਸਾਫ਼ ਕੀਤਾ, ਕੂੜੇ ਹੋਰ ਤੂੰ ਸਗੋਂ ਖਿੰਡਾਇ ਹੋਏ
ਝੱਲੀ ਵੇਖ ਖ਼ਾਲੀ ਫੇਰ ਝੁਰੇਂ ਮੂਰਖ, ਪਰਤ ਆਉਣ ਨ ਲਾਲ ਗਵਾਇ ਹੋਏ
ਝੂਰ ਰਾਂਝਿਆ ਵੇਖਕੇ ਝੰਗ ਖ਼ਾਲੀ, ਹੀਰ ਰੰਗ ਪੁਰੇ ਰੰਗ ਲਾਇ ਹੋਏ
ਝੱਲਾਂ ਵਿਚ ਨ ਝਲਕ ਦਿਲਦਾਰ ਦਿੱਸੇ, ਗਏ ਐਵੇਂ ਹੀ ਮੰਗੂ (ਮੱਝਾਂ ਦੇ ਵੱਗ) ਚਰਾਇ ਹੋਏ
ਝਾੜਾਂ ਵਿਚ ਕਸਤੂਰੀ ਨੂੰ ਮਿਰਗ ਭਾਲੇ, ਹੁੱਲੇ ਆਪਣੇ ਵਿਚ ਸਮਾਇ ਹੋਏ
ਝੱਲਾ ਲੱਭਦਾ ਰੱਬ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਵੇਖੋ, ਤਾਕ ਦਸਵੇਂ ਦਵਾਰ ਅੜਾਇ ਹੋਏ
ਝੱਲੇ ! ਕਾਲ ਨੇ ਝੂਣ ਕੇ ਝਾੜ ਦੇਣੇ, ਧੀਆਂ ਪੁੱਤ ਪਰਵਾਰ ਬਣਾਇ ਹੋਏ
ਝਾਕ ਅਜੇ ਨ ਛੱਡਦਾ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਦੀ, ਜਮ ਵੇਖਦਾ ਸਾਹਮਣੇ ਆਇ ਹੋਏ
ਝਾਂਝੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਚੱਲਕੇ ਝਾੜ ਦੇਣੇ, ਭਰ ਫਲਾਂ ਜੋ ਡਾਲ ਝੁਕਾਇ ਹੋਏ
ਝੱਬ ਹੋ ਤਯਾਰ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘਾ, ਸਮਝ ਮੌਤ ਨੇ ਬਿਗਲ ਵਜਾਇ ਹੋਏ

ਟੈਂਕਾ ||14||

ਟੈਂਕਾ - ਟੁੱਟਨੀ ਪੀਂਘ ਅਧਵਾਟਿਓਂ ਓਏ, ਜ਼ਰਾ ਸਹਿਜ ਦੇ ਨਾਲ ਚੜ੍ਹਾ ਬੰਦੇ
ਟਕੇ ਮਿਲੇ ਸ੍ਰਾਸਾਂ ਦੇ ਬਹੁਤ ਮਹਿੰਗੇ, ਨੇਕ ਕਰ ਸੌਦਾ ਖਰਚਾ ਬੰਦੇ
ਟਹਿਲ ਕਰਕੇ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਪੂਰਿਆਂ ਦੀ, ਗੁੱਝੇ ਲਾਲ ਨੂੰ ਅੰਬਰੋਂ ਪਾ ਬੰਦੇ
ਟਾਹਰਾਂ ਮਾਰ ਨ ਕੰਨ ਤੇ ਹੱਥ ਧਰਕੇ, ਤੇਰੇ ਅੰਦਰ ਪਾਕ ਖੁਦਾ ਬੰਦੇ
ਟੀਸੀ ਬੈਠਕੇ ਤੋਤਿਆ ਬੋਲ ਨਾਹੀਂ, ਪੈਣਾਂ ਮੌਤ ਗੁਲੇਲੇ ਨੇ ਆ ਬੰਦੇ
ਟਲੇ ਤੀਰ ਤਕਦੀਰ ਦਾ ਕਦੇ ਨਾਹੀਂ, ਭਾਵੇਂ ਸੈ ਥਾਂ ਜਿੰਦ ਛੁਪਾ ਬੰਦੇ
ਟੈਂ, ਟੈਂ, ਕਰਦਾ ਤੋਤੇ ਵਾਂਗ ਫਿਰੇਂ, ਮੈਂ, ਨ, ਮੈਂ, ਨ, ਭੀ ਕਦੇ ਸੁਨਾ ਬੰਦੇ
ਟੱਲ ਵੱਜੇ ਫ਼ਨਾਹ ਦਾ ਸਿਰ ਗਿਰ ਜੇ, ਤਯਾਰ ਹਾਜ਼ਰੀ ਲਈ ਹੋ ਜਾ ਬੰਦੇ
ਟਾਲੇ ਕਰਕੇ ਝੱਟ ਨ ਲੰਘਨਾ ਈਂ, ਜਦੋਂ ਆ ਗਿਆ ਹੁਕਮ ਰਜ਼ਾ ਬੰਦੇ
ਟੁਰਿਆ ਪੱਛੜ ਜੋ ਓਸ ਕੀਹ ਪਹੁੰਚਣਾ ਹੈ, ਮਨਜ਼ਲ ਇਸ਼ਕ ਦੀ ਦੂਰ ਸੁਨਾ ਬੰਦੇ
ਟੁੱਟਾ ਫੁੱਲ ਹੱਯਾਤੀ ਦਾ ਟਾਹਣੀਓਂ ਜਾ, ਦੇਣਾ ਫੇਰ ਨ ਕਿਸੇ ਨੇ ਲਾ ਬੰਦੇ
ਟੜੇ ਟੁੰਬਿਆਂ ਫੇਰ ਨਾ ਜਾਗ ਆਉਣੀ, ਦਿੱਤਾ ਮੌਤ ਜਾਂ ਥਾਪ ਸੁਲਾ ਬੰਦੇ
ਟੁਰ ਪਵੇ ਜੋ ਮਨਜ਼ਲ ਹੱਕ ਵੱਲੇ, ਘੋੜਾ ਸਾਬਤੀ ਸਿਦਕ ਦੁੜਾ ਬੰਦੇ
ਲੰਘ ਗਏ ਰੋਕਾਂ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘਾ, ਲਾਯਾ ਗੱਲ ਮਹਿਬੂਬ ਨੂੰ ਧਾ ਬੰਦੇ

ਠੱਠਾ ॥15॥

ਠੱਠਾ - ਠੱਗ ਜਹਾਨ ਦੇ ਪੰਜ ਵਿਸ਼ੇ, ਠੱਗ ਜੱਗ ਸਾਰਾ ਇਨ੍ਹਾਂ ਖਾਇ ਲਿਆ
ਠੁੱਡ ਮਾਰਿਆ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮੂੰਹ ਜਿਸਨੇ, ਓਸ ਆਪਣਾ ਆਪ ਬਚਾਇ ਲਿਆ
ਠੰਢਾ ਓਸ ਦੇ ਭਾ ਜਹਾਨ ਸਾਰਾ, ਕ੍ਰੋਧ ਅੱਗ ਨੂੰ ਜਿਸ ਬੁਝਾਇ ਲਿਆ
ਠੰਢ ਤਦੋਂ ਪੈਂਦੀ ਜਿਗਰ ਆਸ਼ਕਾਂ ਦੇ, ਜਦੋਂ ਦਰਸ ਮਹਿਬੂਬ ਦਾ ਪਾਇ ਲਿਆ
ਠਿੱਲ੍ਹ ਪਿਆ ਜੋ ਸਿਦਕ ਦੇ ਚੜ੍ਹ ਬੇੜੇ, ਪਾਰ ਜਾ ਦਿਲਦਾਰ ਗਲ ਲਾਇ ਲਿਆ
ਠੱਪ ਰੱਖ ਦਿੱਤੇ ਓਨ੍ਹਾਂ ਕੁਤਬ ਖਾਨੇ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਅਲਫ਼ ਦਾ ਸਬਕ ਪਕਾਇ ਲਿਆ
ਠੌਰ ਠੌਰ ਦਾ ਭਟਕਣਾ ਮੁੱਕ ਗਿਆ, ਲੱਭ ਅੰਦਰੋਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਖੁਦਾਇ ਲਿਆ
ਠਰਕ ਠਾਕਰਾਂ ਗਿਆ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘਾ, ਹੱਜ ਮੱਕੇ ਦਾ ਦਿਲੋਂ ਮੁਕਾਇ ਲਿਆ

ਡੱਡਾ ॥16॥

ਡੱਡਾ - ਡੋਰ ਹਯਾਤੀ ਦੀ ਮੁੱਕ ਚੱਲੀ, ਗੁੱਡੀ ਪਹੁੰਚੀ ਨ ਅਸਲ ਮਕਾਂ ਉੱਤੇ
ਡਾਰੋਂ ਵਿੱਛੜੀ ਕੁੰਜ ਦੇ ਵਾਂਗ ਬੰਦਾ, ਰਿਹਾ ਸੁਰਤ ਉਡਾ ਅਸਮਾਂ ਉੱਤੇ
ਡੱਬੇ ਭਰਕੇ ਦੌਲਤਾਂ ਦੱਬ ਰੱਖੇ, ਪੈਸਾ ਦਿੱਤਾ ਨ ਰੱਬ ਦੇ ਨਾਂ ਉੱਤੇ
ਡਾਲ ਨੇਕੀਆਂ ਦੇ ਕੱਟੇ ਆਪ ਹੱਥੀਂ, ਮੁੜ ਭਾਲਦੇ ਠੰਢੜੀ ਛਾਂ ਉੱਤੇ
ਡਰ ਦੂਰ ਕਰ ਖ਼ਾਲਕ ਖ਼ਲਕ ਦੇ ਦਾ, ਛੁਰੀ ਖਿੱਚਦੇ ਬੇ ਜ਼ਬਾਂ ਉੱਤੇ
ਡੱਬੇ ਆਪ ਜੋ ਪੱਤਣੋਂ ਜਾ ਲਾਂਭੇ, ਫੇਰ ਦੋਸ਼ ਕੀਹ ਦੇਣਾ ਮਲ੍ਹਾ ਉੱਤੇ
ਡਾਂਗ ਪਿਆ ਪਲਮਾ ਨ ਪਹਿਲਵਾਨਾਂ, ਕਰ ਜ਼ੋਰ ਨ ਬੇ ਗੁਨ੍ਹਾ ਉੱਤੇ
ਡੰਗ ਮਾਰਨਾ ਮੌਤ ਦੇ ਸਰਪ ਤੈਨੂੰ, ਸੁੱਟ ਲਵੇਗਾ ਓਸੇ ਹੀ ਥਾਂ ਉੱਤੇ
ਡਾਕਾ ਮਾਰਦਾ ਹਾਕਮਾਂ ਆਪ ਫੜਿਆ, ਫੇਰ ਫ਼ੈਸਲਾ ਕੀਹ ਗਵਾ ਉੱਤੇ
ਡੋਲ ਕਿੰਨੇ ਕੁ ਭਰੋਗਾ ਵਿਸ਼ਯਾਂ ਦੇ, ਸਾਰਾ ਜ਼ੋਰ ਸੂਆਂ ਦੀ ਲਾਂ ਉੱਤੇ
ਡੈਣ ਵਾਸ਼ਨਾ ਜਿਸ ਦੀ ਮਰੀ ਨਾਹੀਂ, ਕਾਹਨੂੰ ਲੇਟਦਾ ਪਿਆ ਸਵਾ ਉੱਤੇ
ਡੌਰ ਡੌਰ ਘੱਤਾ ਪਾਪੀ ਪਾਪ ਕਰਕੇ, ਅੰਬ ਲੱਭਦਾ ਹੁਣ ਫਰਵਾਂ ਉੱਤੇ
ਡੋਲ ਜਾਣ ਜੋ ਮਾਂ ਤੇ ਭੈਣ ਕਹਿਕੇ, ਕੀਹ ਵਿਸਾਹ ਹੈ ਬੇ ਹੱਯਾਂ ਉੱਤੇ
ਡਾਕਦਾਰ ਦਾ ਫੇਰ ਕੀਹ ਜ਼ੋਰ ਚੱਲੇ, ਗੱਲ ਆਈ ਜਾ ਅੰਤ ਦੇ ਸ੍ਰਾਂ ਉੱਤੇ
ਡਾਕੇ ਧੁਰੋਂ ਹੀ ਪਾਟਿਆ ਖ਼ਤ ਆਯਾ, ਕੀਹ ਦੋਸ਼ ਹੈ ਚਿੱਠੀ ਰਸਾਂ ਉੱਤੇ
ਡਰੇ ਮੌਤ ਤੋਂ ਉਹ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘਾ, ਡਰ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਹੈਸੀ ਜਹਾਂ ਉੱਤੇ

ਢੱਢਾ ॥17॥

ਢੱਢਾ- ਢੋਲ ਵਾਂਗੂ ਖਾ ਕੇ ਸੌ ਰਿਹੋਂ, ਕਦੇ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਚਿੱਤ ਆਯਾ ਨ
ਢਹਿ ਪਈ ਜਵਾਨੀ ਦੀ ਕੰਧ ਬੰਦੇ, ਬੋਬਾ ਨੇਕੀਆਂ ਦਾ ਕਦੇ ਲਾਯਾ ਨ
ਢੱਗੇ ਕੁੱਟਦਿਆਂ ਬੀਤ ਗਈ ਉਮਰ ਜੱਟਾ, ਪਾਈਆ ਚਾਰ ਭੀ ਬੋਹਲ ਬਨਾਯਾ ਨ
ਢੰਗ ਸਿੱਖਯਾ ਇੱਕ ਭੀ ਤਰਨ ਦਾ ਨਹੀਂ, ਸਤਸੰਗ ਦਾ ਰੰਗ ਚੜ੍ਹਾਯਾ ਨ

ਢਲ ਗਈ ਜਵਾਨੀ ਤੇ ਆਇ ਧੌਲੇ, ਭੇਟੂ ਅਜੇ ਭੀ ਦਿਲੋਂ ਸ਼ਰਮਾਯਾ ਨ
 ਢੱਬ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰੇਮ ਦਾ ਕਿਵੇਂ ਆਵੇ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਜਿਗਰ ਨੂੰ ਪਕੜ ਜਲਾਯਾ ਨ
 ਢੂੰਡਣ ਜੰਗਲੀਂ ਰੱਬ ਨੂੰ ਓਹ ਜਾਂਦੇ, ਕਾਮਲ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪੀਰ ਬਨਾਯਾ ਨ
 ਢੱਕ ਰੱਖਯਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਲਾਲ ਲੱਧਾ, ਬਾਹਰ ਕਿਸੇ ਤਾਈਂ ਦਿਖਾਯਾ ਨ
 ਢੱਕ ਨੇੜੇ ਮਹਿਬੂਬ ਦੇ ਗਏ ਜਿਹੜੇ, ਮੁੜ ਪਿਛਾਂਹ ਨੂੰ ਮੂੰਹ ਭਵਾਯਾ ਨ
 ਢੇ ਲੱਗ ਗਏ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘਾ, ਘੱਟਾ ਛਾਣ ਕੇ ਵਕਤ ਗਵਾਯਾ ਨ

ਤੱਤਾ ॥18॥

ਤੱਤਾ- ਤਾਰ ਸ਼ਾਸਾਂ ਦੀ ਟੁੱਟ ਜਾਣੀ, ਫੇਰ ਕਿਸ ਰਬਾਬ ਵਜਾਵਨਾ ਏਂ
 ਤਾਰੇ ਤੋੜ ਨ ਚੜ੍ਹ ਅਸਮਾਨ ਉੱਤੇ, ਅੰਤ ਪਰਤ ਕੇ ਧਰਤ ਤੇ ਆਵਨਾ ਏਂ
 ਤਾੜੇ ਵਾਂਗ ਤੂੰਬੇ ਜਮ ਲਾਹ ਸੁੱਟੂ, ਰੂੰ ਵਾਂਗ ਕਿਉਂ ਫੁੱਲਦਾ ਜਾਵਨਾ ਏਂ
 ਤਾਲੋਂ ਖੁੰਝ ਬੇਤਾਲਿਆ ਨਾਚਿਆ ਓਏ, ਕਿਉਂ ਰਾਗ ਬੇਵਕਤ ਦਾ ਗਾਵਨਾ ਏਂ
 ਤਾੜ ਵਿੱਚ ਕਸਾਈ ਦੀ ਦੁੱਬਿਆ ਤੂੰ, ਖਾ ਚਰਬੀ ਪਿਆ ਵਧਾਵਨਾ ਏਂ
 ਤੋੜ ਸੁੱਟਣੀ ਮੌਤ ਨੇ ਧੌਣ ਤੇਰੀ, ਵਾਂਗ ਕੁੱਕੜਾਂ ਪਿਆ ਫੁਲਾਵਨਾ ਏਂ
 ਤਾਲ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦਾ ਅੰਤ ਸੁੱਕ ਜਾਣਾ, ਕੌਲ ਫੁੱਲਾ ਤੂੰ ਭੀ ਕੁਮਲਾਵਨਾ ਏਂ
 ਤਾਕ ਲਾਈ ਬੈਠਾ ਵੇਖ ਜਮ ਬਿੱਲਾ, ਚਿੜੀ ਵਾਂਗ ਉਸ ਫੜ ਲੈ ਜਾਵਨਾ ਏਂ
 ਤਾਮਾ ਦੇ ਕੇ ਹਿਰਸ ਦੇ ਮਾਰਿਆ ਓਏ, ਮੌਤ ਜਾਲ ਦੇ ਵਿੱਚ ਫਸਾਵਨਾ ਏਂ
 ਤੈਨੂੰ ਕਿਸੇ ਦੀ ਆਖੀ ਨ ਲੱਗਦੀ ਏ, ਨਿੱਤ ਬੰਦਿਆ ਪਾਪ ਕਮਾਵਨਾ ਏਂ
 ਤੋੜੇ ਵਾਂਗ ਪੈਂਤੀ ਮੂੰਹੋਂ ਪੜ੍ਹੇਂ ਸਾਰੀ, ਹਰਫ਼ ਇਕ ਨ ਚਿੱਤ ਵਸਾਵਨਾ ਏਂ
 ਤਪ ਕਰੇਂ ਹੋ ਬਗਲਿਆ ਇੱਕ ਟੰਗਾ, ਸਭ ਡੱਡ ਮੱਛੀ ਚੁਣ ਖਾਵਨਾ ਏਂ
 ਤਿਲਕ ਲਾ ਕੇ ਬਿੱਲਯਾ ਧਯਾਨੀਆਂ ਓਏ, ਚੂਹੀਆਂ ਨਿਕਲਦੀਆਂ ਮੂੰਹ ਪਾਵਨਾ ਏਂ
 ਤੀਰ ਤੀਰਥਾਂ ਦੇ ਵਾਸਾ ਰੱਖਨਾ ਏਂ, ਮੈਲ ਦਿਲੋਂ ਨ ਮੂਲ ਗਵਾਵਨਾ ਏਂ
 ਤੇਲ ਕੋਹਲੂ ਵਾਂਗ ਬਾਹਰ ਸੁੱਟ ਕਰਕੇ, ਨਿਰੇ ਫੋਗ ਨੂੰ ਪਾਸ ਰਖਾਵਨਾ ਏਂ
 ਤੱਤ ਵਸਤ ਦਾ ਲਾਲ ਤਿਆਗ ਕਰਕੇ, ਜਮ੍ਹਾਂ ਕੱਚ ਦੇ ਤਈਂ ਕਰਾਵਨਾ ਏਂ
 ਤਰਕ ਫੜੀ ਨ ਬਦੀਆਂ ਕਰਨ ਵੱਲੋਂ, ਝੂਠਾ ਤਾਰ ਕੁਲ ਦੁਨੀ ਸਦਾਵਨਾ ਏਂ
 ਤਿੱਠ ਕਾਣੇ ਤੇਰਾ ਸਾਰਾ ਦਾਉ ਪਿਆ, ਬਾਜ਼ੀ ਜਿੱਤਦਾ ਨਹੀਂ, ਹਰਾਵਨਾ ਏਂ
 ਤੰਦ ਚਰਖੇ ਇੱਕ ਨ ਪਾਈ ਕੁੜੇ, ਕੀਹ ਦਾਜ ਸੋਹਰੇ ਲੈਕੇ ਜਾਵਨਾ ਏਂ
 ਤਰਲੇ ਕਰੇਂਗੀ ਆਂਢ ਗਵਾਂਢਣਾਂ ਦੇ, ਰੁੱਠੇ ਪਤੀ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਮਨਾਵਨਾ ਏਂ
 ਤੂੜੀ ਵਾਂਗ ਸੁਣ ਬੰਦਿਆ ਗਾਫਲਾ ਓਏ, ਝੋਲੇ ਕਾਲ ਦੇ ਤੈਨੂੰ ਉਡਾਵਨਾ ਏਂ
 ਤੇਗ ਕਾਲ ਭਗਵਾਨ ਦੇ ਹੱਥ ਫੜੀ, ਤੈਨੂੰ ਬੱਕਰੇ ਵਾਂਗ ਕੁਹਾਵਨਾ ਏਂ
 ਤਿਮਰ (ਅਗਿਆਨ ਦਾ ਹਨੇਰਾ) ਗਿਆ ਨ ਅੰਦਰੋਂ ਆਪ ਤੇਰਾ, ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਮਸਾਲਾਂ ਜਗਾਵਨਾ ਏਂ
 ਤੁਰਤ ਹੋ ਤਯਾਰ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘਾ, ਹੁਣ ਮੌਤ ਨੇ ਬਿਗਲ ਵਜਾਵਨਾ ਏਂ

ਬੱਥਾ ।।19।।

ਬੱਥਾ- ਬੱਥ ਕੇ ਇੰਦ੍ਰੇ ਰਹਿ ਚੁੱਕੇ, ਮਨ ਬੱਥਿਆ ਨਹੀਂ ਵਿਕਾਰ ਵੱਲੋਂ
ਬੁੱਕਾਂ ਪੈਂਦੀਆਂ ਬੰਦਿਆ ਮੂੰਹ ਤੇਰੇ, ਇਕ ਭੁੱਲ ਕਰਕੇ ਸਿਰਜਨਹਾਰ ਵੱਲੋਂ
ਥਾਂ, ਥਾਂ ਪਏ ਫਿਟਕਾਰ ਤੈਨੂੰ, ਬੇ ਮੁੱਖ ਹੋਕੇ ਕਰਤਾਰ ਵੱਲੋਂ
ਬੱਲੇ ਡਿੱਗਿਉਂ ਪਦਵੀ ਛੱਡ ਉੱਚੀ, ਮੂੰਹ ਮੋੜਿਆ ਨ ਮੰਦੀ ਕਾਰ ਵੱਲੋਂ
ਥਰ, ਥਰ ਕੰਬੇ ਨਰਕ ਵੇਖ ਕਰਕੇ, ਤੇਰੇ ਜਹੇ ਸ਼ੈਤਾਨ ਦੇ ਯਾਰ ਵੱਲੋਂ
ਥਾਲ ਸੁੱਟ ਪਦਾਰਥਾਂ ਚੰਗਿਆਂ ਦੇ, ਕੁੱਤੇ ਵਾਂਗ ਤੱਕੇ ਮੁਰਦਾਰ ਵੱਲੋਂ
ਥਾਣੇਦਾਰ ਨੇ ਬੰਨ੍ਹ ਕੇ ਲੈ ਜਾਣਾ, ਜਦੋਂ ਚੜ੍ਹਿਆ ਹੁਕਮ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ
ਖੁੱਲ ਵੇਖਿਆ ਜਦੋਂ ਐਮਾਲਨਾਮਾ, ਮਿਲੂ ਸਜਾ ਸਰਕਾਰ ਦਰਬਾਰ ਵੱਲੋਂ
ਥਲਾਂ ਵਿੱਚ ਸੱਸੀ ਵਾਂਗੂ ਤੜਫ ਮਰੀ, ਠੰਢੀ ਵਾ ਨ ਆਉ ਦਿਲਦਾਰ ਵੱਲੋਂ
ਬੱਮੁ ਰੱਖਣਾ ਕਿਸ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘਾ, ਲੇਖਾ ਮੁੱਕਿਆ ਜਦੋਂ ਸੰਸਾਰ ਵੱਲੋਂ

ਦੱਦਾ ।।20।।

ਦੱਦਾ- ਦੋਸ਼ ਨ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਮੂਲ ਦੇਵੀਂ, ਕਰਮਾਂ ਕੀਤਿਆਂ ਦੇ ਫਲ ਪਾ ਬੰਦੇ
ਦਾਨੇ ਰਹੇ ਸਮਝਾ ਹਮੇਸ਼ ਤੈਨੂੰ, ਰੱਖੀ ਇੱਕ ਨ ਦਿਲ ਤੇ ਲਾ ਬੰਦੇ
ਦੌਲਤ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਮਗਰ ਰਿਹੋਂ ਲੱਗਾ, ਦੌਲਤ ਅਸਲੀ ਸਾਰੀ ਲੁਟਾ ਬੰਦੇ
ਦਗੇ ਨਾਲ ਪਿਆਰ ਹਮੇਸ਼ ਤੇਰਾ, ਕਰ ਸ਼ਰਮ ਦਿਲੋਂ ਸ਼ਰਮਾ ਬੰਦੇ
ਦਾਤ ਪਾ ਕੇ ਉਸ ਕਰਤਾਰ ਪਾਸੋਂ, ਖਾਧੀ ਮੂਲ ਨ ਵੰਡ ਵੰਡਾ ਬੰਦੇ
ਦੂਰ ਦੂਰ ਤੋੜੀ ਵਿਸ਼ੇ ਮਗਰ ਭੱਜੇ, ਸਤਿਸੰਗ ਨ ਸਕਿਉਂ ਜਾ ਬੰਦੇ
ਦਾਉ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਲਾਉਂਦਿਆ ਮੂਰਖਾ ਓਏ, ਬੈਠੋਂ ਆਪ ਨੂੰ ਦਾਉ ਲਵਾ ਬੰਦੇ
ਦੂਜੇ ਆਦਮੀ ਦਾ ਬੁਰਾ ਤੱਕਦਾ ਜੋ, ਬੁਰਾ ਓਸ ਦਾ ਕਰੇ ਖੁਦਾ ਬੰਦੇ
ਦੁੱਖ ਝੱਲਿਆ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਮਨਸੂਰ ਵਾਂਗੂੰ, ਗਲ ਲਿਆ ਮਹਿਬੂਬ ਲਾ ਬੰਦੇ
ਦੂਈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦਿਲਾਂ ਤੋਂ ਦੂਰ ਹੋਈ, ਸ਼ੀਸ਼ੇ ਵਾਂਗ ਹੋ ਗਏ ਸਫਾ ਬੰਦੇ
ਦਾਰੂ ਨਾਮ ਦਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹੱਥ ਆਯਾ, ਰੋਗ ਸਦਾ ਦੇ ਲਏ ਮਿਟਾ ਬੰਦੇ
ਦੁਰਕਾਰਿਆ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰੱਬ ਸੱਚੇ, ਲਿਆ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਹੰਕਾਰ ਵਧਾ ਬੰਦੇ
ਦਰਦ ਦਿਲਾਂ ਦੇ ਦੂਰ ਹੋਇ ਆਸ਼ਕਾਂ ਦੇ, ਜਦੋਂ ਲਏ ਮਾਸੂਕ ਬੁਲਾ ਬੰਦੇ
ਦੱਸੇ ਮੁਰਸ਼ਦਾਂ ਕਾਮਲਾਂ ਰਾਹ ਜੇਹੜੇ, ਕਦਮ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਉੱਤੇ ਟਿਕਾ ਬੰਦੇ
ਦਾਣੇ ਵਾਂਗ ਚੱਕੀ ਵਿਚ ਦਲੀਦੇ ਨੂੰ, ਪੂਰੇ ਗੁਰੂ ਹੀ ਲੈਣ ਬਚਾ ਬੰਦੇ
ਦਿਲ ਦਿਲਾਂ ਨੂੰ ਦੇਵਦਾ ਰਾਹ ਵਿਚੋਂ, ਦਿਲ ਨਾਲ ਦਿਲਦਾਰ ਅੜਾ ਬੰਦੇ
ਦੂਰ ਕਰ ਦੁਜੈਗੀ ਦੀ ਗੱਲ ਸਾਰੀ, ਮੁਸਲਮਾਨ ਹਿੰਦੂ ਨੇ ਭਰਾ ਬੰਦੇ
ਦਯਾ ਕਰ ਖਾਂ ਗਾਂ ਤੇ ਸੂਰ ਉੱਤੇ, ਲੈਣਾ ਦਿਲਾਂ ਨੂੰ ਕੀਹ ਦੁਖਾ ਬੰਦੇ
ਦਾਤਾ ਇਕ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਸਭ ਦਾ ਏ, ਵਿੱਚੋਂ ਹੰਗਤਾ ਦਿਹ ਉਠਾ ਬੰਦੇ
ਦੰਗੇ ਕਰੋਂ ਫ਼ਸਾਦ ਨੂੰ ਕਾਸ ਨੂੰ ਓਏ, ਚਾਰ ਘੜੀ ਦਾ ਝੱਟ ਲੰਘਾ ਬੰਦੇ

ਦਲਾਂ ਸਣੇ ਗਏ ਛੱਡ ਬਾਦਸ਼ਾਹੀਆਂ, ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਕਈ ਜ਼ੋਰ ਦਿਖਾ ਬੰਦੇ
ਦਹਿ ਦੁਨੀਆਂ ਸੱਤਰ ਮਿਲੂ ਅੱਗੇ, ਖੱਟ ਰੱਬ ਦੇ ਨਾਮ ਦਵਾ ਬੰਦੇ
ਦੱਬੀ ਛੱਡ ਗਿਉਂ ਜੇਕਰ ਧਰਤ ਅੰਦਰ, ਦੱਸ ਕੰਮ ਕਿਹੜੇ ਤੇਰੇ ਆ ਬੰਦੇ
ਦਾਨ ਸੋ ਜਿਹੜਾ ਹੱਥੀਂ ਆਪ ਕੀਤਾ, ਪਿੱਛੋਂ ਕੌਣ ਜੋ ਦੇਵੇ ਪਹੁੰਚਾ ਬੰਦੇ
ਦਸਵੰਧ ਕਮਾਈ ਦਾ ਕੱਢ ਕਰਕੇ, ਭਲੇ ਅਰਥ ਕਿਤੇ ਖਰਚਾ ਬੰਦੇ
ਦੂਰ ਪੰਧ ਮੁਸਾਫਰਾ ਫਿਕਰ ਕਰਕੇ, ਖਰਚ ਖਾਣ ਨੂੰ ਪੱਲੇ ਬਨ੍ਹਾ ਬੰਦੇ
ਦੂਤ ਆਇ ਜਦੋਂ ਦਰਗਾਹ ਵਿੱਚੋਂ, ਓਹਨਾਂ ਪੁੱਛਣੀ ਨਹੀਂ ਸਲਾਹ ਬੰਦੇ
ਦੂਣਾ ਸ਼ਾਹ ਦਾ ਮੂਲ ਬਿਆਜ ਹੋਯਾ, ਬੈਠਾ ਸਿਰੋਂ ਕਿਉਂ ਕਰਜ਼ ਭੁਲਾ ਬੰਦੇ
ਦਿਨ ਢਲਿਆ ਮੋਮਨਾ ਸੋ ਰਿਹੋਂ, ਉੱਠ ਕਰ ਨਮਾਜ਼ ਅਦਾ ਬੰਦੇ
ਦਾਰੂਤ ਨ ਫ਼ਾਤਿਆ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਏ, ਬੈਠੇ ਜੋ ਈਮਾਨ ਗਵਾ ਬੰਦੇ
ਦਰਵੇਸ਼ ਖੁਦਾ ਦੇ ਬਣਨ ਔਖਾ, ਔਖਾ ਹੈ ਫ਼ਕੀਰੀ ਦਾ ਰਾਹ ਬੰਦੇ
ਦੀਗਰ ਭੁੱਲ ਕੇ ਪੜ੍ਹਨੀ ਯੱਕ ਹਰਫ਼ੀ, ਦੇਣੀ ਹਉਮੈ ਦੀ ਕੰਧ ਗਿਰਾ ਬੰਦੇ
ਦਾਸ ਹੋਣਾ ਗ਼ਰੀਬੀ ਨੂੰ ਧਾਰ ਕਰਕੇ, ਮੈਂ, ਮੇਰੀ ਦੇ ਤਈਂ ਜਲਾ ਬੰਦੇ
ਦਾਰ ਚੜ੍ਹ ਮਨਸੂਰ ਦੇ ਵਾਂਗ ਜਾਣਾ, ਅਨਲਹੱਕ ਦਾ ਸਬਕ ਪਕਾ ਬੰਦੇ
ਦਾਇਰਾ ਦਿਲ ਦਾ ਖ਼ਾਸ ਬਣਾ ਕਰਕੇ, ਫ਼ਾਕੇ ਫਿਕਰ ਦੀ ਧੂਣੀ ਧੁਖਾ ਬੰਦੇ
ਦਾਨਸ਼ਮੰਦ ਹੋ ਧੋਵਨਾ ਦਿਲ ਤਾਈਂ, ਦੇਣੀ ਅੰਦਰੋਂ ਮੈਲ ਚੁਕਾ ਬੰਦੇ
ਦਾਹਵਾ ਛੱਡ ਕੇ ਹੋ ਬੇਦਾਹਵੇ ਰਹਿਣਾ, ਪਹਿਲਾਂ ਮਰਨ ਤੋਂ ਮਰਨ ਦਾ ਚਾ ਬੰਦੇ
ਦਿਲਦਾਰ ਤੇ ਦਿਲੋਂ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘਾ, ਕੁਰਬਾਨ ਹੋ, ਯਾਰ ਨੂੰ ਪਾ ਬੰਦੇ

ਧੱਧਾ ।।21।।

ਧੱਧਾ- ਧੂੜ ਮਹਿਬੂਬ ਦੇ ਚਰਨ ਦੀ ਹੋ, ਫੇਰ ਵੇਖ ਪਿਆਰ ਦਾ ਸਵਾਦ ਜਿੰਦੇ
ਧੌਣ ਭੰਨ ਹੰਕਾਰ ਦੀ ਰੱਖ ਥੱਲੇ, ਰਾਤ ਦਿਨੇ ਰਹੀਂ ਦਿਲ ਸ਼ਾਦ ਜਿੰਦੇ
ਧਾਰ ਲੈ ਗ਼ਰੀਬੀ ਨੂੰ ਮਨ ਅੰਦਰ, ਦੂਰ ਹੋ ਜਾਇ ਸਭ ਉਪਾਧ ਜਿੰਦੇ
ਧੀਰਜ਼ ਹੌਸਲੇ ਦਾ ਸਿੱਖੋਂ ਸਬਕ ਜਦੋਂ, ਰਹੇ ਕੋਈ ਨਾ ਆਧ ਬਿਆਧ ਜਿੰਦੇ
ਧਰਤੀ ਵਾਂਗ ਧੀਰਜ਼ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਧਾਰ ਲਈ, ਮਿਟੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬਾਦ ਬਿਬਾਦ ਜਿੰਦੇ
ਧਾਰ ਗੰਗ ਗਯਾਨ ਦੀ ਨ੍ਹਾਇ ਲਿਆ, ਦੂਰ ਹੋ ਗਏ ਪਾਪ ਅਪ੍ਰਾਧ ਜਿੰਦੇ
ਧੰਨੇ ਭਗਤ ਵਾਂਗੂੰ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕਰੀ ਭਗਤੀ, ਨਾਮ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਰਹਿ ਗਏ ਯਾਦ ਜਿੰਦੇ
ਧਰਮ ਹੱਕ ਪ੍ਰਸੱਤੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਹੈ, ਓਹ ਫਿਰਦੇ ਸਦਾ ਆਜ਼ਾਦ ਜਿੰਦੇ
ਧੜੇ ਬੰਦੀਆਂ ਵਿੱਚ ਨ ਰੱਬ ਰਹਿੰਦਾ, ਕੀਤਾ ਆਰਫ਼ਾਂ ਹੈ ਅਰਸ਼ਾਦ ਜਿੰਦੇ
ਧਿੰਗੋ ਜ਼ੋਰੀਆਂ ਕਰਨ ਜੋ ਆਜ਼ਾ ਤੇ, ਓਹ ਨ ਵੱਸਦੇ, ਹੋਣ ਬਰਬਾਦ ਜਿੰਦੇ
ਧਰ ਆਸਰਾ ਇੱਕ ਖੁਦਾ ਉੱਤੇ, ਹੋਰ ਕਿਤੋਂ ਨ ਮਿਲੂਗੀ ਦਾਦ ਜਿੰਦੇ
ਧਰੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪੈਰ ਸੀ ਖੁਦੀ ਅੰਦਰ, ਕਿੱਥੇ ਗਏ ਫ਼ਰੋਨ ਸ਼ੱਦਾਦ ਜਿੰਦੇ

ਧਰਮਸਾਲ ਮਸੀਤ ਨੂੰ ਇੱਕ ਜਾਣੀ, ਬਾਂਗ, ਸੰਖ ਤੇ ਇੱਕ ਹੀ ਨਾਦ ਜਿੰਦੇ
 ਧੱਕ ਖੁਦੀ ਨੂੰ ਕੱਢ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘਾ, ਮਿਟ ਜਾਣਗੇ ਸਭ ਫ਼ਸਾਦ ਜਿੰਦੇ

ਨੱਨਾ ।।22।।

ਨੱਨਾ- ਨਾਮ ਨਾ ਰੱਬ ਦਾ ਜਪਿਆ ਜਿਸ, ਉਹ ਤਾਂ ਪਸੂ ਹੈ ਜੂਨ ਇਨਸਾਨ ਕਾਧਾ
 ਨਹੀਂ ਗੁਰੂ ਗਯਾਨ ਦੇ ਵਿੱਚ ਨ੍ਰਾਤਾ, ਕੀਤਾ ਗੰਗਾ ਦੇ ਵਿੱਚ ਅਸ਼ਨਾਨ ਕਾਧਾ
 ਨਾਲ ਵੱਸਦਾ ਰੱਬ ਪਛਾਣਿਆ ਨਾ, ਮੱਕੇ ਰੱਬ ਨੂੰ, ਭਾਲਨੇ ਜਾਨ ਕਾਧਾ
 ਨੈਣਾਂ ਵਿੱਚ ਮਾਹਬੂਬ ਨ ਵੱਸਿਆ ਏ, ਧਾਰੀ ਬੰਨ੍ਹ ਸੁਰਮਾ ਐਵੇਂ ਪਾਨ ਕਾਧਾ
 ਨਿਹੁ ਪਾਲਿਆ ਹੱਕ ਦੀ ਜ਼ਾਤ ਦਾ ਨ, ਪ੍ਰੇਮ ਨਾਰੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਲਾਨ ਕਾਧਾ
 ਨਾਰ ਛੱਡ ਘਰੋਂ ਤਾੜੇ ਚੇਲੀਆਂ ਨੂੰ, ਵਿਸ਼ੇ ਮਾਰਿਆ ਸਾਧ ਅਖਵਾਨ ਕਾਧਾ
 ਨਿੰਦਾ, ਈਰਖਾ, ਗਿਆ ਨ ਵੈਰ ਵਿੱਚੋਂ, ਫੇਰ ਸਿਰ ਸਵਾਹ ਰੁਮਾਨ ਕਾਧਾ
 ਨੂਰ ਨੈਣਾਂ ਦੇ ਵਿੱਚ ਨ ਵੱਸਿਆ ਜੇ, ਨੂਰਦੀਨ ਐਵੇਂ ਸਦਵਾਨ ਕਾਧਾ
 ਨੀਚ ਗਿਆ ਹੰਕਾਰ ਜੇ ਅੰਦਰੋਂ ਨ, ਪੱਚਾ ਪੰਡਿਤਾ ਪਾ ਦਿਖਾਨ ਕਾਧਾ
 ਨਜ਼ਰ ਖਲਕ ਅੰਦਰ ਖ਼ਾਲਕ ਆਇ ਗਿਆ, ਫੇਰ ਨੀਚ ਹਿੰਦੂ ਮੁਸਲਮਾਨ ਕਾਧਾ
 ਨਿਮਖ ਇਕ ਨ ਰੱਬ ਵਸਾਯਾ ਹਿਰਦੇ, ਲਾਉਣਾ ਬਗਲੇ ਵਾਂਗ ਧਿਆਨ ਕਾਧਾ
 ਨਿਰਧਨ ਦੀ ਕਰੇ ਇਮਦਾਦ ਨ ਜੋ, ਪੁੱਤ੍ਰ ਸੱਪ ਦਾ ਉਹ ਧਨਵਾਨ ਕਾਧਾ
 ਨਿਰਲੇਪ ਨ ਵਿਸ਼ੇ ਵਿਕਾਰ ਵੱਲੋਂ, ਮੱਥੇ ਚੰਦਨ ਲੇਪ ਲਗਾਨ ਕਾਧਾ
 ਨਿੰਮ੍ਰਤਾਈ ਦਾ ਸਬਕ ਨ ਸਿੱਖਯਾ ਜੇ, ਪੜ੍ਹ ਪੋਥੀਆਂ ਪਾਯਾ ਗਯਾਨ ਕਾਧਾ
 ਨਿਰੰਕਾਰ ਦੇ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਵਾਕਫ਼ੀ ਨ, ਕੀਤਾ ਫਿਰ ਕੇ ਸੈਰ ਜਹਾਨ ਕਾਧਾ
 ਨਿਰਪੱਖ ਹੋ ਕੇ ਕੀਤੀ ਖੋਜ ਨ ਜੇ, ਖੋਜੀ ਮਜ਼੍ਹਬਾਂ ਦਾ ਵਿੱਦਵਾਨ ਕਾਧਾ
 ਨੌ ਖੰਡ ਧਰਤੀ ਵਿੱਚ ਵੱਸਦਾ ਜੋ, ਓਹਦੇ ਲਈ ਇਕ ਘਰ ਬਨਾਨ ਕਾਧਾ
 ਨੇੜ੍ਹ ਝਲਕ ਅੰਦਰ ਪਰਲੈਂ ਕਰ ਦੇਵੇ, ਰਾਵਨ ਮਾਰਿਆ ਆਖ ਵਡਯਾਨ ਕਾਧਾ
 ਨਿਰਮਲ ਹੋਯਾ ਨ ਮਨ ਤਿਆਗ ਮੈਲਾ, ਗੋਰੀ ਰੰਗ ਲਿਬਾਸ ਰੰਗਾਨ ਕਾਧਾ
 ਨਿਸ਼ਕਾਮ ਹੋ ਸਾਧਨਾ ਕਰੀ ਨਾਹੀਂ, ਸਾਧਾ ਮੰਗ ਕੇ ਟੁਕੜਾ ਖਾਨ ਕਾਧਾ
 ਨਿਹਚਾ ਕਰ ਦਲੀਲ ਠਹਿਰਾਈ ਨ ਜੇ, ਮੁਰਦੇ ਬਿਨਾ ਮੁਰੀਦ ਹੋ ਜਾਨ ਕਾਧਾ
 ਨਿਤਾ ਨੰਦ ਸਰੂਪ ਨੂੰ ਪਾਯਾ ਨ, ਨਿਤਾ ਨੰਦ ਸੋ ਨਾਮ ਰਖਾਨ ਕਾਧਾ
 ਨਰਮ ਹੋਯਾ ਦਿਲ ਨ ਰਹਿਮ ਵਾਲਾ, ਐਵੇਂ ਨਿਰਮਲਾ ਲਕਬ ਸੋਹਾਨ ਕਾਧਾ
 ਨਿਆਉਂ ਪਿਆ ਗਰੀਬ ਦੀ ਝੋਲੀ ਨ ਜੇ, ਹੋ ਮੁਨਸਿਫ਼ ਕਲਮ ਉਠਾਨ ਕਾਧਾ
 ਨਿਗੁਰੇ ਪੁਰਸ਼ ਨੇ ਗੁਰੂ ਨ ਧਾਰਿਆ ਜੇ, ਬੇ ਗੁਰੇ ਦਾ ਗਯਾਨ ਸੁਨਾਨ ਕਾਧਾ
 ਨਿੰਦਕ ਹੋਵਦੇ ਨਰਕ ਦੇ ਸਦਾ ਭਾਗੀ, ਵੇਖ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਗਤੀ ਪਛਤਾਨ ਕਾਧਾ
 ਨਿਰਾ ਨਿਮਕ ਹਰਾਮ ਬਦਜ਼ਾਤ ਜਿਹੜਾ, ਪਿਆਰ ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਵਧਾਨ ਕਾਧਾ
 ਨਾਸ ਪਾਪੀ ਦਾ ਹੋਵਦਾ ਭਰ ਬੇੜਾ, ਝੂਠਾ ਪਾਪੀ ਦਾ ਵੇਖਨਾ ਸ਼ਾਨ ਕਾਧਾ
 ਨਜ਼ਰ ਕੀ ਮੀਆਂ ਗੁਰਾਂ ਅਕਸੀਰ ਆਹਜ਼ਮ, ਹੋਰ ਕੀ ਮੀਆਂ ਗਰ ਢੂੰਡਾਨ ਕਾਧਾ

ਨਾਗ ਮਨ ਜੇ ਕੀਲ ਖਲ੍ਹਾਰਿਆ ਨ, ਯੰਤ੍ਰ ਮਾਂਦ੍ਰੀ ਬੀਨ ਬਜਾਨ ਕਾਧਾ
ਨਿਰਤ ਨਾਚਿਆ ਮਨੋਂ ਨ ਕੀਤੀ ਓਈ, ਬੰਨ੍ਹ ਘੁੰਗਰੂ ਤਨ ਨਚਾਨ ਕਾਧਾ
ਨਰ ਹੋ ਕੇ ਖਰ ਦੀ ਚਾਲ ਚੱਲੋਂ, ਬਿਨ੍ਹਾਂ ਦੁੰਬ ਗਧਾ, ਨਰ ਜਾਨ ਕਾਧਾ
ਨਿਰੀ ਹੰਗਤਾ ਭਰੀ ਸਰੀਰ ਅੰਦਰ, ਬਿਨਾ ਅਮਲ ਦੇ ਆਲਮਾਂ ਮਾਨ ਕਾਧਾ
ਨੱਠਾ ਮਨ ਸ਼ੈਤਾਨ ਦੇ ਮਗਰ ਫਿਰਦਾ, ਸਿਰ ਸਜਦੇ ਵਿਚ ਝੁਕਾਨ ਕਾਧਾ
ਨੱਗਰ ਵਿਚ ਨ ਵੱਸਦਾ ਯਾਰ ਲੱਭਾ, ਮੁੱਲਾਂ ਚੜ੍ਹ ਮੁਨਾਰੇ ਅੜਾਨ ਕਾਧਾ
ਨਾਰਾਇਨ ਖੁਦਾ ਭਗਵਾਨ ਇੱਕੋ, ਝਗੜੇ ਕਰ ਫਸਾਦ ਵਧਾਨ ਕਾਧਾ
ਨਾਗਰਵੇਲ ਰੁਮੇਲ ਨ ਵਿਚ ਜਿਸਦੇ, ਸਰੂ ਬਿਨਾਂ ਸੋਹਣਾਂ ਬੋਸਤਾਨ ਕਾਧਾ
ਨਾਭੀ ਵਿਚ ਖੁਸ਼ਬੋ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘਾ, ਮਿਰਗ ਵਾਂਗ ਫਿਰਨਾਂ ਬੀਆਬਾਨ ਕਾਧਾ

ਪੱਪਾ ।।23।।

ਪੱਪਾ- ਪਾਲਣਾਂ ਇਸ਼ਕ ਦਾ ਨਹੀਂ ਸੌਖਾ, ਪਹਿਲਾਂ ਮਰਨ ਤੋਂ ਸੱਜਨੋਂ ਮਰਨ ਔਖਾ
ਪਾਰ ਦਿੱਸਦਾ ਰੂਪ ਮਾਹਬੂਬ ਵਾਲਾ, ਨਦੀ ਪ੍ਰੇਮ ਵਾਲੀ ਤਾਈਂ ਤਰਨ ਔਖਾ
ਪਾਣਾ ਯਾਰ ਦਿਲਦਾਰ ਦਾ ਖਰਾ ਮੁਸ਼ਕਲ, ਸੂਲੀ ਵਾਂਗ ਮਨਸੂਰ ਦੇ ਚੜ੍ਹਨ ਔਖਾ
ਪਰਵਾਨਿਆਂ ਵਾਂਗ ਬੇਜਾਨ ਹੋ ਕੇ, ਹੁਸਨ ਸਮਾਂ ਮਾਹਬੂਬ ਤੇ ਸੜਨ ਔਖਾ
ਪਾਈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਰਮਜ਼ ਮਾਹਬੂਬ ਵਾਲੀ, ਗਲੀ ਯਾਰ ਵੱਲੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਟਰਨ ਔਖਾ
ਪਰਾਰਬਧ ਇਨਸਾਨ ਦੀ ਨਾਲ ਸਦਾ, ਬੇਸਬਰਿਆਂ ਸਬਰ ਹੈ ਕਰਨ ਔਖਾ
ਪਾਰੇ ਵਾਂਗ ਹੈ ਮਨ ਦੀ ਬ੍ਰਿਤੀ ਚੈਂਚਲ, ਏਸ ਬਾਂਦਰ ਦੇ ਤਾਈਂ ਫੜਨ ਔਖਾ
ਪੰਜਾਂ ਵੈਰੀਆਂ ਨਾਲ ਮੁਕਾਬਲਾ ਹੈ, ਬਿਨਾਂ ਢਾਲ ਗਯਾਨ ਦੀ ਲੜਨ ਔਖਾ
ਪੈਰ ਪੈਰ ਤੇ ਖਤਰਾ ਧਰਮ ਦਾ ਹੈ, ਬੇਈਮਾਨਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਵਿਚਰਨ ਔਖਾ
ਪੌੜੀ ਲੱਗੀ ਅਕਲ ਦੇ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਹੈ, ਡੰਡੇ ਧਰਮ ਉੱਤੇ ਪੈਰ ਧਰਨ ਔਖਾ
ਪਾਸ ਪਾਰਖੂ ਦੇ ਜਦੋਂ ਚਲਾ ਗਿਆ, ਤਾਂਬਾ ਤੁੱਲਨਾ ਨਾਲ ਸੂਰਨ ਔਖਾ
ਪ੍ਰਤਾਪ ਜੇ ਬਖਸ਼ਦਾ ਰੱਬ ਸੱਚਾ, ਥੋੜ ਵਿਤਾਂ ਨੂੰ ਹੋਵਦਾ ਜਰਨ ਔਖਾ
ਪਹਿਲਾਂ ਖਾਧੀਆਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਅੰਗੂਰੀਆਂ ਨੇ, ਫੇਰ ਦੱਭ ਦਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਚਰਨ ਔਖਾ
ਪਰੇ ਸਿਰੋਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਡੇਰੇ ਲਾਇ ਹੋਏ, ਉਹਨਾਂ ਆਸ਼ਕਾਂ ਦਾ ਦਿਲ ਡਰਨ ਔਖਾ
ਪਿਆ ਚਸਕਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਹਰਾਮ ਦਾ ਏ, ਦਮ ਹੱਕ ਹਲਾਲ ਦਾ ਭਰਨ ਔਖਾ
ਪਾਹ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਚੜ੍ਹੀ ਕੁਸੰਗ ਦੀ ਏ, ਕਰਨਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸੁੱਧ ਆਚਰਨ ਔਖਾ
ਪੀ ਪੀ ਭੰਗਾਂ ਜਿਹੜੇ ਸੌਣ ਬਾਗੀਂ, ਉਹਨਾਂ ਤਾਈਂ ਮੈਦਾਨ ਵਿਚ ਲੜਨ ਔਖਾ
ਪੜ੍ਹਤ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ੈਤਾਨ ਦੀ ਪੜ੍ਹ ਲਈ, ਸਬਕ ਹੱਕ ਦਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਨ ਔਖਾ
ਪਾਪਾਂ ਨਾਲ ਮਾਯਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕਰੀ ਕੱਠੀ, ਪੈਸਾ ਧਰਮ ਤੇ ਪੱਲਿਓਂ ਝੜਨ ਔਖਾ
ਪੁੱਜ ਪਰਉਪਕਾਰ ਦਾ ਕਰਨ ਮੁਸ਼ਕਲ, ਹੀਰਾ ਹੀਰੇ ਦੇ ਵਿੱਚ ਜੜਨ ਔਖਾ
ਪਏ ਭੋਗਦੇ ਵਿਸ਼ੇ ਜੋ ਰਾਤ ਸਾਰੀ, ਤੜਕੇ ਉੱਠਕੇ ਸਿਮਰਨ ਕਰਨ ਔਖਾ
ਪਾਪੀ ਬੰਦਿਆਂ ਤਈਂ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘਾ, ਹੈ ਰੱਬ ਦੀ ਆਵਨਾ ਸ਼ਰਨ ਔਖਾ

ਫੱਫਾ ।।24।।

ਫੱਫਾ- ਫੇਰ ਚੌਰਾਸੀ ਦੇ ਵਿੱਚ ਪਿਆਂ, ਸੌਖੀ ਲੱਭਣੀ ਜੂਨ ਇਨਸਾਨ ਨਾਹੀਂ
ਫੜ ਨੇਕ ਰਸਤਾ ਨੇਕੀ ਕਰ ਜਿੰਦੇ, ਸਦਾ ਰਹਿਣੇ ਤੇਰੇ ਇਹ ਸ਼ਾਨ ਨਾਹੀਂ
ਫਲ ਪਾ ਲੈ ਜੂਨ ਇਨਸਾਨ ਦੀ ਦਾ, ਜਾਨ ਬੁੱਝਕੇ ਬਣ ਹੈਵਾਨ ਨਾਹੀਂ
ਫੌਜ ਚੜ੍ਹੀ ਜਾਂ ਮੁਲਕਿ ਅਦੱਮ ਵਾਲੀ, ਦੇਣਾ ਓਸ ਕਿਤੇ ਭੱਜ ਜਾਨ ਨਾਹੀਂ
ਫੌਰਨ ਆ ਕੇ ਸੰਘੀਓਂ ਫੜ ਲੈਣਾ, ਤੇਰਾ ਛੱਡਣਾ ਕੁਝ ਗੁਮਾਨ ਨਾਹੀਂ
ਫੱਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮੌਤ ਉਡਾ ਛੱਡੀ, ਜੋ ਮਿਉਂਦੇ ਵਿੱਚ ਅਸਮਾਨ ਨਾਹੀਂ
ਫਰਨ ਫਰਨ ਰੌਦੇ ਅੱਖੀਂ ਓਹ ਡਿੱਠੇ, ਜਿਹੜੇ ਕਿਸੇ ਤੋਂ ਗੱਲ ਅਖਵਾਨ ਨਾਹੀਂ
ਫਾਗ ਖੇਲਦੀ ਮੌਤ ਹੇ ਘਰਾਂ ਅੰਦਰ, ਅੜਨ ਦੇਵੰਦੀ ਬੁੱਢੜੇ ਜਵਾਨ ਨਾਹੀਂ
ਫਰੋਨ ਤੇ ਕਾਰੂੰ ਨਮਰੂਦ ਜੈਸੇ, ਨਜ਼ਰ ਆਵੰਦੇ ਸ਼ਾਹ ਸੁਲਤਾਨ ਨਾਹੀਂ
ਫਾਂਸੀ ਦੇਵਣਾ ਛੱਡਣਾ ਵੱਸ ਜਿਨ੍ਹਾਂ, ਅੱਜ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਿਤੇ ਨਿਸ਼ਾਨ ਨਾਹੀਂ
ਫਸੇ ਸੱਭੇ ਹੀ ਮੌਤ ਦੇ ਜਾਲ ਅੰਦਰ, ਕੁਝ ਸ਼ਾਹ ਕੰਗਾਲ ਦਾ ਮਾਨ ਨਾਹੀਂ
ਫੁੱਲ ਡਾਲੀਓਂ ਟੁੱਟ ਜੋ ਡਿੱਗ ਪਏ, ਮੁੜ ਲੱਗਣੇ ਸ਼ਾਖ ਤੇ ਆਨ ਨਾਹੀਂ
ਫਿਰ ਫਿਰ ਕੇ ਬੰਦਿਆ ਥੱਕ ਗਿਓਂ, ਸਾਥ ਛੱਡਦਾ ਅਜੇ ਸੈਤਾਨ ਨਾਹੀਂ
ਫੇਰੋਂ ਤਸਬੀ ਮਾਲਾ ਦਿਖਾਨ ਲਈ, ਵਿੱਚੋਂ ਮਨ ਸਿਮਰੇ ਭਗਵਾਨ ਨਾਹੀਂ
ਫਾਕੇ ਫਿਕਰ ਕਨਾਇਤ ਰਿਆਜ਼ ਤੋਂ ਜੋ, ਖਾਲੀ ਹੋਏ, ਫਕੀਰ ਪਛਾਨ ਨਾਹੀਂ
ਫਾੜ ਪੜਦਾ ਖੁਦੀ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘਾ, ਹੈ ਲਾਭ ਹੀ ਲਾਭ ਨੁਕਸਾਨ ਨਾਹੀਂ

ਬੱਬਾ ।।25।।

ਬੱਬਾ- ਬਦੀਆਂ ਦੇ ਵਿੱਚ ਉਮਰ ਬੀਤੀ, ਨੇਕੀ ਖੱਟ ਲੈ ਅੰਤ ਨਕਾਰਿਆ ਓਏ
ਬਾਲ ਉਮਰ ਤੋਂ ਪਾਲਣਾ ਜਿਸ ਕੀਤੀ, ਕਦੇ ਓਸਦਾ ਗੁਣ ਚਿਤਾਰਿਆ ਓਏ
ਬੰਦਾ ਜੂਨ ਦਿੱਤੀ ਤੈਨੂੰ ਅਤੀ ਉੱਤਮ, ਸੋਹਣਾ ਰੂਪ ਦਿੱਤਾ ਹੱਤਯਾਰਿਆ ਓਏ
ਬੱਤੀ ਦੇ ਨਿਆਮਤਾਂ ਜੰਮਦੇ ਨੂੰ, ਤੈਨੂੰ ਗਾਫਲਾ ਹੈ ਪ੍ਰਤਿਪਾਰਿਆ ਓਏ
ਬਿਨ੍ਹਾਂ ਕਿਸੇ ਵਸੀਲੇ ਦੇ ਪੇਟ ਅੰਦਰ, ਪਾਲ ਅੱਗ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਨਿਕਾਰਿਆ ਓਏ
ਬੰਦੇ ਓਸਨੂੰ ਦਿਲੋਂ ਭੁਲਾਇ ਦਿੱਤਾ, ਕ੍ਰਿਤਘਨ ਨ ਲੱਜਿਆ ਭਾਰਿਆ ਓਏ
ਬੁਰਾ ਬਣ ਬੁਰਿਆਈਆਂ ਕਰੋਂ ਬੰਦੇ, ਕਿੱਡਾ ਕੋਟ ਗੁਮਾਨ ਉਸਾਰਿਆ ਓਏ
ਬੰਦਾ ਬਣ, ਉਤਾਂਹ ਨੂੰ ਜਾਹ ਨਾਹੀਂ, ਢਹਿ ਪਏਂਗਾ ਅੰਤ ਚੁਬਾਰਿਆ ਓਏ
ਬਿੱਲੇ ਕਾਲ ਨੇ ਧੌਣ ਮਰੋੜ ਲੈਣੀ, ਬਾਂਗਾਂ ਦੇ ਲੈ ਕੁੱਕੜਾ ਪਿਆਰਿਆ ਓਏ
ਬੇੜਾ ਰੁੜ ਗਿਆ ਜਦੋਂ ਜਿੰਦਗੀ ਦਾ, ਕੰਢੇ ਰੋਈਂ ਬੈਠਾ ਵਣਜਾਰਿਆ ਓਏ
ਬੱਚ ਜਾਵਣੇ ਦਾ ਕੀਤਾ ਨਹੀਂ ਹੀਲਾ, ਵੇਲੇ ਗਏ ਨੂੰ ਰੋ ਵਿਚਾਰਿਆ ਓਏ
ਬਾਗ ਸਾਹਮਣੇ ਹੋਇ ਵੈਰਾਨ ਤੇਰਾ, ਪਿਆ ਕਰੀਂ ਮਾਲੀ, ਹਾਲ ਪਾਹਰਿਆ ਓਏ
ਬੁਲਬੁਲ ਨੇ ਜਾਵਣਾ ਉੱਡ ਵਿੱਚੋਂ, ਲੈਣੀ ਵਾਸਨਾ ਕਿਸ ਹਜ਼ਾਰਿਆ ਓਏ

ਬਣੇ ਵਖਤ ਤੇ ਬੰਦਿਆ ਛੱਡ ਜਾਣੂੰ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਾਸਤੇ ਧਰਮ ਤੈਂ ਹਾਰਿਆ ਓਏ
ਬਾਂਗ ਦਿੱਤਿਆਂ ਜਾਗ ਨ ਆਈ ਤੈਨੂੰ, ਸੁੱਤੇ ਵਕਤ ਨਮਾਜ਼ ਗੁਜ਼ਾਰਿਆ ਓਏ
ਬੇਦ ਭੇਦ ਕਤੇਬ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਔਲਾ, ਮੁੱਲਾ ਕਾਗਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਜੱਫਾ ਮਾਰਿਆ ਓਏ
ਬਾਣੀ ਪੜ੍ਹਕੇ ਗੁਰਾਂ ਪੈਰੀਬਰਾਂ ਦੀ, ਇਕ ਨੁਕਤਾ ਦਿਲ ਨ ਧਾਰਿਆ ਓਏ
ਬਣਿਆ ਫਿਰੋਂ ਤੂੰ ਪੰਡਤ ਭਾਈ ਮੁੱਲਾ, ਕੰਮ ਇਲਮ ਤੋਂ ਕੋਈ ਨਾ ਸਾਰਿਆ ਓਏ
ਬਿਛ ਖੁਦੀ ਦਾ ਲਿਆ ਵਧਾ ਵੱਡਾ, ਫਿਰੋਂ ਮੂਰਖਾ ਬਹੁਤ ਹੰਕਾਰਿਆ ਓਏ
ਬੂਰ ਢੰਕਿਆ ਰੱਖਿਆ ਦਿਲ ਤੇਰਾ, ਪਾਣੀ ਤੱਤ ਨ ਵਿਚੋਂ ਨਤਾਰਿਆ ਓਏ
ਬਿਧੁ ਹੋਈ ਅਵੱਸਥਾ ਬਹੁਤ ਤੇਰੀ, ਮਨ ਭਟਕਣੋਂ ਨਹੀਂ ਖਲੁਾਰਿਆ ਓਏ
ਬੱਚ ਫੇਰ ਭੀ ਜਾਇ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘਾ, ਰਹਿੰਦੀ ਉਮਰ ਨੂੰ ਜੇ ਸਵਾਰਿਆ ਓਏ

ਭੱਭਾ ।।26।।

ਭੱਭਾ- ਭੈਰ ਬਣਕੇ ਲਈਂ ਵਾਸਨਾ ਤੂੰ, ਵਾਂਗ ਭੁੰਡ ਦੇ ਚਿੱਤ ਫਸਾਇੰ ਕਾਹਨੂੰ
ਭਾਰ ਅਗਲਾ ਤੋੜਦਾ ਧੌਣ ਪਿਆ, ਪੰਡ ਪਾਪਾਂ ਦੀ ਹੋਰ ਉਠਾਇੰ ਕਾਹਨੂੰ
ਭਲਾ ਹੋਇ ਤੇਰਾ ਭਲਾ ਲੋੜ ਸਭਦਾ, ਬੁਰਾ ਕਿਸੇ ਦਾ ਮਨੋਂ ਤਕਾਇੰ ਕਾਹਨੂੰ
ਭੂਰੇ ਵਾਲ ਆਇ ਕਾਲੇ ਗਏ ਕਿਧਰੇ, ਭਲੇ ਮਾਨਸਾ ਪਾਪ ਕਮਾਇੰ ਕਾਹਨੂੰ
ਭੇੜਾ ਮਨ ਅਜੇ ਹੋਯਾ ਨਹੀਂ ਸਿੱਧਾ, ਐਵੇਂ ਜ਼ਿਮੀਂ ਤੇ ਨੱਕ ਘਸਾਇੰ ਕਾਹਨੂੰ
ਭਲਾ ਇਲਮ ਤੇ ਅਮਲ ਜੇ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ, ਪੜ੍ਹ ਪੋਥੀਆਂ ਸਿਰ ਖਪਾਇੰ ਕਾਹਨੂੰ
ਭਰਮ ਆਪਣਾ ਮੂਲ ਨਹੀਂ ਦੂਰ ਹੋਯਾ, ਵਾਇਜ਼ ਕਾਜ਼ੀਆਂ ਕਰ ਸੁਨਾਇੰ ਕਾਹਨੂੰ
ਭੁੱਲ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗਰਭ ਦਾ ਦੁੱਖ ਗਿਆ, ਗਰਭ ਵਿਚ ਪੈਦਾ ਫੇਰ ਚਾਹਿੰ ਕਾਹਨੂੰ
ਭੱਜਾ ਫਿਰੋਂ ਪਿੱਛੇ ਨਿੱਤ ਵਾਸਨਾ ਦੇ, ਨਾਲ ਡਾਇਨ ਦੇ ਸਾਥ ਰਖਾਇੰ ਕਾਹਨੂੰ
ਭੂਤ ਮਨ ਨੂੰ ਵੱਸ ਨ ਮੂਲ ਕੀਤਾ, ਰੋਹਬ ਦਾਬ ਝੂਠਾ ਜਤਲਾਇੰ ਕਾਹਨੂੰ
ਭਸਮ ਹੋਇ ਨ ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਵਿੱਚੋਂ, ਪਿੰਡੇ ਜੋਗੀਆ ਭਸਮ ਚੜ੍ਹਾਇੰ ਕਾਹਨੂੰ
ਭਾੜਾ ਦੇਣ ਜੋਗਾ ਪੱਲੇ ਨਹੀਂ ਪੈਸਾ, ਰਾਹ ਗੰਗਾ ਦਾ ਰੋਜ਼ ਪੁਛਾਇੰ ਕਾਹਨੂੰ
ਭੱਠ ਪਿਆ ਸੋਨਾ ਜਿਹਨਾ ਕੱਠ ਤੋੜੇ, ਵਿਸ਼ੇ ਰੋਗ ਦਾ ਸੋਗ ਵਧਾਇੰ ਕਾਹਨੂੰ
ਭਾਂਤ ਭਾਂਤ ਦੇ ਸਾਂਗ ਬਣਾ ਕਰਕੇ, ਠੱਗਾ ਦੁਨੀਆਂ ਨੂੰ ਠੱਗ ਖਾਇੰ ਕਾਹਨੂੰ
ਭੂਰੇ ਵਾਂਗ ਕਾਲਾ ਰਿਹਾ ਮਨ ਪਾਪੀ, ਗੰਗਾ, ਗਯਾ, ਗੋਦਾਵਰੀ ਨਾਇੰ ਕਾਹਨੂੰ
ਭਾਂਬੜ ਅੰਦਰ ਕ੍ਰੋਧ ਦੇ ਬਲਨ ਪਏ, ਓਮ, ਸ਼ਾਂਤੀ, ਸ਼ਾਂਤੀ ਗਾਇੰ ਕਾਹਨੂੰ
ਭਲੀ ਵਸਤ ਦੇਵੇ ਦੁੱਧ ਘਿਓ ਸਾਨੂੰ, ਉੱਤੇ ਗਉ ਦੇ ਛੁਰੀ ਚਲਾਇੰ ਕਾਹਨੂੰ
ਭੁੜਕ ਭੁੜਕ ਚਮੁਣੇ ਦੇ ਵਾਂਗ ਪਵੇਂ, ਜ਼ੋਰ ਆਜ਼ਜ਼ਾਂ ਉੱਤੇ ਜਤਾਇੰ ਕਾਹਨੂੰ
ਭੁੰਨ ਸੁੱਟਿਆ ਤ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਅੱਗ ਤੈਨੂੰ, ਕ੍ਰੋਧ ਵਿੱਚ ਆ ਜਿਗਰ ਜਲਾਇੰ ਕਾਹਨੂੰ
ਭੂਕ ਵਾਂਗ ਪੋਲਾ ਬਿਨਾਂ ਅਮਲਾਂ ਦੇ, ਉੱਤੇ ਮੂਰਖਾ ਪਾਜ ਦਿਖਾਇੰ ਕਾਹਨੂੰ
ਭੁੰਜੇ ਲੇਟਨਾ ਅੰਤ ਨੂੰ ਖਾਕ ਅੰਦਰ, ਮਖਮਲੀ ਗੱਦੇ ਬਣਵਾਇੰ ਕਾਹਨੂੰ
ਭਾਹ ਨਰਕ ਵਿੱਚੋਂ ਖਾਹਿਸ਼ ਬਚਨੇ ਦੀ, ਪੈਰ ਪਾਪ ਦੇ ਜਾਲ ਫਸਾਇੰ ਕਾਹਨੂੰ

ਭਾਰੇ ਪੱਥਰ ਕਦੇ ਭੀ ਤਰਨ ਨਾਹੀਂ, ਪੱਥਰ ਬਣ ਕੇ ਬੇੜਾ ਡੁਬਾਇੰ ਕਾਹਨੂੰ
 ਭਾਵੇਂ ਧਰਮ ਦਾ ਰਾਹ ਹੈ ਬਹੁਤ ਔਖਾ, ਹੈ ਅੰਤ ਚੰਗਾ ਘਬਰਾਇੰ ਕਾਹਨੂੰ
 ਭੂਏ ਹੋ ਕੇ ਬੰਦਿਆ ਖੁਦੀ ਅੰਦਰ, ਐਵੇਂ ਆਜਜ਼ਾਂ ਤਾਈਂ ਸਤਾਇੰ ਕਾਹਨੂੰ
 ਭਗਵਾਨ ਦਾ ਭਜਨ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘਾ, ਕਰ ਬਿਰਥਾ ਉਮਰ ਵੰਜਾਇੰ ਕਾਹਨੂੰ

ਮੱਮਾ 112711

ਮੱਮਾ- ਮੌਤ ਨੇ ਆਵਨਾ ਗੱਜ ਜਦੋਂ, ਤਦੋਂ ਬੰਦਿਆ ਕਿਸੇ ਛੁਡਾਵਨਾ ਨਹੀਂ
 ਮਰਜ਼ੀ ਰੱਬ ਦੀ ਨਾਲ ਤੂੰ ਜਾਇੰ ਬੱਧਾ, ਕਿਸੇ ਹੁਕਮ ਹਜ਼ੂਰ ਪਰਤਾਵਨਾ ਨਹੀਂ
 ਮੇਲਕੁਲ ਮੌਤ ਦਾ ਵੱਜਿਆ ਬਿਗਲ ਜਦੋਂ, ਤੈਨੂੰ ਨੌਕਰਾ ਕਿਸੇ ਅਟਕਾਵਨਾ ਨਹੀਂ
 ਮੜਾ ਮਾਲ ਅਸਬਾਬ ਦੇ ਘਰ ਕੁੱਲਾ, ਪਿਆ ਰਹੇਗਾ ਨਾਲ ਕੁਝ ਜਾਵਨਾ ਨਹੀਂ
 ਮਾਰ ਜਮਾਂ ਦੀ ਖਾਇਕੇ ਰੋਏਂਗਾ ਤੂੰ, ਕਿਸੇ ਸਾਥੀ ਨੇ ਦੁੱਖ ਵੰਡਾਵਨਾ ਨਹੀਂ
 ਮਹਿਲ ਮਾੜੀਆਂ ਛੱਡ ਕੇ ਟੁਰ ਜਾਸੈਂ, ਮੁੜ ਪਰਤ ਫੇਰਾ ਏਥੇ ਪਾਵਨਾ ਨਹੀਂ
 ਮਰ ਗਿਆਂ ਦਾ ਕਿਸੇ ਨ ਨਾਮ ਲੈਣਾ, ਬੱਧਾ ਗਿਆ ਛੁਡਾ ਲਿਆਵਨਾ ਨਹੀਂ
 ਮਾਂ ਬਾਪ ਤੇ ਭੈਣ ਭਰਾ ਸਾਰੇ, ਸਾਥ ਕਿਸੇ ਦੇ ਕਦਮ ਨਿਭਾਵਨਾ ਨਹੀਂ
 ਮੜੀ ਗੋਰ ਦੇ ਵਿੱਚ ਲੈ ਜਾ ਸੁੱਟਨ, ਮੂਲ ਘੜੀ ਦੇ ਘਰ ਰਖਾਵਨਾ ਨਹੀਂ
 ਮਾਲ ਮੁਲਕ ਜਾਗੀਰ ਦੇ ਵਾਲੀਆ ਓਏ, ਬਿਨ੍ਹਾਂ ਕੱਢਨ ਕੁਝ ਬਿਆਵਨਾ ਨਹੀਂ
 ਮੇਰੀ ਮੇਰੀ ਕਰਦੇ ਸਾਰੀ ਉਮਰ ਬੀਤੀ, ਮਰਦੀ ਵਾਰ ਪੱਲੇ ਕੁਝ ਪਾਵਨਾ ਨਹੀਂ
 ਮੁੜ ਜਾਵਨਾ ਦੇਸ਼ ਬਿਗਾਨਿਆਂ ਨੂੰ, ਕਿਸੇ ਆਦਰ ਨਾਲ ਬੁਲਾਵਨਾ ਨਹੀਂ
 ਮੈਂ ਮੈਂ ਕਰਦਾ ਜਿਥੇ ਰਿਹੋਂ ਸਦਾ, ਓਹਨਾਂ ਥਾਂਵਾਂ ਉੱਤੇ ਪਰਤ ਆਵਨਾ ਨਹੀਂ
 ਮਿਲ ਗਏ ਹੁਕਮ ਨਾਮ ਕੱਟਨੇ ਦੇ, ਕਿਸੇ ਅਦਬ ਸਲੂਟ ਬਜਾਵਨਾ ਨਹੀਂ
 ਮੌਰੂਸੀਆਂ ਜਦ ਤੋਂ ਖੁੱਸ ਗਈਆਂ, ਕਿਸੇ ਮਾਮਲਾ ਮੂਲ ਦਵਾਵਨਾ ਨਹੀਂ
 ਮਿਲੀਆਂ ਟਿਕਟਾਂ ਮੁਲਕ ਅਦੱਮ ਦੀਆਂ, ਇੱਕ ਮਿੰਟ ਭੀ ਕਿਸੇ ਅਟਕਾਵਨਾ ਨਹੀਂ
 ਮਿਲ ਮਿਲਕੇ ਬੈਠਦੇ ਯਾਰ ਜਿਹੜੇ, ਵਿੱਛੜ ਗਿਆਂ ਦਾ ਮੇਲ ਮਲਾਵਨਾ ਨਹੀਂ
 ਮੂੰਹ ਵਿੱਚ ਗਰਾਹੀਆਂ ਦੇਣ ਜਿਹੜੇ, ਓਹਨਾਂ ਪਰਤ ਕੇ ਮੂੰਹ ਦਖਾਵਨਾ ਨਹੀਂ
 ਮਾਲੀ ਬਾਗ ਜਿਹੜੇ ਨਿੱਤ ਸੈਰ ਕਰੇਂ, ਫੇਰ ਕਦੇ ਭੀ ਕਿਸੇ ਕਰਾਵਨਾ ਨਹੀਂ
 ਮੱਲਾ ਕੱਢ ਲੈ ਡੰਡ ਤੂੰ ਦਿਨ ਥੋੜ੍ਹੇ, ਔਣਾ ਫੇਰ ਇਹ ਵਕਤ ਸੁਹਾਵਨਾ ਨਹੀਂ
 ਮਲ ਤੇਲ ਲਸਕਾ ਸਰੀਰ ਤਾਈਂ, ਭਲਾ ਕਾਲ ਜੇ ਏਸ ਨੂੰ ਖਾਵਨਾ ਨਹੀਂ
 ਮਲਮਲਾਂ ਹੰਢਾ ਲੈ ਸੋਹਣੀਏਂ ਨੀ, ਜੇ ਖਾਕ ਦੇ ਵਿੱਚ ਸਮਾਵਨਾ ਨਹੀਂ
 ਮੈਲ ਲਾਹ ਲੈ ਵੱਟਣੇ ਮਲ ਕਰਕੇ, ਭਲਾ ਕਾਲ ਜੇ ਇਹਨੂੰ ਰੁਲਾਵਨਾ ਨਹੀਂ
 ਮੁਰਗਾਬੀਏ ਤਾਰੀਆਂ ਲਾ ਲੈ ਖਾਂ, ਮੌਤ ਬਾਜ ਜੇ ਤੈਨੂੰ ਦਬਾਵਨਾ ਨਹੀਂ
 ਮੋਰਾ ਬਾਗ ਦੇ ਵਿਚ ਪਾ ਲੈ ਪੈਲਾਂ, ਭਲਾ ਇਹਨੂੰ ਜੇ ਖਿਜ਼ਾਂ ਸੁਕਾਵਨਾ ਨਹੀਂ
 ਮੁਰਲੀ ਕਾਨ੍ਹਾ ਵਜਾ ਲੈ ਚਾਰ ਦਿਨਾਂ, ਨਿੱਤ ਕੂੰਜ ਗਲੀ ਵਿਚ ਗਾਵਨਾ ਨਹੀਂ
 ਮਨਾ ਲੰਮੀਆਂ ਤਾਣਕੇ ਤਾਂ ਸੌ ਖਾਂ, ਤੈਨੂੰ ਕਿਸੇ ਜੇ ਪਕੜ ਉਠਾਵਨਾ ਨਹੀਂ

ਮੇਰੇ ਕਹੇ ਤੇ ਹੁਣ ਜੇ ਲੱਗਿਓ ਨਾ, ਤੈਨੂੰ ਫੇਰ ਕਿਸੇ ਸਮਝਾਵਨਾ ਨਹੀਂ
ਮੰਨ ਸੁਖਨ ਭਗਵਾਨ ਦਾ ਭਜਨ ਕਰ ਲੈ, ਐਵੇਂ ਮਾਨੁਖ ਜਨਮ ਗਵਾਵਨਾ ਨਹੀਂ
ਮਾਲ ਰੱਬ ਦੇ ਰਾਹ ਤੇ ਖਰਚ ਕਰ ਜਾਹ, ਪਿਛੋਂ ਕਿਸੇ ਨੇ ਖਰਚ ਪੁਚਾਵਨਾ ਨਹੀਂ
ਮਾਯਾ ਪਾਪ ਕਰਕੇ ਕੱਠੀ ਕਰੋਂ ਕਾਹਨੂੰ, ਭਲਾ ਅਰਥ ਜੇ ਏਸਨੂੰ ਲਾਵਨਾ ਨਹੀਂ
ਮਿਲੇ ਫੇਰ ਮਾਨੁੱਖ ਦੀ ਜੂਨ ਨਾਹੀਂ, ਐਸਾ ਉੱਤਮ ਵਕਤ ਖੁੰਝਾਵਨਾ ਨਹੀਂ
ਮਿੱਠਾ ਬੋਲ, ਸਭ ਦਿਲ ਖੁਦਾ ਦੇ ਨੇ, ਜੇਕਰ ਆਪਣਾ ਦਿਲ ਦੁਖਾਵਨਾ ਨਹੀਂ
ਮੁਰਦਾ ਹੋ ਮੁਰੀਦ ਜਾਹ ਗੌਰ ਅੰਦਰ, ਬਿਨਾਂ ਮੁਰਸ਼ਦਾਂ ਕਿਸੇ ਛੁਡਾਵਨਾ ਨਹੀਂ
ਮੱਕੇ ਜਾਹ ਤੂੰ ਹਾਜ਼ੀਆ ਲੱਖ ਵਾਰੀ, ਬਿਨ੍ਹਾਂ ਅੰਦਰੋਂ ਰਬ ਦਰਸਾਵਨਾ ਨਹੀਂ
ਮਜੀਠ ਦਾ ਰੰਗ ਹੈ ਪ੍ਰੀਤ ਸੱਚੀ, ਝੂਠਾ ਰੰਗ ਕਸੁੰਭ ਰਹਾਵਨਾ ਨਹੀਂ
ਮਰ ਗਿਓਂ ਜੇ ਮਰਨ ਤੋਂ ਮਨਾਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਮੁੜ ਦੋਜ਼ਖੀਂ ਅੰਗ ਜਲਾਵਨਾ ਨਹੀਂ
ਮੁੱਲਾਂ ਚੜ੍ਹ ਮੁਨਾਰੇ ਬੁਲਾਇੰ ਕਿਹਨੂੰ, ਰੱਬ ਬਾਹਿਰ ਕਿਤੇ ਵਿੱਚੋਂ ਭਾਵਨਾ ਨਹੀਂ
ਮਹਿੰਦੀ ਵਿਚ ਜਿਉਂ ਰੰਗ ਨ ਵੱਖਰਾ ਏ, ਕਿਤੇ ਵੱਖ ਖੁਦਾ ਦਿਸਾਵਨਾ ਨਹੀਂ
ਮੋਲਾ ਸਭਦੇ ਵਿਚ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘਾ, ਬਾਹਿਰ ਖੰਡ ਤੋਂ ਜਿਵੇਂ ਖਡਾਵਨਾ ਨਹੀਂ

ਯੱਯਾ ।।28।।

ਯੱਯਾ- ਯਾਦ ਮਾਹਬੂਬ ਦੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਤਾਈਂ, ਮਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਵੰਦੀ ਚੈਨ ਕਿੱਥੇ
ਯਾਰ ਬਾਝ ਸੰਸਾਰ ਵੈਰਾਗ ਦਿੱਸੇ, ਨੀਂਦ ਭਰ ਸੌਦੇ ਕਦੇ ਨੈਨ ਕਿੱਥੇ
ਯੱਕ ਰੰਗੀ ਦੇ ਵਿੱਚ ਉਹ ਰਹਿਨ ਰੱਤੇ, ਭਲਾ ਸਬਕ ਦੋਰੰਗੀ ਦਾ ਲੈਣ ਕਿੱਥੇ
ਯੋਗ ਸਾਧਯਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘਾ, ਜਿਉਂਦੇ ਬਿਨ੍ਹਾਂ ਮਾਹਬੂਬ ਦੇ ਰਹਿਨ ਕਿੱਥੇ

ਰਾਰਾ ।।29।।

ਰਾਰਾ- ਰਾਤ ਬੀਤੀ ਦਿਨ ਚੜ੍ਹਨ ਲੱਗਾ, ਬੰਨ੍ਹ ਬਿਸਤ੍ਰਾ ਹੋ ਤਯਾਰ ਜਿੰਦੇ
ਰਹਿਨ ਵਿਚ ਸਰਾਂ ਹਮੇਸ਼ ਨਾਹੀਂ, ਲੰਮੇ ਪੈਰ ਨ ਪਈ ਪਸਾਰ ਜਿੰਦੇ
ਰੋਲਾ ਪਿਆ ਭਾਰਾ ਚਲੋ ਚਲੀ ਦਾ ਏ, ਬੱਧੇ ਵੇਖ ਮੁਸਾਫ਼ਰਾਂ ਭਾਰ ਜਿੰਦੇ
ਰਾਹ ਮੱਲ ਲਏ ਰਾਹੀਆਂ ਆਪਣੇ ਨੇ, ਤੈਨੂੰ ਸੁੱਤਿਆਂ ਕੁਝ ਨ ਸਾਰ ਜਿੰਦੇ
ਰੱਖੀ ਰਾਸ ਨ ਸਾਂਭ ਕੇ ਸ਼ਾਹ ਦੀ ਏ, ਜੂਏ ਵਿਚ ਛੱਡੀ ਤੈਨੇ ਹਾਰ ਜਿੰਦੇ
ਰੋਣਾ ਪਏਗਾ ਅੰਤ ਹਿਸਾਬ ਵੇਲੇ, ਕੀਤਾ ਕੋਈ ਨ ਨੇਕ ਬਪਾਰ ਜਿੰਦੇ
ਰੋਟੀ ਕੱਪੜੇ ਦੇ ਅੱਗੇ ਰੱਖ ਨੌਕਰ, ਕੀਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੇ ਹੁਕਮ ਹਜ਼ਾਰ ਜਿੰਦੇ
ਰੋਜ਼ੀ ਦੇ ਤੇਰੇ ਸਣੇ ਕੁੱਲ ਨੂੰ ਜੋ, ਉਹਨੂੰ ਛੱਡਿਆ ਮਨੋ ਵਿਸਾਰ ਜਿੰਦੇ
ਰੋਜ਼ ਕਰੋਂ ਲੇਖੇ ਲੈਣ ਦੇਣ ਲੰਮੇ, ਭੁੱਲਣ ਦੇਂ ਨ ਪਾਈਆਂ ਚਾਰ ਜਿੰਦੇ
ਰੋਜ਼ਨਾਮਚਾ ਅਮਲ ਦਾ ਹੱਥ ਲੈ ਕੇ, ਕਦੇ ਓਸ ਤੇ ਭੀ ਨਿਰ੍ਹਾ ਮਾਰ ਜਿੰਦੇ
ਰਾਹ ਰੱਬ ਦੇ ਖਰਚ ਨ ਕਦੇ ਕੀਤਾ, ਕਿਸ ਕੰਮ ਹੋਣਾ ਸ਼ਾਹੂਕਾਰ ਜਿੰਦੇ
ਰੰਗ ਚੜ੍ਹਿਆ ਇਸ਼ਕ ਮਾਹਬੂਬ ਦਾ ਨਹੀਂ, ਕੋਰਾ ਕੱਪੜਾ ਰਹੀਂ ਬੁਰਯਾਰ ਜਿੰਦੇ

ਰੂਪ ਦੂਰ ਬੁਢੇਪੇ ਨੇ ਕਰ ਦੇਣਾ, ਕਰੋਂ ਇਤਨਾ ਜਿਧਾ ਹੰਕਾਰ ਜਿੰਦੇ
 ਰੁਲ ਜਾਵਨਾ ਖਾਕ ਦੇ ਵਿਚ ਵੇਖੀ, ਸੋਹਣਾ ਬਦਨ ਤੇਰਾ ਗੁਲਾਨਾਰ ਜਿੰਦੇ
 ਰੱਜ ਖਾ, ਤੇ ਪਹਿਨ ਪੋਸ਼ਾਕ ਚੰਗੀ, ਕੀਤਾ ਕਦੇ ਨ ਸੁਕਰ ਕਰਤਾਰ ਜਿੰਦੇ
 ਰੱਦ ਕੀਤੀਉਂ ਪਾਕ ਕਰਤਾਰ ਵਿੱਚੋਂ, ਵੇਖ ਅਮਲ ਤੇਰੇ ਸਿਰਜਨਹਾਰ ਜਿੰਦੇ
 ਰਹੇ ਰਾਵਨ ਤੇ ਕੁੰਭਕਰਨ ਨਾਹੀ, ਵੱਡੇ ਵਿੱਚ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਬਲਕਾਰ ਜਿੰਦੇ
 ਰੋਂਦੇ ਗਏ ਜਹਾਨ ਤੋਂ ਬਲੀ ਯੋਧੇ, ਧਾਂਗ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵਿੱਚ ਸੰਸਾਰ ਜਿੰਦੇ
 ਰਾਜੇ ਰਾਣੀਆਂ ਦੇ ਸਣੇ ਲੱਦ ਗਏ, ਖਾਲੀ ਛੱਡਕੇ ਮਹਿਲ ਮੁਨਾਰ ਜਿੰਦੇ
 ਰਹੀਆਂ ਸੁੰਵੀਆਂ ਪੱਈਆਂ ਉਹ ਖਾਬਗਾਹਾਂ, ਬਾਂਕੇ ਲਏ ਵਿੱਚੋਂ ਮੌਤ ਮਾਰ ਜਿੰਦੇ
 ਰੋੜਾਂ ਅੱਜ ਪਈਆਂ ਅਸੀਂ ਦੇਖਦੇ ਹਾਂ, ਜਿੱਥੇ ਕਦੇ ਸਨ ਬਾਗ ਬਹਾਰ ਜਿੰਦੇ
 ਰਾਜ ਰਹੇ ਨ ਰਾਜ ਦੇ ਰਹੇ ਵਾਲੀ, ਦਿੱਤੇ ਮੌਤ ਨੇ ਪਾਰ ਉਤਾਰ ਜਿੰਦੇ
 ਰੜੀਆਂ ਰਿਸ਼ਵਤਾਂ ਲੈ ਕੇ ਧਨ ਜੋੜੇ, ਕਰ ਆਜਜਾਂ ਨੂੰ ਦੁਖਯਾਰ ਜਿੰਦੇ
 ਰੋਗ, ਭੋਗ ਦੇ ਮੂੰਹ ਉਹ ਰੁੜ੍ਹ ਗਏ, ਅੰਤ ਰੱਬ ਦੇ ਰਹੇ ਦੇਣ ਦਾਰ ਜਿੰਦੇ
 ਰਾਮ ਸਿਮਰ ਨੇਕੀ ਕੁਝ ਕਰ ਲਈਂ, ਕੀਹ ਜਿੰਦਗੀ ਦਾ ਇਤਬਾਰ ਜਿੰਦੇ
 ਰੱਬ ਬਖਸ਼ ਦੇਵੇ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘਾ, ਢਹਿ ਪਏਂ ਚਰਨੀਂ ਔਗਣ ਹਾਰ ਜਿੰਦੇ

ਲੱਲਾ ।।30।।

ਲੱਲਾ- ਲਾਨ੍ਹਤਾਂ ਬੰਦਿਆ ਲੱਖ ਤੈਨੂੰ, ਸਿਰਜਨ ਹਾਰ ਕਰਤਾਰ ਭੁੱਲਾਯਾ ਈ
 ਲੱਗ ਵਿਸ਼ੇ ਵਿਕਾਰ ਵਿਚ ਹੋਇਉਂ ਅੰਨ੍ਹਾ, ਸ਼ਮ੍ਹਾ ਅਕਲ ਦਾ ਚਾ ਬੁਝਾਯਾ ਈ
 ਲੋਕ ਲਾਜ ਛੱਡੀ ਧਰਮ ਲਾਜ ਛੱਡੀ, ਬੁਰਾ ਕਰਨ ਦਾ ਬੀੜਾ ਉਠਾਯਾ ਈ
 ਲੱਤ ਕੱਢ ਲਈ ਭਲੀਮਾਨਸੀ ਤੋਂ, ਪੈਰ ਬਦੀ ਦੇ ਵਿਚ ਅੜਾਯਾ ਈ
 ਲੱਗੀ ਇਕ ਭੀ ਨ ਤੇਰੇ ਚੋਟ ਅੰਦਰ, ਬਹੁਤ ਆਰਫ਼ਾਂ ਨੇ ਸਮਝਾਯਾ ਈ
 ਲਾਉਬਾਲੀ ਦਰਗਾਹ ਵਿਚ ਜਾਣ ਲਈ, ਨੇਕ ਅਮਲ ਨਾ ਪਾਸ ਰਖਾਯਾ ਈ
 ਲਾਜ ਖਾ ਲਈ ਵੇਚਕੇ ਮੂਰਖਾ ਓਏ, ਭੈੜਾ ਦਿਲ ਨ ਕਦੇ ਸ਼ਰਮਾਯਾ ਈ
 ਲੁਕ ਛਿਪ ਕਰੋਂ ਐਬ ਜੱਗ ਪਾਸੋਂ, ਭਲਾ ਰੱਬ ਤੋਂ ਕੀਹ ਛੁਪਾਯਾ ਈ
 ਲੋਭ ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਤੇ ਮੋਹ ਵੈਰੀ, ਪਿਆਰ ਨਾਲ ਏਹਨਾਂ ਵੱਡਾ ਪਾਯਾ ਈ
 ਲੈਂਦੇ ਯਾਰਾਂ ਦੀ ਖ਼ਬਰ ਇਹ ਠੱਗ ਪੰਜੇ, ਵੈਰੀ ਉੱਤੇ ਇਤਬਾਰ ਜਮਾਯਾ ਈ
 ਲੰਗੂਰ ਵਾਂਗ ਤੂੰ ਬੇ ਸ਼ਰੂਰ ਫਿਰੋਂ, ਤਾਹੀਏਂ ਮੂੰਹ ਕਾਲਾ ਕਰਵਾਯਾ ਈ
 ਲਿਆ ਸਬਕ ਨ ਹੱਕ ਦਾ ਆਰਫ਼ਾਂ ਤੋਂ, ਸ਼ੈਤਾਨ ਦਾ ਸਬਕ ਪਕਾਯਾ ਈ
 ਲੁੱਚ ਪੁਣੇ ਦੇ ਵਿਚ ਹੋ ਰਿਹੋਂ ਮੋਹਰੀ, ਦਸ ਨੰਬਰੀ ਠੱਪਾ ਲਵਾਯਾ ਈ
 ਲਾਲ ਬੁਝੱਕੜਾ ਖੁਦੀ ਦੇ ਟੱਟੂਆ ਓਏ, ਨੀਚੇ ਖੁਦੀ ਨੇ ਤੈਨੂੰ ਗਿਰਾਯਾ ਈ
 ਲੋਈ ਲਾਹ ਛੱਡੀ ਓ ਬੇਸ਼ਰਮ ਮੂਰਖ, ਇਨਸਾਨ ਤੋਂ ਗਧਾ ਅਖਵਾਯਾ ਈ
 ਲਾਠੀ ਲੈ ਕੇ ਘੂਰਦਾ ਮਾੜਿਆਂ ਨੂੰ, ਕਿਸੇ ਖੁਦੀ ਦਾ ਨਸ਼ਾ ਪਿਆਯਾ ਈ
 ਲੱਥ ਗਈਆਂ ਖੁਮਾਰੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਓਏ, ਜਦੋਂ ਆਣ ਬੁਢੇਪੇ ਦਬਾਯਾ ਈ

ਲੋੜ ਪਈ ਮੁੜ ਲਾਠੀ ਦੇ ਆਸਰੇ ਦੀ, ਜਦ ਜੋਰ ਨੇ ਪਿੱਛਾ ਦਿਖਾਯਾ ਈ
ਲੱਭ ਬੁੱਢਿਆ ਹੁਣ ਜਵਾਨੀ ਤਾਈਂ, ਲੱਕ ਵਾਂਗ ਕਮਾਨ ਲਫ਼ਾਯਾ ਈ
ਲੋਰੇ ਦੱਸ ਸ਼ਰਾਬ ਦੇ ਗਏ ਕਿੱਥੇ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਈਮਾਨ ਰੁੜ੍ਹਾਯਾ ਈ
ਲੂਣ ਖਾ ਕੇ ਨਿਮਕ ਹਰਾਮੀਆ ਓਏ, ਨਹੀਂ ਨੌਕਰੀ ਤਈਂ ਬਜਾਯਾ ਈ
ਲਾਈਨ ਵਿਚ ਤਾਂ ਸਭ ਤੋਂ ਰਿਹੋਂ ਮੂਹਰੇ, ਵੇਲੇ ਜੰਗ ਦੇ ਚਿੱਤ ਚੁਰਾਯਾ ਈ
ਲੈਸਨੈਕ ਤੋਂ ਤੂੰ ਸੂਬੇਦਾਰ ਬਣਿਓ, ਮਰਨੋਂ ਪਾਜ਼ੀਆ ਮੂੰਹ ਛੁਪਾਯਾ ਈ
ਲਾਇਕ ਅਤੇ ਨਲਾਇਕ ਦੀ ਪਰਖ ਵੇਲੇ, ਸਾਰਾ ਪਾਜ਼ ਤੇਰਾ ਉਘੜ ਆਯਾ ਈ
ਲੈਕੇ ਨਿਮਕ ਹਲਾਲ ਗਏ ਪੈਨਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ, ਤੈਨੂੰ ਦੋਜ਼ਖੀਂ ਪੌ ਫ਼ਰਮਾਯਾ ਈ
ਲੈ ਆਏ ਹਜ਼ੂਰ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨਾਮੇ, ਫੜ ਜਮਦੂਤਾਂ ਅੱਗੇ ਲਾਯਾ ਈ
ਲੰਮੇ ਸਫ਼ਰ ਬੇਅੰਤ ਹੀ ਪੈ ਗਏ, ਨਾਲੇ ਭੁੱਖ ਪਿਆਸ ਸਤਾਯਾ ਈ
ਲੱਭੇ ਹੁਣ ਕਿੱਥੋਂ ਭਲਾ ਜਲ ਠੰਢਾ, ਜਿਉਂਦੇ ਘੁੱਟ ਨਾ ਕਦੇ ਪਿਲਾਯਾ ਈ
ਲੱਗੀ ਭੁੱਖ ਨ ਮਿਲਦਾ ਕੁਝ ਅੱਗੋਂ, ਬੰਦਾ ਵੇਖ ਅੱਗਾ ਘਬਰਾਯਾ ਈ
ਲੈਂਦਾ ਸਾਹ ਉਭੇ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘਾ, ਕਰਮਾਂ ਕੀਤਿਆਂ ਤੇ ਪਛਤਾਯਾ ਈ

ਵੱਵਾ ।।31।।

ਵੱਵਾ- ਵੱਗੀ ਖਿਜ਼ਾਂ ਦੀ ਹਵਾ ਜਦੋਂ, ਹੋਣਾ ਬਾਗ ਦਾ ਸ਼ਾਨ ਵੈਰਾਨ ਜਿੰਦੇ
ਵਾਂਗ ਬੁਲਬੁਲਾਂ ਹੋ ਉਦਾਸ ਜਾਣਾ, ਛੱਡ ਜਾਵਣਾ ਬਾਗ ਜਹਾਨ ਜਿੰਦੇ
ਵਾਰੀ ਆਪਣੇ ਆਪਣੀ ਏਸ ਥਾਂ ਤੋਂ, ਲੱਦ ਜਾਣਗੇ ਸ਼ਾਹ ਸੁਲਤਾਨ ਜਿੰਦੇ
ਵੇਖ ਥਾਂ ਓਹ ਅੱਜ ਉਜਾੜ ਪਏ, ਜਿੱਥੇ ਲੱਗਦੇ ਸ਼ਾਹੀ ਦੀਵਾਨ ਜਿੰਦੇ
ਵੱਤ ਆਵਣਾ ਦੇਸ ਨ ਬਾਬਲੇ ਦੇ, ਡੋਲੀ ਘੱਤ ਕੇ ਜਮ ਲੈ ਜਾਨ ਜਿੰਦੇ
ਵਤਨ, ਛੱਡਕੇ ਹੋ ਬੇ ਵਤਨ ਜਾਣਾ, ਕਾਹਨੂੰ ਮੱਲਣੇ ਏਡ ਮਕਾਨ ਜਿੰਦੇ
ਵਾਜੇ ਮੌਤ ਦੇ ਵੱਜ ਰਹੇ ਸਿਰ ਉੱਤੇ, ਕਰ ਟੁਰਨ ਦੇ ਸਾਜ਼ ਸਮਾਨ ਜਿੰਦੇ
ਵੱਗ ਗਏ ਪਾਣੀ ਪੂਰ ਲੰਘ ਗਏ, ਪਰਤ ਆਉਣ ਨ ਫੇਰ ਨਾਦਾਨ ਜਿੰਦੇ
ਵੈਰ ਈਰਖਾ ਕਿਸੇ ਦੇ ਨਾਲ ਕਾਧੀ, ਸਾਥ ਵਾਂਗ ਮੁਸਾਫ਼ਰਾਂ ਜਾਨ ਜਿੰਦੇ
ਵਾਟ ਜਾਵਦੇ ਰਾਹੀ ਹੋ ਗਏ ਕੱਠੇ, ਬੀਤੀ ਰਾਤ ਤੇ ਫੇਰ ਸਿਧਾਨ ਜਿੰਦੇ
ਵਰ੍ਹੇ ਬੀਤ ਗਏ ਉਮਰ ਦੇ ਹੈਨ ਚੌਤੀ, ਤੂੰ ਖੱਟਿਆ ਕੀਹ ਏਥੇ ਆਨ ਜਿੰਦੇ
ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇ ਵਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਲੱਗ ਕਰਕੇ, ਨਹੀਂ ਸਿਮਰਿਆ ਕਦੇ ਭਗਵਾਨ ਜਿੰਦੇ
ਵੇਮੁਖ ਹੋ ਪਰਵਰਦਗਾਰ ਵੱਲੋਂ, ਕੀਤਾ ਉਮਰ ਦਾ ਨਾਸ ਪਛਾਨ ਜਿੰਦੇ
ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰ ਕਦੇ ਨ ਸਿਮਰਿਉ ਈ, ਦਿੱਤੇ ਜਿਸਨੇ ਜੀਅ ਪਰਾਨ ਜਿੰਦੇ
ਵੇਲੇ ਸਿਰ ਨ ਬੀਜਿਆ ਬੀਜ ਨੇਕੀ, ਕੀਹ ਵੱਢਣਾ ਦੱਸ ਕਿਰਸਾਨ ਜਿੰਦੇ
ਵਣਜ ਕਰਦਿਆਂ ਉਮਰ ਬਤੀਤ ਹੋਈ, ਸੌਦਾ ਨੇਕ ਨ ਵਿਚ ਦੁਕਾਨ ਜਿੰਦੇ
ਵਿਰਲੇ ਹੰਸ ਕਿਤੇ ਚੋਗ ਚੁਗਣ ਮੋਤੀ, ਬਹੁਤੇ ਕਾਗ ਵਾਂਗੂੰ ਮੈਲਾ ਖਾਨ ਜਿੰਦੇ
ਵਿਸਰ ਗਿਆ ਮਰਨਾ ਵੇਖ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ, ਮਾਰੀ ਕੰਨ ਆ ਫੂਕ ਸ਼ੈਤਾਨ ਜਿੰਦੇ

ਵਾਰਸ ਕਿਲ੍ਹੇ ਤੇ ਕੋਟਾਂ ਦੇ ਲੱਦ ਗਏ, ਨਾਹੀਂ ਲੱਭਦੇ ਅੱਜ ਨਿਸ਼ਾਨ ਜਿੰਦੇ
ਵਾਲੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਇੱਕ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘਾ, ਦਾਵ੍ਹੇ ਬੰਨ੍ਹਦੇ ਕੂੜ ਇਨਸਾਨ ਜਿੰਦੇ

ਦੂਸਰੀ ਪੈਂਤੀ ਅੱਖਰੀ

ਉੜਾ ॥1॥

ਉੜਾ- ਕਹੇ ਉਧੇੜ ਖਾਂ ਦਿਲ ਪੜਦੇ, ਤੇਰੇ ਵਿੱਚੇ ਹੀ ਜੋਤ ਅਕਾਲੀ ਹੈ ਓਏ
ਤੇਰੇ ਵਿਚ ਸਮਾ ਰਿਹਾ ਰੱਬ ਤੇਰਾ, ਮਹਿੰਦੀ ਵਿਚ ਸਮਾਈ ਜਿਉਂ ਲਾਲੀ ਹੈ ਓਏ
ਅਗਨ ਕਾਠ ਅੰਦਰ ਘਿਓ ਵਿਚ ਦੁੱਧਾਂ, ਤਿਵੇਂ ਜੋਤ ਨ ਤੈਥੋਂ ਨਿਰਾਲੀ ਹੈ ਓਏ
ਖੋਲ੍ਹ ਦਿਲ ਦੀਆਂ ਅੱਖੀਆਂ ਨਜ਼ਰ ਆਉ, ਪੱਤ ਪੱਤ ਅੰਦਰ ਡਾਲੀ ਡਾਲੀ ਹੈ ਓਏ
ਵਾਂਗ ਮਿਰਗ ਦੇ ਖੋਜ ਨ ਜੰਗਲਾਂ ਨੂੰ, ਮਿਲੇ ਬਾਹਰੋਂ ਕਸਤੂਰੀ ਨ ਭਾਲੀ ਹੈ ਓਏ
ਕਿਤੇ ਫੁੱਲ ਤੋਂ ਬਾਹਿਰ ਖੁਸ਼ਬੋ ਨਾਹੀਂ, ਕਿਤੇ ਬਾਹਰ ਨ ਬਾਗ ਤੋਂ ਮਾਲੀ ਹੈ ਓਏ
ਥੇਟਰ ਵਾਲਿਆਂ ਵਾਂਗ ਉਠਾ ਪੜਦਾ, ਗੁੱਝੀ ਵੇਖਨੀ ਰਮਜ਼ ਸੁਖਾਲੀ ਹੈ ਓਏ
ਖੋਲ੍ਹ ਤਾਕੀਆਂ ਦਸਵੇਂ ਦੁਆਰ ਦੀਆਂ, ਵੇਖ ਅੰਦਰੋਂ ਜੋਤ ਉਜਾਲੀ ਹੈ ਓਏ
ਲੱਭ ਅੰਦਰੋਂ ਲਾਲ ਬਦਖਸ਼ਾਂ ਦਾ ਤੂੰ, ਹੋ ਕੇ ਗੁਰਾਂ ਦੇ ਪਾਸ ਸੱਵਾਲੀ ਹੈ ਓਏ
ਏਹ ਭੇਦ ਹੈ ਕਾਮਲਾਂ ਮੁਰਸ਼ਦਾਂ ਦਾ, ਝੋਲੀ ਤਾਲਿਬਾਂ ਦੀ ਨਹੀਂ ਖਾਲੀ ਹੈ ਓਏ
ਪੂਰੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਗੈਬ ਦੇ ਭੇਦ ਦੱਸ ਨ, ਸਿਰਫ਼ ਮੰਗਦੇ ਸਿਦਕ ਲਾਲੀ ਹੈ ਓਏ
ਪਾਏ ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਹ ਭੇਦ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘਾ, ਸਿਰ ਵੱਢ ਧਰਿਆ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਥਾਲੀ ਹੈ ਓਏ

ਐੜਾ ॥2॥

ਐੜਾ- ਅੰਦਰੋਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਲਾਲ ਲੱਭਾ, ਬਾਹਰੋਂ ਢੂੰਡਨੇ ਦੀ ਮੁੱਕੀ ਭਟਕਨਾ ਜੀ
ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਮਨਸੂਰ ਦੇ ਲਏ ਝੂਟੇ, ਓਹਨਾਂ ਫੇਰ ਕਿਉਂ ਸੂਲੀ ਤੇ ਲਟਕਨਾ ਜੀ
ਮਨ ਕੋਹਿਆ ਨਾਲ ਗਯਾਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ, ਫੇਰ ਬੱਕਰਾ ਓਹਨਾਂ ਕਿਉਂ ਝਟਕਨਾ ਜੀ
ਪੈ ਜਾਲ ਵਿਚਾਰ ਦਾ ਗਿਆ ਜਦੋਂ, ਮਨ ਪੰਛੀ ਨੇ ਫੇਰ ਕੀਹ ਫਟਕਨਾ ਜੀ
ਜੇਹੜੇ ਦਰ ਮਾਹਬੂਬ ਦੇ ਹੋਏ ਕੁੱਤੇ, ਆਉਂਦੇ ਜਾਂਦਿਆਂ ਨੂੰ ਕਿਸ ਹਟਕਨਾ ਜੀ
ਉੱਚੇ ਚੜ੍ਹੇ ਸੇ ਗਿਰਨਗੇ ਧਰਤ ਉੱਪਰ, ਧਰਤ ਪਿਆਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਕੀਹ ਪਟਕਨਾ ਜੀ
ਸੁਰਮੇਂ ਵਾਂਗਰਾਂ ਜਿਹੜੇ ਨੇ ਪੀਸ ਘੱਤੇ, ਅੱਖੀਂ ਪਿਆਂ ਮਾਹਬੂਬ ਕਿਉਂ ਰੜਕਨਾ ਜੀ
ਟੁਰੇ ਰਾਹ ਜੋ ਮੁਰਸ਼ਦਾਂ ਕਾਮਲਾਂ ਦੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਉਰੇ ਕਿਉਂ ਮਨਜ਼ਲੋਂ ਅਟਕਨਾ ਜੀ
ਅੱਗੇ ਸਭਦੇ ਜੋ ਨੀਵੇਂ ਹੋ ਟੁਰੇ, ਖਟਕਾ ਓਹਨਾਂ ਦੇ ਚਿੱਤ ਕਿਉਂ ਖਟਕਨਾ ਜੀ
ਵਰਤੀ ਸ਼ਾਂਤੀ ਜਿੱਥੇ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘਾ, ਓਥੇ ਕ੍ਰੋਧ ਦੀ ਅੱਗ ਕਿਉਂ ਭਟਕਣਾ ਜੀ

ਈੜੀ ॥3॥

ਈੜੀ- ਇੱਕ ਨ ਇਲਮ ਤੇ ਅਮਲ ਕੀਤਾ, ਫਿਰੋਂ ਚੁੱਕੀ ਕਿਤਾਬਾਂ ਦਾ ਭਾਰ ਕਾਹਨੂੰ
ਸਬਕ ਲੈ ਜੇ ਯਾਦ ਨ ਰੱਖਨਾ ਸੀ, ਖਾਧੀ ਫੇਰ ਉਸਤਾਦਾਂ ਦੀ ਮਾਰ ਕਾਹਨੂੰ
ਬੰਦੇ ਦਿਲਦੇ ਵਿਚ ਜੇ ਬੇਈਮਾਨੀ, ਤਾਂ ਦੁਰੰਗੀ ਕਰੋਂ ਗੁਫ਼ਤਾਰ ਕਾਹਨੂੰ
ਜੇਕਰ ਮਨ ਦੀ ਮੈਲ ਨ ਧੋਵਨੀ ਸੀ, ਐਵੇਂ ਭੱਜਾ ਫਿਰਿਓਂ ਹਰਦਵਾਰ ਕਾਹਨੂੰ
ਜੇ ਨ ਕਿਬਰ ਹੰਕਾਰ ਮੁਕਾ ਆਇਓਂ, ਮੱਕੇ ਗਿਓਂ ਫਿਰ ਦੁੱਖ ਸਹਾਰ ਕਾਹਨੂੰ
ਧੋਬੀ ਅਪਨਾ ਕੱਪੜਾ ਧੋਇਆ ਨ, ਰਿਹੋਂ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਮੈਲ ਉਤਾਰ ਕਾਹਨੂੰ
ਰੋਗ ਆਪਨਾ ਪਹਿਲਾਂ ਗਵਾਯਾ ਨ, ਵੈਦਾਂ ਵੇਖਦਾ ਫਿਰੋਂ ਬੀਮਾਰ ਕਾਹਨੂੰ
ਹੋਈ ਆਪ ਗਿਆਨ ਦੀ ਲੱਖਤਾ ਨ, ਗੁਰੂ ਬਣਦਾ ਫਿਰੋਂ ਗਵਾਰ ਕਾਹਨੂੰ
ਸਰਦਾ ਦੇਣ ਜੋਗਾ ਹੱਥੋਂ ਹੋਯੋਂ ਨ, ਐਵੇਂ ਬਣਿਆ ਫਿਰੋਂ ਸਰਦਾਰ ਕਾਹਨੂੰ
ਬੋ ਆਪਣੇ ਅੰਦਰੋਂ ਗਈ ਨਾਹੀਂ, ਬਣ ਮੂਰਖਾ ਬੈਠੋਂ ਅਤਾਰ ਕਾਹਨੂੰ
ਨ ਹਰੜ ਬਹੇੜਾ ਪਛਾਨ ਸਕੋਂ, ਭੱਠੀ ਝੋਕਾ ਹੋ, ਬਣਿਓਂ ਪਸਾਰ ਕਾਹਨੂੰ
ਮਨ ਸ਼ੇਰ ਦਾ ਨਹੀਂ ਸ਼ਿਕਾਰ ਕੀਤਾ, ਕਰਦਾ ਜੀਆਂ ਦਾ ਫਿਰੋਂ ਸ਼ਿਕਾਰ ਕਾਹਨੂੰ
ਦਿੱਤੀ ਨਫ਼ਸ ਦੇ ਮੂੰਹ ਲਗਾਮ ਨ ਜੇ, ਐਵੇਂ ਬਣਿਓਂ ਸ਼ਾਹ ਅਸਵਾਰ ਕਾਹਨੂੰ
ਸਿਰ ਵੈਰੀ ਹੰਕਾਰ ਦਾ ਵੱਢਿਆ ਨ, ਚੁੱਕੀ ਯੋਧਿਆ ਫਿਰੋਂ ਤਲਵਾਰ ਕਾਹਨੂੰ
ਘਰ ਆਪਣੇ ਖਾਣ ਨੂੰ ਜਿਨਸ ਨਾਹੀਂ, ਬਣਿਓਂ ਸਾਮੀਆਂ ਦਾ ਸ਼ਾਹੂਕਾਰ ਕਾਹਨੂੰ
ਪੰਜਾਂ ਦੁਸ਼ਮਨਾਂ ਨੂੰ ਜਿੱਤ ਸਕਿਓਂ ਨ, ਓ ਬਹਾਦਰਾ ਕਰੋਂ ਹੰਕਾਰ ਕਾਹਨੂੰ
ਬੈਠਾ ਇਕ ਨਿਸ਼ਾਨ ਤੇ ਤੀਰ ਨਾਹੀਂ, ਰਿਹੋਂ ਧੁਨਖ ਤੇ ਦੇਇ ਟੰਕਾਰ ਕਾਹਨੂੰ
ਲੱਭਾ ਲਾਲ ਨ ਅੰਦਰੋਂ ਮੂਰਖਾ ਓਏ, ਖੋਜ ਮਾਰਿਆ ਬਲਖ ਬੁਖਾਰ ਕਾਹਨੂੰ
ਹੈ ਅੰਤ ਨੂੰ ਜਾਵਨਾ ਛੱਡ ਜਿਨ੍ਹਾਂ, ਪਾਯਾ ਮਾਯਾ ਦੇ ਨਾਲ ਪਿਆਰ ਕਾਹਨੂੰ
ਜੁੜਿਓਂ ਰੱਬ ਦੇ ਨਾਲ ਨ ਪ੍ਰੇਮ ਪਾ ਕੇ, ਰੰਨਾਂ ਪਿੱਛੇ ਹੋਇਓਂ ਬਦਕਾਰ ਕਾਹਨੂੰ
ਜਾਤ ਹੱਕ ਦਾ ਇਸ਼ਕ ਨ ਹੋਯਾ ਪੈਦਾ, ਐਵੇਂ ਆਸ਼ਕਾ ਹੋਇਓਂ ਖਵਾਰ ਕਾਹਨੂੰ
ਹੀਰੇ ਵੱਸਦਾ ਰਾਂਝਨਾ ਚਿੱਤ ਤੇਰੇ, ਫਿਰੋਂ ਢੂੰਡਦੀ ਤੂੰ ਜੰਗਲ ਬਾਰ ਕਾਹਨੂੰ
ਮਹੀਵਾਲ ਹੈ ਨਾਲ ਖਿਆਲ ਕਰਲੈ, ਜਾਵੇਂ ਸੋਹਣੀਓਂ ਨਦੀ ਤੋਂ ਪਾਰ ਕਾਹਨੂੰ
ਹਾਏ ਮਿਲਨ ਮਾਹਬੂਬ ਜੇ ਹੋਏ ਸੌਖਾ, ਮਨਸੂਰ ਚੜ੍ਹੇ ਫੇਰ ਦਾਰ ਕਾਹਨੂੰ
ਜਿੰਦੇ ਆਸ਼ਕਾਂ ਦੇ ਵਿੱਚ ਪੈਰ ਧਰਕੇ, ਫੇਰ ਛੱਡਿਆ ਯਾਰ ਵਿਸਾਰ ਕਾਹਨੂੰ
ਸੌਦਾ ਇਸ਼ਕ ਦਾ ਸਸਤਾ ਹੋਵਦਾ ਜੇ, ਆਸ਼ਕ ਦੇਵਦੇ ਸੀਸ ਉਤਾਰ ਕਾਹਨੂੰ
ਹੈ ਚੱਲਣਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਹੀ ਜਾਤਾ, ਓਹ ਬੈਠਦੇ ਮਹਿਲ ਉਸਾਰ ਕਾਹਨੂੰ
ਪੈਂਡਾ ਬਹੁਤ ਲੰਬਾ ਜਿੰਦੇ ਸਿਰ ਤੇਰੇ, ਪੈ ਰਹੀ ਤੂੰ ਪੈਰ ਪਸਾਰ ਕਾਹਨੂੰ
ਘਾਟਾ ਦਿਸਦਾ ਸਾਫ਼ ਸੌਦਾਗਰਾ ਓਇ, ਖੋਟਾ ਫਿਰ ਕਰ ਰਿਹੋਂ ਬਪਾਰ ਕਾਹਨੂੰ
ਜਿਹੜੇ ਘਾਟ ਅੱਗੇ ਲੋਕ ਡੁੱਬ ਰਹੇ, ਓਸੇ ਘਾਟ ਜਾ ਰਿਹੋਂ ਗਵਾਰ ਕਾਹਨੂੰ
ਲੇਖਾ ਦੇਵਣਾ ਅੰਤ ਨੂੰ ਸ਼ਾਹ ਅੱਗੇ, ਚੁੱਕੀ ਜਾਵਦਾ ਫੇਰ ਉਧਾਰ ਕਾਹਨੂੰ
ਜਿੰਦੇ ਖਾਕ ਹੋ ਖਾਕ ਦੇ ਵਿੱਚ ਮਿਲਣਾ, ਕਰੋਂ ਦੇਹ ਦਾ ਮਾਨ ਵਿਚਾਰ ਕਾਹਨੂੰ

ਫੇਰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਚੁੱਭਣੇ ਨੇ, ਰਹੀਂ ਪਿਆ ਖਿੰਡਾਂਵਦਾ ਖਾਰ ਕਾਹਨੂੰ
ਬੰਦਾ ਰੱਬ ਦਾ ਹੋ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘਾ, ਤੈਨੂੰ ਭੁੱਲ ਗਿਆ ਕਰਤਾਰ ਕਾਹਨੂੰ

ਸੱਸਾ 11411

ਸੱਸਾ- ਆਖਦਾ ਸੁੱਤਿਆਂ ਉਮਰ ਬੀਤੀ, ਅਜੇ ਬੰਦਿਆ ਆਈ ਨ ਹੋਸ਼ ਤੈਨੂੰ
ਬਾਜ ਮੌਤ ਦਾ ਸਿਰ ਤੇ ਉੱਡ ਰਿਹਾ, ਮਾਰ ਲਏਗਾ ਵਾਂਗ ਖਰਗੋਸ਼ ਤੈਨੂੰ
ਸਿੱਖ ਛੱਡਿਆ ਸਬਕ ਸ਼ੈਤਾਨ ਵਾਲਾ, ਫੂਕ ਮਾਰ ਗਿਆ ਵਿੱਚ ਗੋਸ਼ (ਕੰਨ) ਤੈਨੂੰ
ਭਲੇ ਬੁਰੇ ਦੀ ਕੁਝ ਵਿਚਾਰ ਨਾਹੀਂ, ਕੀਤਾ ਖੁਦੀ ਦੇ ਨਸ਼ੇ ਬੇਹੋਸ਼ ਤੈਨੂੰ
ਪਾਪ ਕਰਦਿਆਂ ਜਨਮ ਗਵਾ ਦਿੱਤਾ, ਕਦੇ ਆਯਾ ਨ ਜ਼ਰਾ ਅਫਸੋਸ ਤੈਨੂੰ
ਮਾਂ ਬਾਪ ਦੀ ਮੂਲ ਨ ਕਰੀ ਸੇਵਾ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਰੱਖਿਆ ਪਾਲ ਤੇ ਪੋਸ ਤੈਨੂੰ
ਸਾਰੀ ਰਾਸ ਸ਼੍ਰਾਸਾਂ ਦੀ ਖੋਹ ਛੱਡੀ, ਤੇਰੇ ਕਰਮ ਭੈੜੇ ਕੀਹ ਹੈ ਦੋਸ਼ ਤੈਨੂੰ
ਸੱਚੇ ਸ਼ਾਹ ਨੂੰ ਕੀਹ ਜਵਾਬ ਦੇਸੇਂ, ਜਦੋਂ ਪੁੱਛਿਆ ਸੱਦ ਕੇ ਓਸ ਤੈਨੂੰ
ਭਲਾ ਦੱਸ ਫ਼ਸਾਦ ਦਿਆ ਮੋਹਰੀਆ ਓਇ, ਕਦੇ ਧਰਮ ਉੱਤੇ ਆਯਾ ਜੋਸ਼ ਤੈਨੂੰ
ਹੋ ਜਾਇਗੀ ਚੂਰ ਜਵਾਨੀ ਤੇਰੀ, ਜਦੋਂ ਜਮਾਂ ਦੀ ਵੱਜ ਗਈ ਮੋਸ਼ ਤੈਨੂੰ
ਕਦ ਤੱਕ ਇਹ ਠੱਗੀਆਂ ਕਰੇਂਗਾ ਤੂੰ, ਹੜੀ ਪਏਗੀ ਧਰਮ ਫ਼ਰੋਸ਼ ਤੈਨੂੰ
ਕਰੇਂ ਕੰਮ ਤੂੰ ਦੋਜ਼ਖੀਂ ਪੈਣ ਵਾਲੇ, ਕਿਵੇਂ ਨਸੀਬ ਫ਼ਿਰਦੋਸ਼ (ਬਹਿਸ਼ਤ) ਤੈਨੂੰ
ਅੱਜ ਪੈਣਗੇ ਛਾਲੇ ਪੈਰੀਂ ਨਾਜ਼ਕਾ ਓਇ, ਜੇ ਚੱਲਣਾ ਪਏ ਦੋ ਕੋਸ਼ ਤੈਨੂੰ
ਲੱਖਾਂ ਕੋਹਾਂ ਦਾ ਪੰਧ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ, ਕਰਨਾ ਪਏ ਹੋ ਖ਼ਾਨਾ ਬਿਦੋਸ਼ ਤੈਨੂੰ

ਹਾਹਾ 11511

ਹਾਹਾ- ਹਰੀ ਦਾ ਸਿਮਰਿਆ ਨਾਮ ਨਾਹੀਂ, ਹੋਰ ਕੀਤੀਆਂ ਬਹੁਤ ਸ਼ੈਤਾਨੀਆਂ ਓਏ
ਇਹਨਾਂ ਅੱਖੀਆਂ ਨਾਲ ਨ ਰੱਬ ਡਿੱਠਾ, ਰੰਨਾਂ ਤੱਕੀਆਂ ਨਿੱਤ ਬੇਗਾਨੀਆਂ ਓਏ
ਕੰਨਾਂ ਨਾਲ ਨ ਰੱਬ ਦਾ ਯੱਸ ਸੁਣਿਆ, ਬਹੁਤ ਸੁਣੀਆਂ ਰਾਗ ਤਰਾਨੀਆਂ ਓਏ
ਹੱਥਾਂ ਨਾਲ ਨ ਕਿਸੇ ਦੀ ਕਰੀ ਸੇਵਾ, ਹੱਥੋਂ ਬੁਰਾ ਕਰਦਾ ਰਿਹਾ ਮਾਨੀਆਂ ਓਏ
ਸਤਿਸੰਗ ਨ ਚੱਲਕੇ ਗਿਓਂ ਪੈਰੀਂ, ਧਾੜ ਮਾਰਦਾ ਰਿਹੋਂ ਗੁਮਾਨੀਆਂ ਓਏ
ਦੇਹ ਧਾਰਕੇ ਕੁਝ ਨਾ ਭਲਾ ਕੀਤਾ, ਬੁਰਾ ਕਰਦਿਆਂ ਉਮਰ ਵਿਹਾਨੀਆਂ ਓਏ
ਤੇਰੇ ਹੋਣ ਨੂੰ ਧ੍ਰਿੰਗ ਸੰਸਾਰ ਅੰਦਰ, ਪਾਪੀ ਬੰਦਿਆ ਮੂੜ੍ਹ ਅਗਯਾਨੀਆਂ ਓਏ
ਉੱਚੀ ਜੂਨ ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਪਾ ਕਰਕੇ, ਸਾਰੀ ਪਸ਼ੂਆਂ ਵਾਂਗ ਬਿਤਾਨੀਆਂ ਓਏ
ਗਏ ਵਾਂਗ ਖਾਕੇ ਪੇਟ ਭਰ ਸੁੱਤੇ, ਜਦੋਂ ਜਾਗਿਓਂ ਰੂੜੀਆਂ ਛਾਨੀਆਂ ਓਏ
ਕੰਮ ਕਰੇਂ ਹੈਵਾਨਾਂ ਦਾ ਵਾਂਗ ਸਾਰੇ, ਸਿਰਫ਼ ਹੈਨ ਮਾਨੁੱਖ ਨਿਸ਼ਾਨੀਆਂ ਓਏ
ਅਜੇ ਹੈ ਵੇਲਾ ਤੋਬਾ ਕਰ ਜਿੰਦੇ, ਸਦਾ ਰਹਿਨੀਆਂ ਨਹੀਂ ਜਵਾਨੀਆਂ ਓਏ
ਏਸ ਜ਼ੋਰ ਜਾਣਾ ਪਿੱਛਾ ਦੇ ਤੈਨੂੰ, ਬੁੱਢਾ ਹੋ ਜਾਣਾ ਰੁਸਤਮ ਸਾਨੀਆ ਓਏ
ਤੇਰਾ ਰੂਪ ਬੁਢੇਪੇ ਨੇ ਨਸ਼ਟ ਕਰਨਾ, ਕਰ ਮਾਨ ਨ ਮਾਹਿ ਕਿਨਾਨੀਆਂ (ਹਜ਼ਰਤ ਯੂਸਫ਼) ਓਏ

ਮੁੱਠੀ ਖਾਕ ਦੀ ਅੰਤ ਨੂੰ ਖਾਕ ਰਲਣੀ, ਖੁਦੀ ਕਰ ਨਾ ਗੰਦਿਆ ਪਾਨੀਆਂ ਓਏ
ਦਾਰਾ ਰਿਹਾ ਨ ਰਿਹਾ ਸਿਕੰਦਰ ਆਜ਼ਮ, ਨਾਮ ਰਹਿ ਗਏ ਵਿੱਚ ਕਹਾਨੀਆਂ ਓਏ
ਕੋਹੜੀ ਗੱਲ ਦਾ ਮਾਨ ਮਗਰੂਰ ਤੈਨੂੰ, ਕਿਉਂ ਖੁਦੀਆਂ ਚਿੱਤ ਸਮਾਨੀਆਂ ਓਏ
ਗੱਲਾਂ ਆਰਫ਼ਾਂ ਦੇ ਪਾਸੋਂ ਸੁਣ ਕਦੇ, ਮਾਨ ਦੂਰ ਹੋ ਜਾਊ ਅਭਿਮਾਨੀਆਂ ਓਏ
ਰਾਤ ਕੱਟ ਮੁਸਾਫ਼ਰਾਂ ਟੁਰ ਜਾਣਾ, ਕਿਉਂ ਲੰਮੀਆਂ ਚਾਦਰਾਂ ਤਾਨੀਆਂ ਓਏ
ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਤੂੰ ਏਡ ਪਿਆਰ ਪਾਏ, ਸਾਥ ਛੱਡ ਜਾਣਾ ਇਹਨਾਂ ਜਾਨੀਆਂ ਓਏ
ਕਦੇ ਕਿਸੇ ਦੇ ਨਾਲ ਨ ਕੋਈ ਨਿਭਿਆ, ਧੀਆਂ ਪੁੱਤ੍ਰ ਖ਼ਾਸ ਜ਼ਨਾਨੀਆਂ ਓਏ
ਜਿਸ ਘਰ ਦੇ ਵਾਸਤੇ ਰਹੇ ਮਰਦਾ, ਛਲ ਠੱਗੀਆਂ ਨਿੱਤ ਕਮਾਨੀਆਂ ਓਏ
ਬਿਨ੍ਹਾਂ ਕੱਫ਼ਨ ਦੇ ਹੋਰ ਨ ਕੁਝ ਤੇਰਾ, ਪੰਡਾਂ ਬੰਨ੍ਹਕੇ ਪਾਪ ਉਠਾਨੀਆਂ ਓਏ
ਅੰਤ ਗੋਰ ਯਾ ਮੜੀ ਨਸੀਬ ਤੈਨੂੰ, ਮੱਲਾਂ ਏਡੀਆਂ ਮੱਲ ਰਖਾਨੀਆਂ ਓਏ
ਘੋੜੇ ਬੱਘੀਆਂ ਰਹਿਣਗੇ ਖੜ੍ਹੇ ਸਾਰੇ, ਚੁੱਕ ਸੁੱਟਣਾ ਬਾਹਰ ਚਹੁੰ ਕਾਨ੍ਹੀਆਂ ਓਏ
ਹੱਥੀਂ ਜੀਉਂਦਿਆਂ ਕੁਝ ਨਾ ਦਾਨ ਕੀਤਾ, ਖੱਟ ਦੌਲਤਾਂ ਧਰਤ ਦਬਾਨੀਆਂ ਓਏ
ਅੱਗੇ ਖਾਣ ਨੂੰ ਕੁਝ ਨ ਭੇਜਿਆ ਈ, ਕਿੱਥੋਂ ਲੁੱਚੀਆਂ ਪੂਰੀਆਂ ਖਾਨੀਆਂ ਓਏ
ਜਿਉਂਦਾ ਰੱਬ ਤੋਂ ਨ ਕੁਰਬਾਨ ਹੋਯੋ, ਦਿੱਤੇ ਛੱਤਰੇ ਵਿੱਚ ਕੁਰਬਾਨੀਆਂ ਓਏ
ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਤਾਂ ਭਲਾ ਫ਼ਰੇਬ ਕੀਤਾ, ਰੱਬ ਨਾਲ ਕਰੀਆਂ ਬੇਈਮਾਨੀਆਂ ਓਏ
ਹੱਥੀਂ ਦਾਨ ਕੀਤਾ ਮਿਲੂ ਚੱਲ ਅੱਗੇ, ਪੰਡਾਂ ਬੰਨ੍ਹ ਨ ਕਿਸੇ ਪਹੁੰਚਾਨੀਆਂ ਓਏ
ਖਰਚ ਆਪਣੇ ਵਾਸਤੇ ਬੰਨ੍ਹ ਪੱਲੇ, ਪਿੱਛੋਂ ਹੋਣ ਨ ਰਸਦ ਰਸਾਨੀਆਂ ਓਏ
ਅੱਜ ਬੋਹੜਾਂ ਦੇ ਵਾਂਗ ਪਰਿਵਾਰ ਅੰਦਰ, ਫਲਿਓਂ ਫੁੱਲਿਓਂ ਪੁਰਸ਼ ਮਹਾਨੀਆਂ ਓਏ
ਜਦੋਂ ਮੌਤ ਅੰਧੇਰੀ ਨੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ, ਟੁੱਟ ਜਾਣੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਟਾਹਨੀਆਂ ਓਏ
ਲੋਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਵੀ ਵੇਖ ਨ ਸਮਝਦਾ ਤੂੰ, ਤੇਰੀ ਅਕਲ ਤੇ ਅਜਬ ਹੈਰਾਨੀਆਂ ਓਏ
ਮੌਤ ਸਭ ਤੋਂ ਬੁਰੀ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘਾ, ਸਫ਼ਾਂ ਏਸ ਨੇ ਸਭ ਉਠਾਨੀਆਂ ਓਏ

ਕੱਕਾ 11611

ਕੱਕਾ- ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਗੱਲਾਂ ਬਹੁਤ ਦਿੱਸਨ, ਵਿਰਲਾ ਇੱਕ ਅੱਧਾ ਅਮਲ ਕਰੇ ਕੋਈ
ਅਹੰ ਬ੍ਰਹਮ ਦਾ ਪੜ੍ਹਦੇ ਸਬਕ ਬਹੁਤੇ, ਵੇਖੇ ਦੇਹ ਤੋਂ ਬ੍ਰਹਮ ਨੂੰ ਪਰੇ ਕੋਈ
ਬਹੁਤੇ ਸੂਰਮੇ ਤੇਗ ਦੇ ਧਨੀ ਦੇਖੇ, ਪੰਜਾਂ ਵੈਰੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਲੜੇ ਕੋਈ
ਅਨਲਹੱਕ ਪੁਕਾਰਨਾ ਕੀਹ ਔਖਾ, ਸੂਲੀ ਵਾਂਗ ਮਨਸੂਰ ਦੇ ਚੜ੍ਹੇ ਕੋਈ
ਸਮ੍ਹਾਂ ਹੁਸਨ ਮਾਹਬੂਬ ਦੇ ਸਭ ਆਸ਼ਕ, ਪਰ ਵਾਂਗ ਪ੍ਰਵਾਨੇ ਦੇ ਸੜੇ ਕੋਈ
ਸਭ ਔਰਤਾਂ ਸੇਜ ਤੇ ਮਾਹੀ ਦੀਆਂ, ਸੋਹਣੀ ਹੋ ਰਾਤੀਂ ਨਦੀ ਤਰੇ ਕੋਈ
ਸੁੱਖ ਚਾਹੁੰਦੇ ਦਾਇਮੀ ਸੱਭੇ ਹੀ ਨੇ, ਵਿਰਲਾ ਮਰਨ ਕੋਲੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮਰੇ ਕੋਈ
ਇਸ਼ਕ ਉੱਚੀ ਖਜੂਰ ਦਾ ਫਲ ਮਿੱਠਾ, ਸਿਰੇ ਚੜ੍ਹਨ ਦਾ ਹੌਸਲਾ ਧਰੇ ਕੋਈ
ਕਰਦੇ ਸ਼ੇਰ ਦਾ ਲੋਕ ਸ਼ਿਕਾਰ ਡਿੱਠੇ, ਕਾਬੂ ਕਰਕੇ ਮਨ ਨੂੰ ਫੜੇ ਕੋਈ
ਚੁੱਕੀ ਫਿਰਨ ਕਤਾਬਾਂ ਦੇ ਭਾਰ ਬਹੁਤੇ, ਸਬਕ ਇਸ਼ਕ ਹਕੀਕੀ ਦਾ ਪੜ੍ਹੇ ਕੋਈ

ਵੱਗੇ ਇਸ਼ਕ ਪ੍ਰੇਮ ਦਾ ਬਹਿਰ ਪਿਆ, ਜਾਨ ਹੀਲ ਕੇ ਸੂਰਮਾ ਵੜੇ ਕੋਈ
 ਸੱਭੇ ਪੁੱਤ੍ਰ ਬਣਨ ਜਵਾਹਰੀਆਂ ਦੇ, ਪਰਖ ਰਤਨ ਧਰੇ ਖੋਟੇ ਖਰੇ ਕੋਈ
 ਖੇਹ ਸਿਰ ਪਾ ਸਾਧ ਹੋ ਜਾਣ ਬਹੁਤੇ, ਵਿਰਲਾ ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਨੂੰ ਜਰੇ ਕੋਈ
 ਗਾਹਕ ਝੂਠ ਦੇ ਬਹੁਤ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘਾ, ਝੋਲੀ ਸੱਚ ਵਿਹਾਜਕੇ ਭਰੇ ਕੋਈ

ਖੱਖਾ 11711

ਖੱਖਾ- ਖਾਵਣਾ ਪੈਹਰਣਾ ਸਭ ਚਾਹੁੰਦੇ, ਕਰਨਾ ਖਰਾ ਹੀ ਭਜਨ ਭਗਵਾਨ ਔਖਾ
 ਦਿਲ ਚਾਹੁੰਦਾ ਵਿਸ਼ੇ ਵਿਕਾਰ ਤਾਈਂ, ਵਿੱਚ ਬੰਦਗੀ ਚਿੱਤ ਲਗਾਨ ਔਖਾ
 ਸਾਧਾ ਬਾਹਰੋਂ ਤਾਂ ਭਗਵਾ ਪੈਹਨ ਬੈਠੋਂ, ਵਿੱਚੋਂ ਦਿਲ ਨੂੰ ਪਕੜ ਠਹਿਰਾਨ ਔਖਾ
 ਉੱਤੇ ਭੇਖ ਬਨਾਯਾ ਤਯਾਰੀਆਂ ਦਾ, ਵਿੱਚੋਂ ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਮਿਟਾਨ ਔਖਾ
 ਖੇਹ ਮਲ ਅਤੀਤ ਸਦਾਂਵਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਜਿਉਂਦਿਆਂ ਹੀ ਮਰ ਜਾਨ ਔਖਾ
 ਖਾਵੇਂ ਦੁੱਧ ਮਲਾਈਆਂ ਰਾਤ ਦਿਨੇ, ਜਰਨਾ ਕਾਮ ਦਾ ਹੋਊਗਾ ਬਾਨ ਔਖਾ
 ਭਲਾ ਸਾਧ ਨੂੰ ਸਾਥ ਕੀਹ ਨਾਰੀਆਂ ਦਾ, ਰੰਨਾਂ ਪਾਸ ਬਹਿ ਜਤ ਬਚਾਨ ਔਖਾ
 ਖਸਮ ਛੱਡਕੇ ਸਾਧਾਂ ਦੀ ਕਰਨ ਸੇਵਾ, ਓਹ ਤੀਵੀਆਂ ਘਰ ਵਸਾਨ ਔਖਾ
 ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਖਾਵਣੇ ਪੇੜੇ ਤੇ ਬਰਫੀਆਂ ਨੇ, ਓਹਨਾਂ ਰੰਡੀਆਂ ਸਤ ਰਖਾਨ ਔਖਾ
 ਜੋ ਮਾਪਿਆਂ ਦੇ ਘਰੀਂ ਵਿਗੜ ਗਈਆਂ, ਓਹਨਾਂ ਛੱਡ ਪੇਕੇ ਸੋਹਰੇ ਜਾਨ ਔਖਾ
 ਤੇਲ ਮਲਕੇ ਫਿਰੇ ਜੋ ਵਿੱਚ ਗਲੀਆਂ, ਓਹ ਸਬੂਤ ਰਹੂ ਪਹਿਲਵਾਨ ਔਖਾ
 ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵੱਢੀਆਂ ਲੈ ਹਰਾਮ ਖਾਣਾ, ਓਹਨਾਂ ਤਈਂ ਕਰਨਾ ਪੈਸਾ ਦਾਨ ਔਖਾ
 ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਮੰਗ ਕੇ ਟੁਕੜੇ ਖਾ ਛੱਡੇ, ਓਹਨਾਂ ਲੜਨਾ ਵਿੱਚ ਮੈਦਾਨ ਔਖਾ
 ਜਿੱਥੇ ਹਾਕਮ ਰਿਸ਼ਵਤ ਖੋਰ ਹੋਵਨ, ਹੈ ਓਥੇ ਇਨਸਾਫ਼ ਦਾ ਪਾਨ ਔਖਾ
 ਵੇਲੇ ਸਿਰ ਨ ਜਿਸ ਨੇ ਜ਼ਿਮੀਂ ਬੋਈ, ਓਹ ਵੱਸਦਾ ਰਹੂ ਕਿਰਸਾਨ ਔਖਾ
 ਜਿਧਾ ਹੱਟ ਕਰਾਏ ਤੇ ਦੰਮ ਸੂਦੀ, ਉਹ ਬਾਣੀਆਂ ਕਰੂ ਦੁਕਾਨ ਔਖਾ
 ਟੁੱਟਾ ਬੇੜਾ ਤੇ ਹੋਵੇ ਮਲ੍ਹਾਹ ਅੰਨ੍ਹਾ, ਪਾਰ ਉਤਰਨਾ ਅਮਨ ਅਮਾਨ ਔਖਾ
 ਸਾਥ ਕਰ ਕੁਸੰਗੀਆਂ ਮੂਰਖਾਂ ਦਾ, ਝੱਟ ਸੁੱਖ ਦੇ ਨਾਲ ਲੰਘਾਨ ਔਖਾ
 ਜਿੱਥੇ ਟੱਬਰ ਬੇਇਤਫ਼ਾਕ ਸਾਰਾ, ਘਰ ਵੱਸਦਾ ਰਹੂ ਪਛਾਨ ਔਖਾ
 ਜਿਸ ਘਰ ਰੰਨਾਂ ਚਸਕੇ ਖੋਰੀਆਂ ਨੇ, ਓਥੇ ਟਿਕਨਾ ਪੈਸੇ ਦਾ ਆਨ ਔਖਾ
 ਜਿੱਥੇ ਮਾਲਕ ਹੋਇ ਬੇਕਦਰ ਭੈੜਾ, ਓਥੇ ਨੌਕਰਾਂ ਨੂੰ ਪਾਨਾ ਮਾਨ ਔਖਾ
 ਜੁੜਿਆ ਮੂਰਖਾਂ ਦਾ ਜਿੱਥੇ ਸਾਥ ਸਾਰਾ, ਓਥੇ ਰਹੇ ਤੇ ਰਹੇ ਵਿਦਵਾਨ ਔਖਾ
 ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਖਾਣ ਹਰਾਮ ਤੇ ਲੱਕ ਬੱਧਾ, ਹੈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਖੱਟ ਕੇ ਖਾਣ ਔਖਾ
 ਜਿਹੜੇ ਯਾਰ ਨੇ ਆਪਣੇ ਮਤਲਬਾਂ ਦੇ, ਓਹਨਾਂ ਨਾਲ ਪਿਆਰ ਨਿਭਾਨ ਔਖਾ
 ਖੁਦਗਾਰਜ ਉੱਤੇ ਇਤਬਾਰ ਕਰਕੇ, ਹਰ ਇੱਕ ਹੋਵੇ ਇਨਸਾਨ ਔਖਾ
 ਰੰਗਾ, ਗਯਾ ਤੇ ਨ੍ਹਾਵਣੇ ਲੋਕ ਜਾਂਦੇ, ਅੰਤਰ ਤੀਰਥ ਕਰਨ ਸਨਾਨ ਔਖਾ

ਗੱਲਾਂ ਨਾਲ ਤਾਂ ਪਾਂਵਦੇ ਰੱਬ ਸਾਰੇ, ਜਾ ਮਕਾਨ ਕਰਨਾ ਲਾਮਕਾਨ ਔਖਾ
ਤੀਰ ਮਾਰ ਗਯਾਨ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘਾ, ਮਨ ਚੈਂਚਲ ਕਰਨ ਨਸ਼ਾਨ ਔਖਾ

ਗੱਗਾ ॥8॥

ਗੱਗਾ- ਆਖਦਾ ਗੁਰੂ ਦੇ ਮਿਲੇ ਬਾਝੋਂ, ਔਖਾ ਟੁੱਟਨਾ ਹਿਰਸ ਜੰਜੀਰ ਭਾਈ
ਜੇਹੜੇ ਛੱਡ ਗ੍ਰਹਿਸਤ ਅਤੀਤ ਹੋਏ, ਦੇਖੇ ਹਿਰਸ ਦੇ ਵਿੱਚ ਅਸੀਰ ਭਾਈ
ਕੋਈ ਫਿਰਦਾ ਰੱਬ ਦੇ ਇਸ਼ਕ ਅੰਦਰ, ਬਹੁਤੇ ਟੁਕੜ ਗਯਾ ਫ਼ਕੀਰ ਭਾਈ
ਸੁਖੀ ਦਿਸਦੇ ਰੱਬ ਦੀ ਯਾਦ ਵਾਲੇ, ਹੋਰ ਦੁਖੀ ਕੰਗਾਲ ਅਮੀਰ ਭਾਈ
ਆਸ਼ਕ ਖੁਸ਼ ਨੇ ਖਾ ਕੇ ਖੁਸ਼ਕ ਰੋਟੀ, ਨਹੀਂ ਮੰਗਦੇ ਖੰਡ ਤੇ ਖੀਰ ਭਾਈ
ਭੁੰਜੇ ਲੇਟਣਾ ਮੌਜ ਫ਼ਕੀਰਾਂ ਦੀ ਏ, ਲੋਕ ਪਲੰਘਾਂ ਤੇ ਦਿਲਗੀਰ ਭਾਈ
ਜ਼ਰੀ ਬਾਫ਼ਤਾ ਪੈਹਨ ਨ ਖੁਸ਼ ਦੁਨੀਆਂ, ਰਾਜ਼ੀ ਫ਼ਕਰ ਪਹਿਨ ਕੇ ਲੀਰ ਭਾਈ
ਦੌਲਤਮੰਦ ਫ਼ਕੀਰ ਨੇ ਸਬਰ ਅੰਦਰ, ਲੋਭ ਵਿਚ ਦੁਨੀਆਂ ਭੈੜੀ ਕੀਰ ਭਾਈ
ਮਨਜ਼ਲ ਆਸ਼ਕਾਂ ਦੀ ਬਹੁਤ ਦੂਰ ਅੱਗੇ, ਦੁਨੀਆਂ ਪਹੁੰਚ ਨ ਸੱਕੇ ਅਧੀਰ ਭਾਈ
ਓਥੇ ਪਹੁੰਚ ਹੈ ਮੁਰਸ਼ਦਾਂ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ, ਜਾ ਸੱਕਦੇ ਨਹੀਂ ਬੇਪੀਰ ਭਾਈ
ਰਾਂਝੇ ਵਾਂਗ ਬਾਰਾਂ ਸਾਲ ਮਹੀਂ ਚਾਰੋਂ, ਮਿਲੇ ਫੇਰ ਸਿਆਲਾਂ ਦੀ ਹੀਰ ਭਾਈ
ਬੇਨਜ਼ੀਰ ਦੀ ਕੋਈ ਨਜ਼ੀਰ ਹੋਵੇ, ਪਾਏ ਤਾਂ ਓਹ ਬਦਰੇ ਮੁਨੀਰ ਭਾਈ
ਸ਼ੀਰੀਂ ਦਰਸ ਮਾਹਬੂਬ ਦਾ ਮਿਲੇ ਸ਼ੀਰੀਂ, ਹੋ ਫਰਹਾਦ ਪਹਾੜ ਦੇਇ ਚੀਰ ਭਾਈ
ਸੱਸੀ ਵਾਂਗ ਪਾਏ ਜ਼ਾਤ ਹੱਕ ਪੁੰਨੂੰ, ਵਿਚ ਥਲਾਂ ਦੇ ਸਾੜ ਸਰੀਰ ਭਾਈ
ਮਹੀਂਵਾਲ ਨੂੰ ਮਿਲ ਨਿਹਾਲ ਹੋਵੇ, ਸੋਹਣੀ ਵਾਂਗ ਤਰੇ ਉੱਤੇ ਨੀਰ ਭਾਈ
ਫ਼ਕਰ ਰੱਬ ਦੀ ਵਿਚ ਰਜ਼ਾ ਰਾਜ਼ੀ, ਨਹੀਂ ਸੋਚਦੇ ਕੁਝ ਤਦਬੀਰ ਭਾਈ
ਅੰਨ੍ਹੇ ਬੋਲੇ ਤੇ ਬਾਉਲੇ ਜੱਗ ਵੱਲੋਂ, ਪਰ ਵਿਚ ਜ਼ਬਾਨ ਤਾਸੀਰ ਭਾਈ
ਇਕ ਦਮ ਨਸ਼ਾਨੇ ਤੇ ਬੈਠ ਜਾਵੇ, ਛੱਡ ਦੇਣ ਜੋ ਮੂੰਹ ਤੋਂ ਤੀਰ ਭਾਈ
ਆਸ਼ਕ ਦੇਖਣੇ ਵਿੱਚ ਕੰਗਾਲ ਦਿੱਸਣ, ਅਸਲ ਹੈਨ ਅਮੀਰ ਕਬੀਰ ਭਾਈ
ਪਾਸ ਦੌਲਤ ਲਾ ਜ਼ਵਾਲ ਓਹਨਾਂ, ਵਿਚ ਨਜ਼ਰ ਦੇ ਹੈ ਅਕਸੀਰ ਭਾਈ
ਓਹ ਰੱਬ ਦੀ ਨਜ਼ਰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਸਦਾ, ਰਹਿਣ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਹਕੀਰ ਭਾਈ
ਦੌਲਤ ਦੁਨੀਆਂ ਭਾਵੇਂ ਲੁਟਾ ਛੱਡੀ, ਓਹਨਾਂ ਦਾਇਮੀ ਪਾਈ ਜਾਰੀਰ ਭਾਈ
ਅੱਖਾਂ ਆਸ਼ਕਾਂ ਮੀਟੀਆਂ ਦੁਨੀ ਵੱਲੋਂ, ਵਿੱਚੋਂ ਰੋਸ਼ਨ ਪਾਕ ਜ਼ਮੀਰ ਭਾਈ
ਸਦਾ ਵੇਖਦੇ ਰਹਿਣ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘਾ, ਦਿਲਦਾਰ ਦੀ ਰੱਖ ਤਸਵੀਰ ਭਾਈ

ਘੱਘਾ ॥9॥

ਘੱਘਾ- ਘੜੀ ਭੀ ਗਈ ਨ ਹੱਥ ਆਵੇ, ਤੂੰ ਤਾਂ ਬੰਦਿਆ ਉਮਰ ਹੀ ਗਾਲ ਛੱਡੀ
ਉੱਤਮ ਜੂਨ ਮਾਨੁੱਖ ਦੀ ਮਿਲੀ ਸੋਨਾ, ਅੱਗ ਵਿਸ਼ੇ ਦੀ ਪਾ ਕੇ ਢਾਲ ਛੱਡੀ
ਜਿਸ ਅਕਲ ਤੋਂ ਨਾਮ ਮਾਨੁੱਖ ਤੇਰਾ, ਧੱਕੇ ਦੇਇ ਓਹ ਘਰੋਂ ਨਿਕਾਲ ਛੱਡੀ

ਪਾਯਾ ਹਿਰਸ ਦੇ ਨਾਲ ਪਿਆਰ ਭਾਰਾ, ਚੂੜੀ ਚੌਕੇ ਦੇ ਵਿਚ ਬੈਠਾਲ ਛੱਡੀ
 ਡੇਰਾ ਗੰਦਗੀ ਨੇ ਦਿਲ ਵਿਚ ਪਾਯਾ, ਬਾਹੋਂ ਬੰਦਗੀ ਫੜ ਉਠਾਲ ਛੱਡੀ
 ਕਰੋਂ ਕੰਮ ਹੈਵਾਨਾਂ ਤੋਂ ਵਧਕੇ ਤੂੰ, ਇਨਸਾਨਾਂ ਵਾਲੀ ਸਾਰੀ ਚਾਲ ਛੱਡੀ
 ਕੰਨ ਪੂਛ ਬਿਨ੍ਹਾਂ “ਬੇਵਕੂਫ਼” ਗਯਾ, ਪੂਰੀ ਕਰ ਜਿੰਦੇ ਏਹ ਮਿਸਾਲ ਛੱਡੀ
 ਇਹ ਅਮੋਲਕ ਜਨਮ ਤੂੰ ਖੋਹ ਦਿੱਤਾ, ਬੇ ਅਕਲੀ ਕਰ ਕਮਾਲ ਛੱਡੀ
 ਮੰਨੀ ਵੇਦ, ਪੁਰਾਣ, ਕੁਰਾਨ ਦੀ ਨ, ਤੈਨੂੰ ਮੱਤ ਸ਼ੈਤਾਨ ਸਿਖਾਲ ਛੱਡੀ
 ਭਲੇ ਕਰਮ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਓਹਨਾਂ ਰਮਜ਼ ਬੁੱਝੀ, ਲਾ ਪ੍ਰੀਤ ਮਾਹਬੂਬ ਦੇ ਨਾਲ ਛੱਡੀ
 ਅੱਠੇ ਪਹਿਰ ਮਹੱਲ ਦੇ ਵਿਚ ਚਾਨਣ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਜੋਤ ਗਿਆਨ ਦੀ ਬਾਲ ਛੱਡੀ
 ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੌਲਤ ਲਾ ਜ਼ਵਾਲ ਪਾਈ, ਓਹਨਾਂ ਸ਼ਕਲ ਦਿਖਾਲ ਕੰਗਾਲ ਛੱਡੀ
 ਰਹਿਣ ਰੰਗ ਮਾਹਬੂਬ ਦੇ ਵਿਚ ਚਾਨਣ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਜੋਤ ਗਿਆਨ ਦੀ ਬਾਲ ਛੱਡੀ
 “ਮੈਂ” ਨੂੰ ਖੋਹਕੇ “ਤੂੰ” ਦਾ ਰੂਪ ਹੋਏ, ਐਨ ਹੋ ਕੇ ਗ਼ੈਨ ਦੀ ਭਾਲ ਛੱਡੀ
 ਇੱਕੋ ਨਾਮ ਮਾਹਬੂਬ ਦਾ ਯਾਦ ਕਰਕੇ, ਕਰਨੀ ਹੋਰ ਸਾਰੀ ਕੀਲ ਕਾਲ ਛੱਡੀ
 ਹੈ ਹੁਕਮ ਤਕਦੀਰ ਦਾ ਸਹੀ ਕੀਤਾ, ਤਦਬੀਰ ਦਲੀਲ ਚਾ ਟਾਲ ਛੱਡੀ
 ਉਹ ਰੱਬ ਦੇ ਤੇ ਰੱਬ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਜੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੂਈ ਦੀ ਕੱਢ ਦਿਵਾਲ ਛੱਡੀ
 ਪਹੁੰਚੇ ਲਾ ਮਕਾਮ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘਾ, ਇਕ ਵਾਰ ਹੀ ਘਾਲਣਾ ਘਾਲ ਛੱਡੀ

ਫੰਕਾ ।।10।।

ਫੰਕਾ- ਆਖਦਾ ਕਿਆਨ ਦੀ ਮੰਜ਼ਲ ਉੱਚੀ, ਪਹੁੰਚੇ ਸੋ ਜੋ ਜੀਵਦਾ ਮਰ ਜਾਏ
 ਓਹਦਾ ਨਾਮ ਮਨਸੂਰ ਦੇ ਸਾਥ ਕੀਹ ਏ, ਸੂਲੀ ਇਸ਼ਕ ਨੂੰ ਵੇਖ ਜੋ ਡਰ ਜਾਏ
 ਦੇਖੋ ਜੱਲਵਾ ਨੂਰ ਮਾਹਬੂਬ ਦਾ ਓਹ, ਪਹਿਲਾਂ ਵਾਂਗ ਕੋਹਤੂਰ ਜੋ ਸੜ ਜਾਏ
 ਪਿੱਛੋਂ ਯਾਰ ਦਾ ਵਸਲ ਨਸੀਬ ਹੋਵੇ, ਪਹਿਲਾਂ ਵਾਂਗ ਸੋਹਣੀ ਨਦੀ ਤਰ ਜਾਏ
 ਪਹੁੰਚ ਦੇਸ ਪਿਆਰੇ ਦੇ ਓਹ ਜਾਵੇ, ਜਿਹੜਾ ਲਾ ਕੇ ਪ੍ਰੇਮ ਦੇ ਪਰ ਜਾਏ
 ਬਾਜ਼ੀ ਇਸ਼ਕ ਦੀ ਲਾ ਕੇ ਜਿੱਤਦਾ ਓਹ, ਪਹਿਲਾਂ ਫੂਕ ਜੋ ਆਪਣਾ ਘਰ ਜਾਏ
 ਆਸ਼ਕ ਇਕ ਦੂਰੇ ਨੂੰ ਮੱਲ ਬਹਿੰਦੇ, ਨਹੀਂ ਮੰਗਦੇ ਦਰ ਬਦਰ ਜਾਏ
 ਸੌਦਾ ਕਰਦੇ ਇੱਕ ਪ੍ਰੇਮ ਵਾਲਾ, ਭਾਵੇਂ ਲੱਗ ਸਾਰਾ ਮਾਲ ਜ਼ਰ ਜਾਏ
 ਮਾਲ ਜਾਨ ਕੁਰਬਾਨ ਕਰ ਖੁਸ਼ ਹੁੰਦੇ, ਸਿਰੇ ਖੇਲ ਪ੍ਰੇਮ ਦੀ ਚੜ੍ਹ ਜਾਏ
 ਪਾ ਲਏ ਮਾਹਬੂਬ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘਾ, ਸਿਰ ਆਪਣਾ ਤਲੀ ਜੋ ਧਰ ਜਾਏ

ਚੱਚਾ ।।11।।

ਚੱਚਾ- ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਜਿਹੜਾ ਕੰਮ ਕਰਨਾ, ਸੋ ਤਾਂ ਗਾਫ਼ਲਾ ਆਣ ਕਮਾਯਾ ਨ
 ਐਬ ਕਰਦਿਆਂ ਉਮਰ ਬਤੀਤ ਹੋਈ, ਅਜੇ ਚੰਦਰਾ ਮਨ ਸ਼ਰਮਾਯਾ ਨ
 ਪੜ੍ਹ ਪੰਡਿਤਾਂ ਪੋਥੀਆਂ ਛੱਡੀਆਂ ਨੇ, ਕੋਈ ਕਰਕੇ ਅਮਲ ਦਿਖਾਯਾ ਨ
 ਸਾਰਾ ਹਾਫ਼ਜ਼ਾਂ ਹਿਫ਼ਜ਼ ਕੁਰਾਨ ਕੀਤਾ, ਜ਼ਾਤ ਹੱਕ ਦਾ ਸਬਕ ਪਕਾਯਾ ਨ

ਬਾਹਰੋਂ ਚੰਮ ਨੂੰ ਬਾਰ ਅਨੇਕ ਧੋਤਾ, ਇੱਕ ਵਾਰ ਵੀ ਮਨ ਨੁਲ੍ਹਾਯਾ ਨ
 ਪਾਪੀ ਤੀਰਥੀ ਸਭਨੀ ਫਿਰ ਆਯਾ, ਰਾਧੇ, ਬੈਲ ਦਾ ਰੂਪ ਵਟਾਯਾ ਨ
 ਦੁੱਧ ਦਹੀਂ ਖਵਾਲ ਕੇ ਪਾਲਿਆ ਭੀ, ਗੁਣ ਕਾਰਾ ਨੇ ਹੰਸ ਦਾ ਪਾਯਾ ਨ
 ਸੈ ਵਾਰ ਤੂੰਬੀ ਨ੍ਹਾਤੀ ਤੀਰਥੀ ਜਾ, ਕੌੜਾ ਪਨ ਸੋ ਮੂਲ ਗਵਾਯਾ ਨ
 ਐਵੇਂ ਚੰਦ੍ਰੇ ਸ਼ੂਮ ਦਾ ਗਿਆ ਪੈਸਾ, ਧੇਲਾ ਧਰਮ ਦੇ ਰਾਹ ਤੇ ਲਾਯਾ ਨ
 ਭਾੜੇ ਭੰਗ ਦੇ ਉਮਰ ਗਵਾ ਛੱਡੀ, ਅੱਗੇ ਵਾਸਤੇ ਕੁੱਝ ਬਨਾਯਾ ਨ
 ਏਸ ਬਾਗ ਹਯਾਤੀ ਦੇ ਵਿਚ ਰਹਿਕੇ, ਬੂਟਾ ਧਰਮ ਵਾਲਾ ਹੱਥੀ ਲਾਯਾ ਨ
 ਚੰਗੀ ਨੌਕਰੀ ਕਰ ਸਿਪਾਹੀਆ ਓਏ, ਸ਼ੀਟਰੋਲ (ਚਾਲ-ਚਲਣ ਦੀ ਕਿਤਾਬ) ਤੇ ਚੰਗਾ ਲਿਖਾਯਾ ਨ
 ਜਦ ਤੱਕ ਸਰੀਰ ਅਰੋਗ ਤੇਰਾ, ਜ਼ੋਰ ਆਣ ਬੁਢੇਪੇ ਨੇ ਪਾਯਾ ਨ
 ਹੱਥ ਪੈਰ ਤੇ ਨੈਣ ਪਰਾਨ ਤਕੜੇ, ਇਹ ਕਾਇਆ ਕਮਲ ਕੁਮਲਾਯਾ ਨ
 ਗੱਡੀ ਦੇਹ ਦੀ ਚੱਲਦੀ ਜਦੋਂ ਤੋੜੀ, ਸਿਰ ਮੌਤ ਨੇ ਬਿਗਲ ਵਜਾਯਾ ਨ
 ਤਦੋਂ ਤੱਕ ਕੋਈ ਨੇਕ ਕਮਾਈ ਕਰਲੈ, ਵੇਲਾ ਆਖਰੀ ਦਮਾਂ ਦਾ ਆਯਾ ਨ
 ਓਏ ਮੂਰਖਾ ਪਾ ਮਨੁੱਖ ਦੇਹੀ, ਸੱਚੇ ਰੱਬ ਦਾ ਨਾਮ ਧਿਆਯਾ ਨ
 ਸਾਰੀ ਦਮਾਂ ਦੀ ਰਾਸ ਮੁਕਾ ਛੱਡੀ, ਹਾਂ ! ਦੁਕਾਨ 'ਚੋਂ ਨਫ਼ਾ ਉਠਾਯਾ ਨ
 ਵਧ ਸ਼ਾਹ ਦਾ ਮੂਲ ਬਿਆਜ ਗਿਆ, ਵਿਚੋਂ ਥੋੜ੍ਹਾ ਉਧਾਰ ਭੀ ਲਾਹਯਾ ਨ
 ਜਾਂਦੀ ਉਮਰ ਨੂੰ ਵੇਖ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘਾ, ਮਨਾ ਪਾਪੀਆ ਤੂੰ ਪਛਤਾਯਾ ਨ

ਛੱਛਾ ।।12।।

ਛੱਛਾ- ਆਖਦਾ ਛੱਡਦੀ ਹਿਰਸ ਨਾਹੀਂ, ਸਿਰ ਬੰਦੇ ਦੇ ਵੇਖ ਲੈ ਕਾਲ ਆਯਾ
 ਹਰਨ ਚੁਗਦਾ ਵਿੱਚ ਅੰਗੂਰੀਆਂ ਦੇ, ਕਾਲ ਚਿੱਤਰਾ ਮਾਰ ਕੇ ਛਾਲ ਆਯਾ
 ਕਿੱਥੇ ਉੱਡਣਾ ਹੁਣ ਪੰਖੇਰੂਆ ਓਏ, ਫਾਂਧੀ ਘੱਤ ਚੁਫੇਰਿਓ ਜਾਲ ਆਯਾ
 ਇੱਕ ਘੜੀ ਨ ਜਮਾਂ ਨੇ ਰਹਿਨ ਦੇਣਾ, ਜਦੋਂ ਹੋ ਕੇ ਹੁਕਮ ਬਹਾਲ ਆਯਾ
 ਦੇਹ ਕੂਕਦੀ ਰਹੇਗੀ ਵਾਂਗ ਸੋਹਣੀ, ਪਿਛਾਂ ਪਰਤ ਕਦੋਂ ਮਹੀਂਵਾਲ ਆਯਾ
 ਬੰਦਾ ਜੰਮਿਆ ਕੁੱਝ ਨ ਨਾਲ ਲੈਕੇ, ਨੰਗਾ ਧੜ ਸੀ ਵਾਂਗ ਕੰਗਾਲ ਆਯਾ
 ਜਾਣ ਲੱਗਿਆਂ ਕੁਝ ਭੀ ਨਹੀਂ ਪੱਲੇ, ਓਸੇ ਹਾਲ ਜਾਵੇ ਜਿਹੜੇ ਹਾਲ ਆਯਾ
 ਮਿਲੀ ਨਾਲ ਸੰਜੋਗ ਮਾਨੁੱਖ ਦੇਹੀ, ਜੀਵ ਕਈ ਲੱਖਾਂ ਘੱਲਾਂ ਘਾਲ ਆਯਾ
 ਫੂਕਾਂ ਮਾਰਿਆਂ ਬੰਦ ਨ ਹੋਵਨਾ ਏ, ਕਾਲ ਦੁੱਧ ਦਾ ਜਦੋਂ ਉਬਾਲ ਆਯਾ
 ਦਿਹ ਧਾਰ ਕੇ ਲਾਭ ਉਠਾਯਾ ਕੀਹ ? ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਇਹ ਚਿੱਤ ਖਿਆਲ ਆਯਾ
 ਮੋਹ ਜੱਗ ਦਾ ਛੱਟਣਾ ਬਹੁਤ ਔਖਾ, ਹੱਥ ਸ਼ੁੰਮ ਦੇ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਾਲ ਆਯਾ
 ਬਾਜ਼ੀ ਸਿਰ ਦੀ ਲਾ ਕੇ ਹਾਰ ਬੈਠਾ, ਬੰਦਾ ਚੱਲ ਕੁਚੱਲੜੀ ਚਾਲ ਆਯਾ
 ਦੱਸ ਪਾਪੀਆ ਕੀਹ ਤੂੰ ਮੁੱਲ ਪਾਯਾ, ਤੇਰੇ ਹੱਥ ਸੀ ਦੇਹੀ ਦਾ ਲਾਲ ਆਯਾ
 ਐਵੇਂ ਉਮਰ ਗਵਾਈ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘਾ, ਇੱਕ ਵਾਰ ਨ ਯਾਦ ਗੋਪਾਲ ਆਯਾ

ਜੱਜਾ ||13||

ਜੱਜਾ- ਆਖਦਾ ਜਿੱਤ ਗਿਆ ਓਹ ਬਾਜ਼ੀ, ਜਿਹੜਾ ਪਾ ਕੇ ਜ਼ੋਰ ਨੂੰ ਜਰ ਗਿਆ
ਓਹਨੂੰ ਵਾਸ਼ਨਾ ਜੱਗ ਦੀ ਰਹੀ ਕੋਈ ਨ, ਜਿਧਾ ਚਿੱਤ ਸੰਤੋਖ ਥੀਂ ਭਰ ਗਿਆ
ਜਾਂਦੀ ਵਾਰ ਨ ਕਿਸੇ ਦੇ ਸੰਗ ਗਈ, ਮਾਯਾ ਕਰ ਕੱਠੀ ਜੱਗ ਧਰ ਗਿਆ
ਦਿਹ ਕੋਠੜੀ ਰਹੇਗੀ ਪਈ ਖ਼ਾਲੀ, ਜੀਵ ਛੱਡ ਜਾ ਆਪਣੇ ਘਰ ਗਿਆ
ਵਿੱਚ ਹਿਰਸ ਦੇ ਕਿਸੇ ਨ ਸੁਖ ਪਾਯਾ, ਰੋਂਦਾ ਜੱਗ ਤੋਂ ਨਾਰ ਤੇ ਨਰ ਗਿਆ
ਨੇਕੀ ਰਹੇਗੀ ਕਿਸੇ ਦੀ ਯਾਦ ਪਿੱਛੋਂ, ਜੋ ਜੰਮਿਆ ਅੰਤ ਨੂੰ ਮਰ ਗਿਆ
ਕੀਹ ਜੱਟ ਨੇ ਵੱਢਣਾ ਗਾਹੁਣਾ ਏ, ਮਿਰਗ ਖੇਤ ਅੰਗੂਰੀਆਂ ਚਰ ਗਿਆ
ਅੱਗੇ ਧਰਮ ਰਾਜੇ ਓਹਨੂੰ ਪੁੱਛਣਾ ਕੀਹ, ਏਥੇ ਪਾਕ ਹਿਸਾਬ ਜੋ ਕਰ ਗਿਆ
ਬਾਰਾਂ ਪੱਕ ਗਈਆਂ ਕਿਰਸਾਨ ਦੀਆਂ, ਅਬਰ ਮੇਹਰ ਦਾ ਜਿਸ ਤੇ ਵਰੁ ਗਿਆ
ਬਦਨੀਤ ਪ੍ਰੀਤ ਦਾ ਵੈਰ ਮੁੱਢੋਂ, ਨਾਲੇ ਯਾਰੀ ਗਈ ਨਾਲੇ ਜ਼ਰ ਗਿਆ
ਪੰਛੀ ਓਸ ਕੀਹ ਉੱਡਣਾ ਨਾਲ ਬਾਜ਼ਾਂ, ਟੁੱਟ ਜਿਸਦਾ ਬਾਜ਼ੂਓਂ ਪਰ ਗਿਆ
ਓਹ ਅੰਤ ਨੂੰ ਸੰਤ ਖਵਾਰ ਹੋਵੇ, ਮਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਨਾਰ ਦੇ ਹਰ ਗਿਆ
ਓਸ ਨਾਰ ਦੇ ਹਾਰ ਸੰਗਾਰ ਕਾਏ, ਜਿਧਾ ਵਿੱਚ ਪਰਦੇਸ ਦੇ ਵਰ ਗਿਆ
ਨਾਮ ਜਪਿਆ ਜਿਸ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘਾ, ਓਹੋ ਏਸ ਜਹਾਨ ਤੋਂ ਤਰ ਗਿਆ

ਝੱਝਾ ||14||

ਝੱਝਾ- ਆਖਦਾ ਝੂਰਿਆਂ ਕੀਹ ਬਣਦਾ, ਜਦੋਂ ਹੱਥ ਵਿੱਚੋਂ ਵੇਲਾ ਛੱਲ ਗਿਆ
ਜੂਨ ਉੱਤਮ ਹੰਸ ਦੇ ਵਾਂਗ ਹੈਸੀ, ਬੰਦਾ ਭੁੱਲ ਕਾਗਾਂ ਵਿੱਚ ਰਲ ਗਿਆ
ਓਹ ਵਾਂਗ ਮਨਸੂਰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਹੋਸੀ, ਸੂਲੀ ਝਿੜਕ ਮਾਹਬੂਬ ਜੋ ਝੱਲ ਗਿਆ
ਆਯਾ ਪਿਛਾਂਹ ਨ ਕੈਹਕਾ ਦੀ ਵਾਰ ਵਾਂਗੂੰ, ਜਿਹੜਾ ਗਲੀ ਮਾਹਬੂਬ ਦੀ ਵੱਲ ਗਿਆ
ਅੰਤ ਸਭ ਦਾ ਬਿਸਤ੍ਰਾ ਖ਼ਾਕ ਅੰਦਰ, ਜੱਗ ਮਹਿਲ ਤੇ ਮਾੜੀਆਂ ਮੱਲ ਗਿਆ
ਚਾਰ ਦਿਨਾਂ ਦਾ ਮੇਲ ਜਹਾਨ ਉੱਤੇ, ਕੋਈ ਅੱਜ ਗਿਆ ਕੋਈ ਕੱਲ ਗਿਆ
ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਮਾਯਾ ਦੇ ਜੋੜ ਕੇ ਢੇਰ ਲਾਏ, ਅੱਗੇ ਕੋਈ ਨ ਲੱਦਕੇ ਘੱਲ ਗਿਆ
ਉੱਤੇ ਟੀਸੀਓਂ ਡਿੱਗੇਗਾ ਮੀਆਂ ਮਿੱਠੂ, ਜਦੋਂ ਤੀਰ ਤਕਦੀਰ ਦਾ ਚੱਲ ਗਿਆ
ਤੇਰੇ ਪੈਂਟ (ਨੰਬਰ) ਸਿਪਾਹੀਆ ਜਾਣ ਕੱਟੇ, ਫਾਇਰ ਮਿਸ ਹੈ ਹੱਥ ਜੇ ਹੱਲ ਗਿਆ
ਫੇਰ ਲੱਖਾਂ ਤੋਂ ਭੀ ਹੱਥ ਨਹੀਂ ਔਣਾ, ਬਿਰਥਾ ਇਕ ਤੇਰਾ ਜਿਹੜਾ ਪਲ ਗਿਆ
ਮਨਾ ਅਜੇ ਤੂੰ ਗਫਲ ਤੋਂ ਜਾਗਦਾ ਨਹੀਂ, ਬਾਰਾਂ ਵਜ ਚੁਕੇ ਦਿਨ ਢੱਲ ਗਿਆ
ਹਿਰਸ ਹੋਂਦੀ ਪਈ ਜਵਾਨ ਤੇਰੀ, ਤੇਰਾ ਨਸ਼ਟ ਹੋ ਬੁੱਢਿਆ ਬੱਲ ਗਿਆ
ਜਿਹੜਾ ਬਾਂਕਿਆ ਪਾਲਿਆ ਜਿਸਮ ਸੀ ਤੂੰ, ਮੌਤ ਮਾਰਿਆ ਖ਼ਾਕ ਮੇਂ ਰੱਲ ਗਿਆ
ਆਇਓਂ ਬੰਦਿਆ ਨਾਮ ਦੇ ਜਪਨੇ ਨੂੰ, ਪੈ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਦੇ ਵਿੱਚ ਗੱਲ ਗਿਆ
ਅੱਗ ਨਾਰ ਪਰਾਈ ਦਾ ਸੰਗ ਕੀਤਾ, ਸੜ ਸਾਰਾ ਫ਼ਕੀਰੀ ਦਾ ਝੱਲ ਗਿਆ
ਬਿਨ੍ਹਾਂ ਭਜਨ ਨਹੀਂ ਮੁਕਤ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘਾ, ਗੁਰੂ ਦੱਸ ਸੱਚੀ ਏਹੋ ਗੱਲ ਗਿਆ

ਵੰਢਾ ।।15।।

ਵੰਢਾ- ਆਖਦਾ ਜਾਨ ਤੇ ਬੁੱਝਕੇ ਤੂੰ, ਦਿਲੋਂ ਬੰਦਿਆ ਮੌਤ ਭੁਲਾਈ ਹੋਈ ਏ
ਸਿਰੋਂ ਹੁਕਮ ਭੁਲਾ ਕੇ ਹਾਕਮਾਂ ਦਾ, ਤੂੰ ਡਾਕੂਆ ਅੱਤ ਕਿਉਂ ਚਾਈ ਹੋਈ ਏ
ਤੇਰੀ ਨਿੱਤ ਦਰਗਾਹ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਹੋਵੇ, ਤੂੰ ਖਲਕ ਖੁਦਾ ਦੁਖਾਈ ਹੋਈ ਏ
ਝੱਟ ਮੌਤ ਮਰੋੜ ਕੇ ਰੱਖ ਦੇਣੀ, ਸਾਹਨੇ ਵਾਂਗ ਤੂੰ ਧੌਣ ਅਕੜਾਈ ਹੋਈ ਏ
ਤੇਰੇ ਵਾਸਤੇ ਕੱਢਦੀ ਹਾ ਬੁਰੀ, ਜੇਹੜੀ ਖਲਕਤ ਤੂੰ ਸਤਾਈ ਹੋਈ ਏ
ਪਾਪ ਪੁੰਨ ਦੀ ਕਰ ਵਿਚਾਰ ਸਦਾ, ਦਿਹ ਨਾਲ ਕਰਮਾਂ ਹੱਥ ਆਈ ਹੋਈ ਏ
ਬਿਨ੍ਹਾਂ ਧਰਮ ਤੋਂ ਜਾਊ ਸਰਾਪ ਦੇ ਕੇ, ਮਾਯਾ ਮੇਹਨਤ ਕਰ ਕਮਾਈ ਹੋਈ ਏ
ਸਰਪ ਹੋ ਕੇ ਡੰਗ ਚਲਾਊ ਪਾਪੀ, ਜੋ ਦੌਲਤ ਧਰਤ ਦਬਾਈ ਹੋਈ ਏ
ਕਿਉਂ ਮੂਰਖਾ ਭਟਕਦਾ ਫਿਰੋਂ ਸਾਰੇ, ਘਟੇ ਵਧੇ ਨ ਜੋ ਲਿਖਾਈ ਹੋਈ ਏ
ਰੱਬ ਜਾਣਦਾ ਸਭ ਕਰਤੂਤ ਤੇਰੀ, ਤੂੰ ਆਪਣੇ ਦਿਲੋਂ ਛੁਪਾਈ ਹੋਈ ਏ
ਵਿੱਚੋਂ ਕਾਫ਼ਰਾਂ ਦੇ ਕੰਮ ਹੈਨ ਤੇਰੇ, ਬਾਹਰੋਂ ਮੋਮਨਾਂ ਸ਼ਕਲ ਬਨਾਈ ਹੋਈ ਏ
ਦਿਲ ਵਾਂਗ ਮੁਰਦੇ ਵਿੱਚੋਂ ਨਹੀਂ ਹੋਯਾ, ਠੱਗਾ ਕਾਸਨੂੰ ਕੱਢਨੀ ਪਾਈ ਹੋਈ ਏ
ਇੱਕ ਨੁਕਤਾ ਚਿੱਤ ਵਸਾਯਾ ਨ, ਕਾਹਨੂੰ ਛੱਟ ਕਤਾਬਾਂ ਦੀ ਚਾਈ ਹੋਈ ਏ
ਜੇ ਹਿਰਸ ਨੂੰ ਸਾੜ ਨ ਖਾਕ ਕੀਤਾ, ਸਾਧਾ ਕਾਸਨੂੰ ਧੂਣੀ ਤੂੰ ਪਾਈ ਹੋਈ ਏ
ਵਿੱਚੋਂ ਮਾਯਾ ਤੇ ਨਾਰ ਦੀ ਹਿਰਸ ਲੱਗੀ, ਬਾਹਰੋਂ ਕਾਸਨੂੰ ਖਾਕ ਰਮਾਈ ਹੋਈ ਏ
ਬੁੱਲ੍ਹ ਇੰਦ੍ਰੀ ਵੱਸ ਕਰ ਸਕਿਓਂ ਨ, ਐਵੇਂ ਫੇਰ ਕਿਉਂ ਪਸ਼ਮ ਵਧਾਈ ਹੋਈ ਏ
ਚਾਰ ਦਿਨ ਕਬੂਤਰਾ ਪਾ ਪੈਲੋਂ, ਬਿੱਲੇ ਮੌਤ ਨੇ ਤਾਕ ਲਗਾਈ ਹੋਈ ਏ
ਮਹਿਲ ਮਾੜੀਆਂ ਤੂੰ ਬਣਾਇ ਰਿਹੋਂ, ਮੌਤ ਤੇਰੇ ਲਈ ਕਬਰ ਕਢਾਈ ਹੋਈ ਏ
ਕੀਹ ਖਾਇੰ ਮੁਸਾਫ਼ਰਾ ਚੱਲ ਅੱਗੇ, ਰਸਦ ਬਸਦ ਨ ਕੁਝ ਪੁਚਾਈ ਹੋਈ ਏ
ਕਿੱਥੋਂ ਪਾਣੀ ਦੇ ਪੀਏਂ ਗਲਾਸ ਭਰਕੇ, ਚੁਲੀ ਇੱਕ ਨ ਹਥੀਂ ਪਿਲਾਈ ਹੋਈ ਏ
ਆਸ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰੱਖੋਂ ਪਦਾਰਥਾਂ ਦੀ, ਰੋਟੀ ਰੁੱਖੀ ਨ ਕਦੇ ਖੁਲਾਈ ਹੋਈ ਏ
ਤੈਨੂੰ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਦਰਗਾਹ ਛੱਡਣ, ਛੁਰੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਗਲ ਚਲਾਈ ਹੋਈ ਏ
ਕਿੱਥੋਂ ਦਾਖ਼ ਬਿਜ਼ੋਰੀਆਂ ਮਿਲਣ ਜੱਟਾ, ਤੂੰ ਵਾੜੀ ਧਰੇਕਾਂ ਦੀ ਲਾਈ ਹੋਈ ਏ
ਖਾਹਿਸ਼ ਕਰੋਂ ਤੂੰ ਪੱਟ ਦੇ ਪਹਿਨਨੇ ਦੀ, ਕਾਲੀ ਉੱਨ ਤੂੰ ਘਰ ਕਤਾਈ ਹੋਈ ਏ
ਰੱਖੋਂ ਆਸ ਬਨਾਤ ਕਸ਼ਮੀਰੀਆਂ ਦੀ, ਟਾਕੀ ਇੱਕ ਨ ਹੱਥੋਂ ਦਿਵਾਈ ਹੋਈ ਏ
ਲੁਕ ਛਿਪ ਕੇ ਤੂੰ ਗੁਨਾਹ ਕਰਦਾ, ਕੀਤੀ ਆਪਣੇ ਦਿਲੋਂ ਚਤੁਰਾਈ ਹੋਈ ਏ
ਪਰ ਖੁਫ਼ੀਆ ਪੌਲੀਸ ਦੇ ਨੌਕਰਾਂ ਨੇ, ਸਾਰੀ ਖ਼ਬਰ ਦਰਗਾਹ ਪੁਚਾਈ ਹੋਈ ਏ
ਤੇਰੀ ਹੋ ਤਨੱਜ਼ੁਲੀ ਜਾਵਣੀ ਏਂ, ਸਾਰੀ ਉਲਟੀ ਤੇਰੀ ਗਵਾਹੀ ਹੋਈ ਏ
ਢੋਲ ਆਰਫ਼ਾਂ ਦੇ ਬੋਲ ਵੱਜ ਰਹੇ, ਤੂੰ ਸੁਣ ਕੀਤੀ ਬੇਪਰਵਾਹੀ ਹੋਈ ਏ
ਬੰਦਾ ਹੋ ਕੇ ਪਸ਼ੂ ਦੇ ਗੁਣ ਰੱਖੋਂ, ਰੜੇ ਮੂਰਖਾ ਬੇੜੀ ਡੁਬਾਈ ਹੋਈ ਏ
ਏਸ ਮਾਰ ਕੇ ਤੈਨੂੰ ਫ਼ਨਾਹ ਕਰਨਾ, ਹਿਰਸ ਨਾਰ ਜੋ ਮੂੰਹ ਲਗਾਈ ਹੋਈ ਏ
ਮਨ ਮੁੰਨਣਾ ਸੋ ਤਾਂ ਮੁੰਨਿਆ ਨ, ਐਵੇਂ ਸਿਰ ਦਾੜੀ ਮੁਨਵਾਈ ਹੋਈ ਏ

ਮਨੋਂ ਕਦੇ ਨ ਰੱਬ ਦਾ ਨਾਮ ਲਿਆ, ਮਾਲਾ ਗਲ ਐਵੇਂ ਲਟਕਾਈ ਹੋਈ ਏ
 ਮੁੱਖ ਉੱਜਲਾ ਨਹੀਂ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘਾ, ਮੱਥੇ ਪਾਪਾਂ ਦੀ ਲੱਗੀ ਸਿਆਹੀ ਹੋਈ ਏ

ਟੈਂਕਾ ॥16॥

ਟੈਂਕਾ- ਆਖਦਾ ਟੇਰ ਦਾਨਾ ਰਹੇ, ਕੁਝ ਬੰਦਿਆ ਕਾਜ ਸਵਾਰ ਲੈ ਖਾਂ
 ਪੜ੍ਹ ਛੱਡਿਆ ਇਲਮ ਦਰਕਾਰ ਨਾਹੀਂ, ਹਰਫ਼ ਇੱਕ ਤਾਂ ਦਿਲ ਵਿਚ ਧਾਰ ਲੈ ਖਾਂ
 ਪਿੱਛੋਂ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਫੇਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਦੇਈਂ, ਪਹਿਲਾਂ ਮਨ ਦੀ ਮੈਲ ਨਿਖਾਰ ਲੈ ਖਾਂ
 ਮਿਲ ਮੁਰਸ਼ਦਾਂ ਕਾਮਲਾਂ ਪੂਰਿਆਂ ਨੂੰ, ਪੰਜਾਂ ਵੈਰੀਆਂ ਦੇ ਤਈਂ ਮਾਰ ਲੈ ਖਾਂ
 ਜੇ ਤਾਂ ਆਪਣਾ ਦਿਲ ਸਾਫ਼ ਹੋ ਗਿਆ, ਜਾਣ ਆਪਣਾ ਕੁੱਲ ਸੰਸਾਰ ਲੈ ਖਾਂ
 ਦੇ ਕਰ ਲਗਾਮ ਗਿਆਨ ਵਾਲੀ, ਉੱਤੇ ਨਫ਼ਸ ਦੇ ਹੋ ਅਸਵਾਰ ਲੈ ਖਾਂ
 ਇਲਮ ਅਮਲ ਦੇ ਬਿਨ੍ਹਾਂ ਦਰਕਾਰ ਨਾਹੀਂ, ਪਾਣੀ ਦੁੱਧ ਦੇ ਤਈਂ ਨਤਾਰ ਲੈ ਖਾਂ
 ਪਿੱਛੋਂ ਹੱਥ ਪਾਵੀਂ ਕਿਸੇ ਕੰਮ ਤਾਈਂ, ਪਹਿਲਾਂ ਨਫ਼ਾ ਨੁਕਸਾਨ ਵਿਚਾਰ ਲੈ ਖਾਂ
 ਤੇਰੇ ਸਾਮ੍ਹਣੇ ਕੋਈ ਨ ਹੋਇ ਵੈਰੀ, ਹੱਥ ਖਿਮਾ ਦੀ ਢਾਲ ਤਲਵਾਰ ਲੈ ਖਾਂ
 ਫੇਰ ਪੁੱਛਣਾ ਕੋਈ ਨ ਰਹੇ ਤੈਨੂੰ, ਪਹਿਲੇ ਸਿਰ ਤੋਂ ਭਾਰ ਉਤਾਰ ਲੈ ਖਾਂ
 ਮਾਤਾ ਲੱਛਮੀ ਤੇ ਵਿਸ਼ਨ ਬਾਪ ਤੇਰੇ, ਸੇਵਾ ਕਰਕੇ ਜਨਮ ਸਵਾਰ ਲੈ ਖਾਂ
 ਚਾਰ ਦਿਨਾਂ ਦਾ ਹੈ ਬਹਾਰ ਮੇਲਾ, ਕੂੜਾ ਜਾਣ ਸਾਰਾ ਸੰਸਾਰ ਲੈ ਖਾਂ
 ਪਵੇ ਕਦੇ ਨ ਘਾਟਾ ਦੁਕਾਨ ਵਿੱਚੋਂ, ਪੂਰੇ ਤੋਲ ਦਾ ਕਰ ਵਿਹਾਰ ਲੈ ਖਾਂ
 ਅੰਦਰ ਆਪਣੇ ਜ਼ਰਾ ਤੂੰ ਮਾਰ ਝਾਤੀ, ਕੀਹ ਵਸਤ ਹੈ ਮਨੋਂ ਵਿਚਾਰ ਲੈ ਖਾਂ
 ਕੀਹ ਮੂਲ ਤੇਰਾ ਹੋਯਾ ਕੀਹ ਅੱਗੇ, ਸਾਰਾ ਸਮਝ ਤੂੰ ਸਾਰ ਅਸਾਰ ਲੈ ਖਾਂ
 ਫੁੱਲ ਡੰਡੀਓਂ ਟੁੱਟਣਾ ਭੋਰਿਆ ਓਏ, ਉੱਤੇ ਬੈਠਕੇ ਕਰ ਗੁੰਜਾਰ ਲੈ ਖਾਂ
 ਖਿਜ਼ਾਂ ਸਿਰ ਤੇ, ਨਿੱਤ ਬਹਾਰ ਨਾਹੀਂ, ਬੋਲ ਬੁਲਬੁਲੇ ਵਿੱਚ ਗੁਲਜ਼ਾਰ ਲੈ ਖਾਂ
 ਏਹ ਫੁੱਲ ਗੁਲਾਬ ਦੇ ਸੁੱਕ ਜਾਣੇ, ਕੁਝ ਦਿਨਾਂ ਦਾ ਕਰ ਪਯਾਰ ਲੈ ਖਾਂ
 ਗਏ ਵਕਤ ਨੇ ਪਰਤ ਕੇ ਆਵਣਾ ਨਹੀਂ, ਟਹਿਲ ਬਾਂਕਿਆ ਵਿਚ ਬਾਜ਼ਾਰ ਲੈ ਖਾਂ
 ਵੱਜ ਰਹੇ ਨੇ ਬਿਗਲ ਤੱਯਾਰੀਆਂ ਦੇ, ਹੋ ਸਪਾਹੀਆ ਝੱਟ ਤੱਯਾਰ ਲੈ ਖਾਂ
 ਦੋ ਗਜ਼ ਜਗ੍ਹਾ ਸਾਰੀ ਹੱਥ ਔਣੀ, ਭਾਵੇਂ ਕੋਟ ਤੇ ਕਿਲ੍ਹੇ ਉਸਾਰ ਲੈ ਖਾਂ
 ਇਕ ਦਿਨ ਮੁਸਾਫ਼ਰਾ ਉਠ ਜਾਣਾ, ਭਾਵੇਂ ਕਿਤਨੇ ਪੈਰ ਪਸਾਰ ਲੈ ਖਾਂ
 ਦੋ ਟਿੱਕੀਆਂ ਵਿੱਚ ਨਸੀਬ ਤੇਰੇ, ਕੱਠੇ ਮਾਯਾ ਦੇ ਕਰ ਅੰਬਾਰ ਲੈ ਖਾਂ
 ਬਿੱਲੇ ਕਾਲ ਨੇ ਪੌਣ ਮਰੋੜ ਲੈਣੀ, ਤੂੰ ਕਬੂਤਰਾ ਬਾਜ਼ੀਆਂ ਮਾਰ ਲੈ ਖਾਂ
 ਬਾਜ਼ ਮੌਤ ਨੇ ਝਪਟ ਆ ਮਾਰਨੀ ਏ, ਜਿੰਨੇ ਚਾਹੇ ਤੂੰ ਖੰਭ ਖਲਾਰ ਲੈ ਖਾਂ
 ਇਨ੍ਹਾਂ ਪੱਟੀਆਂ ਵਿਚ ਸਵਾਹ ਪੈਣੀ, ਅਤਰ ਲਾ ਕੇ ਰੰਨੇ ਸਵਾਰ ਲੈ ਖਾਂ
 ਬਾਝ ਭਾਗ ਪਿਆਰੇ ਦਾ ਮੇਲ ਕਿੱਥੋਂ, ਜਿੰਨੇ ਚਾਹੇ ਤੂੰ ਕਰ ਸਿੰਗਾਰ ਲੈ ਖਾਂ
 ਗਲੀ ਬਾਬਲ ਦੀ ਵੱਤ ਆਵਣਾ ਨ, ਏਥੇ ਫਿਰ ਕੁੜੇ ਦਿਨ ਚਾਰ ਲੈ ਖਾਂ

ਮੁੜ ਰਲਕੇ ਪਾਵਨੇ ਛੋਪ ਨਾਹੀਂ, ਕੱਤ ਸੱਈਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਭੰਡਾਰ ਲੈ ਖਾਂ
 ਮਿਲੀ ਦਿਹ ਮਾਨੁੱਖ ਦੀ ਬੰਦਿਆ ਓਏ, ਕੁਝ ਕਰ ਤੂੰ ਨੇਕ ਬਪਾਰ ਲੈ ਖਾਂ
 ਧੌਣ ਟੁੱਟਣੀ ਅੰਤ ਨੂੰ ਤੇਰੀ ਓ ਈ, ਜਿੰਨਾ ਜੀ ਕਰੂ ਚੁੱਕ ਭਾਰ ਲੈ ਖਾਂ
 ਧੰਧੇ ਹੋਰ ਨ ਪਿੱਟ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘਾ, ਕੁਝ ਬੰਦਗੀ ਕਰ ਕਰਤਾਰ ਲੈ ਖਾਂ

ਠੱਠਾ ॥17॥

ਠੱਠਾ- ਆਖਦਾ ਠਰਕਿਆ ਗਾਫ਼ਲਾ ਓਏ, ਯਾਦ ਕਰਦਾ ਕਦੇ ਕਰਤਾਰ ਨਾਹੀਂ
 ਬੱਧਾ ਲੋਭ ਦੇ ਸੰਗਲਾਂ ਜਕੜ ਤੈਨੂੰ, ਆਯਾ ਇਲਮ ਤੇਰਾ ਦਰਕਾਰ ਨਾਹੀਂ
 ਮਾਯਾ ਵਾਸਤੇ ਧਰਮ ਨੂੰ ਹਾਰਦਾ ਹੈਂ, ਏਸ ਮਾਯਾ ਦਾ ਕੁਝ ਇਤਬਾਰ ਨਾਹੀਂ
 ਪਿੱਛੇ ਮਾਯਾ ਦੇ ਰੱਬ ਭੁਲਾਇਓ ਈ, ਮਾਯਾ ਕਿਸ ਤਾਈਂ ਛਲਨਹਾਰ ਨਾਹੀਂ
 ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਾਸਤੇ ਪਾਪ ਕਮਾਂਵਦਾ ਹੈਂ, ਪਿੱਛੇ ਮੋਇਆਂ ਦੇ ਮਾਰਨੀ ਧਾਰ ਨਾਹੀਂ
 ਸੱਭੇ ਸਾਕ ਨੇ ਆਪਨੇ ਮਤਲਬਾਂ ਦੇ, ਅੰਤ ਵੇਲੜੇ ਦਾ ਕੋਈ ਯਾਰ ਨਾਹੀਂ
 ਲੋਭ ਧਾਰ ਕੇ ਕਾਸ ਨੂੰ ਡੁੱਬ ਰਿਹੋਂ, ਪਾਪੀ ਸੋਰਿਆ ਕੰਮ ਵਿਗਾੜ ਨਾਹੀਂ
 ਲੋਭ ਕਿਸ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਖੂਰ ਕੀਤਾ, ਕਿਹੜਾ ਛਲ ਕਰ ਸਕਦੀ ਨਾਰ ਨਾਹੀਂ
 ਕਵੀ ਕੀਹ ਨ ਮੁੱਖ ਤੋਂ ਆਖ ਸੱਕਨ, ਅੱਗ ਸੱਕਦੀ ਕਿਸਨੂੰ ਸਾੜ ਨਾਹੀਂ
 ਕਿਹੜਾ ਦੁੱਖ ਨ ਸੱਚ ਤੋਂ ਦੂਰ ਹੁੰਦਾ, ਕਿਹਨੂੰ ਨਾਮ ਲੰਘਾਯਾ ਪਾਰ ਨਾਹੀਂ
 ਕਿਹਨੂੰ ਕਾਮ ਨੇ ਨਹੀਂ ਖੂਰ ਕੀਤਾ, ਕਿਹਨੂੰ ਕੱਟਿਆ ਕਾਲ ਦੀ ਧਾਰ ਨਾਹੀਂ
 ਕਿਹੜਾ ਮਾਯਾ ਨੂੰ ਦੇਖਕੇ ਨਹੀਂ ਭੁੱਲਾ, ਕਿਹਨੂੰ ਪੱਟਿਆ ਵਿਸ਼ੇ ਵਿਕਾਰ ਨਾਹੀਂ
 ਨਾਰ ਚਾੜ੍ਹ ਭੂਏ ਕਿਸ ਸੁਖ ਪਾਯਾ, ਕਰ ਐਬ ਕਿਹਨੂੰ ਧਿਰਕਾਰ ਨਾਹੀਂ
 ਕਿਧਾ ਰਿਹਾ ਸਰੀਰ ਅਰੋਗ ਸਦਾ, ਕਿਹੜਾ ਮੌਤ ਘੋੜੇ ਅਸਵਾਰ ਨਾਹੀਂ
 ਪੁੱਤਾਂ ਜਿਹਾ ਮੇਵਾ ਕਿਹਨੂੰ ਨਹੀਂ ਮਿੱਠਾ, ਕਿਹੜਾ ਹੋਣੀ ਦੇ ਪਾਸੋਂ ਲਾਚਾਰ ਨਾਹੀਂ
 ਨਾਰ ਨਾਗ ਮਾਰੇ ਡੰਗ ਕਾਮੀਆਂ ਨੂੰ, ਕਾਮੀ ਪੁਰਸ਼ ਨੂੰ ਕੁਝ ਵਿਚਾਰ ਨਾਹੀਂ
 ਸਤ, ਧਰਮ, ਸੰਤੋਖ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕਰਕੇ, ਪਈ ਸਿਰ ਕਿਧੇ ਭਲਾ ਛਾਰ ਨਾਹੀਂ
 ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕਹਿਆ ਦਾਨਾਵਾਂ ਦਾ ਮੰਨਿਆ ਨ, ਦੱਸੇ ਹੋਏ ਜੇ ਉਹ ਖੂਰ ਨਾਹੀਂ
 ਸੰਗ ਕਰ ਕੇ ਖੋਟਿਆਂ ਸੰਗੀਆਂ ਦਾ, ਝੁੱਗਾ ਕਿਸ ਦਾ ਹੋਯਾ ਉਜਾੜ ਨਾਹੀਂ
 ਰੋਗਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਦਾ ਦਾਰੂ ਬੰਦਗੀ ਏ, ਖਾ ਉੱਠਿਆ ਕਿਹੜਾ ਬੀਮਾਰ ਨਾਹੀਂ
 ਕਿਹਨੂੰ ਖੁਦੀ ਨੂੰ ਪੱਟਿਆ ਜੜ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਨ, ਕਿਹਨੂੰ ਲਿਆ ਹੰਕਾਰ ਨੇ ਮਾਰ ਨਾਹੀਂ
 ਉੱਠ ਬੰਦਿਆ ਬੰਦਗੀ ਕਰ ਲੈ ਓਏ, ਇਹ ਦੇਹ ਮਿਲਨੀ ਦੂਜੀ ਵਾਰ ਨਾਹੀਂ
 ਹੈ ਜਗਤ ਸਰਾਂ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘਾ, ਏਥੇ ਰਹਿਨ ਦਾ ਸਦਾ ਇਕਰਾਰ ਨਾਹੀਂ

ਡੱਡਾ ॥18॥

ਡੱਡਾ- ਡਰ ਮਾਰੇ ਐਵੇਂ ਬੰਦਿਆਂ ਨੂੰ, ਜਿਹੜਾ ਲਿੱਖਿਆ ਲੇਖ ਸੋ ਮਿੱਲ ਜਾਏ
 ਪਹਿਲੇ ਰੋਜ਼ ਜਿੰਨੀ ਲਿਖੀ ਭੋਗ ਲੈਣੀ, ਵੱਧ ਘੱਟ ਨਾਹੀਂ ਇਕ ਤਿੱਲ ਜਾਏ

ਚੇਤਨ ਆਤਮਾ ਦੀ ਬਿਨਾਂ ਸੱਤਿਆ ਦੇ, ਬੰਦਾ ਆਖ ਖਾਂ ਪੈਰ ਭੀ ਹਿੱਲ ਜਾਏ
ਗੱਡੀ ਚਲਦੀ ਦੇਹ ਦੀ ਠਹਿਰ ਜਾਂਦੀ, ਜਦੋਂ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦਾ ਟੁੱਟ ਕਿੱਲ ਜਾਏ
ਮੌਤ ਨੱਸਿਆਂ ਭੱਜਿਆਂ ਛੱਡਦੀ ਨਹੀਂ, ਬੰਦਾ ਲਾ ਕੇ ਅਪਣਾ ਟਿੱਲ ਜਾਏ
ਪੂਰੇ ਵਕਤ ਉੱਤੇ ਓਸ ਪਹੁੰਚਣਾ ਕੀਹ, ਜਿਹੜਾ ਘਰੋਂ ਹੀ ਲਾ ਕੇ ਢਿੱਲ ਜਾਏ
ਵਰ੍ਹੇ ਘਟਾ ਜਦ ਵਿਸ਼ੇ ਵਿਕਾਰ ਵਾਲੀ, ਮਨ ਲੂਣ ਵਾਂਗੂੰ ਐਵੇਂ ਸਿੱਲ ਜਾਏ
ਦਹੀਂ ਡੋਲ੍ਹ ਜਾਂਦੀ ਜਪ ਤਪ ਵਾਲਾ, ਝਪਟ ਮਾਰ ਜਿੱਥੇ ਨਾਰ ਇੱਲ ਜਾਏ
ਅੱਖਾਂ ਵਿੱਚ ਨ ਓਸਦੇ ਦੀਦ ਰਹਿੰਦੀ, ਡੋਲ ਅੰਦਰੋਂ ਜਿਸ ਦਾ ਦਿਲ ਜਾਏ
ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਸਾਫ਼ ਹਿਸਾਬ ਦਿਖਾਲ ਦਿੱਤਾ, ਤਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਝੱਟ ਹੀ ਬਿੱਲ ਜਾਏ
ਜਿੱਥੇ ਵੱਗ ਪ੍ਰੇਮ ਦੇ ਸ਼ੌਹ ਜਾਂਦੇ, ਓਸ ਅੰਦਰੋਂ ਕਦੇ ਨ ਗਿੱਲ ਜਾਏ
ਪਾਰ ਕਰੇ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘਾ, ਬੰਦਾ ਆਸਰਾ ਰੱਖਕੇ ਠਿੱਲੁ ਜਾਏ

ਢੱਢਾ ।।19।।

ਢੱਢਾ- ਢਾਹਕੇ ਢਿੱਗੀਆਂ ਬੈਠ ਨਾਹੀਂ, ਹੀਲਾ ਕਰ ਅਤੇ ਉਦਮ ਧਾਰ ਬੰਦੇ
ਵੇਖ ਉਮਰ ਤੇਰੀ ਜਾਂਦੀ ਬੀਤਦੀ ਏ, ਵੇਲੇ ਸਿਰ ਲੈ ਕੰਮ ਸਵਾਰ ਬੰਦੇ
ਤੇਰੀ ਬਾਲ ਅਵਸਥਾ ਗਈ ਕਿੱਥੇ, ਵੱਲ ਓਸਦੇ ਨਿਗ੍ਹਾ ਤੂੰ ਮਾਰ ਬੰਦੇ
ਮਾਂ ਬਾਪ ਦੇ ਸਿਰ ਦੇ ਖੇਡਦਾ ਸੈਂ, ਜਿਵੇਂ ਭੌਰ ਖੇਡੇ ਗੁਲਜ਼ਾਰ ਬੰਦੇ
ਲਾਡਾਂ ਨਾਲ ਲਡਿੱਕਿਆ ਪਲਦਾ ਸੈਂ, ਖਾਣਾ, ਖੇਡਣਾ ਦੋਇੰ ਵਿਹਾਰ ਬੰਦੇ
ਲੈਣ ਦੇਣ ਦਾ ਕੁਝ ਨ ਫ਼ਿਕਰ ਹੋਸੀ, ਓਹ ਅਜਬ ਅਵਸਥਾ ਸਾਰ ਬੰਦੇ
ਫੇਰ ਹੋਰ ਥੋੜ੍ਹਾ ਜਾਂ ਉਤਾਂਹ ਹੋਯੋਂ, ਆਈ ਜਿਸਮ ਤੇ ਹੋਰ ਬਹਾਰ ਬੰਦੇ
ਸੋਹਣਾ ਹੁਸਨ ਜਵਾਨੀ ਦਾ ਔਣ ਲੱਗਾ, ਚੇਹਰਾ ਚਮਕਿਆ ਜਿਵੇਂ ਅਨਾਰ ਬੰਦੇ
ਘਰ ਘਰ ਫਿਰੇਂ ਅਲਬੇਲਿਆ ਓਏ, ਹਰਨ ਚੁਗਦਾ ਜਿਉਂ ਵਿੱਚ ਬਾਰ ਬੰਦੇ
ਡਿੱਠਾ ਫੇਰ ਵਿਆਹ ਦਾ ਰੰਗ ਸੋਹਣਾ, ਸਹੁਰੇ ਸੱਸ ਦਾ ਗੂੜ੍ਹਾ ਪਿਆਰ ਬੰਦੇ
ਕਾਮਦੇਵ ਦੀ ਲਹਿਰ ਉਛਾਲ ਖਾਧਾ, ਘਰ ਲੈ ਆਇਓਂ ਸੋਹਣੀ ਨਾਰ ਬੰਦੇ
ਐਸ਼ ਇਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਬਿਤਾਉਣ ਲੱਗੋਂ, ਸਿਰੋਂ ਸਭ ਦਾ ਡਰ ਵਿਸਾਰ ਬੰਦੇ
ਫੇਰ ਕੀਤਾ ਜਵਾਨੀ ਨੇ ਆਣ ਅੰਨ੍ਹਾ, ਤੇਰੀ ਬਾਂਕਿਆ ਅਕਲ ਲਈ ਮਾਰ ਬੰਦੇ
ਬਾਂਕਪੁਨੇ ਨੇ ਆਣਕੇ ਲਾਯਾ ਡੇਰਾ, ਵਿੱਚੋਂ ਅਦਬ ਤਹਿਜ਼ੀਬ ਨਿਕਾਰ ਬੰਦੇ
ਫਿਰੇਂ ਬਿਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ਰਾਬ ਦੇ ਮਸਤ ਸਦਾ, ਲਟਬੋਰਿਆਂ ਵਾਂਗ ਬਾਜ਼ਾਰ ਬੰਦੇ
ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਬੁਢੇਪੇ ਦੇ ਆਉਣ ਦਾ ਸੀ, ਹੈਸੀ ਚੜ੍ਹਿਆ ਜ਼ੋਰ ਖੁਮਾਰ ਬੰਦੇ
ਅੱਜ ਕਿੱਥੇ ਜਵਾਨੀਆਂ ਤੇਰੀਆਂ ਓਹ, ਜ਼ਰਾ ਦਿਲ ਦੇ ਵਿਚ ਚਿਤਾਰ ਬੰਦੇ
ਅੱਜ ਲੱਭ ਖਾਂ ਓਸ ਅਵਸਥਾ ਨੂੰ, ਜਿਧਾ ਏਡ ਹੈ ਸੀ ਹੰਕਾਰ ਬੰਦੇ
ਕਿਲਕ ਜਿਹਾ ਸਰੀਰ ਓਹ ਲਿਫ਼ ਗਿਆ, ਗਿਆ ਹੁਸਨ ਭੀ ਕਿਤੇ ਸਧਾਰ ਬੰਦੇ
ਬਾਰਾਂ ਹੱਥਾਂ ਦੀਆਂ ਛਾਲਾਂ ਮਾਰਦਾ ਸੈਂ, ਅੱਜ ਉੱਠਣਾ ਭੀ ਦੁਸਵਾਰ ਬੰਦੇ
ਅੱਗੇ ਦਸਾਂ ਮਨੁੱਖਾਂ ਤੇ ਸੈਂ ਭਾਰੂ, ਅੱਜ ਆਪਣਾ ਚੁੱਕੋਂ ਨ ਭਾਰ ਬੰਦੇ

ਹੁਣ ਵੇਖ ਸਰੀਰ ਨੂੰ ਖਿਆਲ ਕਰਕੇ, ਹੈ ਝੁਰੜੀ ਪਈ ਹਜ਼ਾਰ ਬੰਦੇ
 ਹੱਥ ਕੰਬਦੇ ਥਿੜਕਦੇ ਪੈਰ ਪਏ, ਅੜੇ ਸੰਘ ਦੇ ਵਿੱਚ ਖੰਘਾਰ ਬੰਦੇ
 ਓਹਨਾਂ ਅੱਖਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਚੀਘ ਵੱਗਦੀ ਏ, ਜਿੱਥੇ ਰਹਿੰਦੀ ਸੀ ਸੁਰਮੇ ਦੀ ਧਾਰ ਬੰਦੇ
 ਵਾਲ ਹੋਇ ਕਪਾਹ ਦੇ ਰੰਗ ਸਾਰੇ, ਦੰਦ ਦੇ ਗਏ ਅੰਤ ਨੂੰ ਹਾਰ ਬੰਦੇ
 ਮੂੰਹ ਵਾਂਗ ਖੋਲੇ ਖਾਲੀ ਪਿਆ ਹੋਯਾ, ਖੁੱਕ ਡਿੱਗਦਾ ਕਰੋਂ ਗੁਫ਼ਤਾਰ ਬੰਦੇ
 ਜਿਸ ਘਰ ਦਾ ਚੌਧਰੀ ਰਿਹੋਂ ਸਦਾ, ਨਾਢੂੰ ਖਾਂ ਬਣਿਆਂ ਮੁਖਤਾਰ ਬੰਦੇ
 ਪਾਪ ਕਰਕੇ ਭਰਦਾ ਰਿਹੋਂ ਜਿੰਨੂ, ਖੱਟੀ ਪਾਈ ਜਿੱਥੇ ਬੇਸ਼ੁਮਾਰ ਬੰਦੇ
 ਅੱਜ ਓਸ ਤੋਂ ਸਾਫ਼ ਜਵਾਬ ਮਿਲਿਆ, ਘਰ ਸਾਂਭ ਬੈਠਾ ਪਰਵਾਰ ਬੰਦੇ
 ਡਿਉੜੀ ਵਿੱਚ ਬੈਠਾ ਰਹੁ ਖੋਢਯਾ ਤੂੰ, ਕੁੱਤੇ ਵਾਂਗ ਦਿੱਤਾ ਦੁਰਕਾਰ ਬੰਦੇ
 ਪੁੱਤਰ ਪੋਤਰੇ ਕਰਨ ਮਖੌਲ ਸਦਾ, ਰੋਟੀ ਮਿਲਦੀ ਚੌਕਿਉਂ ਬਾਹਰ ਬੰਦੇ
 ਨੂਹਾਂ ਕਹਿੰਦੀਆਂ ਬੁੱਢੜਾ ਮਰਦਾ ਨਹੀਂ, ਖਹੂੰ ਖਹੂੰ ਲਾਈ ਮੁਰਦਾਰ ਬੰਦੇ
 ਪਰ ਲਾਹਨਤ ਹੈ ਤੇਰੀ ਅਕਲ ਉੱਤੇ, ਇਕ ਵਾਰ ਨਾਹੀਂ ਲੱਖ ਵਾਰ ਬੰਦੇ
 ਘੰਡਾ ਅਜੇ ਭੀ ਹਿਰਸ ਨ ਛੱਡਦਾ ਤੂੰ, ਨਾਮ ਜਪਦਾ ਨਹੀਂ ਕਰਤਾਰ ਬੰਦੇ
 ਕੇਹੜੀ ਗੱਲ ਨੂੰ ਹੁਣ ਉਡੀਕਦਾ ਹੈ, ਅੱਗੇ ਹੋਇਓਂ ਘੱਟ ਖਵਾਰ ਬੰਦੇ
 ਹੁਣ ਮੌਤ ਅਵਾਜ਼ਾਂ ਮਾਰਦੀ ਏ, ਬੰਨ੍ਹ ਬਿਸਤਰਾ ਹੋ ਤੱਯਾਰ ਬੰਦੇ
 ਜਾਹ ਪਾਪੀਆ ਕੁਝ ਨ ਖੱਟਿਓ ਈ, ਸੌ ਬਰਸ ਦੀ ਉਮਰ ਗੁਜ਼ਾਰ ਬੰਦੇ
 ਪੱਲੇ ਇਕ ਪੈਸਾ ਨਾਹੀਂ ਨੇਕੀਆਂ ਦਾ, ਕੀਤੇ ਏਤਨੇ ਵਣਜ ਬਪਾਰ ਬੰਦੇ
 ਬਿਨ੍ਹਾਂ ਕਫ਼ਨ ਦੇ ਕੁੱਝ ਨ ਦੇਨ ਤੈਨੂੰ, ਧੀਆਂ ਪੁੱਤ ਤੇਰੇ ਸਾਕ ਯਾਰ ਬੰਦੇ
 ਧਰ ਚੱਲਿਉਂ ਪਾਪੀਆ ਕਰ ਕੱਠੀ, ਪੱਲੇ ਬੰਨ੍ਹੀਆਂ ਨ ਕੋਡਾਂ ਚਾਰ ਬੰਦੇ
 ਪੱਛੋਤਾਇਆਂ ਹੁਣ ਕੀਹ ਬਣੇ ਤੇਰਾ, ਖਾਹ ਹੁਣ ਤੂੰ ਜਮਾਂ ਦੀ ਮਾਰ ਬੰਦੇ
 ਜੇਹੜੀ ਗਈ ਸੋ ਗਈ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘਾ, ਰਹਿੰਦੀ ਆਪਣੀ ਲੈ ਸਵਾਰ ਬੰਦੇ

ਣਾਣਾ ।।20।।

ਣਾਣਾ- ਆਖਦਾ ਅਣਖ ਨ ਵਿੱਚ ਜਿਸਦੇ, ਮੁਰਦਾ ਦਿਲ ਭੈੜਾ ਬਲਵਾਨ ਕੁਝ ਨ
 ਦੇਹ ਧਾਰ ਨ ਬੰਦਗੀ ਜਿਸ ਕੀਤੀ, ਓਹ ਹੈਵਾਨੋ ਭੈੜਾ ਇਨਸਾਨ ਕੁਝ ਨ
 ਪੰਜਾਂ ਵੈਰੀਆਂ ਤਾਈਂ ਪਛਾੜਿਆ ਨ, ਓਹ ਘੁਲਣ ਵਾਲਾ ਪੈਹਲਵਾਨ ਕੁਝ ਨ
 ਜਿਸ ਰੱਬ ਦੇ ਅਰਥ ਨ ਖਰਚ ਕੀਤਾ, ਪੁੱਤ ਪੈਸੇ ਦਾ ਉਹ ਧਨਵਾਨ ਕੁਝ ਨ
 ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਜਵਾਨੀ ਦੀ ਲਹਿਰ ਆ ਕੇ, ਜ਼ੋਰ ਨਹੀਂ ਜਰਿਆ ਉਹ ਜਵਾਨ ਕੁਝ ਨ
 ਬਿਨ੍ਹਾਂ ਸਾਮੀਆਂ ਦੇ ਸ਼ਾਹੂਕਾਰ ਕਾਧਾ, ਬਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾਰੀਉਂ ਜਿਵੇਂ ਦੁਕਾਨ ਕੁਝ ਨ
 ਮਾਂ ਬਾਪ ਦੇ ਹੁਕਮ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਜੇਹੜੀ, ਓਹ ਨਾਲਾਇਕ ਭੈੜੀ ਸੰਤਾਨ ਕੁਝ ਨ
 ਜਾਣੇ ਪਤੀ ਤਾਈਂ ਈਸ਼ਰ ਰੂਪ ਨਾਹੀਂ, ਵਿਭਚਾਰਨੀ ਨਾਰ ਸੈਤਾਨ ਕੁਝ ਨ
 ਜਿਧੇ ਵਿੱਚ ਨ ਭਾਉ ਪ੍ਰੇਮ ਹੋਵੇ, ਸਾਂਝੇ ਖੂਨ ਬਿਨ੍ਹਾਂ ਭਾਈ ਜਾਨ ਕੁਝ ਨ
 ਭੀੜ ਬਣੀ ਨੂੰ ਜੋ ਪਿੱਛਾ ਦੇ ਜਾਵੇ, ਯਾਰ ਮਤਲਬੀ ਓਹ ਬੇਈਮਾਨ ਕੁਝ ਨ

ਹਥਿਆਰ ਜੋ ਵੇਲੇ ਸਿਰ ਕੰਮ ਆਵੇ, ਪਈ ਰਹੀ ਤਲਵਾਰ ਮਿਆਨ ਕੁਝ ਨ
 ਬੁਰਾ ਬੋਲ ਸਾੜੇ ਦਿਲ ਹੋਰਨਾਂ ਦੇ, ਰਾਮ ਨਾਮ ਦੇ ਬਿਨ੍ਹਾਂ ਜ਼ਬਾਨ ਕੁਝ ਨ
 ਹਰ ਵਕਤ ਨ ਜਿਧੀ ਦਲੀਲ ਫੁਰਦੀ, ਬੱਧੇ ਦਿਲ ਦਾ ਸ਼ਾਇਰ ਪਛਾਨ ਕੁਝ ਨ
 ਰੋਗ ਜਾਣੇ ਤੋਂ ਬਿਨ੍ਹਾਂ ਇਲਾਜ ਕਰੇ, ਬੰਦੇ ਮਾਰੂ ਹਕੀਮ ਨਾਦਾਨ ਕੁਝ ਨ
 ਜੇ ਨੌਕਰ ਨਿਮਕ ਹਲਾਲ ਨਾਹੀਂ, ਉੱਪਰ ਓਹਦੇ ਵਿਸਾਹ ਜਮਾਨ ਕੁਝ ਨ
 ਸਿਰ ਦਿੱਤਿਆਂ ਭੀ ਜਿਹੜਾ ਨਹੀਂ ਰਾਜ਼ੀ, ਓਹ ਬੇਕਦਰਾ ਮਾਲਕ ਜਾਨ ਕੁਝ ਨ
 ਜਿਧੇ ਬੰਨਿਉਂ ਕਦੇ ਨ ਸੈ ਖਾਧੀ, ਓਹ ਕੰਜੂਸ ਭੈੜਾ ਕਿਰਸਾਨ ਕੁਝ ਨ
 ਛੰਡ ਪੈਹਨਦਾ ਤੇ ਰੱਜ ਖਾਂਵਦਾ ਨਹੀਂ, ਨੌਕਰ ਓਸਦਾ ਪੈਸਾ ਕਮਾਨ ਕੁਝ ਨ
 ਦੁਖ ਝੱਲ ਕੇ ਪੈਸਾ ਕਮਾਯਾ ਹੋਯਾ, ਬਿਨ੍ਹਾਂ ਧਰਮ ਐਬਾਂ ਉੱਤੇ ਲਾਨ ਕੁਝ ਨ
 ਅੱਗੇ ਜਾਂਦਿਆਂ ਨਾਲ ਨ ਜਾਇ ਪੈਸਾ, ਮਾਯਾ ਦੱਬ ਛੱਡੀ ਬਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾਨ ਕੁਝ ਨ
 ਗਈ ਅੰਦਰੋਂ ਦਿਲ ਦੀ ਮੈਲ ਨ ਜੇ, ਕੀਤਾ ਗੰਗਾ ਦੇ ਵਿੱਚ ਅਸ਼ਨਾਨ ਕੁਝ ਨ
 ਮੁਕ ਗਈ ਨ ਦਿਲ ਦੀ ਬੇਈਮਾਨੀ, ਮੱਕੇ ਹਾਜ਼ੀਆ ਓਇ ਤੇਰਾ ਜਾਨ ਕੁਝ ਨ
 ਅੱਲਾ ਖਾਲਿਕ ਨਹੀਂ ਪਛਾਣਿਓ ਈ, ਪੜ੍ਹ ਛੱਡਣਾ ਤੇਰਾ ਕੁਰਾਨ ਕੁਝ ਨ
 ਮਨ ਬਦੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਨ ਮੋੜਿਓ ਈ, ਤੇਰਾ ਸਜਦੇ ਸਿਰ ਝੁਕਾਨ ਕੁਝ ਨ
 ਨਬੀ ਅੱਲਾ ਦਾ ਹੁਕਮ ਨ ਮੰਨਿਓ ਈ, ਝੂਠਾ ਬਣ ਬਹਿਣਾਂ ਮੁਸਲਮਾਨ ਕੁਝ ਨ
 ਪੰਜੇ ਵਕਤ ਨਮਾਜ਼ ਨ ਪੜ੍ਹੀ ਕਦੇ, ਤੇਰਾ ਮੋਮਨਾ ਐਵੇਂ ਈਮਾਨ ਕੁਝ ਨ
 ਸਿੱਖਾ ਗੁਰੂ ਦੀ ਸਿੱਖਯਾ ਧਾਰੇ ਬਿਨ੍ਹਾਂ, ਗੁਰ ਸਿੱਖ ਤੇਰਾ ਅਖਵਾਨ ਕੁਝ ਨ
 ਖਲਕ ਵਿੱਚ ਖੁਦਾ ਨ ਨਜ਼ਰ ਆਯਾ, ਮੁੱਲਾ ਚੜ੍ਹ ਮੁਨਾਰੇ ਅੜਾਨ ਕੁਝ ਨ
 ਮਨ ਅੰਦਰੋਂ ਜੇਕਰ ਸਾਫ਼ ਨਾਹੀਂ, ਸਾਧਾ ਭੇਖ ਬਨਾ ਦਿਖਾਨ ਕੁਝ ਨ
 ਸਾੜੇ ਗਏ ਨ ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਜੇਕਰ, ਤੇਰੀ ਨਾਂਗਿਆ ਧੂਣੀ ਤਪਾਨ ਕੁਝ ਨ
 ਟੰਗ ਮਾਯਾ ਦੇ ਵਿੱਚ ਜੇ ਫਸੀ ਰਹੀ, ਐਵੇਂ ਫੇਰ ਅਤੀਤ ਸਦਾਨ ਕੁਝ ਨ
 ਸਾਧ ਹੋ ਕੇ ਵਿਸ਼ੇ ਜੇ ਭੋਗਨੇ ਸੀ, ਫੇਰ ਘਰ ਦੀ ਨਾਰ ਤਜਾਨ ਕੁਝ ਨ
 ਸੰਤ ਹੋ ਜੇ ਭਟਕਦਾ ਮਨ ਰਿਹਾ, ਪਿੰਡੇ ਫੇਰ ਸਵਾਹ ਰੁਮਾਨ ਕੁਝ ਨ
 ਸੋਨਾ ਤਾਇ ਬਿਨ੍ਹਾਂ ਜੇਕਰ ਪਰਖਯਾ ਨ, ਤੇਰੀ ਫੇਰ ਸਰਾਫ਼ਾ ਸਿਆਨ ਕੁਝ ਨ
 ਮੁੱਲਾ ਆਪ ਮਾਇਨਾ ਤੈਨੂੰ ਆਇਆ ਨ, ਫੇਰ ਮੁੰਡਿਆਂ ਤਾਈਂ ਪੜ੍ਹਾਨ ਕੁਝ ਨ
 ਵਿੱਚੋਂ ਖੁਦੀ ਤਕੱਬੀ ਗਈ ਨ ਜੇ, ਤੇਰਾ ਕਾਜ਼ੀਆ ਵਾਅਜ਼ ਸੁਨਾਨ ਕੁਝ ਨ
 ਉੱਡੀ ਸੁਰਤ ਫਿਰੇ ਵਿੱਚੋਂ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਤੇ, ਬਾਹਰੋਂ ਲਾਗਨਾ ਤੇਰਾ ਧਯਾਨ ਕੁਝ ਨ
 ਹੱਥੀਂ ਖੱਟਕੇ ਤੇ ਪੁੰਨ ਦਾਨ ਕਰਲੈ, ਹੋ ਬੇ ਅਣਖਾ ਮੰਗਕੇ ਖਾਨ ਕੁਝ ਨ
 ਦਿਹ ਆਖਿਆਂ ਦੇਹਾਂ ਦੀ ਜਾਏ ਸੱਤਾ, ਦੇਹ ਕਹੇ ਜਿਹੜਾ ਓਹਦਾ ਮਾਨ ਕੁਝ ਨ
 ਬੰਦਾ ਨੇਕ ਸਰੀਫ਼ ਗਰੀਬ ਚੰਗਾ, ਐਬੀ ਦੌਲਤ ਮੰਦ ਸਵਾਨ (ਕੁੱਤਾ) ਕੁਝ ਨ
 ਖੜ (ਸੁੱਕਾ ਘਾਹ) ਖਾਂਵਦੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਦੇਵੰਦੇ ਨੇ, ਚੰਗੇ ਪਸ਼ੂ ਤੇ ਭੈੜਾ ਇਨਸਾਨ ਕੁਝ ਨ
 ਧਰਮ ਬਿਨ੍ਹਾਂ ਕਲਬੂਤ ਇਹ ਉਤ ਸਾਰਾ, ਸਰੂ ਬਿਨ੍ਹਾਂ ਜਿਵੇਂ ਬੋਸਤਾਨ (ਬਾਗ) ਕੁਝ ਨ

ਹੱਥ ਪੈਰ ਸੋਹਣੇ ਮੂੰਹ ਨੱਕ ਅੱਖਾਂ, ਸਾਰੀ ਦਿਹ ਜਿਉਂ ਬਿਨ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਾਨ ਕੁਝ ਨ
ਤਿਵੇਂ ਨਾਮ ਤੋਂ ਬਿਨ੍ਹਾਂ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ, ਇਹ ਜਨਮ ਮਾਨੁੱਖ ਪਛਾਨ ਕੁਝ ਨ

ਤੱਤਾ ।।21।।

ਤੱਤਾ- ਤੰਗ ਦਾਇਰਾ ਸਭ ਪਾਸਿਆਂ ਤੋਂ, ਘਰ ਦੁੱਖਾਂ ਦਾ ਇਹ ਸੰਸਾਰ ਡਿੱਠਾ
ਇੱਕ ਸੁਖ ਤੇ ਦੁੱਖ ਹਜ਼ਾਰ ਅੱਗੇ, ਇੱਕ ਫੁੱਲ ਜਿੱਥੇ ਸੌ ਖ਼ਾਰ ਡਿੱਠਾ
ਸੁਖ ਵੇਖਯਾ ਵਿੱਚ ਜੋ ਸਿਹਤ ਦੇ ਹੈ, ਦੁੱਖ ਨਾਲ ਹੀ ਪੈ ਬਿਮਾਰ ਡਿੱਠਾ
ਲੜਕਪਨ ਵਿੱਚ ਬੇ ਪਰਵਾਹੀ ਜੇਕਰ, ਮਾਂ ਬਾਪ ਦੀ ਖਾ ਕੇ ਮਾਰ ਡਿੱਠਾ
ਜੇ ਸ਼ਾਦੀ ਅਜ਼ਾਦੀ ਦੀ ਮੌਜ ਡਿੱਠੀ, ਨਾਲ ਫ਼ਿਕਰ ਗਿ੍ਰਸਤ ਆਜ਼ਾਰ ਡਿੱਠਾ
ਪੁੱਤ ਜੰਮੇ ਦੀ ਖੁਸ਼ੀ ਮਨਾਈ ਜੇਕਰ, ਮਰ ਗਏ ਦਾ ਫੁੱਟ ਤਲਵਾਰ ਡਿੱਠਾ
ਡਿੱਠੀ ਓਤਨੀ ਖੁਸ਼ੀ ਨ ਗਿ੍ਰਸਤ ਦੀ ਏ, ਜਿੰਨਾ ਦੁੱਖਾਂ ਦਾ ਸਿਰ ਤੇ ਭਾਰ ਡਿੱਠਾ
ਚਾਰ ਦਿਨ ਜਵਾਨੀ ਦੀ ਮੌਜ ਜੇਕਰ, ਸਿਰ ਹੋਯਾ ਬੁਢੇਪਾ ਸਵਾਰ ਡਿੱਠਾ
ਵਿਸ਼ੇ ਵਾਸਤੇ ਦੁਨੀਆਂ ਮਰ ਰਹੀ, ਥੋੜਾ ਸੁਖ ਤੇ ਦੁੱਖ ਅਪਾਰ ਡਿੱਠਾ
ਡਿੱਠੀ ਦੁਨੀਆਂ ਆਪਣੇ ਮਤਲਬਾਂ ਦੀ, ਬਿਨ੍ਹਾਂ ਮਤਲਬੋਂ ਕੋਈ ਨ ਯਾਰ ਡਿੱਠਾ
ਮਨਾਂ ਮੂਰਖਾ ਅਜੇ ਨ ਸਮਝਦਾ ਤੂੰ, ਅਜ਼ਮਾ, ਅਜ਼ਮਾ ਕਈ ਵਾਰ ਡਿੱਠਾ
ਬਿਨ੍ਹਾਂ ਮਤਲਬੋਂ ਕੋਈ ਨ ਬਾਤ ਪੁੱਛੇ, ਝੂਠਾ ਭੈਣਾਂ, ਭਰਾਵਾਂ ਦਾ ਪਯਾਰ ਡਿੱਠਾ
ਪੱਲੇ ਧਨ ਤੇਰੇ ਤਾਂਤੇ ਸਭ ਤੇਰੇ, ਧਨੋਂ ਬਿਨ੍ਹਾਂ ਨ ਕੋਈ ਭੀ ਸਾਰ ਡਿੱਠਾ
ਫਲ ਬਿਨ੍ਹਾਂ ਦਰਖਤ ਨੂੰ ਜਿਵੇਂ ਪੰਛੀ, ਛੱਡ ਜਾਂਵਦੇ, ਤਿਵੇਂ ਪਰਵਾਰ ਡਿੱਠਾ
ਜਿਹੜੇ ਸੁਖਾਂ ਦੇ ਵਿੱਚ ਆ ਮਿਲ ਬੈਠਨ, ਦੁੱਖਾਂ ਵਿੱਚ ਹੋ ਗਏ ਫ਼ਰਾਰ ਡਿੱਠਾ
ਪੱਲਾ ਛੱਡਕੇ ਨਰ ਨੂੰ ਹੋਏ ਲਾਂਭੇ, ਧਨਹੀਨ ਜਾਂ ਘਰ ਦੀ ਨਾਰ ਡਿੱਠਾ
ਮਨਾਂ ਅਜੇ ਭੀ ਸਮਝਦਾ ਤੂੰ ਨਾਹੀਂ, ਤੇਰੇ ਜਿਹਾ ਨ ਕੋਈ ਗਵਾਰ ਡਿੱਠਾ
ਧਨ, ਸੁਖ, ਜਵਾਨੀ ਨ ਰਹੇ ਸਦਾ, ਇਹਨਾਂ ਤਿੰਨਾਂ ਨੂੰ ਬੇ-ਇਤਬਾਰ ਡਿੱਠਾ
ਜਦ ਤਕ ਤੇਰੇ ਪਾਸੋਂ ਕੁਝ ਸਰੇ, ਓਨਾ ਚਿਰ ਸਭ ਕੋਈ ਦਿਲਦਾਰ ਡਿੱਠਾ
ਧਨ ਹੀਨ ਹੋਯਾ ਯਾਂ ਬਣੀ ਮੁਸ਼ਕਲ, ਓਸ ਵਕਤ ਕੋਈ ਨ ਰਵਾਦਾਰ ਡਿੱਠਾ
ਲੈ ਕੇ ਜਨਮ ਤੋਂ ਬੰਦਿਆ ਉਮਰ ਤੋੜੀ, ਸੱਚਾ ਸਾਕ ਡਿੱਠਾ ਤਾਂ ਕਰਤਾਰ ਡਿੱਠਾ
ਵਾਹ ਆਪਣੀ ਜਿੰਦ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘਾ, ਹੋਰ ਜਗਤ ਦਾ ਖੋਟਾ ਵਿਹਾਰ ਡਿੱਠਾ

ਥੱਥਾ ।।22।।

ਥੱਥਾ- ਥੂਕ ਮਨਾਂ ਤੇਰੀ ਅਕਲ ਤਾਈਂ, ਤੂੰ ਬੜਾ ਗਵਾਰ ਅਜ਼ਮਾ ਡਿੱਠਾ
ਖੇਹ ਛਾਣਦਿਆਂ ਸਾਰੀ ਉਮਰ ਬੀਤੀ, ਆਈ ਨਹੀਂ ਵਿਚਾਰ ਅਜ਼ਮਾ ਡਿੱਠਾ
ਬਿਨ੍ਹਾਂ ਭਜਨ ਭਗਵੰਤ ਦੇ ਸੁਖ ਨਾਹੀਂ, ਭੋਗ ਵਿਸ਼ੇ ਵਿਕਾਰ ਅਜ਼ਮਾ ਡਿੱਠਾ
ਆਈ ਸ਼ਾਂਤੀ ਬਿਨ੍ਹਾਂ ਸੰਤੋਖ ਦੇ ਨ, ਮਾਯਾ ਜੋੜ ਅਪਾਰ ਅਜ਼ਮਾ ਡਿੱਠਾ
ਨੀਉਂ ਚੱਲਿਆਂ ਬਿਨ੍ਹਾਂ ਨ ਯੱਸ ਮਿਲਿਆ, ਬਹੁਤ ਹੰਕਾਰ ਅਜ਼ਮਾ ਡਿੱਠਾ

ਘੋੜਾ ਹਿਰਸ ਦਾ ਜਦ ਤੱਕ ਬੰਧਿਆ ਨ, ਹੁੰਦੇ ਫਿਰੇ ਖਵਾਰ ਅਜਮਾ ਡਿੱਠਾ
 ਏਸ ਲੋਭ ਦੀ ਲਹਿਰ ਦੇ ਵਿੱਚ ਪੈਕੇ, ਚਿੱਤ ਰਿਹਾ ਲਾਚਾਰ ਅਜਮਾ ਡਿੱਠਾ
 ਇੱਕ ਲੋਭ ਗਿਆ ਗਏ ਦੁੱਖ ਸਾਰੇ, ਲੋਭ ਦੁੱਖਾਂ ਦੀ ਧਾਰ ਅਜਮਾ ਡਿੱਠਾ
 ਨੇਕ ਅਮਲ ਬਿਨ੍ਹਾਂ ਪਏ ਬਹੁਤ ਘਾਟੇ, ਸਾਰੇ ਕਰ ਬਪਾਰ ਅਜਮਾ ਡਿੱਠਾ
 ਪੂੰਜੀ ਸਵਾਸਾਂ ਦੀ ਸਾਮੀਆਂ ਖਾ ਗਈਆਂ, ਤਰਿਆ ਨਹੀਂ ਉਧਾਰ ਅਜਮਾ ਡਿੱਠਾ
 ਬਿਨ੍ਹਾਂ ਮਤਲਬੋਂ ਕਿਸੇ ਦਾ ਕੋਈ ਨਾਹੀਂ, ਭੈਣ ਭਾਈ ਪਰਵਾਰ ਅਜਮਾ ਡਿੱਠਾ
 ਬੇੜੇ ਪਾਪ ਦੇ ਧਰ ਕੇ ਲੱਤ ਭਾਈ, ਹੋਯਾ ਕੋਈ ਨ ਪਾਰ ਅਜਮਾ ਡਿੱਠਾ
 ਜਦੋਂ ਬਣੇ ਮੁਸੀਬਤ ਆਦਮੀ ਨੂੰ, ਵੰਡੇ ਕੋਈ ਨ ਭਾਰ ਅਜਮਾ ਡਿੱਠਾ
 ਪਾਪ ਕੀਤਿਆਂ ਧਰਮ ਦੀ ਹਾਨ ਹੁੰਦੀ, ਪਾਪੀ ਸਦਾ ਦੁਖਯਾਰ ਅਜਮਾ ਡਿੱਠਾ
 ਚਿੱਤ ਧਰਮੀਆਂ ਦਾ ਸਦਾ ਖੁਸ਼ ਰਹਿੰਦਾ, ਕਰ ਧਰਮ ਦੀ ਕਾਰ ਅਜਮਾ ਡਿੱਠਾ
 ਪੈਸਾ ਪਾਪ ਦਾ ਚਿਰ ਨ ਫਲਦਾ ਏ, ਨਹੀਂ ਧਰਮ ਨੂੰ ਆਰ ਅਜਮਾ ਡਿੱਠਾ
 ਕੀਤੀ ਨੇਕ ਕਮਾਈ ਨ ਨਸ਼ਟ ਜਾਂਦੀ, ਨੇਕੀ ਕਰ ਕਈ ਵਾਰ ਅਜਮਾ ਡਿੱਠਾ
 ਬੇਈਮਾਨਾਂ ਦੇ ਡਿੱਗਦੇ ਰੜੇ ਘੋੜੇ, ਪੈਂਦੇ ਮੂੰਹ ਦੇ ਭਾਰ ਅਜਮਾ ਡਿੱਠਾ
 ਟੋਆ ਪੁੱਟਦੇ ਤਈਂ ਤਿਆਰ ਖੱਤਾ, ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਿਤਾਰ ਅਜਮਾ ਡਿੱਠਾ
 ਲੋਕ ਆਖਦੇ ਨੇ ਕਲਜੁਗ ਸਮਾਂ, ਕਲਜੁਗ ਹੈ ਸਾਰ ਅਜਮਾ ਡਿੱਠਾ
 ਇੱਕ ਹੱਥ ਕਰੇ ਦੂਜੇ ਹੱਥ ਭਰੇ, ਫਲ ਦੇਇ ਕਰਤਾਰ ਅਜਮਾ ਡਿੱਠਾ
 ਸੁਖ ਸੱਚਿਆਂ ਤੇ ਦੁਖ ਝੂਠਿਆਂ ਨੂੰ, ਆਪ ਦੇ ਸਰਕਾਰ ਅਜਮਾ ਡਿੱਠਾ
 ਸੁਖ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘਾ, ਦੁਖ ਰੂਪ ਸੰਸਾਰ ਅਜਮਾ ਡਿੱਠਾ

ਦੱਦਾ ।।23।।

ਦੱਦਾ- ਦੂਈ ਦੀ ਜਿਸ ਦੀ ਵਾਰ ਢਾਹੀ, ਓਹਦਾ ਮਨ ਮਾਹਬੂਬ ਤੋਂ ਰੁੱਕਦਾ ਨਹੀਂ
 ਜਿਸ ਧੋ ਕੇ ਮਨ ਨੂੰ ਸਾਫ਼ ਕੀਤਾ, ਦੂਈ ਦੂਤ ਦੇ ਨੇੜੇ ਉਹੀ ਢੁੱਕਦਾ ਨਹੀਂ
 ਸਬਕ ਇਸ਼ਕ ਹਕੀਕੀ ਦਾ ਜਿਸ ਪੜ੍ਹਿਆ, ਓਹ ਭਾਰ ਕਤਾਬਾਂ ਦਾ ਚੁੱਕਦਾ ਨਹੀਂ
 ਮਨ ਮੱਕੇ ਦਾ ਜਿਸਨੇ ਹੱਜ ਕੀਤਾ, ਓਹਦਾ ਸਿਰ ਜਾ ਹੋਰ ਥਾਂ ਝੁੱਕਦਾ ਨਹੀਂ
 ਜਿਹਨੂੰ ਅੰਦਰੇ ਮੇਲ ਮਾਹਬੂਬ ਹੋਯਾ, ਓਹ ਚੜ੍ਹ ਮੁਨਾਰੇ ਤੇ ਬੁੱਕਦਾ ਨਹੀਂ
 ਰੱਬੀ ਬਰਕਤਾਂ ਜਿਸ ਥਾਂ ਹੋਣ ਨਾਜ਼ਲ, ਕਿਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲੁਕਾਇਆ ਲੁੱਕਦਾ ਨਹੀਂ
 ਖੁਦੀ ਖੋਹ ਜੋ ਰੱਬ ਦੇ ਹੋਇ ਬੰਦੇ, ਤੀਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜੀਭ ਦਾ ਉੱਕਦਾ ਨਹੀਂ
 ਰੱਖੇ ਸਤਿ ਸੰਤੋਖ ਦੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਰੋਜ਼ੇ, ਕਰਦੇ ਕਦੇ ਤਿਆਗ ਉਹ ਟੁੱਕ ਦਾ ਨਹੀਂ
 ਮਨਾਂ ਮਾਣੀਆਂ (ਅੱਠ ਮਣ ਪੱਕੇ) ਦੀ ਰੱਖੇ ਆਸ ਕਾਹਨੂੰ, ਕਦੇ ਦਾਨ ਕੀਤਾ ਇੱਕ ਬੁੱਕ ਦਾ ਨਹੀਂ
 ਪਾਰ ਖੜੇ ਮਾਹਬੂਬ ਦਾ ਮੇਲ ਔਖਾ, ਸਾਗਰ ਹਿਰਸ ਦਾ ਜਦ ਤਕ ਸੁੱਕਦਾ ਨਹੀਂ
 ਜਿਧਾ ਮਨ ਸੰਤੋਖ ਦੇ ਨਾਲ ਭਰਿਆ, ਝੂਠੀ ਮਾਯਾ ਦੇ ਮੂੰਹ ਤੇ ਬੁੱਕਦਾ ਨਹੀਂ
 ਪੜ੍ਹ ਛੱਡਿਆ ਵੇਦ, ਗ੍ਰੰਥ ਬੰਦੇ, ਕੀਤਾ ਮੂਲ ਵਿਚਾਰ ਇਕ ਤੁੱਕ ਦਾ ਨਹੀਂ

ਮੱਕੇ ਗਿਆਂ ਹਿਸਾਬ ਨ ਮੁੱਕ ਜਾਂਦਾ, ਰੰਗਾ ਗਿਆਂ ਝੇੜਾ ਭਾਈ ਚੁੱਕਦਾ ਨਹੀਂ
ਲੇਖਾ ਕਰ ਅਦਾ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘਾ, ਕਰਜ਼ਾ ਬਿਨ੍ਹਾਂ ਦਿੱਤੇ ਕਦੇ ਮੁੱਕਦਾ ਨਹੀਂ

ਧੱਧਾ ।।24।।

ਧੱਧਾ- ਧੂੜ ਮਾਹਬੂਬ ਦੇ ਕਦਮ ਦੀ ਹੋ, ਜਿੰਦੇ ਝਬਦੇ ਨਜ਼ਰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਹੋਵੇਂ
ਜਿੰਨੀ ਝੁਕੇਂ ਖੁਦਾ ਦੇ ਜਾਇੰ ਨੇੜੇ, ਖੁਦੀ ਕਚ ਖੁਦਾ ਤੋਂ ਦੂਰ ਹੋਵੇਂ
ਉੱਚੇ ਹੋਏ ਸੋ ਫਜ਼ਲ ਤੋਂ ਰਹੇ ਖਾਲੀ, ਨੀਉਂ ਬਰਕਤਾਂ ਨਾਲ ਭਰਪੂਰ ਹੋਵੇਂ
ਉੱਚਾ ਬਾਂਸ ਸੁਗੰਧ ਨ ਫਲ ਕੋਈ, ਉੱਚੀ ਹੋਵੇਂ ਤੇ ਵਾਂਗ ਖਜੂਰ ਹੋਵੇਂ
ਪਏ ਜਲਵਾ ਯਾਰ ਦਿਲਦਾਰ ਦਾ ਆ, ਸੜ ਹਿਜ਼ਰ ਅੰਦਰ ਕੋਹਿਤੂਰ ਹੋਵੇਂ
ਸੂਲੀ ਸਾਰ ਪ੍ਰੇਮ ਦੀ ਝੱਲ ਲਵੇਂ, ਮਨਜ਼ੂਰ ਤਾਂ ਵਾਂਗ ਮਨਸੂਰ ਹੋਵੇਂ
ਬਣ ਸੁਰਮਾ ਯਾਰ ਦੀ ਪਵੇਂ ਅੱਖੀਂ, ਰਾਹ ਇਸ਼ਕ ਦੇ ਵਿੱਚ ਜੇ ਧੂਰ ਹੋਵੇਂ
ਵਾਸਲ ਹੱਕ ਦਾ ਵਸਲ ਨਸੀਬ ਹੋਵੀਂ, ਬਾਂਦੀ ਹੋ ਜੇ ਹਾਜ਼ਰ ਜ਼ਰੂਰ ਹੋਵੇਂ
ਅੱਠੇ ਪਹਿਰ ਨਮਾਣੀ ਹੋ ਰਹੇਂ ਦਰ ਤੇ, ਤਾਂ ਨਜ਼ਰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਜ਼ਰੂਰ ਹੋਵੇਂ
ਧੱਕੀ ਜਾਇੰਗੀ ਖਾਸ ਦਰਗਾਹ ਵਿੱਚੋਂ, ਬਦਮਸਤ ਜੇ ਨਾਲ ਗਰੂਰ ਹੋਵੇਂ
ਸ਼ੀਸ਼ੇ ਕੱਚ ਦੇ ਵਾਂਗ ਤੂੰ ਬੇ ਪਾਇਆਂ, ਚੋਟ ਜਮਾਂ ਦੀ ਖਾ ਕੇ ਚੂਰ ਹੋਵੇਂ
ਏਥੇ ਜੱਗ ਉੱਤੇ ਸਦਾ ਰਹਿਨ ਨਾਹੀਂ, ਮਤਾਂ ਖੁਦੀ ਅੰਦਰ ਮਗਰੂਰ ਹੋਵੇਂ
ਕੀਤੇ ਹੋਇਆਂ ਕਸੂਰਾਂ ਦਾ ਜੁਰਮ ਲੱਗ, ਜਦੋਂ ਪੇਸ਼ ਤੂੰ ਨਾਲ ਦਸਤੂਰ ਹੋਵੇਂ
ਪਹਿਲਾਂ ਪੇਸ਼ੀਉਂ ਮੰਗ ਮੁਆਫੀਆਂ ਲੈ, ਬਖਸ਼ੀ ਰੱਬ, ਭਾਵੇਂ ਬਾ-ਕਸੂਰ ਹੋਵੇਂ
ਭਲੇ, ਬੁਰੇ ਦੀ ਸਭ ਤਮੀਜ਼ ਤੈਨੂੰ, ਜਾਨ ਬੁੱਝ ਕਿਉਂ ਬੇ ਸ਼ਰੂਰ ਹੋਵੇਂ
ਖੋਫ਼ ਰੱਬ ਦਾ ਰੱਖ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘਾ, ਅੰਤ ਬਰਕਤਾਂ ਨਾਲ ਮਾਮੂਰ ਹੋਵੇਂ

ਨੰਨਾ ।।25।।

ਮਾਰੂ ਮੌਤ ਨਿਮਾਣੀ ਨੇ ਖਾ ਜਾਣਾ, ਰਲ ਜਾਵਣਾ ਖਿਹ ਅਖੀਰ ਬੰਦੇ
ਜਿਹਨੂੰ ਪਾਲਦਾ ਮਾਸ ਸ਼ਰਾਬ ਖਾ ਕੇ, ਨਿੱਤ ਲਾਂਵਦਾ ਅਤਰ ਅੰਬੀਰ ਬੰਦੇ
ਜ਼ਰੀ ਬਾਫਤਾ ਮਖਮਲਾਂ ਪਹਿਨ ਰਾਜ਼ੀ, ਖਾ ਮਾਸ ਸ਼ਰਾਬ ਪਨੀਰ ਬੰਦੇ
ਮੁੱਠੀ ਖਾਕ ਦੀ ਅੰਤ ਨੂੰ ਖਾਕ ਹੋਣਾ, ਛੁੱਟਾ ਜਦੋਂ ਤਕਦੀਰ ਦਾ ਤੀਰ ਬੰਦੇ
ਮੜ੍ਹੀ ਗੋਰ ਜਾ ਅੰਤ ਨੂੰ ਪੈਣ ਸੱਭੇ, ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਅਮੀਰ ਵਜ਼ੀਰ ਬੰਦੇ
ਦੁਨੀਆਂ ਹਿਰਸ ਹਵਾ ਦੀ ਫਿਰੇ ਲੱਦੀ, ਭੁੱਲਾ ਰੱਬ ਰਹੀਮ ਕਬੀਰ ਬੰਦੇ
ਪਿੱਛੇ ਤਮੋਂ ਦੇ ਭਟਕਦੇ ਜੀਵ ਫਿਰਦੇ, ਦੁੱਖ ਪਾਂਵਦੇ ਹੋਣ ਜ਼ਹੀਰ (ਦੁੱਖੀ) ਬੰਦੇ
ਮਗਰ ਦੁਨੀ ਦੇ ਲੱਗ ਕੇ ਦੀਨ ਖੋਹਦੇ, ਨਹੀਂ ਸਮਝਦੇ ਮੂਲ ਸ਼ਰੀਰ ਬੰਦੇ
ਵੱਜ ਆਰਫ਼ਾਂ (ਵਿਦਵਾਨ) ਦੇ ਰਹੇ ਢੋਲ ਸਦਾ, ਕੰਨ ਧਰ ਨ ਸੁਣਨ ਬੇ-ਪੀਰ ਬੰਦੇ
ਕਾਹਨੂੰ ਸਬਰ ਨੂੰ ਛੱਡ ਬੇ-ਸਬਰ ਹੋਵੇਂ, ਮਿਲੇ ਸੋ ਜੋ ਵਿੱਚ ਤਕਦੀਰ ਬੰਦੇ
ਵਰਤੇ ਹੁਕਮ ਕਰਤਾਰ ਦਾ ਮਿਟੇ ਨਾਹੀਂ, ਪੇਸ਼ ਜਾਇ ਨਾਹੀਂ ਤਦਬੀਰ ਬੰਦੇ

ਰੁੱਖੇ ਟੁੱਕਾਂ ਨੂੰ ਤਰਸਦੇ ਓਹ ਵੇਖੇ, ਭਾਵੇਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨ ਖੰਡ ਖੀਰ ਬੰਦੇ
 ਬਾਦਸ਼ਾਹਾਂ ਪਾਸੋਂ ਖੁੱਸ ਤਖ਼ਤ ਗਏ, ਫਿਰਦੇ ਮੰਗਦੇ ਵਾਂਗਰਾਂ ਕੀਰ ਬੰਦੇ
 ਰੱਬ ਚਾਹੇ ਤੇ ਕੀੜੇ ਨੂੰ ਦੇਇ ਸ਼ਾਹੀ, ਮਾਰ ਸ਼ਾਹਾਂ ਨੂੰ ਕਰੇ ਫ਼ਕੀਰ ਬੰਦੇ
 ਦਾਰਾ (ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਦਾ ਭਰਾ) ਜਿਹੇ ਪੁੱਤ੍ਰ ਬਾਦਸ਼ਾਹਾਂ ਦੇ, ਜੋ ਮਰ ਗਏ ਭੁੱਖੇ ਹੋ ਅਧੀਰ ਬੰਦੇ
 ਮਾਯਾ ਡਾਇਨ ਨ ਕਿਸੇ ਦੇ ਨਾਲ ਗਈ, ਪਾਇ ਸਭ ਨੂੰ ਏਸ ਜੰਜੀਰ ਬੰਦੇ
 ਕੀਤੇ ਦੁਖੀ ਅਮੀਰ ਕੰਗਾਲ ਸਾਰੇ, ਬੇ ਸਬਰੇ ਫਿਰਨ ਦਿਲਗੀਰ ਬੰਦੇ
 ਘੋੜੇ ਹਿਰਸ ਦੇ ਜੋ ਅਸਵਾਰ ਹੋਏ, ਪਾਈ ਕਿਤੇ ਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਖਲੀਰ ਬੰਦੇ
 ਪੂਜੇ ਦੁਨੀਆ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਦਮ ਆ ਕੇ, ਮਾਰੇ ਹਿਰਸ ਦੇ ਹੋਇ ਹਕੀਰ ਬੰਦੇ
 ਬੇ ਸਬਰਿਆ ਤਾਈਂ ਅਰਾਮ ਨਾਹੀਂ ਹੈ, ਹੈ ਸਬਰ ਆਹਲਾ ਅਕਸੀਰ ਬੰਦੇ
 ਰੱਬ ਸਾਬਰਾਂ ਦਾ ਮਦਦਗਾਰ ਸਦਾ, ਰਮਜ਼ ਸਮਝਦੇ ਪਾਕ ਜ਼ਮੀਰ ਬੰਦੇ
 ਬੰਦਾ ਬਣ ਕੇ ਬੰਦਗੀ ਕਰੇਂ ਨਾਹੀਂ, ਪਾਪ ਕਰੇਂ ਤੂੰ ਬਦ ਖਮੀਰ ਬੰਦੇ
 ਨੇੜੇ ਢੁੱਕੇਂ ਨ ਰੱਬ ਦੇ ਬੰਦਿਆਂ ਦੇ, ਬੇਈਮਾਨਾਂ ਦਾ ਹੋ ਬਗਲਗੀਰ ਬੰਦੇ
 ਸਬਕ ਪੜ੍ਹੋਂ ਸ਼ੈਤਾਨ ਦੇ ਮਕਤਬੋਂ (ਮਦਰਸਾ) ਜਾ, ਮੈਲੇ ਵਿੱਚ ਮੂੰਹ ਦੇਇੰ ਖੰਜੀਰ ਬੰਦੇ
 ਸੁਣੇ ਬੇਦ ਪੁਰਾਨ ਕੁਰਾਨ ਭੀ ਤੂੰ, ਹੋਈ ਜ਼ਰਾ ਭੀ ਨਹੀਂ ਤਾਸੀਰ ਬੰਦੇ
 ਐਵੇਂ ਭੋਂ ਦੁਆ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਖੋਹ ਛੁੱਡੀ, ਆ ਗਏ ਨੇ ਦਮ ਆਖੀਰ ਬੰਦੇ
 ਕਰ ਬੰਦਗੀ ਲੈ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘਾ, ਰੱਬ ਬਖਸ਼ ਦੇਉ ਤਕਸੀਰ ਬੰਦੇ

ਪੱਪਾ 112611

ਪੱਪਾ- ਆਖਦਾ ਪਤਾ ਨ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦਾ, ਕਦੋਂ ਚਾਲ ਸ਼ਾਸਾਂ ਦੀ ਬੱਸ ਹੋਵੇ
 ਜੀਉਣਾ ਓਸ ਦਾ ਸਫਲ ਜਹਾਨ ਅੰਦਰ, ਜਿਧਾ ਚਾਰ ਚੁਫੇਰਿਉਂ ਜੱਸ ਹੋਵੇ
 ਕੰਨੀ ਨਿੰਦਿਆ ਆਪਣੀ ਸੁਣੇ ਜਿਹੜਾ, ਖ਼ਾਕ ਜੀਵਨਾ ਓਸਦਾ ਭੱਸ ਹੋਵੇ
 ਨੇਕ ਮਰਦ ਦਾ ਉੱਜਲਾ ਮੁੱਖ ਸਦਾ, ਲੱਗੀ ਬਦਾਂ ਦੇ ਚਿਹਰੇ ਤੇ ਮੱਸ (ਸਿਆਹੀ) ਹੋਵੇ
 ਆਵੇ ਬੰਦਿਆ ਹੁਕਮ ਹਜ਼ੂਰ ਜਦੋਂ, ਕਿਸੇ ਪਾਸੇ ਨਾਹੀਂ ਤੈਥੋਂ ਨੱਸ ਹੋਵੇ
 ਸੰਘੀ ਘੁੱਟ ਲਈ ਜਦੋਂ ਜਮਾਂ ਨੇ ਆ, ਧਨ ਦੱਬਿਆ ਨ ਤੈਥੋਂ ਦੱਸ ਹੋਵੇ
 ਪਈ ਬੰਨ੍ਹਦੀ ਦੁਨੀਆ ਕੂੜ ਦਾਹਵੇ, ਵਿੱਚ ਰਸ ਦੇ ਸਦਾ ਬੇਰੱਸ ਹੋਵੇ
 ਕੋਈ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਟੁੱਕ ਨ ਖਾਣ ਦੇਵੇ, ਰਿਜ਼ਕ ਕਿਸੇ ਦਾ ਕਿਸੇ ਜੇ ਵੱਸ ਹੋਵੇ
 ਘੋੜੀ ਅਜ਼ਲ ਦੀ ਸਭ ਦੇ ਖੜੀ ਬੂਹੇ, ਕੋਈ ਸਵਾਰ ਨ ਓਸ ਤੇ ਹੱਸ ਹੋਵੇ
 ਵਿਗੜ ਗਈ ਸਰੀਰ ਦੀ ਜਦੋਂ ਕਲਾ, ਪੁਰਜਾ ਏਸਦਾ ਫੇਰ ਨ ਕੱਸ ਹੋਵੇ
 ਦੁਨੀਆਂ ਬਾਗ ਵਿਚੋਂ ਓਹੋ ਰਸ ਲੈਂਦੇ, ਲੱਗੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰੇਮ ਦੀ ਚੱਸ ਹੋਵੇ
 ਰਹੋ ਸਦਾ ਆਨੰਦ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘਾ, ਤੇਰਾ ਭਾਗ ਨ ਕਿਸੇ ਤੋਂ ਖੱਸ ਹੋਵੇ

ਫੱਫਾ ॥27॥

ਫੱਫਾ- ਆਖਦਾ ਫਿਰੋਂ ਹੰਕਾਰ ਭਰਿਆ, ਤੈਨੂੰ ਬੰਦਿਆ ਮੌਤ ਲੈ ਜਾਵਨਾ ਏਂ
ਏਸ ਸੋਹਣੇ ਸਰੀਰ ਨੇ ਅੱਗ ਸੜਨਾ, ਕਬਰ ਵਿੱਚ ਯਾਂ ਕੀੜਿਆਂ ਖਾਵਨਾ ਏਂ
ਸਦਾ ਨਹੀਂ ਜਵਾਨੀ ਤੇ ਸ਼ਾਨ ਰਹਿਣੇ, ਇਕ ਦਿਨ ਬੁਢੇਪੇ ਨੇ ਆਵਨਾ ਏਂ
ਬਾਂਕ ਪਨ ਤੇ ਮਟਕ ਮਰੋੜ ਤੇਰੀ, ਸੋਹਣੇ ਰੂਪ ਦੇ ਤਈਂ ਗਵਾਵਨਾ ਏਂ
ਢਲ ਜਾਇਗਾ ਜੋਬਨ ਪਹਿਲਵਾਨਾ, ਤੈਨੂੰ ਫੜਕੇ ਮੌਤ ਨੇ ਢਾਹਵਨਾ ਏਂ
ਓਇ ਮਾਲਕਾ ਮੁਲਕ ਖਜ਼ਾਨੇ ਦਿਆ, ਤੈਨੂੰ ਕਾਲ ਨੇ ਖਾਕ ਰੁਲਾਵਨਾ ਏਂ
ਅੱਜ ਜ਼ੋਰ ਸਮਾਂਵਦਾ ਨਹੀਂ ਅੰਦਰ, ਖੁਦੀ ਕਰ ਗਰੀਬ ਸਤਾਵਨਾ ਏਂ
ਡਿੱਗ ਪਏਗਾ ਕਦੇ ਬੇਜ਼ੋਰ ਹੋ ਕੇ, ਕਿਉਂ ਏਡ ਗੁਮਾਨ ਰਖਾਵਨਾ ਏਂ
ਬੁੱਢੇ ਹੋਇ ਤੋਂ ਉੱਠਿਆ ਜਾਊ ਨਾਹੀਂ, ਬਾਹੋਂ ਫੜਕੇ ਕਿਸ ਉਠਾਵਨਾ ਏਂ
ਕੰਮ ਆਪਣੇ, ਆਪ ਨ ਹੋਣ ਤੈਥੋਂ, ਮੰਜੀ ਪਏ ਨੇ ਪਿਆ ਕੁਰਲਾਵਨਾ ਏਂ
ਧੱਕੇ ਦੇਵਣੇ ਸਾਕ ਕੁਟੰਬੀਆਂ ਨੇ, ਕਿਸੇ ਹੱਸ ਕੇ ਨਹੀਂ ਬੁਲਾਵਨਾ ਏਂ
ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਾਸਤੇ ਪਾਪ ਹਮੇਸ਼ਾ ਕੀਤੇ, ਓਹਨਾਂ ਬੂਹੇ ਤੇ ਝਿੜਕ ਬੈਠਾਵਨਾ ਏਂ
ਧਨ ਖੱਟਿਆ ਕੰਮ ਨ ਆਊ ਤੇਰੇ, ਧੇਲਾ ਮੰਗਿਆ ਨਹੀਂ ਥਿਆਵਨਾ ਏਂ
ਖੱਟੀ ਸਾਂਭ ਲੈਣੀ ਪੁੱਤਾਂ ਪੋਤਿਆਂ ਨੇ, ਰੋ ਕਰਮਾਂ ਨੂੰ ਪੱਛੋਤਾਵਨਾ ਏਂ
ਹੱਥੀਂ ਆਪਣੀ ਦਾਨ ਨ ਕਰੋਂ ਕੌਡੀ, ਕਰ ਕਰ ਕੇ ਪਾਪ ਲਿਆਵਨਾ ਏਂ
ਕੁੱਝ ਆਪਣੇ ਵਾਸਤੇ ਕਰੋਂ ਨਾਹੀਂ, ਲੋਕਾਂ ਵਾਸਤੇ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਾਵਨਾ ਏਂ
ਛੱਡ ਜਾਵਣਾਂ ਮਾਲ ਤੇ ਧਨ ਸਾਰਾ, ਪਿੱਛੋਂ ਕਿਸੇ ਨੇ ਨਹੀਂ ਪੁਚਾਵਨਾ ਏਂ
ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਗਰੀਬਾਂ ਦੇ ਦੁੱਖ ਵੰਡੇ, ਵਾਹ ਲੱਗਦੀ ਸਗੋਂ ਦੁਖਾਵਨਾ ਏਂ
ਅੰਨ ਭੁੱਖਿਆਂ ਕੱਪੜਾ ਨੰਗਿਆਂ ਨੂੰ, ਦੇਕੇ ਕਦੇ ਨ ਦਰਦ ਵੰਡਾਵਨਾ ਏਂ
ਤੇਰਾ ਧਨ ਓਇ ਪਾਪੀਆ ਕੰਮ ਕਿਹੜੇ, ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰ ਕਿਉਂ ਭਾਰ ਉਠਾਵਨਾ ਏਂ
ਦੁਖੀ ਵੇਖਕੇ ਕਦੇ ਨ ਰਹਿਮ ਆਯਾ, ਸਗੋਂ ਟਿਚਕਰਾਂ ਚਾਰ ਸੁਨਾਵਨਾ ਏਂ
ਯਾਦ ਰੱਖ ਹੈ ਸਿਰ ਤੇ ਰੱਬ ਡਾਢਾ, ਦਾਤ ਜਿਸਦੀ ਖਾਂਦਾ, ਹੰਡਾਵਨਾ ਏਂ
ਦੱਸ ਜਮਦਿਆਂ ਨਾਲ ਕੀਹ ਲਿਆਯਾ ਸੈਂ, ਓਸ ਵੇਲੇ ਨੂੰ ਚਿੱਤ ਨ ਲਾਵਨਾ ਏਂ
ਮਾਂ ਦੇ ਪੇਟ ਵਿਚ ਕੀਹ ਕਰਦਾ ਸੈਂ, ਭਲਾ ਹੁਣ ਤਾਂ ਹੱਥੀਂ ਕਮਾਵਨਾ ਏਂ
ਜੇਕਰ ਹੁਣੇ ਕੋਹੜਾ ਅੰਨ੍ਹਾ ਹੋ ਜਾਵੇਂ, ਕਰੋਂ ਕੀਹ ਹੰਕਾਰ ਜਤਾਵਨਾ ਏਂ
ਨਸ਼ਟ ਹੋ ਜਾਵੀ ਧਨ, ਮਾਲ ਸਾਰਾ, ਜਿਹਨੂੰ ਵੇਖ ਪਿਆ ਗਰਭਾਵਨਾ ਏਂ
ਅਜੇ ਹਈ ਵੇਲਾ ਕਰ ਲੈ ਨੇਕੀ, ਕਿਉਂ ਜਨਮ ਮਾਨੁੱਖ ਗਵਾਵਨਾ ਏਂ
ਏਸ ਧਨ ਤੇ ਦੇਹ ਦਾ ਮਾਨ ਕੀਹ ਏ, ਜਿਸ ਅੰਤ ਨ ਸਾਥ ਨਿਭਾਵਨਾ ਏਂ
ਕੈਰੋਂ, ਰਾਵਨ, ਕਾਰੂੰ, ਫ਼ਰੋਨ ਜਹੇ, ਪਤਾ ਓਹਨਾਂ ਦਾ ਕਿਤੇ ਬਤਾਵਨਾ ਏਂ
ਤੈਨੂੰ ਮੂਰਖਾ ਖੁਦੀ ਗੁਮਾਨ ਕਾਧਾ, ਦੱਸ ਜ਼ੋਰ ਤੂੰ ਕੀਹ ਰਖਾਵਨਾ ਏਂ
ਤੇਰੀ ਮਰਜ਼ੀ ਸਮਝ ਨ ਸਮਝ ਭਾਈ, ਸਿਰਫ਼ ਆਰਫ਼ਾਂ ਨੇ ਸਮਝਾਵਨਾ ਏਂ
ਕੀਤੇ ਆਪਣੇ ਦਾ ਫਲ ਤੂੰ ਪਾਣਾਂ, ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਨੇ ਨਹੀਂ ਵੰਡਾਵਨਾ ਏਂ

ਮਿਲੇ ਸ਼ਾਸ ਅਮੋਲਕ ਰਤਨ ਤੈਨੂੰ, ਭਾ ਕੌਡੀਆਂ ਪਿਆ ਲੁਟਾਵਨਾ ਏਂ
ਇਹ ਜਨਮ ਮਾਨੁੱਖ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘਾ, ਪਸ਼ੂ ਮੂਰਖਾ ਬਣ ਵੰਜਾਵਨਾ ਏਂ

ਬੱਬਾ ।।28।।

ਬੱਬਾ- ਬੰਨ੍ਹਦਾ ਬੰਦਾ ਹੈ ਕੂੜ ਦਾਹਵੇ, ਮੌਤ ਸਿਰ ਤੇ ਹੱਸਦੀ ਖੜੀ ਹੈ ਜੀ
ਜਿਸ ਦਮ ਆ ਮੋਹਲਤ ਪੁੱਗ ਗਈ, ਟੁੱਟ ਪਾਇਗਾ ਜਿਉਂ ਖੱਦੀ ਕੜੀ ਹੈ ਜੀ
ਇੱਕ ਦਿਨ ਜ਼ਮੀਨ ਤੇ ਡਿੱਗ ਪੈਸੀ, ਗੁੱਡੀ ਵਿੱਚ ਅਕਾਸ਼ ਜੋ ਚੜ੍ਹੀ ਹੈ ਜੀ
ਪੁਰਜੇ ਜਦੋਂ ਸਰੀਰ ਦੇ ਵਿਗੜ ਗਏ, ਠਹਿਰ ਜਾਵਣੀ ਚੱਲਦੀ ਘੜੀ ਹੈ ਜੀ
ਜਿੱਥੇ ਦਿਸਦੀ ਖਿੜੀ ਗੁਲਜ਼ਾਰ ਸੋਹਣੀ, ਇੱਕ ਦਿਨ ਹੋਣੀ ਓਥੇ ਰੜੀ ਹੈ ਜੀ
ਓਹਨਾਂ ਪੱਟੀਆਂ ਦੇ ਵਿੱਚ ਪੈਣ ਘੱਟੇ, ਜਿੱਥੇ ਲੱਗਦੀ ਮਾਂਗ ਤੇ ਧੜੀ ਹੈ ਜੀ
ਨ ਜੀਉਂਦੇ ਰਹੇ ਨ ਮਰ ਗਏ, ਪ੍ਰੇਮ ਨਾਗਨੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਲੜੀ ਹੈ ਜੀ
ਖਾਨਦਾਨ ਵੱਡੇ ਬਰਬਾਦ ਕੀਤੇ, ਭੈੜੀ ਮੌਤ ਜਿਹੜੇ ਘਰ ਵੜੀ ਹੈ ਜੀ
ਕੌਣ ਤੀਰ ਤਕਦੀਰ ਦੇ ਵਿੱਚ ਮਾਰੇ, ਲਿਖੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਧੁਰੋਂ ਹੀ ਸੜੀ ਹੈ ਜੀ
ਜਿਹੜੇ ਚੋਰੀਆਂ ਕਰ ਹਰਾਮ ਖਾਂਦੇ, ਪੈਂਦੀ ਓਹਨਾਂ ਦੇ ਅੰਤ ਨੂੰ ਹੜੀ ਹੈ ਜੀ
ਸੂਲੀ ਸਾਰ ਉੱਤੇ ਚੜ੍ਹ ਨੱਚਦੇ ਨੇ, ਪਈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰੇਮ ਦੀ ਜੜੀ ਹੈ ਜੀ
ਸੰਤ ਨਜ਼ਰ ਦੇ ਨਾਲ ਨਿਹਾਲ ਕਰਦੇ, ਸ਼ਕਤ ਇਹ ਓਹਨਾਂ ਵਿੱਚ ਬੜੀ ਹੈ ਜੀ
ਜਿਹੜੇ ਝੂਲਦੇ ਮਸਤ ਅੰਮਾਰੀਆਂ ਤੇ, ਪੈਣਾਂ ਅੰਤ ਨੂੰ ਗੋਰ ਯਾਂ ਮੜੀ ਹੈ ਜੀ
ਸੋਈ ਪਾਰ ਹੋ ਗਏ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘਾ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਓਟ ਗੋਬਿੰਦ ਦੀ ਫੜੀ ਹੈ ਜੀ

ਬੱਬਾ ।।29।।

ਬੱਬਾ- ਭਰਮਦਾ ਭਟਕਦਾ ਫਿਰੋਂ ਪਾਪੀ, ਕਦੇ ਚਿੱਤ ਸੰਤੋਖ ਨ ਧਾਰਦਾ ਤੂੰ
ਹਲਕਾ ਹੋਕੇ ਲੋਭ ਦੀ ਲਹਿਰ ਅੰਦਰ, ਫਿਰੋਂ ਥਾਂ ਥਾਂ ਟੱਕਰਾਂ ਮਾਰਦਾ ਤੂੰ
ਤੇਰੀ ਦੌੜਦੀ ਨਿੱਤ ਦਲੀਲ ਰਹਿੰਦੀ, ਥੰਮ੍ਹ ਵਾਸ਼ਨਾ ਨਹੀਂ ਖਲ੍ਹਾਰਦਾ ਤੂੰ
'ਕਦੇ ਆਹ ਕਰਾਂ, ਕਦੇ ਔਹ ਕਰਾਂ', ਬੇ ਸਬਰਿਆ ਰਹੋਂ ਚਿਤਾਰਦਾ ਤੂੰ
ਕਦੇ ਹੋ ਕੇ ਪੁੱਤ ਫਕੀਰਨੀ ਦਾ, ਚਾਲ ਅਹਿਦੀਆਂ ਵਾਲੀ ਦਿਖਾਰਦਾ ਤੂੰ
ਕਦੇ ਬਣ ਬੈਠੋਂ ਪੁੱਤ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਦਾ, ਕਦੇ ਬਣੋਂ ਬੇਟਾ ਸ਼ਾਹੂਕਾਰ ਦਾ ਤੂੰ
ਕਦੇ ਬਣ ਕੇ ਆਪ ਕੰਗਾਲ ਬੈਠੋਂ, ਧਾਰੋਂ ਹੌਸਲਾ ਕਦੇ ਸਰਦਾਰ ਦਾ ਤੂੰ
ਕਦੇ ਬਣ ਜਾਇੰ ਬਾਣੀਆਂ ਡਰੂ ਭੈੜਾ, ਕਦੇ ਬਣ ਜਾਇੰ ਧਨੀ ਤਲਵਾਰ ਦਾ ਤੂੰ
ਕਦੇ ਖੱਟ ਲਖਾਂ ਪਤੀ ਬਣ ਜਾਏਂ, ਕਦੇ ਬਣ ਜਾਇੰ ਕੌਡੀਆਂ ਚਾਰ ਦਾ ਤੂੰ
ਏਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਲੀਲਾਂ ਦੇ ਫਿਰਨ ਚੱਕੂ, ਕਦੇ ਢਾਹੁੰਦਾ ਕੋਟ ਉਸਾਰਦਾ ਤੂੰ
ਇੱਕ ਆਪਣੇ ਭੁੱਲ ਸਰੂਪ ਤਾਈਂ, ਕੁੱਤਾ ਬਣਿਆਂ ਫਿਰੋਂ ਬਾਜ਼ਾਰ ਦਾ ਤੂੰ
ਡਿੱਗ ਆਪਣੇ ਥਾਂ ਤੋਂ ਮੂਰਖਾ ਓਏ, ਗਧਾ ਬਣ ਰਿਹੋਂ ਘੁਮਿਆਰ ਦਾ ਤੂੰ
ਰਾਤ ਜਾਗਿਉਂ ਭਜਨ ਦੇ ਵਾਸਤੇ ਨ, ਪਰ ਵਿਸ਼ੇ ਦੇ ਵਿੱਚ ਗੁਜ਼ਾਰਦਾ ਤੂੰ

ਮਿਲਿਉਂ ਕਦੇ ਨ ਰੱਬ ਦੇ ਬੰਦਿਆਂ ਨੂੰ, ਨਾ ਸ਼ੈਤਾਨਾਂ ਨੂੰ ਦਮ ਵਿਸਾਰਦਾ ਤੂੰ
ਕਦਮ ਚਾਰ ਨ ਰੱਬ ਦੇ ਰਾਹ ਟੁਰਿਓਂ, ਰਾਤੀਂ ਸੱਪਾਂ ਦੇ ਸਿਰ ਲਤਾਰਦਾ ਤੂੰ
ਧਰਮਸਾਲ ਨ ਕਦੇ ਮਸੀਤ ਵੜਿਓਂ, ਦਿਨ ਕੰਜਰਾਂ ਦੀ ਘਰੀਂ ਢਾਰਦਾ ਤੂੰ
ਪੈਸਾ ਖਰਚਦਾ ਧਰਮ ਦੇ ਵਾਸਤੇ ਨਹੀਂ, ਮਾਲ ਐਬਾਂ ਦੇ ਵਿੱਚ ਉਜਾਰਦਾ ਤੂੰ
ਕੌਡੀ ਧਰਮ ਤੇ ਦੇਵਨੀ ਖਰੀ ਐਖੀ, ਡੰਨ ਭਰਦਾ ਵਿਸ਼ੇ ਵਿਕਾਰ ਦਾ ਤੂੰ
ਦੁੱਖ ਝੱਲਕੇ ਬੰਦਗੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ, ਪਿੱਛੇ ਹਿਰਸ ਦੇ ਦੁੱਖ ਸਹਾਰਦਾ ਤੂੰ
ਕਦੇ ਨੌਕਰੀ ਰੱਬ ਦੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ, ਬਣਿਆ ਰਿਹਾ ਗੁਲਾਮ ਹੈਂ ਨਾਰ ਦਾ ਤੂੰ
ਜਿੱਥੇ ਵਾਂਗ ਮੁਸਾਫਰਾਂ ਆਯਾ ਹੈਂ, ਓਥੇ ਮਸਤ ਹੋ ਪੈਰ ਪਸਾਰਦਾ ਤੂੰ
ਜਿਹੜੇ ਦੇਸ ਹਮੇਸ਼ਾ ਜਾ ਵਾਸ ਕਰਨਾ, ਕਦੇ ਚਿੱਤ ਖਿਆਲ ਨ ਧਾਰਦਾ ਤੂੰ
ਓਇ ਪਾਪੀਆ ਇਹ ਕੋਈ ਦਿਨ ਮੇਲਾ, ਮੋਹ ਗਲ ਪਾਯਾ ਘਰ ਬਾਰ ਦਾ ਤੂੰ
ਮੈਂ ਮੇਰੀ ਅੰਦਰ ਫਸ ਮਰ ਰਿਹੋਂ, ਦੱਬ ਚੱਲਿਓਂ ਮਾਰਿਆ ਭਾਰ ਦਾ ਤੂੰ
ਭੂੰਡ ਵਾਂਗ ਕਿਉਂ ਗੰਦਗੀ ਵਿੱਚ ਫਸੇਂ, ਭੋਰਾ ਬਣ ਰਹੇ ਖਾਸ ਗੁਲਜ਼ਾਰ ਦਾ ਤੂੰ
ਮੱਥੇ ਨੇਕੀ ਦਾ ਲਾ ਨਿਸ਼ਾਨ ਲੈ ਜਾਹ, ਚੋਰ ਬਣ ਨ ਖਾਸ ਦਰਬਾਰ ਦਾ ਤੂੰ
ਵਾਂਗ ਹੰਸ ਦੇ ਚੋਗ ਚੁਣ ਮੋਤੀਆਂ ਦੀ, ਕਾਗ ਬਣ ਨ ਵਿਸ਼ੇ ਮੁਰਦਾਰ ਦਾ ਤੂੰ
ਹੋਵੀ ਸਫਲਾ ਜਨਮ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘਾ, ਭਜਨ ਕਰ ਲੈ ਕੁਝ ਕਰਤਾਰ ਦਾ ਤੂੰ

ਮੱਮਾ 113011

ਮੱਮਾ- ਆਖਦਾ ਮਰਨ ਤੋਂ ਮਰ ਪਹਿਲਾਂ, ਫੇਰ ਮਰਨ ਦਾ ਖੋਫ ਵਿਸਾਰ ਛੱਡੀ
ਜੀਉਂਦੀ ਜਾਨ ਕੁਰਬਾਨ ਮਾਹਬੂਬ ਤੋਂ ਹੋ, ਦੁੱਖ ਹਿਜਰ ਦਾ ਸਿਰੋਂ ਉਤਾਰ ਛੱਡੀ
ਆਵੇ ਫੇਰ ਵਿਛੋੜੇ ਦੀ ਰਾਤ ਨਾਹੀਂ, ਲਾ ਯਾਰ ਨਾਲ ਦਿਲ ਦੀ ਤਾਰ ਛੱਡੀ
ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਤੈਨੂੰ ਹੀ ਮੁੜਕੇ ਚੁਭਨੇ ਨੇ, ਚੁਣ ਰਾਹ ਵਿੱਚੋਂ ਸਾਰੇ ਖਾਰ (ਕੰਡੇ) ਛੱਡੀ
ਏਥੇ ਨਹੀਂ ਮੁਸਾਫਰਾ ਸਦਾ ਰਹਿਣਾ, ਕੂਚ ਹੈ ਕਰਨਾ ਬੰਨ੍ਹ ਭਾਰ ਛੱਡੀ
ਏਹ ਤਾਂ ਘੜੀ ਦਾ ਮੇਲ ਸਰਾਂ ਦਾ ਏ, ਗਾਫਲ ਹੋ ਨ ਪੈਰ ਪਸਾਰ ਛੱਡੀ
ਵੇਲੇ ਸਿਰ ਨ ਕੁਝ ਭੀ ਹੋ ਸੱਕੂ, ਕਰ ਪਹਿਲਾਂ ਸਾਮਾਨ ਤੱਯਾਰ ਛੱਡੀ
ਭਲਾ ਰੱਬ ਦੀ ਨਜ਼ਰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਪਵੇਂ, ਮਰਦੀ ਵਾਰ ਨਮਾਜ਼ ਗੁਜ਼ਾਰ ਛੱਡੀ
ਉਮਰ ਕਾਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਗਵਾਇ ਲਈ, ਰਹਿੰਦੀ ਧੌਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸਵਾਰ ਛੱਡੀ
ਮਨ ਕੱਪੜਾ ਰਿਹਾ ਪਲੀਤ ਤੇਰਾ, ਹੁਣ ਧੋ ਕੇ ਸਾਫ ਨਿਤਾਰ ਛੱਡੀ
ਜੂਏ ਵਿਚ ਹਰਾ ਲਈ ਉਮਰ ਸਾਰੀ, ਹੁਣ ਕਰ ਕੋਈ ਨੇਕੀ ਬਪਾਰ ਛੱਡੀ
ਮੂੰਹ ਲਾਇ ਕੁੱਤੇ ਰਹੇ ਖੂਰ ਕਰਦੇ, ਪੰਜਾਂ ਤਈਂ ਹੁਣ ਪਰੇ ਦੁਰਕਾਰ ਛੱਡੀ
ਲੱਖਾਂ ਮਤਲਬੀ ਯਾਰ ਬਣਾ ਡਿੱਠੇ, ਸੱਚਾ ਇੱਕੋ ਬਣਾ ਹੁਣ ਯਾਰ ਛੱਡੀ
ਅੰਤ ਛੱਡਣਾ ਸਾਕ ਕੁਟੰਬ ਤਾਈਂ, ਤੋੜ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਮੋਹ ਪਿਆਰ ਛੱਡੀ
ਜੇਕਰ ਪਤੀ ਪਿਆਰੇ ਦਾ ਮੇਲ ਚਾਹੇਂ, ਕਰ ਸਤਿ ਸੰਤੋਖ ਸਿੰਗਾਰ ਛੱਡੀ
ਧੀਰਜ ਧਾਮ ਤੇ ਪਲੰਘ ਵਛਾਇ ਮਨ ਦਾ, ਪਹਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਖਿਮਾਂ ਦਾ ਹਾਰ ਛੱਡੀ

ਅੱਠੇ ਪਹਿਰ ਖਲੀ ਰਹੇ ਹੱਥ ਜੋੜੀ, ਖੁਦੀ ਮਾਨ ਮਗਰੂਰ ਨਿਕਾਰ ਛੱਡੀ
ਜਿੰਦੇ ਬਾਂਦੀ ਰਹੁ ਪਤੀ ਦੇ ਦਰ ਦੀ ਹੋ, ਵਿੱਚੋਂ ਮੈਂ ਮੇਰੀ ਤਾਈਂ ਮਾਰ ਛੱਡੀ
ਬਾਹਰੋਂ ਦੁਨੀ ਵੱਲੋਂ ਅੱਖਾਂ ਮੀਟ ਕਰਕੇ, ਅੱਖ ਦਿਲ ਦੀ ਵਿੱਚੋਂ ਉਘਾਰ ਛੱਡੀ
ਲੋਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਬੇਸ਼ਕ ਸੋਦਾਈ ਹੋ ਰਹੁ, ਵਿੱਚੋਂ ਦਿਲ ਨੂੰ ਕਰ ਹੁਸ਼ਿਆਰ ਛੱਡੀ
ਇਕ ਪਤੀ ਦੇ ਨਾਲ ਨ ਮੂਲ ਵਿਗੜੇ, ਭਾਵੇਂ ਹੋਰਨਾਂ ਨਾਲ ਵਿਗਾੜ ਛੱਡੀ
ਪੱਲਾ ਕੋਈ ਨ ਵਿੱਚ ਦਰਗਾਹ ਫੜੂ, ਸਿਰੋਂ ਸਾਰੇ ਹੀ ਲਾਹ ਉਧਾਰ ਛੱਡੀ
ਦਿਲ ਕਰਕੇ ਸੈਰ ਅਨੰਦ ਰਹੂ, ਹਿਰਦੇ ਨੇਕੀ ਦੀ ਲਾ ਗੁਲਜ਼ਾਰ ਛੱਡੀ
ਜੇ ਹੋਇ ਸੇ ਹੋਇ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘਾ, ਡੇਰੀ ਸੁੱਟ ਉੱਤੇ ਕਰਤਾਰ ਛੱਡੀ

ਯੱਯਾ ।।31।।

ਯੱਯਾ- ਆਖਦਾ ਯਾਦ ਕਰ ਰੱਬ ਸੱਚਾ, ਹੋਰ ਸਾਰੀਆਂ ਝੂਠੀਆਂ ਯਾਰੀਆਂ ਨੇ
ਬੰਦੇ ਯਾਰ ਤੇਰੇ ਸਾਰੇ ਮਤਲਬਾਂ ਦੇ, ਵੱਸ ਕਾਮ ਦੇ ਦੋਸਤਾਂ ਨਾਰੀਆਂ ਨੇ
ਜਿੱਚਰ ਖੱਟ ਕਮਾ ਲਿਆਂਵਦਾ ਤੂੰ, ਤਿੱਚਰ ਕਰਦੇ ਘਰ ਦੇ ਦਾਰੀਆਂ ਨੇ
ਤੇਰੇ ਸਿਰ ਤੇ ਜ਼ਰਾਕੂ ਦੁੱਖ ਬਣੇ, ਉੱਘੜ ਔਣ ਗੱਲਾਂ ਫੇਰ ਸਾਰੀਆਂ ਨੇ
ਤੇਰੀ ਦਿਹ ਦਾ ਕੋਈ ਨ ਮੀਤ ਬੇਲੀ, ਸਭ ਕੰਮਾਂ ਦੀਆਂ ਸਾਕਦਾਰੀਆਂ ਨੇ
ਜਿਸ ਦਿਨ ਤੂੰ ਕੰਮਾਂ ਤੋਂ ਰਹਿ ਗਿਓਂ, ਆ ਓਸੇ ਦਿਨ ਦੇਖੀਂ ਅੱਖਾਂ ਤਾੜੀਆਂ ਨੇ
ਅੱਜ ਭੈਣ ਤੇ ਕੋਈ ਭਰਾ ਬਣਦਾ, ਸਾਕ ਅੰਗ ਤੇ ਨਾਰੀਆਂ ਪਯਾਰੀਆਂ ਨੇ
ਢੁੱਕੇ ਕੱਲ੍ਹ ਨੂੰ ਕੋਈ ਨ ਆਣ ਨੇੜੇ, ਬੁੱਢਾ ਹੋ ਜਾ ਲੱਤਾਂ ਪਸਾਰੀਆਂ ਨੇ
ਕੰਮ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਤੂੰ ਸਵਾਰਦਾ ਸੈਂ, ਹੁਣ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਆਈਆਂ ਵਾਰੀਆਂ ਨੇ
ਵੇਖ ਢੁੱਕਦੇ ਮੂਲ ਨ ਕੋਈ ਨੇੜੇ, ਤੈਨੂੰ ਬਣੀਆਂ ਆਣ ਖਵਾਰੀਆਂ ਨੇ
ਬਣੀ ਸਖਤ ਮੁਸੀਬਤ ਸਿਰ ਤੇਰੇ, ਜਮਾਂ ਆਣ ਕੇ ਵੱਹੀਆਂ ਖਲਾਰੀਆਂ ਨੇ
ਡਰ ਆਉਂਦਾ ਵੇਖ ਇਮਾਲਨਾਮਾ, ਕਰਨ ਲੱਗ ਪਈਆਂ ਅੱਖਾਂ ਜ਼ਾਰੀਆਂ ਨੇ
ਗੁਰਜ਼ਾਂ ਫੜਕੇ ਅਹਿਦਯੇ ਗਿਰਦ ਹੋਇ, ਖੋਫਨਾਕ ਓਹ ਸੂਰਤਾਂ ਭਾਰੀਆਂ ਨੇ
ਭੰਨ ਸੁੱਟੀਆਂ ਹੱਡੀਆਂ ਮਾਰ ਓਹਨਾਂ, ਆਣ ਬਣੀਆਂ ਸਖਤ ਲਾਚਾਰੀਆਂ ਨੇ
ਹੁਣ ਦੱਸ ਖਾਂ ਪਾਪੀਆ ਦੌਲਤ ਓਹ, ਕਿਹੜੇ ਕੰਮ ਭਰੀਆਂ ਅਲਮਾਰੀਆਂ ਨੇ
ਪਾਪ ਕਰਕੇ ਕੱਠੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਜੋ, ਕਰ ਠੱਗੀਆਂ ਚੋਰੀਆਂ ਯਾਰੀਆਂ ਨੇ
ਘੜੀ ਪਲ ਨੂੰ ਮੜੀ ਯਾਂ ਗੋਰ ਵਾਸਾ, ਛੱਡ ਚੱਲਿਉਂ ਮਹਿਲ ਤੇ ਮਾੜੀਆਂ ਨੇ
ਹੱਥੀਂ ਜੀਉਂਦਿਆਂ ਦਾਨ ਨ ਕੁਝ ਕੀਤਾ, ਛੱਡ ਟੁਰਿਉਂ ਦੱਬੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਨੇ
ਆਹ ਲੈ ਰਹਿ ਗਈ ਖ਼ਾਕ ਨਾਪਾਕ ਢੇਰੀ, ਭੋਰ ਉੱਡਿਆ ਮਾਰ ਉਡਾਰੀਆਂ ਨੇ
ਹਾਇ ਹਾਇ ਕਰਕੇ ਭਾਈ ਬੰਦ ਰੁੰਨੇ, ਧੀਆਂ ਪੁੱਤਰਾਂ ਨੇ ਢਾਹੀਂ ਮਾਰੀਆਂ ਨੇ
ਹੋਰ ਠਹਿਰ ਕੇ ਵੇਖ ਜਾਹ ਦੋ ਘੜੀਆਂ, ਪਿੱਛੇ ਹੁੰਦੀਆਂ ਕੀਹ ਤੇਰੇ ਕਾਰੀਆਂ ਨੇ
ਕੱਢੇ ਕੱਢੇ ਦਾ ਪੈ ਗਿਆ ਵੇਖ ਰੌਲਾ, ਦੇਹ ਫੂਕਣੇ ਦੀਆਂ ਤਿਆਰੀਆਂ ਨੇ
ਦੋ ਗਜ਼ ਦੇਇ ਕੱਪੜਾ ਚੁੱਕ ਲਿਆ, ਕੰਠੇ ਕੜੇ ਤੇ ਮਾਲਾ ਉਤਾਰੀਆਂ ਨੇ

ਫੂਕ ਦੱਬ ਕੇ ਸਾਰੇ ਹੀ ਮੁੜ ਆਏ, ਲੱਗ ਪਏ ਆਕੇ ਕੰਮ ਕਾਰੀਆਂ ਨੇ
ਬੱਸ ਏਥੋਂ ਤੋੜੀ ਤੇਰਾ ਸਾਥ ਹੈ ਸੀ, ਏਹ ਭੀ ਹੋ ਗਈਆਂ ਜ਼ਾਹਰਦਾਰੀਆਂ ਨੇ
ਹੁਣ ਚੱਲ ਅੱਗੇ ਵੇਖ ਸਫ਼ਰ ਲੰਮੇ, ਪੈਂਡੇ ਬਿਖੜੇ ਘਾਟੀਆਂ ਝਾੜੀਆਂ ਨੇ
ਖਾਣ ਪੀਣ ਨੂੰ ਕੁਝ ਨਾ ਖਰਚ ਪੱਲੇ, ਚੀਜ਼ਾਂ ਮਿਲਨ ਨ ਕਿਤੋਂ ਉਧਾਰੀਆਂ ਨੇ
ਹੱਥੀਂ ਦਿੱਤਾ ਸਾ ਪਾਪੀਆ ਮੰਗਦਾ ਕਿਉਂ, ਅੱਗੋਂ ਝਿੜਕਾਂ ਪੈਣ ਕਰਾਰੀਆਂ ਨੇ
ਭੁੱਖੇ ਪਯਾਸੇ ਨੂੰ ਜਾਂਵਦੇ ਜਮ ਖਿੱਚੀ, ਜੁੱਗ ਬੀਤ ਗਏ ਮਨਜ਼ਲਾਂ ਮਾਰੀਆਂ ਨੇ
ਖੋਤੇ, ਰਿੱਛ, ਕੁੱਤੇ ਜੂਨਾਂ ਵੇਖੀਆਂ ਬਹੁ, ਸਿਰ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਕਈ ਸਹਾਰੀਆਂ ਨੇ
ਕਿਉਂ ਪਾਪੀਆ ਡੰਡਿਉਂ ਖੁੰਝ ਕੇ ਤੇ, ਕਈ ਭੈੜੀਆਂ ਦੇਹੀਆਂ ਧਾਰੀਆਂ ਨੇ
ਹੁਣ ਲੱਭ ਖਾਂ ਜੂਨ ਮਾਨੁੱਖ ਤਾਈਂ, ਜਿੱਥੇ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਵਿੱਚ ਗੁਜ਼ਾਰੀਆਂ ਨੇ
ਲੰਮੇ ਪੈ ਗਏ ਗੋੜ ਚੌਰਾਸੀਆਂ ਦੇ, ਹੋਈਆਂ ਯਾਰੀਆਂ ਸਭ ਨਕਾਰੀਆਂ ਨੇ
ਤੂੰ ਭੀ ਹੋ ਹੁਸ਼ਿਆਰ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘਾ, ਅੱਖੀਂ ਮੀਟੀਆਂ ਵਿੱਚ ਖੁਮਾਰੀਆਂ ਨੇ

ਰਾਰਾ ।।32।।

ਰਾਰਾ- ਆਖਦਾ ਰੱਜ ਨਾ ਜੀਵਿਆ ਕੇ, ਏਥੋਂ ਹੱਸਦਾ ਕੋਈ ਭੀ ਜਾਇ ਨਾਹੀਂ
ਮਾਯਾ ਮੋਹਣੀ ਠੱਗਿਆ ਜੱਗ ਸਾਰਾ, ਕਿੱਥੇ ਏਸਨੇ ਜਾਲ ਫੈਲਾਇ ਨਾਹੀਂ
ਸੈ ਬਰਸਾਂ ਜੱਗ ਤੇ ਰਹਿ ਕਰਕੇ, ਕੋਈ ਨਾਲ ਖੁਸ਼ੀ ਜਾਣਾ ਚਾਹਿ ਨਾਹੀਂ
ਭਾਵੇਂ ਅਤਿ ਦੁਖੀ ਹਾਇ, ਹਾਇ ਕਰੇ, ਦਿਲੋਂ ਮਰਨਾ ਓਹਨੂੰ ਭੀ ਭਾਇ ਨਾਹੀਂ
ਅੱਖੀਂ ਵੇਖਦੇ ਸ਼ਾਹ ਕੰਗਾਲ ਤਾਈਂ, ਜਾਂਦਾ ਕੁਝ ਭੀ ਨਾਲ ਲੈ ਜਾਇ ਨਾਹੀਂ
ਖਾਲੀ ਮੀਟ ਮੁੱਠਾਂ ਚਲੇ ਜਾਣ ਸੱਭੇ, ਕੋਈ ਪਿੱਛੋਂ ਭੀ ਮੂਲ ਪਹੁੰਚਾਇ ਨਾਹੀਂ
ਫੇਰ ਅੱਜ ਤੋੜੀ ਜਿਹੜੇ ਚਲੇ ਗਏ, ਮੂਲ ਪਰਤ ਓਹਨੀ ਘਰੀਂ ਆਇ ਨਾਹੀਂ
ਇਉਂ ਵੇਖ ਭੀ ਸਬਰ ਨ ਮਨ ਨੂੰ ਹੈ, ਦਾਨ ਪੁੰਨ ਉਤੇ ਕੋਡੀ ਲਾਇ ਨਾਹੀਂ
ਭਾਵੇਂ ਲੱਖਾਂ ਕ੍ਰੋੜਾਂ ਭੀ ਖੱਟ ਲਏ, ਚਿੱਤ ਚੰਦਰਾ ਸ਼ਾਂਤੀ ਪਾਇ ਨਾਹੀਂ
ਲਾਖਾਂ ਪਤੀ ਭੀ ਖਾਂਵਦੇ ਗੁੱਲੀਆਂ ਦੇ, ਸੋਨਾ ਚਾਂਦੀ ਕੇ ਖਾਇ ਪਕਾਇ ਨਾਹੀਂ
ਬਦਨ ਢੱਕਦੇ ਕੱਪੜੇ ਨਾਲ ਸੱਭੇ, ਚਾਂਦੀ ਸੋਨਾ ਭੀ ਕੋਈ ਹੰਡਾਇ ਨਾਹੀਂ
ਬਹੁਤਾ ਖੱਟਕੇ ਦੱਬਦੇ ਧਰਤ ਅੰਦਰ, ਕੋਈ ਸਿਰ ਤੇ ਬੰਨ੍ਹ ਉਠਾਇ ਨਾਹੀਂ
ਜਿਥੇ ਪਾਸ ਥੋੜੀ ਓਹ ਭੀ ਫਿਰੇ ਰੋਂਦਾ, ਬਹੁਤੀ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਭੀ ਨੀਂਦ ਆਇ ਨਾਹੀਂ
ਓਹਨੂੰ ਮਿਲਦੀ ਨ ਓਹਨੂੰ ਸਾਂਭਦਾ ਦੁੱਖ, ਝੱਟ ਸੁੱਖ ਦਾ ਕੋਈ ਲੰਘਾਇ ਨਾਹੀਂ
ਰੁੱਖੀ ਖਾ ਕੇ ਪੇਟ ਫਕੀਰ ਭਰਦਾ, ਭੁੰਝੇ ਸੌ ਪਾਸਾ ਪਰਤਾਇ ਨਾਹੀਂ
ਬੱਤੀ ਖਾ ਪਦਾਰਥ ਸ਼ਾਹ ਸੌਂਦਾ, ਪਲਕ ਫਿਕਰਾਂ ਵਿੱਚ ਮਿਲਾਇ ਨਾਹੀਂ
ਮਾਯਾ ਡਾਇਣ ਦਾ ਰੂਪ ਹੋ ਦੁੱਖ ਦੇਂਦੀ, ਜਾਣ ਲੱਗਿਆਂ ਭੀ ਨਾਲ ਜਾਇ ਨਾਹੀਂ
ਇਹਨੂੰ ਭਾਲਦੇ ਦੇਸ ਪਰਦੇਸ ਫਿਰਦੇ, ਬਿਨ੍ਹਾਂ ਪਾਪ ਤੋਂ ਵਧੇ ਕਦਾਇ ਨਾਹੀਂ
ਪਾਪਾਂ ਬਿਨ੍ਹਾਂ ਨ ਹੋਂਦੀ ਮੂਲ ਕੱਠੀ, ਮਰਨ ਲੱਗਿਆਂ ਪਿਆਰ ਵੰਡਾਇ ਨਾਹੀਂ
ਔਣ ਲੱਗਿਆਂ ਦਿਸਦੀ ਜੱਗ ਤਾਈਂ, ਜਾਣ ਲੱਗਿਆਂ ਵੇਲਾ ਪੁਛਾਇ ਨਾਹੀਂ

ਧਰਮ ਧਰਤ ਅੰਦ੍ਰ ਇਹਦੀ ਜੜ੍ਹ ਰਹਿੰਦੀ, ਬਿਨ੍ਹਾਂ ਧਰਮ ਤੋਂ ਇਹ ਫਲਦਾਇ ਨਾਹੀਂ
ਕਮਰ ਤੋੜ ਜਾਂਦੀ ਧੱਕਾ ਮਾਰ ਕਰਕੇ, ਮੁੜ ਭਾਲਿਆ ਮੂੰਹ ਦਿਖਾਇ ਨਾਹੀਂ
ਪਹਿਲਾਂ ਚਾੜ੍ਹਦੀ ਟਿੱਮਣੇ ਆਦਮੀ ਨੂੰ, ਸੁੱਟ ਉਰੇ ਪਾਤਾਲੋਂ ਬੈਠਾਇ ਨਾਹੀਂ
ਵਾਂਗ ਵੇਸਵਾ ਇੱਕ ਨ ਖਸਮ ਕਰਦੀ, ਦਰ ਦਰ ਫਿਰਦੀ ਸ਼ਰਮਾਇ ਨਾਹੀਂ
ਖੱਟੀ, ਸਫਲੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜੱਗ ਅੰਦਰ, ਧਨਵਾਨ ਹੋ ਵਿਸ਼ੇ ਕਮਾਇ ਨਾਹੀਂ
ਖੂਹ, ਬਾਗ, ਸਰਾਂ, ਤਾਲਾਬ ਲਾਏ, ਭੁੱਖੇ ਨੰਗੇ ਬੁਹਿਓ ਧਕਿਆਇ ਨਾਹੀਂ
ਦਾਤ ਰੱਬ ਦੀ ਸਮਝ ਕੇ ਅਰਥ ਲਾਵੇ, ਜੋਰ ਵਿੱਚ ਗਰੀਬ ਸਤਾਇ ਨਾਹੀਂ
ਮੋਹਰਾ ਰੂਪ ਹੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜੜ੍ਹ ਗਾਲੋਂ, ਖਰਚ ਕਰਨ ਜੋ ਧਰਮ ਦੇ ਰਾਹਿ ਨਾਹੀਂ
ਧਰਮ ਵਾਨ ਜਹਾਨ ਤੋਂ ਖੁਸ਼ ਜਾਂਦੇ, ਰਾਉ ਰੰਕ ਦੀ ਮੂਲ ਪਰਵਾਹਿ ਨਾਹੀਂ
ਪਾਪੀ ਚੰਦ੍ਰੇ ਸ਼ੂਮ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘਾ, ਪਾਸ ਰੱਬ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜਾਇ ਨਾਹੀਂ

ਲੱਲਾ ।।33।।

ਲੱਲਾ- ਆਖਦਾ ਲਿਖਿਆ ਟਲਦਾ ਨਹੀਂ, ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ ਪਾਇਆਂ ਡੰਡ ਭਾਈ
ਤੇਰੀ ਹਿਰਸ ਨੇ ਅਜੇ ਨ ਬੱਸ ਕੀਤੀ, ਗਈ ਉਮਰ ਸਾਰੀ ਐਵੇਂ ਹੰਡ ਭਾਈ
ਕਾਲ ਬਲੀ ਪਿਆ ਸਿਰ ਕੂਕਦਾ ਏ, ਤੇਰੀ ਫੜ ਕੇ ਲਾਇਗਾ ਕੰਡ ਭਾਈ
ਬੰਦਾ ਬੱਕਰਾ ਦੇਵੀ ਦੀ ਬਲੀ ਦਾ ਏ, ਪੈਣੀ ਝੱਟ ਤਲਵਾਰ ਦੀ ਛੰਡ ਭਾਈ
ਕਾਮ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਫੜ ਖਵਾਰ ਕੀਤਾ, ਖਾਂਦੇ ਅੱਕ ਧਤੂਰੇ ਤੇ ਜੰਡ ਭਾਈ
ਓਹ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਤੀ ਕਹਾਉਂਦੇ ਨੇ, ਖਾਣ ਦੁੱਧ ਮਲਾਈਆਂ ਤੇ ਖੰਡ ਭਾਈ
ਵੇਖ ਨਾਰ ਨੂੰ ਰਹੇ ਨ ਉਹ ਕਾਇਮ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਖੇਹ ਪਾਈ ਵਿੱਚ ਝੰਡ ਭਾਈ
ਕਦਰ ਆਉਂਦਾ ਪਤੀ ਦਾ ਓਸ ਨੂੰ ਹੈ, ਜਿਹੜੀ ਨਾਰ ਹੋ ਜਾਵੰਦੀ ਰੰਡ ਭਾਈ
ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਰੱਬ ਕਹਾਯਾ ਜੱਗ ਉੱਤੇ, ਕਾਲ ਕੱਢਿਆ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਚੰਡ ਭਾਈ
ਸ਼ਰਮ ਧੀ ਤੇ ਭੈਣ ਦੀ ਕੀਹ ਓਹਨਾਂ, ਜਿਹੜੇ ਹੈਨ ਮੁਸ਼ਟੰਡੜੇ ਭੰਡ ਭਾਈ
ਕੀਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਾਰ ਅੰਗੂਰਾਂ ਦੀ ਏ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਗੁੜਾਂ ਦੇ ਚੱਟਣੇ ਗੰਡ ਭਾਈ
ਕੀਹ ਸਾਰ ਜਨੇਪੇ ਦੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤਾਈਂ, ਹੈਨ ਨਾਰੀਆਂ ਜਿਹੜੀਆਂ ਸੰਡ ਭਾਈ
ਭਗਤ ਜਾਣਦੇ ਭਗਤੀ ਪ੍ਰੇਮ ਨੂੰ ਨੇ, ਕਰ ਭਜਨ ਪਹੁੰਚੇ **ਸੱਚਖੰਡ** ਭਾਈ
ਨਰਕੀਂ ਭੋਗਦੇ ਭੋਗ ਚੁਰਾਸੀਆਂ ਦੇ, ਬੁੱਢੇ ਹਿਰਸੀ ਚੰਦਰੇ ਘੰਡ ਭਾਈ
ਭਜਨ ਕਰ ਭਗਵੰਤ ਦਾ ਅੰਤ ਵੇਲੇ, ਤੇਰੇ ਪਏ ਕਲੇਜੜੇ ਠੰਡ ਭਾਈ
ਨਾਮ ਜਪੇਗਾ ਜੋ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘਾ, ਨਹੀਂ ਭਰੇਗਾ ਜਮਾਂ ਦਾ ਦੰਡ ਭਾਈ

ਵੱਵਾ ।।34।।

ਵੱਵਾ- ਆਖਦਾ ਵਾਰ ਅਖੀਰ ਦੀ ਏਹ, ਬਾਜ਼ੀ ਜਿੱਤ ਤੇ ਚਾਹਿ ਹਰਾ ਭਾਵੇਂ
ਮੁੜ ਮਿਲਣੀ ਦਿਹ ਮਾਨੁੱਖ ਐਖੀ, ਖੱਟ ਨਫਾ ਯਾਂ ਮੂਲ ਗਵਾ ਭਾਵੇਂ
ਇਹੋ ਰਾਤ ਮਾਹਬੂਬ ਦੇ ਵਸਲ ਦੀ ਏ, ਜਾਗ ਮਿਲ, ਯਾਂ ਸੌ ਲੰਘਾ ਭਾਵੇਂ

ਬੇੜਾ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਤੂੰ ਮਲਾਹ ਬਣਿਓਂ, ਬੰਨੇ ਲਾ ਯਾਂ ਵਿੱਚ ਡੁਬਾ ਭਾਵੇਂ
ਜੱਟਾ ਕੱਤਕ ਦਾ ਮਾਹ ਗੁਜ਼ਰ ਰਿਹਾ, ਖੇਤ ਬੀਜ, ਯਾਂ ਵੱਤ੍ਰ ਸੁਕਾ ਭਾਵੇਂ
ਹੈ ਬਪਾਰ ਦੀ ਵਾਰ ਅਖੀਰ ਤੇਰੀ, ਲਾਭ ਲੈ, ਨੁਕਸਾਨ ਉਠਾ ਭਾਵੇਂ
ਡੰਡਾ ਪੌੜੀ ਅਖੀਰ ਦਾ ਹੱਥ ਤੇਰੇ, ਹੇਠਾਂ ਡਿੱਗ ਪੈ ਤੇ ਚੜ੍ਹ ਜਾਹ ਭਾਵੇਂ
ਤੇਰੇ ਹੱਥ ਸ਼ੀਸ਼ਾ ਵੇਖ ਆਪਣਾ ਮੂੰਹ, ਸਿਆਹੀ ਲਾਹ ਯਾਂ ਹੋਰ ਲਗਾ ਭਾਵੇਂ
ਨਜ਼ਰ ਮਾਰਕੇ ਵੇਖ ਇਹ ਮਾਲਨਾਮਾ, ਢੀਠ ਹੋ ਯਾਂ ਦਿਲੋਂ ਸ਼ਰਮਾ ਭਾਵੇਂ
ਏਹੋ ਪੇਸ਼ੀ ਅਖੀਰ ਦੀ ਹਈ ਤੇਰੀ, ਬੱਝ ਜਾਹ, ਕਸੂਰ ਬਖਸ਼ਾ ਭਾਵੇਂ
ਹੈ ਬੱਝਣਾ ਛੁੱਟਣਾ ਹੱਥ ਤੇਰੇ, ਕੈਦ ਹੋ ਯਾਂ ਕਦਰ ਵਧਾ ਭਾਵੇਂ
ਤੇਰੇ ਅਮਲਾਂ ਤੇ ਹੋਣਾ ਫੈਸਲਾ ਏ, ਪਾਜ ਉਪਰੋਂ ਲੱਖ ਬਣਾ ਭਾਵੇਂ
ਨੇਕੀ ਬਦੀ ਆਪੇ ਜਾਹਰ ਹੋ ਜਾਵੇ, ਪਾ ਪੜਦੇ ਲੱਖ ਛੁਪਾ ਭਾਵੇਂ
ਉੱਘੜ ਜਾਵਣਾ ਅੰਤ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘਾ, ਪਿਆ ਝੂਠ ਨੂੰ ਸੱਚ ਜਤਾ ਭਾਵੇਂ

ੜਾੜਾ ।।35।।

ੜਾੜਾ- ਆਖਦਾ ਮਿਟ ਗਈ ਰਾੜ ਸਾਰੀ, ਪੂਰੇ ਗੁਰਾਂ ਨੇ ਭੇਦ ਬਤਾ ਦਿੱਤਾ
‘ਮੈਂ’ ਖੋਹ ਕੇ ‘ਤੂੰ’ ਦਾ ਰੂਪ ਕੀਤਾ, ਦੂਈ ਦੂਰ ਕਰ ਯਾਰ ਮਿਲਾ ਦਿੱਤਾ
ਜਿਹਨੂੰ ਦੂਰ ਤੇ ਵੱਖਰਾ ਸਮਝਦਾ ਸਾਂ, ਓਹ ਜਾਹਿਰ ਬਾਤਨ ਦਿਖਲਾ ਦਿੱਤਾ
ਵਾਂਗ ਫੁੱਲ ਗੁਲਾਬ ਦੀ ਵਾਸ਼ਨਾ ਦੇ, ਵਿੱਚੇ ਫੁਲ ਦੇ ਖਾਸ ਜਤਾ ਦਿੱਤਾ
ਗੰਨੇ ਵਿੱਚ ਮਿਠਾਸ ਤੇ ਤੇਲ ਤਿਲੀਂ, ਘਿਓ ਦੁੱਧ ਚੋਂ ਕਰ ਜੁਦਾ ਦਿੱਤਾ
ਜੋਤ ਵਿਚ ਜੋਤੀ, ਖਲਕ ਵਿੱਖ ਖਾਲਕ, ਸੋਨਾ ਜੇਵਰਾਂ ਵਿੱਚ ਮਿਲਾ ਦਿੱਤਾ
ਗੰਗਾ ਨ੍ਹਾਵਣਾ, ਮੱਕੇ ਦਾ ਹੱਜ ਭਾਈ, ਗੁਰਾਂ ਅੰਦਰੇ ਕਰ ਕਰਵਾ ਦਿੱਤਾ
ਤੀਰਥ, ਵਰਤ ਤੇ ਕਰਨ ਨਮਾਜ਼ ਰੋਜ਼ਾ, ਝੇੜਾ ਗੇੜਾ ਏਹ ਸਭ ਮੁਕਾ ਦਿੱਤਾ
ਛੱਡੇ ਬੇਦ, ਪੁਰਾਨ, ਕੁਰਾਨ ਪੜ੍ਹਨੇ, ਨੁਕਤਾ ਮੁਰਸ਼ਦਾਂ ਇੱਕ ਪੜ੍ਹਾ ਦਿੱਤਾ
ਦਰ ਦਰ ਦਾ ਭਟਕਣਾ ਮਿਟ ਗਿਆ, ਇੱਕ ਦਰ ਤੇ ਲਿਆ ਬਿਠਾ ਦਿੱਤਾ
“ਮੈਂ” “ਤੂੰ” ਤੇ ਔਹ ਗਵਾ ਸਾਰੀ, ਤੂੰ “ਮੈਂ”, ਮੈਂ ਤੂੰ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ
ਸਿੱਖ, ਤੁਰਕ ਹਿੰਦੂ ਇੱਕ ਜੋਤ ਸਾਂਝੀ, ਸਭ ਭਰਮ ਭਰਮਾ ਉਡਾ ਦਿੱਤਾ
ਤਾਣੇ ਪੇਟੇ ਦਾ ਸੂਤ ਦੋ ਤਰਫ਼ ਇਕੋ, ਇੱਕ ਕੱਪੜਾ ਕਰ ਪਹਿਨਾ ਦਿੱਤਾ
ਇੱਕੋ ਇੱਕ ਹੋ ਰਿਹਾ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘਾ, ਐਨ ਰੱਖਕੇ ਗੈਨ ਉਠਾ ਦਿੱਤਾ

ਤੀਸਰੀ ਪੈਂਤੀ ਅੱਖਰੀ

ਉੜਾ- ਉਠ ਹੁਣ ਰਾਤ ਬਤੀਤ ਹੋਈ, ਮਨਾਂ ਗਾਫ਼ਲਾ ਸੁਰਤ ਸੰਭਾਲ ਜਲਦੀ
ਕਾਲੀ ਚਿੜੀ ਪਈ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਦੀ, ਉਠ ਪਾਂਧੀਆ ਹੋ ਹੁਸ਼ਯਾਰ ਜਲਦੀ
ਕਿਉਂ ਪਿਆ ਹੈਂ ਪੈਰ ਪਸਾਰ ਕਰਕੇ, ਬੰਨ੍ਹ ਬਿਸਤ੍ਰਾ ਹੋ ਤੱਯਾਰ ਜਲਦੀ
ਪੈਹਲੇ ਪੂਰ ਚੱਲ ਲੰਘ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘਾ, ਭੈੜੀ ਨੀਂਦ ਦੇ ਤਈਂ ਵਸਾਰ ਜਲਦੀ

- - - - -

ਐੜਾ- ਅੱਖ ਉਘਾੜਕੇ ਦੇਖ ਜਿੰਦੇ, ਸਮਾ ਸੁਤਿਆਂ ਪਿਆ ਵਿਹਾਂਵਦਾ ਏ
ਕੰਨ ਲਾਕੇ ਸੁਣ ਆਵਾਜ਼ ਮਿੱਠੀ, ਤੈਨੂੰ ਕੁੱਕੜ ਕੀਹ ਸਮਝਾਂਵਦਾ ਏ
ਸਤਿਗੁਰੂ ਤੂੰਹੀ, ਸਤਿਗੁਰੂ ਤੂੰਹੀ, ਪੰਛੀ ਵੇਖ ਕੀਹ ਰਮਜ਼ ਸੁਨਾਂਵਦਾ ਏ
ਲੱਗ ਗੁਰਾਂ ਦੀ ਸ਼ਰਨ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘਾ, ਗੁਰ ਨਾਲ ਕਰਤਾਰ ਮਿਲਾਂਵਦਾ ਏ

- - - - -

ਈੜੀ- ਇੱਕੋ ਵਾਰੀ ਦਿਲ ਧੜਕ ਪਿਆ, ਡਿੱਠਾ ਖੋਲ੍ਹਕੇ ਜਦੋਂ ਪਸਾਰ ਅੱਖਾਂ
ਨ ਉਹ ਰਾਤ ਨ ਰਾਤ ਦੇ ਸੁਪਨ ਰਹੇ, ਡਿੱਠੀ ਅਜਬ ਹੀ ਹੋਰ ਬਹਾਰ ਅੱਖਾਂ
ਸੱਚ ਮੰਨਿਆ ਜੋ ਵਿੱਚ ਨੀਂਦ ਦੇ ਸੀ, ਨਾਸਵੰਤ ਡਿੱਠਾ ਸੰਸਾਰ ਅੱਖਾਂ
ਹੋਯਾ ਚਿੱਤ ਉਦਾਸ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘਾ, ਹੋ ਬੇਜ਼ਾਰ ਰੋਈਆਂ ਜ਼ਾਰ ਜ਼ਾਰ ਅੱਖਾਂ

- - - - -

ਸੱਸਾ- ਸਾਰੀਆਂ ਸੁਸਤੀਆਂ ਦੂਰ ਹੋਈਆਂ, ਜਦੋਂ ਆਣ ਕਲੇਜੇ ਨੂੰ ਸੱਟ ਵੱਜੀ
ਪੂਰੇ ਗੁਰਾਂ ਦੀ ਕੰਨ ਆਵਾਜ਼ ਪਈ, ਘਟਾ ਫਿਕ੍ਰ ਦੀ ਸਿਰ ਤੇ ਆਣ ਗੱਜੀ
ਰੰਗ ਬਦਲਕੇ ਦਿਲ ਦਾ ਹੋਰ ਹੋਯਾ, ਸ਼ੀਸ਼ੀ ਮੋਹ ਦੀ ਡਿੱਗਦੇ ਸਾਰ ਭੰਜੀ
ਚਿੱਤ ਹੋਯਾ ਚੈਤੰਨ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘਾ, ਜਿਸ ਵੇਲੇ ਅਗਯਾਨ ਦੀ ਨੀਂਦ ਭੰਜੀ

- - - - -

ਹਾਹਾ- ਹੱਟਕੇ ਹੋਰਨਾਂ ਪਾਸਿਆਂ ਤੋਂ, ਅੰਦਰ ਆਪਣੇ ਹੀ ਜਦੋਂ ਝਾਤ ਮਾਰੀ
ਦੂਰ ਹੋਈ ਬਿਆਜ਼ ਦੀ ਆਸ ਮੂਲੋਂ, ਡਿੱਠੀ ਪੱਲਿਓਂ ਭੀ ਗਈ ਰਾਸ ਸਾਰੀ
ਪੂੰਜੀ ਬਾਣੀਏਂ ਵਾਂਗ ਗਵਾ ਕਰਕੇ, ਬੈਠਾ ਹੋ ਖ਼ਾਲੀ ਬਾਜ਼ੀ ਗਈ ਹਾਰੀ
ਚਿੜੀਆਂ ਚੁਗਿਆ ਖੇਤ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘਾ, ਵੇਲਾ ਬੀਤ ਗਿਆ ਚਿੰਤਾ ਪਈ ਭਾਰੀ

- - - - -

ਕੱਕਾ- ਕੀਤੀਆਂ ਜੋ ਸੰਸਾਰ ਅੰਦਰ, ਗਾਫ਼ਲ ਹੋ ਕੇ ਮੰਦੀਆਂ ਕਰਨੀਆਂ ਜੀ
ਬੀਜ ਬੀਜਿਆ ਆਪਣਾ ਆਪ ਖਾਣਾ, ਪੈਣ ਵਿਚ ਦ੍ਰੁਗਾਹ ਦੇ ਭਰਨੀਆਂ ਜੀ
ਇੱਕ ਦਿਨ ਤਾਂ ਹਰਨ ਦੀ ਮੌਤ ਆਸੀ, ਜਿਸ ਨਿੱਤ ਅੰਗੂਰੀਆਂ ਚਰਨੀਆਂ ਜੀ
ਜੇਹੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਹੈਨ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘਾ, ਇੱਕ ਦਿਨ ਓਹ ਪੈਣੀਆਂ ਜਰਨੀਆਂ ਜੀ

- - - - -

ਖੱਖਾ- ਖਰਾ ਸੌਦਾ ਕਰਨਾ ਭੁੱਲ ਗਈ, ਕੀਤਾ ਸਾਰਾ ਹੀ ਮੰਦਾ ਬਪਾਰ ਜਿੰਦੇ
ਭਾਰ ਅਗਲਾ ਤੋੜ ਦਾ ਧੌਣ ਪਿਆ, ਤੂੰ ਚੁੱਕ ਰਹੀ ਹੋਰ ਭਾਰ ਜਿੰਦੇ
ਜਨਮ, ਮਰਨ ਦਾ ਦੇ ਦਰਯਾ ਠਾਠਾਂ, ਔਖਾ ਹੋਵੇਗਾ ਜਾਵਣਾ ਪਾਰ ਜਿੰਦੇ
ਬਿਨ੍ਹਾਂ ਪੂਰੇ ਮਲਾਹ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘਾ, ਡੁੱਬ ਮਰੇਂਗੀ ਤੂੰ ਵਿਚਘਾਰ ਜਿੰਦੇ

- - - - -

ਗੱਗਾ- ਗਈ ਨ ਮਨ ਦੀ ਭੈੜ ਵਾਦੀ, ਹੈ ਬਿਰਥਾ ਉਮਰ ਬਤੀਤ ਹੋਈ
ਮੁੱਕੀ ਭਟਕਣਾ ਦਰ ਬਿਦਰ ਦੀ ਨ, ਭੈੜੀ ਹਿਰਸ ਦੀ ਅੱਗ ਨ ਸੀਤ ਹੋਈ
ਲੱਖਾਂ ਸੁਣੇ ਗਿਆਨ ਧਿਆਨ ਸਦਾ, ਮਨ ਭੈੜੇ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੋਈ
ਹੋਈ ਹਾਰ ਦੀ ਸ਼ਕਲ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘਾ, ਨਹੀਂ ਜਾਪਦੀ ਬਾਜੀ ਦੀ ਜੀਤ ਹੋਈ

- - - - -

ਘੱਘਾ- ਘੜੀ ਘੜੀ ਘੜਯਾਲ ਆਖੇ, ਤੇਰੀ ਬੰਦਿਆ ਉਮਰ ਪਈ ਘਟਦੀ ਏ
ਆਰੀ ਸਮੇਂ ਦੇ ਫੇਰ ਦੀ ਚਲ ਰਹੀ, ਡਾਲ ਆਸਾਂ ਉਮੈਦਾਂ ਦੇ ਕੱਟਦੀ ਏ
ਮੋਤ ਫੜ ਤਕਦੀਰ ਦਾ ਛੰਜ ਹੱਥੀ, ਸਵਾਸਾਂ ਰੂਪ ਦਾਣੇ ਪਈ ਛੱਟਦੀ ਏ
ਸੁੱਤਾ ਹੋ ਬੇ ਫ਼ਿਕਰ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘਾ, ਮਿਰਗ ਚਰੀ ਜਾਂਦੇ ਖੇਤੀ ਜੱਟ ਦੀ ਏ

- - - - -

ਫੰਫਾ- ਆਖਦਾ ਗਈ ਸੋ ਗਈ ਐਵੇਂ, ਹੁਣ ਅੱਗੋਂ ਹੀ ਕਰ ਸੰਭਾਲ ਬੰਦੇ
ਦੁੱਧ ਡੁੱਲ੍ਹ ਗਏ ਨੂੰ ਹੁਣ ਝੂਰ ਨਾਹੀਂ, ਹੱਥ ਨਹੀਂ ਆਉਣਾ ਕਰ ਖਿਆਲ ਬੰਦੇ
ਜੇ ਚਾਹੋਂ ਤੇ ਅਜੇ ਭੀ ਬਹੁਤ ਵੇਲਾ, ਪਿਆ ਵਿੱਚ ਦਲੀਲਾਂ ਨ ਟਾਲ ਬੰਦੇ
ਟਿੰਡਾਂ ਬੰਨ੍ਹਦਿਆਂ ਸਿਰਫ਼ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘਾ, ਵਾਰੀ ਆਪਣੀ ਦਿਹ ਨ ਗਾਲ ਬੰਦੇ

- - - - -

ਚੱਚਾ- ਚਹੁੰ ਕੂ ਦਿਨਾਂ ਦਾ ਜੱਗ ਮੇਲਾ, ਕਿਉਂ ਬੰਦਿਆ ਹੋ ਮਗਰੂਰ ਰਿਹਾ
ਭੋਰ ਉੱਡ ਗਏ ਨਾਲੇ ਜੋਬਨਾ ਲੈ, ਦਿਨੋਂ ਦਿਨ ਚਿਹਰਾ ਹੋਇ ਭੂਰ ਰਿਹਾ
ਹੋਰ ਖਾ ਅੰਗੂਰੀਆਂ ਦੁੱਬਿਆ ਲੈ, ਖੜਾ ਕਾਲ ਕਸਾਈ ਹੈ ਘੂਰ ਰਿਹਾ
ਅੱਗਾ ਨੇੜੇ ਆ ਗਿਆ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘਾ, ਵੇਖ ਪਿੱਛਾ ਤੇਰਾ ਕਿੱਡੀ ਦੂਰ ਰਿਹਾ

- - - - -

ਛੱਛਾ- ਛੁੱਟਿਆ ਤੀਰ ਤਕਦੀਰ ਦਾ ਜਾਂ, ਫੇਰ ਓਸਨੇ ਕਿਸੇ ਤੋਂ ਰੁੱਕਣਾ ਨਹੀਂ
ਪੰਡਾਂ ਬੰਨ੍ਹਕੇ ਕੱਠੀਆਂ ਕਰੀ ਜਾਵੇਂ, ਭਾਰ ਕਿਸੇ ਵੰਡਾਕੇ ਚੁੱਕਣਾ ਨਹੀਂ
ਪੁੱਤਾਂ ਧੀਆਂ ਕੁਟੰਬੀਆਂ ਸਾਕਦਾਰਾਂ, ਔਖੀ ਬਣੀ ਵੇਲੇ ਨੇੜੇ ਚੁੱਕਣਾ ਨਹੀਂ
ਖੁੰਝੋਂ ਹੁਣ ਜੇ ਮੁੜ੍ਹ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘਾ, ਪਿਆ ਗੇੜ ਚੌਰਾਸੀ ਦਾ ਮੁੱਕਣਾ ਨਹੀਂ

- - - - -

ਜੱਜਾ- ਜਦੋਂ ਜੁਦਾਈਆਂ ਪੈਣੀਆਂ ਨੇ, ਇਕ ਪੈਰ ਨ ਕਿਸੇ ਨੇ ਸਾਥ ਕਰਨਾ
ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਪਿਆਰ ਵਿਹਾਰ ਤੇਰਾ, ਜਿੰਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਪਾਸੋਂ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਸਰਨਾ

ਏਹਨਾਂ ਸੱਜਨਾਂ ਮਿੱਤ੍ਰਾਂ ਵੇਂਹਦਿਆਂ ਹੀ, ਫੜ ਤੈਨੂੰ ਅਕੱਲਿਆਂ ਬੰਨ੍ਹ ਖੜਨਾ
ਕੀਹ ਅੱਗੇ ਦਾ ਪਤਾ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘਾ, ਜਿੰਦੇ ਕਿੰਨਾ ਕੂ ਪਏਗਾ ਦੁੱਖ ਜਰਨਾ

- - - - -

ਝੱਝਾ- ਝੱਲਣੇ ਪੈਣਗੇ ਦੁੱਖ ਵੱਡੇ, ਜਿੰਦੇ ਸਫ਼ਰ ਲੰਮਾ ਜਦੋਂ ਪਏਗਾ ਨੀ
ਬੱਝੀ ਇਕ ਇਕੱਲੜੀ ਜਾਏਂਗੀ ਤੂੰ, ਤੇਰੀ ਸਾਰ ਨ ਕੋਈ ਭੀ ਲਏਗਾ ਨੀ
ਪੱਲੇ ਹੋਊਗਾ ਜੇਕਰ ਖਾ ਬੈਠੀ, ਕੋਈ ਮੂਲ ਨ ਦਏਗਾ ਨੀ
ਪਤਾ ਨਿੱਬੜੇ ਕੀਹ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘਾ, ਸੱਚਾ ਸਾਹਿਬ ਹਿਸਾਬ ਜਾ ਲਏਗਾ ਨੀ

- - - - -

ਵੰਞਾ- ਆਖਦਾ ਜਾਣਦਾ ਬੁੱਝਦਾ ਤੂੰ, ਮਨਾ ਫੇਰ ਖੱਤੇ ਵਿਚ ਢੈ ਰਿਹਾ ਹੈਂ
ਕਿਹੜੇ ਐਬ ਸਵਾਬ ਤੂੰ ਨਹੀਂ ਸੁਣੇਂ, ਅੰਨ੍ਹਾ ਹੋ ਪੀ ਖੁਦੀ ਦੀ ਮੈਂ ਰਿਹਾ ਹੈਂ
ਜੁੱਗਾਂ ਤੀਕ ਏਹ ਦੁੱਖ ਨ ਮੁੱਕਣੇ ਨੇ, ਜਿਹੜੇ ਮਜ਼ੇ ਜਵਾਨੀ ਦੇ ਲੈ ਰਿਹਾ ਹੈਂ
ਤੈਨੂੰ ਕੌਣ ਬਚਾਇ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘਾ, ਤੂੰ ਆਪ ਦੁੱਖਾਂ ਵਿੱਚ ਪੈ ਰਿਹਾ ਹੈਂ

- - - - -

ਟੈਂਕਾ- ਟੁੱਟਣੀ ਪੀਘ ਅਧਵਾਟਿਓਂ ਈ, ਉੱਚੀ ਵਿੱਚ ਹੁਲਾਰੇ ਦੇ ਚੜ੍ਹੀ ਤੇਰੀ
ਭੁੱਲ ਜਾਵਣੇ ਸਾਰੇ ਕਲੋਲ ਤੈਨੂੰ, ਜਦੋਂ ਮੌਤ ਨੇ ਧੌਣ ਆ ਫੜੀ ਤੇਰੀ
ਅੱਜ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹੈਨ ਸਲਾਮਾਂ ਤੈਨੂੰ, ਫੇਰ ਤੱਕਣੀ ਨਹੀਂ ਕਿਸੇ ਮੜ੍ਹੀ ਤੇਰੀ
ਰੁਲ ਜਾਵਣੀ ਖ਼ਾਕ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘਾ, ਟੈਂਸ ਟੈਂਸ ਸਾਰੀ ਵਿੱਚ ਘੜੀ ਤੇਰੀ

- - - - -

ਠੱਠਾ- ਠੋਕਰਾਂ ਲੱਗੀਆਂ ਬਹੁਤ ਜਿੰਦੇ, ਮਨ ਚੰਦ੍ਰੇ ਨੂੰ ਸਮਝ ਆਈ ਨਾਹੀਂ।
ਫਿਰੋਂ ਅਜੇ ਭੀ ਭਟਕਦਾ ਕਾਗ ਵਾਂਗੂੰ, ਬੇ ਸਬਰੀ ਦਿਲੋਂ ਗਵਾਈ ਨਾਹੀਂ
ਜੋਬਨ ਹਾਰਿਆ ਚਿੱਤ ਨ ਹਾਰਿਆ ਏ, ਕੁੱਤੀ ਵਾਸਨਾ ਬੰਨ੍ਹ ਬੈਠਾਈ ਨਾਹੀਂ
ਸਭ ਖਾਣ ਦੇ ਮਿੱਤ੍ਰ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘਾ, ਅੰਤ ਵੇਲੇ ਦਾ ਕੋਈ ਸਹਾਈ ਨਾਹੀਂ

- - - - -

ਭੱਡਾ- ਡੋਰ ਹੁਣ ਆ ਗਈ ਟੁੱਟਣੇ ਤੇ, ਕਦ ਤੱਕ ਉੱਡ ਚੜ੍ਹੀ ਰਹਿਗੀ
ਝੋਲਾ ਹਵਾ ਦਾ ਤੋੜ ਕੇ ਲੈ ਜਾਸੀ, ਡੋਰ ਕਿਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਹੀਂ ਫੜੀ ਰਹਿਗੀ
ਏਹ ਪੱਟੀਆਂ ਰੁਲਣੀਆਂ ਖ਼ਾਕ ਅੰਦਰ, ਲੱਗੀ ਸਦਾ ਸੰਧੂਰ ਨ ਧੜੀ ਰਹਿਗੀ
ਉੱਡ ਜਾਏਗਾ ਭੋਰ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘਾ, ਥਾਂ ਏਸ ਗੁਲਜ਼ਾਰ ਦੇ ਰੜੀ ਰਹਿਗੀ

- - - - -

ਢੱਢਾ- ਢੁੰਡਕੇ ਦੇਖਿਆ ਜੱਗ ਅੰਦਰ, ਏਥੇ ਬੈਠ ਨ ਰਿਹਾ ਹੈ ਨਿੱਤ ਕੋਈ
ਵੇਲੇ ਸੁਖਾਂ ਦੇ ਸਾਰੇ ਯਾਰ ਸੱਜਣ, ਵਿੱਚ ਦੁਖਾਂ ਦੇ ਬਣੇ ਨ ਮਿੱਤ ਕੋਈ
ਖਾ, ਪੀ ਕੇ ਸਭੇ ਹੋ ਜਾਣ ਲਾਂਭੇ, ਐਖੀ ਬਣੇ ਵੰਡਾਇ ਨ ਹਿੱਤ ਕੋਈ
ਖਾ ਠੋਕਰਾਂ ਨਿੱਤ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘਾ, ਜਿੰਦੇ ਫੇਰ ਭੀ ਰੱਖੇ ਨ ਚਿੱਤ ਕੋਈ

- - - - -

ਣਾਣਾ- ਆਖਣਾ ਨਹੀਂ ਵਿਚਾਰ ਤੈਨੂੰ, ਜਿੰਦੇ ਅੰਤ ਦਾ ਨ ਕੋਈ ਯਾਰ ਤੇਰਾ
ਭੈਣ ਭਾਈ ਸੱਭੇ ਏਥੇ ਮਤਲਬਾਂ ਦੇ, ਐਵੇਂ ਨਹੀਂ ਕੋਈ ਰਵਾਦਾਰ ਤੇਰਾ
ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਾਸਤੇ ਪਾਪ ਕਮਾਵੰਦਾ ਹੈ, ਬੇੜਾ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਕਿਸੇ ਪਾਰ ਤੇਰਾ
ਨੇਕ ਅਮਲ ਦੇ ਬਿਨ੍ਹਾਂ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘਾ, ਕਿਸੇ ਨਹੀਂ ਵੰਡਾਵਣਾ ਭਾਰ ਤੇਰਾ

- - - - -

ਤੱਤਾ- ਤਾਰ ਸ਼ਾਸਾਂ ਦੀ ਟੁੱਟ ਜਾਣੀ, ਫੇਰ ਵੱਜਣਾ ਨਹੀਂ ਰਬਾਬ ਜਿੰਦੇ
ਪੱਤਾ, ਪੱਤਾ ਹੋ ਕੇ ਉੱਡ ਜਾਵਣਾ ਏ, ਟੁੱਟ ਟਾਹਣੀਓ ਫੁੱਲ ਗੁਲਾਬ ਜਿੰਦੇ
ਜਿਸ ਦਿਹ ਦਾ ਮਾਨ ਮਗਰੂਰ ਤੈਨੂੰ, ਹੋਣੀ ਖਾਕ ਦੇ ਵਿੱਚ ਖਰਾਬ ਜਿੰਦੇ
ਸੁੰਝੀ ਰਹੇ ਗੁਲਜ਼ਾਰ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘਾ, ਉੱਡ ਜਾਇਗਾ ਭੈਰ ਸ਼ਤਾਬ ਜਿੰਦੇ

- - - - -

ਥੱਥਾ- ਥੱਕਿਆ ਅਜੇ ਨ ਮਨ ਭੈੜਾ, ਥੱਕ ਗਿਆ ਹੈ ਕੁੱਲ ਸਰੀਰ ਜਿੰਦੇ
ਪੈਰ ਥਿੜਕਦੇ ਕੰਬਦੇ ਹੱਥ ਪਏ, ਸੰਘ ਰੁਕਿਆ ਤੇ ਅੱਖੀਂ ਨੀਰ ਜਿੰਦੇ
ਕੀਤੇ ਵਕਤ ਜਵਾਨੀ ਦੇ ਕੰਮ ਭੈੜੇ, ਹੁਣ ਪੈਣਗੇ ਗਲ ਜੰਜੀਰ ਜਿੰਦੇ
ਸਾਥੀ ਛੱਡ ਗਏ ਸਾਥ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘਾ, ਦੁੱਖ ਭੋਗਣੇ ਤੂੰ ਹੋਂ ਅਖੀਰ ਜਿੰਦੇ

- - - - -

ਦੱਦਾ- ਦੂਰ ਦਾ ਪੈਣਾ ਹੈ ਪੰਧ ਤੈਨੂੰ, ਸਿਰਫ਼ ਇਕ ਅਕੱਲਿਆਂ ਜਾਵਣਾ ਏ
ਠੰਢਾ ਜਲ ਨ ਓਥੇ ਹੈ ਹਵਾ ਠੰਢੀ, ਪੱਕਾ ਭੋਜਨ ਹੱਥ ਨ ਆਵਣਾ ਏ
ਓਥੇ ਲੇਫ਼ ਨਿਹਾਲੀਆਂ ਮਿਲਣੀਆਂ ਨ, ਅੰਧ ਘੋਰ ਤੇ ਖਰਾ ਡਰਾਵਣਾ ਏ
ਪੰਧ ਬਿਖੜਾ ਬਹੁਤ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘਾ, ਦੁੱਖ ਪਿਆ ਜਿੰਦੇ ਪਛਤਾਵਣਾ ਏ

- - - - -

ਧੱਧਾ- ਧੰਦਿਆਂ ਦੇ ਵਿੱਚ ਉਮਰ ਬੀਤੀ, ਕੁਝ ਕਰ ਨ ਲਿਆ ਸਾਮਾਨ ਜਿੰਦੇ
ਚਾਰ ਕੋਸ ਦੇ ਸਫ਼ਰ ਦਾ ਫ਼ਿਕਰ ਬਹੁਤਾ, ਖਾਣ ਪੀਣ ਦੀ ਚਿੰਤ ਮਹਾਨ ਜਿੰਦੇ
ਲੰਮੇ ਸਫ਼ਰ ਦਾ ਕੁਝ ਨ ਫ਼ਿਕਰ ਤੈਨੂੰ, ਹੋਈ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਵਿਚ ਗ਼ਲਤਾਨ ਜਿੰਦੇ
ਹੀਲਾ ਕਰ ਕੁਝ ਉੱਠ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘਾ, ਕਿਉਂ ਸੁੱਤੀ ਹੈਂ ਲੰਮੀਆਂ ਤਾਨ ਜਿੰਦੇ

- - - - -

ਨੱਨਾ- ਨਦੀ ਦੇ ਕੰਢੜੇ ਰੁਖ ਜਿੰਦੇ, ਅੱਜ ਕੱਲ ਉਸ ਢਾਯਾ ਕਿ ਢਾਯਾ ਈ ਏ
ਗੋਦ ਡੈਣ ਦੀ ਬਾਲਕ ਦੇ ਦਿੱਤਾ, ਕੱਢ ਕਾਲਜਾ ਖਾਯਾ ਕਿ ਖਾਯਾ ਈ ਏ
ਪਾਸ ਸ਼ੇਰ ਦੇ ਬੱਕਰਾ ਬੰਨ੍ਹ ਦਿੱਤਾ, ਓਸ ਮਾਰ ਮੁਕਾਯਾ ਕਿ ਮੁਕਾਯਾ ਈ ਏ
ਤੇਰੇ ਸਿਰ ਉੱਤੇ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘਾ, ਕਾਲ ਅੱਜ ਕੱਲ ਆਯਾ ਕਿ ਆਯਾ ਈ ਏ

- - - - -

ਪੱਪਾ- ਪਏਗਾ ਮੌਤ ਦਾ ਬਾਜ ਤੈਨੂੰ, ਭੁੱਲ ਜਾਣਗੇ ਸਭ ਕਲੋਲ ਜਿੰਦੇ
ਸਭ ਮਸਤੀਆਂ ਖਸਤੀਆਂ ਭੁੱਲ ਜਾਸਨ, ਜਦੋਂ ਝਪਟਿਆ ਆਣ ਅਭੋਲ ਜਿੰਦੇ

ਆਖੀ ਕਿਸੇ ਦੀ ਅੱਜ ਨ ਕੰਨ ਧਰੇਂ, ਵੱਜ ਆਰਫ਼ਾਂ ਦੇ ਰਹੇ ਢੋਲ ਜਿੰਦੇ
ਪਿੱਠ ਲਗਣੀ ਤੇਰੀ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘਾ, ਜਦੋਂ ਮੌਤ ਦਾ ਪਏਗਾ ਘੋਲ ਜਿੰਦੇ

- - - - -

ਫੱਫਾ- ਫੌਜ ਜਾਂ ਜਮਾਂ ਦੀ ਚੜ੍ਹ ਆਈ, ਆ ਵੜੇਗੀ ਭੰਨ ਕੇ ਕੋਟ ਤਾਈਂ
ਪਤਾ ਲਗੇਗਾ ਤਦੋਂ ਹੀ ਕੀਤੀਆਂ ਦਾ, ਜਮ ਫੜਨਗੇ ਜਦੋਂ ਆ ਝੋਟ ਤਾਈਂ
ਹੱਡਾਂ ਤਈਂ ਕੁੜਕਾ ਕੇ ਜਿੰਦ ਕੱਢਣ, ਮੱਛੀ ਵਾਂਗ ਤੜਫੇਂ ਖਾਕੇ ਚੋਟ ਤਾਈਂ
ਘਰ ਵੱਸਦੇ ਵਿਚੋਂ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘਾ, ਬੰਨ੍ਹ ਲੈ ਜਾਵਣ ਨੰਗੇ ਬੋਟ ਤਾਈਂ

- - - - -

ਬੱਬਾ- ਬੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਫੜ ਲੈ ਜਾਸਨ, ਮੂਲ ਭਾਈ ਭਰਾ ਛੁਡਾਊ ਕੋਈ ਨ
ਜੇ ਬਣੇਗੀ ਕੱਟਣੀ ਪਊ ਸਿਰ ਤੇ, ਧੀ ਪੁਤ ਤੇ ਨਾਰ ਵੰਡਾਊ ਕੋਈ ਨ
ਉਲਟ ਦੇਣ ਗਵਾਹ ਗਵਾਹੀਆਂ ਜਾਂ ਤਾਂ, ਸਬੂਤ ਸਫ਼ਾਈ ਦਾ ਆਊ ਕੋਈ ਨ
ਬੱਧਾ ਪਿਆ ਪਛਤਾਈਂ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘਾ, ਮੁੜ ਦਰਦੀ ਮੂੰਹ ਦਿਖਾਊ ਕੋਈ ਨ

- - - - -

ਭੱਭਾ- ਭੈਰ ਗਏ ਉੱਡ ਦੇਖ ਸਾਰੇ, ਚਿੱਟੇ ਬਗਲਿਆਂ ਨੇ ਲਾਯਾ ਆਣ ਡੇਰਾ
ਕੰਨੀ ਸੁਣੀਂਦਾ ਨ ਅੱਖੀਂ ਚੀਘ ਵੱਗੇ, ਪੈਰ ਥਿੜਕਦੇ ਜਮਾਂ ਨੇ ਪਾਯਾ ਘੇਰਾ
ਸੰਘ ਰੁਕਿਆ ਸੁੱਕਿਆ ਜਿਸਮ ਸਾਰਾ, ਨਹੀਂ ਮੁੱਕਿਆ ਹਿਰਸ ਦਾ ਅਜੇ ਝੇੜਾ
ਗੇੜਾ ਮੌਤ ਦਾ ਆਯਾ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘਾ, ਪਤਾ, ਹੋਇਗਾ ਕੀਹ ਹਵਾਲ ਤੇਰਾ

- - - - -

ਮੱਮਾ- ਮੌਤ ਦਾ ਵੱਜ ਨਗਾਰਾ ਰਿਹਾ, ਜਿੰਦੇ ਹੁਣ ਨ ਬੇ ਪਰਵਾਹੀਆਂ ਕਰ
ਸਾਰੀ ਉਮਰ ਬੀਤੀ ਘੱਟਾ ਛਾਣਦੇ ਹੀ, ਹੁਣ ਅੰਦਰੋਂ ਬੈਠ ਸਫ਼ਾਈਆਂ ਕਰ
ਆ ਗਏ ਵਾਰੰਟ ਨੇ ਪੇਸ਼ੀਆਂ ਦੇ, ਤਿਆਰ ਭੁਗਤਣੇ ਲਈ ਗਵਾਹੀਆਂ ਕਰ
ਮੰਨ ਲੈ ਕਸੂਰ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘਾ, ਦੇਊ ਰੱਬ ਸੱਚਾ ਨਰਮਾਈਆਂ ਕਰ

- - - - -

ਯੱਯਾ- ਯਾ ਰੱਬਾ ਸਾਡੇ ਵੱਲ ਐਬਾਂ, ਮੇਹਰ ਕਰਕੇ ਨਜ਼ਰ ਤੂੰ ਪਾਈ ਨਾਹੀਂ
ਲੇਖਾ ਕਰੇਂ ਤੇ ਸਾਡਾ ਠਿਕਾਣਾ ਕਿਹੜਾ, ਸਾਨੂੰ ਵਿੱਚ ਹਿਸਾਬ ਲਿਆਈਂ ਨਾਹੀਂ
ਬਖ਼ਸ਼ੀਂ ਆਪਣੇ ਵੱਲੋਂ ਤੂੰ ਰਹਿਮ ਕਰਕੇ, ਲੇਖਾ ਅਮਲ ਦਾ ਖੋਲ੍ਹ ਦਿਖਾਈਂ ਨਾਹੀਂ
ਅਸੀਂ ਤੋਬਾ ਕਰਦੇ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘਾ, ਅੱਗ ਦੋਜ਼ਖਾਂ ਵਿਚ ਜਲਾਈ ਨਾਹੀਂ

- - - - -

ਰਾਰਾ- ਰੋਣ ਆਉਂਦਾ ਹੁਣ ਦੇਖ ਕਰਕੇ, ਜਦੋਂ ਮਾਰਦਾ ਆਪਣੇ ਝਾਤ ਅੰਦਰ
ਮੌਹਰਾ ਚੱਖਦਾ ਰਿਹਾ ਹਾਂ ਉਮਰ ਸਾਰੀ, ਪਿਆ ਰਿਹਾ ਹੈ ਆਬਹੱਯਾਤ ਅੰਦਰ
ਜਦੋਂ ਫੋਲ ਹਿਸਾਬ ਕਿਤਾਬ ਵੇਖਾਂ, ਕੀਤੇ ਐਬ ਦਿੱਸਨ ਦਿਨ ਰਾਤ ਅੰਦਰ
ਹੀਲਾ ਕਰਾਂ ਕੀਹ ਹੁਣ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘਾ, ਝੂਠਾ ਆਪ ਹੀ ਹਾਂ ਹਰ ਬਾਤ ਅੰਦਰ

- - - - -

ਲੱਲਾ- ਲੁੱਕ ਛਿਪਕੇ ਜਿਹੜੇ ਅਮਲ ਕੀਤੇ, ਹੋਣੇ ਅੰਤ ਨੂੰ ਸਾਰੇ ਹੀ ਜ਼ਾਹਰ ਜਿੰਦੇ
ਪੱਲੇ ਨੈਕੀਆਂ ਦੀ ਕੁਝ ਰਾਸ ਨਾਹੀਂ, ਐਬ ਦਿੱਸਦੇ ਬੇ-ਸੁਮਾਰ ਜਿੰਦੇ
ਰਾਤ ਦਿਨੇ ਭਾਰੀ ਫ਼ਿਕਰ ਲੱਗ ਰਿਹਾ, ਰਿਹਾ ਆਪਣਾ ਡਰ ਹੀ ਮਾਰ ਜਿੰਦੇ
ਤੋਬਾ ਅਜੇ ਭੀ ਕਰ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘਾ, ਰੱਬ ਬਖਸ਼ ਦੇਉ ਬਖਸ਼ਣਹਾਰ ਜਿੰਦੇ

- - - - -

ਵੱਵਾ- ਵੱਤ ਨਾ ਆਉਣਾ ਫੇਰ ਏਥੇ, ਇਹ ਤਾਂ ਛੱਡਣੇ ਮਹਿਲ ਮੁਨਾਰ ਜਿੰਦੇ
ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਅਮੀਰ ਕੰਗਾਲ ਸਾਰੇ, ਵਾਰੋ ਵਾਰ ਲੈਣੇ ਮੌਤ ਮਾਰ ਜਿੰਦੇ
ਕੁਝ ਛੱਡ ਜਾਈਏ ਕੁਝ ਖਾ ਜਾਈਏ, ਆਉਣਾ ਮਿਲੇ ਜੇ ਦੂਸਰੀ ਵਾਰ ਜਿੰਦੇ
ਹਿਰਸ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿਚ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘਾ, ਲੱਗ ਹੋ ਨ ਪਈ ਖਵਾਰ ਜਿੰਦੇ

- - - - -

ੜਾੜਾ- ਰਾੜ ਤੇਰੀ ਮਿੱਟ ਜਾਇ ਸਾਰੀ, ਏਸ ਮਨ ਨੂੰ ਪਕੜ ਠਹਿਰਾਇੰ ਜਦੋਂ
ਕੀਤੇ ਪਾਪ ਤੇਰੇ ਸਾਰੇ ਭਸਮ ਹੋਵਣ, ਗੁਰੂ ਗਯਾਨ ਦੀ ਅੱਗ ਜਲਾਇੰ ਜਦੋਂ
ਰੱਬ ਬਖਸ਼ ਦੇਉ ਵੱਡੀ ਮੇਹਰ ਕਰਕੇ, ਆਜਜ਼ ਹੋ ਕਸੂਰ ਬਖਸ਼ਾਇੰ ਜਦੋਂ
ਠੰਢ ਪੈ ਜਾਉ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘਾ, ਅੰਦਰ ਗਤ ਤੀਰਥ ਵਿੱਚ ਨ੍ਹਾਇੰ ਜਦੋਂ

ਫੁਟਕਲ ਬੈਂਤ

ਬਾਝ ਮੁਰਸ਼ਦਾਂ ਰਾਹ ਨਾ ਹੱਥ ਆਵੇ, ਸਭ ਬਰਕਤਾਂ ਗੁਰਾਂ ਦੇ ਘਰ ਭਾਈ
ਦੀਵੇ ਬਿਨ੍ਹਾਂ ਮਕਾਨ ਜਿਉਂ ਹੈ ਸੁੰਵਾਂ, ਗੁਰੂ ਗਯਾਨ ਬਿਨ੍ਹਾਂ ਤਿਵੇਂ ਨਰ ਭਾਈ
ਗੁਰਾਂ ਬਾਝ ਨ ਰੱਬ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੈ, ਜਪ ਤਪ ਲੱਖਾਂ ਭਾਵੇਂ ਕਰ ਭਾਈ
ਬੇ-ਗੁਰਾ ਇਨਸਾਨ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘਾ, ਦੁੰਬ ਕੱਠ ਬਿਨ੍ਹਾਂ ਅਸਲ ਖਰ ਭਾਈ

- - - - -

ਗੁੱਝੇ ਭੇਦ ਸਭ ਦੱਸਦਾ ਗੁਰੂ ਸੱਚਾ, ਬੋਲ ਮੁਰਸ਼ਦਾਂ ਦਾ ਵੱਡੇ ਮੁੱਲ ਦਾ ਏ
ਅਸਲ ਨੁਕਤਾ ਉਸਨੂੰ ਹੱਥ ਆਉਂਦਾ, ਸੱਚੇ ਗੁਰਾਂ ਦੇ ਬੁਹੇ ਜੋ ਰੁੱਲਦਾ ਏ
ਵਾਂਗ ਪਾਰਸ ਗੁਰਾਂ ਦੇ ਚਰਨ ਛੋਹਕੇ, ਲੋਹਾ ਨਾਲ ਸਵਰਨ ਦੇ ਤੁੱਲਦਾ ਏ
ਰੱਬ ਮੇਲਦੇ ਗੁਰ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘਾ, ਕੁੰਜੀ ਨਾਲ ਜਿੰਦਾ ਜਿਵੇਂ ਖੁੱਲ੍ਹਦਾ ਏ

- - - - -

ਜਪ ਤਪ ਤੇ ਜੋਧ ਕਮਾਇ ਭਾਵੇਂ, ਗੁਰੂ ਬਿਨਾਂ ਨ ਮੂਲ ਉਧਾਰ ਹੋਵੇ
ਰੱਖੇ ਵਰਤ ਰੋਜ਼ੇ ਕਰੇ ਹੱਜ ਭਾਵੇਂ, ਏਸ ਜੀਵ ਦਾ ਨਹੀਂ ਛੁਟਕਾਰ ਹੋਵੇ
ਬਿਨਾਂ ਪਾਣੀਓਂ ਜਿਵੇਂ ਨ ਬੀਜ ਉੱਗੇ, ਬੇੜਾ ਜਿਵੇਂ ਮਲਾਹ ਨ ਪਾਰ ਹੋਵੇ
ਜਿਵੇਂ ਪਿਉਂਦ ਦੇ ਬਿਨਾਂ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘਾ, ਜਲਦ ਦਰੱਖਤ ਨਾਹੀਂ ਫ਼ਲਦਾਰ ਹੋਵੇ

- - - - -

ਪੜ੍ਹ ਵੇਦ ਪੁਰਾਨ ਕੁਰਾਨ ਡਿੱਠੇ, ਸਬਰ ਦਿਲ ਨੂੰ ਮੂਲ ਨ ਆਯਾ ਜੀ
ਪੂਜ ਠਾਕਰਾਂ ਨੂੰ ਠਾਕਰ ਮੰਨਿਆ ਨ, ਅੱਲਾ ਮਸਜਦੇ ਜਾ ਨ ਪਾਯਾ ਜੀ
ਫਸਿਆ ਮਾਲਾ ਦੇ ਮਣਕਿਆਂ ਵਿੱਚ ਭੀ ਨ, ਬਾਂਗਾਂ ਦੇ ਭੀ ਸਿਰ ਖਪਾਯਾ ਜੀ
ਪੂਰੇ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਨੇ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘਾ, ਇੱਕ ਨੁਕਤੇ ਵਿੱਚ ਦਿਖਾਯਾ ਜੀ

- - - - -

ਜਿਹਨੂੰ ਜੰਗਲਾਂ ਵਿਚ ਫਰੀਦ ਢੂੰਡੇ, ਰੋਟੀ ਕਾਠ ਦੀ ਪੇਟ ਤੇ ਬੰਨ ਕਰਕੇ
ਗੋਪੀ ਚੰਦ ਨੇ ਕੰਨ ਪੜਾਇ ਜਾਕੇ, ਮਾਉਂ ਆਪਣੀ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਮੰਨ ਕਰਕੇ
ਰਾਜੇ ਭਰਥਰੀ ਜਹੇ ਫਕੀਰ ਹੋਏ, ਏਸ ਮੋਹ ਦਾ ਠੀਕਰਾ ਭੰਨ ਕਰਕੇ
ਡਿੱਠਾ ਜਾਹਿਰ ਬਾਤ ਨ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘਾ, ਸੁਣਿਆ ਗੁਰਾਂ ਦਾ ਸ਼ਬਦ ਨ ਕੰਨ ਕਰਕੇ

- - - - -

ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਪੜ੍ਹ ਲਿਆ ਸਬਕ ਅਲਫ਼ ਇੱਕੋ, ਓਹਨਾਂ ਸਬਕ ਕਤਾਬਾਂ ਦਾ ਪੜ੍ਹਨਾ ਕੀਹ
ਜੇਹੜੇ ਭਾਹ ਪ੍ਰੇਮ ਦੀ ਸੜ ਚੁੱਕੇ, ਓਹਨਾਂ ਦੋਜ਼ਖਾਂ ਦੇ ਵਿੱਚ ਸੜਨਾ ਕੀਹ
ਸਦਾ ਮਨ ਦੇ ਨਾਲ ਲੜਾਈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ, ਓਹਨਾਂ ਹੋਰ ਕਿਸੇ ਨਾਲ ਲੜਨਾ ਕੀਹ
ਸੁਲੀ ਇਸ਼ਕ ਜੋ ਚੜ੍ਹੇ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘਾ, ਗਮ ਮਰਨ ਦਾ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਕਰਨਾ ਕੀਹ

- - - - -

ਜਿੱਥੇ ਆਸ਼ਕਾਂ ਦੇ ਡੇਰੇ ਲੱਗਦੇ ਨੇ, ਓਥੋਂ ਉਰੇ ਰਹਿ ਜਾਵਦੇ ਸਭ ਝੇੜੇ
ਦੋਜ਼ਖ ਭਿਸ਼ਤ ਤੇ ਜਾਤ ਦੀ ਬਾਤ ਕੋਈ, ਨ ਦੁੱਖ ਸੁੱਖ ਨ ਢੁੱਕਦੇ ਮੂਲ ਨੇੜੇ
ਓਥੇ ਵਾਹਦਤ ਕਸਰਤ ਕੋਈ ਭੀ ਨ, ਪੌਣ ਪਾਣੀ ਤੇ ਅਗਨੀ ਤੱਤ ਜੇਹੜੇ
ਓਥੇ ਜਾਤ ਇੱਕੋ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘਾ, ਕਾਇਮ ਫ਼ਾਨੀ ਦੇ ਜਾਵਦੇ ਮੁੱਕ ਗੇੜੇ

- - - - -

ਵਾਹਦਤ ਕਸਰਤ ਕਸਰਤ ਹੈ ਵਾਹਦਤ, ਤਾਣੇ ਪੇਟੇ ਵਿੱਚ ਸੂਤ ਪਛਾਨੀਏਂ ਜੀ
ਵਿਚ ਘਰਾਂ ਦੇ ਸ਼ਹਿਰ ਘਰ ਸ਼ਹਿਰ ਅੰਦਰ, ਉਜਵ ਜਿਸਮ ਦੋਵੇਂ ਏਵੇਂ ਮਾਨੀਏਂ ਜੀ
ਖ਼ਾਲਕ ਖ਼ਲਕ ਅੰਦਰ ਖ਼ਲਕ ਵਿੱਚ ਖ਼ਾਲਕ, ਪਾਣੀ ਬੁਦਬੁਦੇ ਦੇ ਵਿਚ ਭਾਨੀਏਂ ਜੀ
ਦੁਈ ਸਮਝਣੀ ਵਿੱਚ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘਾ, ਅਸਲ ਗਾਫ਼ਲਪੁਣਾ ਸ਼ੈਤਾਨੀਏਂ ਜੀ

- - - - -

ਅੰਦਰ ਬੁੱਤਖਾਨੇ ਝਾਤੀ ਮਾਰਦੇ ਨ, ਲੋਕ ਦੋੜਦੇ ਨੇ ਕਾਹਬੇ ਖ਼ਾਨਿਆਂ ਨੂੰ
ਵਿੱਚ ਬੁੱਤ ਦੇ ਜਾਤ ਇਲਾਹੀ ਵੱਸੇ, ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਨਹੀਂ ਅੱਵਾਨਿਆਂ ਨੂੰ
ਨਾਹੁਨ ਅਕਰੁਬ ਪੜ੍ਹਨ ਹਮੇਸ਼ ਮੂੰਹੋਂ, ਪਰ ਸਮਝਦੇ ਮੂਲ ਨ ਮੁਾਨਿਆਂ ਨੂੰ
ਪੂਰੇ ਗੁਰਾਂ ਦੇ ਬਿਨਾਂ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘਾ, ਦੱਸੇ ਕੌਣ ਸੋ ਅਸਲ ਨਿਸ਼ਾਨਿਆਂ ਨੂੰ

- - - - -

ਤੀਰਥ ਵਰਤ ਤੇ ਪੜ੍ਹਨ ਨਮਾਜ਼ ਰੋਜ਼ੇ, ਉਮਰ ਬੀਤ ਗਈ ਕਰਦੇ ਸਜਦਿਆਂ ਨੂੰ
ਅੰਦਰ ਲਾਲ ਤੇ ਭਾਲਦੇ ਬਾਹਰ ਫਿਰੇ, ਮਿਲਿਆ ਰੱਬ ਨ ਜੰਗਲੀਂ ਭਜਦਿਆਂ ਨੂੰ

ਬੁਝੀ ਪਿਆਸ ਬੰਬੀਹੇ ਦੀ ਮੂਲ ਨਾਹੀਂ, ਐਵੇਂ ਵੇਖਕੇ ਬੱਦਲਾਂ ਗਜ਼ਦਿਆਂ ਨੂੰ
ਫੋਕੇ ਸੰਖ ਵਜਾਇ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘਾ, ਅੰਦਰ ਸੁਣਿਆ ਨ ਸਾਜ਼ਾਂ ਵਜਦਿਆਂ ਨੂੰ

- - - - -

ਜਿਹਨੂੰ ਜਾਣਦੇ ਸਾਂ ਦੂਰ ਹੋਰ ਕਿਤੇ, ਪੂਰੇ ਗੁਰਾਂ ਓਹ ਜ਼ਾਹਿਰ ਦਿਖਾ ਦਿੱਤਾ
ਜਗਨ ਨਾਥ, ਰੰਗਾ, ਮੱਕੇ, ਮਿਲਯਾ ਨ, ਘਰ ਬੈਠਿਆਂ ਆਣ ਮਿਲਾ ਦਿੱਤਾ
ਵਿੱਚ ਪੱਤਿਆਂ ਮਹਿੰਦੀ ਦੇ ਰੰਗ ਵਾਂਗੂੰ, ਮੂੰਹ ਸੀਸੇ ਦੇ ਵਿੱਚ ਜਤਾ ਦਿੱਤਾ
ਅੰਦਰ ਬਾਹਿਰ ਓਹੋ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘਾ, ਪੜਦਾ ਖੁਦੀ ਦਾ ਜਦੋਂ ਉਠਾ ਦਿੱਤਾ

- - - - -

ਹੈ ਮੰਜ਼ਲ ਫ਼ਕੀਰੀ ਦੀ ਬਹੁਤ ਔਖੀ, ਅਤੇ ਸੌਖਾ ਹੈ ਭੇਖ ਦਿਖਾਵਣਾ ਜੀ
ਸ਼ਾਹਵਤ ਤਮਾਤ ਕੱਬਰੋਂ ਬਚਣ ਔਖਾ, ਔਖਾ ਮਨ ਨੂੰ ਪਕੜ ਠਹਿਰਾਵਣਾ ਜੀ
ਫ਼ਾਕੇ ਫ਼ਿਕਰ ਨੂੰ ਝੱਲਣਾ ਹੋ ਮੁਰਦਾ, ਔਖਾ ਖੁਦੀ ਦੇ ਤਈਂ ਮਿਟਾਵਣਾ ਜੀ
ਔਖਾ ਆਮਿਲ ਹੋਣਾ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘਾ, ਸੌਖਾ ਜੱਗ ਤਾਈਂ ਠੱਗ ਖਾਵਣਾ ਜੀ

- - - - -

ਯਾਰੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਰੱਬ ਦੇ ਨਾਲ ਲੱਗੀ, ਓਹਨਾਂ ਛੱਡਿਆ ਹੋਰ ਯਰਾਨਿਆਂ ਨੂੰ
ਕਰਦੇ ਜ਼ਿਕਰ ਹਮੇਸ਼ ਮਾਹਬੂਬ ਵਾਲਾ, ਨਹੀਂ ਪੜ੍ਹਦੇ ਗ਼ੈਰ ਫ਼ਸਾਨਿਆਂ ਨੂੰ
ਜਿਵੇਂ ਬਣਦੀ ਸਿਰ ਤੇ ਖੁਸ਼ ਰਹਿੰਦੇ, ਮਿੱਠਾ ਕਰਕੇ ਮੰਨਦੇ ਭਾਨਿਆਂ ਨੂੰ
ਦੌਲਤ ਦਰਸ ਮਾਹਬੂਬ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘਾ, ਪਾ ਤਿਆਗਦੇ ਕੂੜ ਖਜ਼ਾਨਿਆਂ ਨੂੰ

- - - - -

ਸ਼ੀਹ ਸੱਪ ਬਘਿਆੜ ਦਾ ਵੱਸ ਕਰਨਾ, ਹਰ ਇਕ ਦੇ ਤਈਂ ਸੁਖਾਲ ਦਿੱਸੇ
ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਭੂਤਾਂ ਨੂੰ ਕਰਦੇ ਵੱਸ ਬਹੁਤੇ, ਸੌਖੀ ਗੱਲ ਇਹ ਨਾਲ ਖਿਆਲ ਦਿੱਸੇ
ਚੁਗਲ, ਚੋਰ, ਚੰਡਾਲ ਨੂੰ ਵੱਸ ਕਰਨਾ, ਕੁਝ ਹੈ ਸੌਖਾ ਅਕਲ ਨਾਲ ਦਿੱਸੇ
ਗੱਲਾਂ ਸੌਖੀਆਂ ਹੋਰ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘਾ, ਕਰਨਾ ਮਨ ਨੂੰ ਵੱਸ ਮੁਹਾਲ ਦਿੱਸੇ

- - - - -

ਲੋਕ ਸੱਪ ਨੂੰ ਆਖਦੇ ਹੈਨ ਜ਼ਹਿਰੀ, ਚੁਗਲ ਸੱਪ ਤੋਂ ਜ਼ਹਿਰੀ ਦਿਸਾਵੰਦਾ ਏ
ਸੱਪ ਲੜੇ ਜਿਹਨੂੰ ਵਿਸ਼ ਚੜ੍ਹੇ ਉਹਨੂੰ, ਦੂਜੇ ਥਾਂ ਕੁਝ ਅਸਰ ਨ ਪਾਵੰਦਾ ਏ
ਕੰਨ ਕਿਸੇ ਦੇ ਲਗਦਾ ਚੁਗਲ ਭੈੜਾ, ਜ਼ਹਿਰ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਜਾ ਚੜ੍ਹਾਵੰਦਾ ਏ
ਮੰਤ੍ਰ ਵੱਸ ਸੱਪ ਹੋਇ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘਾ, ਜੰਤ੍ਰ ਚੁਗਲ ਦਾ ਨਜ਼ਰ ਨਾ ਆਵੰਦਾ ਏ

- - - - -

ਨੇਕ ਮਰਦ ਖੁਦਾ ਨੂੰ ਭਾਵੰਦੇ ਨੇ, ਰੱਬੀ ਬਰਕਤਾਂ ਨਾਲ ਭਰਪੂਰ ਰਹਿੰਦੇ
ਬਦ ਖੋ, ਬੇਅਦਬ, ਬਦਜ਼ਾਤ ਭੈੜੇ, ਨਾਲ ਕਹਿਰ ਖੁਦਾ ਦੇ ਚੂਰ ਰਹਿੰਦੇ
ਨੇਕ, ਮਾਲਿਕ ਖੁਸ਼ੀ ਖਜ਼ਾਨਿਆਂ ਦੇ, ਬਦ, ਬਦੀ ਕਰ ਸਦਾ ਰੰਜੂਰ ਰਹਿੰਦੇ
ਨੇਕਾਂ ਲਈ ਬਹਿਸ਼ਤ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘਾ, ਬੇ ਅਦਬ ਖੁਦਾ ਤੋਂ ਦੂਰ ਰਹਿੰਦੇ

- - - - -

ਖਲਕ ਵਿੱਚ ਖਾਲਕ ਜੇ ਪਛਾਨਿਓਂ ਈ, ਬੇਗੁਨਾਹ ਤੇ ਛੁਰੀ ਚਲਾਇੰ ਕਾਹਨੂੰ
ਇੱਕੋ ਜੋਤ ਜੇ ਸਾਰਿਆਂ ਵਿੱਚ ਮੰਨੇ, ਉੱਚ ਨੀਚ ਦਾ ਫ਼ਰਕ ਵਧਾਇੰ ਕਾਹਨੂੰ
ਜੇਕਰ ਆਪਣੇ ਅੰਗ ਜਹਾਨ ਸਾਰਾ, ਵੈਰੀ ਸੱਜਣ ਪਿਆ ਬਨਾਇੰ ਕਾਹਨੂੰ
ਸਾਰੇ ਆਪਣੇ ਦਿਲ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘਾ, ਬੁਰਾ ਬੋਲਕੇ ਫੇਰ ਦੁਖਾਇੰ ਕਾਹਨੂੰ

- - - - -

ਵੱਡਾ ਵੈਰੀ ਹੰਕਾਰ ਹੈ ਸਾਰਿਆਂ ਤੋਂ, ਛੱਡ ਏਸ ਦਾ ਸਾਥ ਨਾਦਾਨ ਬੰਦੇ
ਭਲੇ ਪੁਰਸ਼ ਪਸੰਦ ਨ ਕਰਨ ਏਹਨੂੰ, ਹੈ ਜਾਹਿਲਾਂ ਦੀ ਜਿੰਦ ਜਾਨ ਬੰਦੇ
ਰੋਕੇ ਆਦਮੀ ਤਈਂ ਤਰੱਕੀਓਂ ਇਹ, ਥੱਲੇ ਸੁੱਟਦਾ ਚੜ੍ਹੇ ਅਸਮਾਨ ਬੰਦੇ
ਖ਼ੁਾਰੀ ਏਸ ਦਾ ਫ਼ਲ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘਾ, ਇਹ ਕਰੇ ਬੇਇੱਜ਼ਤ ਪਛਾਨ ਬੰਦੇ

- - - - -

ਸੱਚ ਬੋਲਨੇ ਜਿਹਾ ਨ ਗੁਣ ਕੋਈ, ਸੱਚਾ ਆਦਮੀ ਸਦਾ ਖੁਸ਼ਹਾਲ ਰਹਿੰਦਾ
ਰੱਬ ਸੱਚਿਆਂ ਦਾ ਮਦਦਗਾਰ ਸਦਾ, ਸੱਚਾ ਹਰ ਥਾਂ ਇੱਜ਼ਤ ਨਾਲ ਰਹਿੰਦਾ
ਸੱਚ ਸਾਰਿਆਂ ਰੋਗਾਂ ਦਾ ਹੈ ਦਾਰੂ, ਪਾਪ ਝੂਠ ਨ ਰਤੀ ਰਵਾਲ ਰਹਿੰਦਾ
ਜਹਿੰ ਸੱਚ ਤਹਿੰ ਧਰਮ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘਾ, ਜਹਿੰ ਧਰਮ ਤਹਿੰ ਆਪ ਗੋਪਾਲ ਰਹਿੰਦਾ

- - - - -

ਧੀਰ, ਸਬਰ, ਸੰਤੋਖ ਏਹ ਸ਼ਬਦ ਤਿੰਨੇ, ਠੀਕ ਰਤਨ ਅਮੁੱਲੜੇ ਜਾਨੀਏਂ ਜੀ
ਪਾਸ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਓਹੋ ਹੀ ਸ਼ਾਹ ਪੂਰੇ, ਵਿੱਚ ਜੱਗ ਦੇ ਸੁਖੀ ਪਛਾਨੀਏਂ ਜੀ
ਹੱਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਸਭੇ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਨੇ, ਸਾਰੇ ਕੰਮ ਸਰ ਜਾਣ ਆਸਾਨੀਏਂ ਜੀ
ਬੜਾ ਗੁਣ ਸੰਤੋਖ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘਾ, ਹੈ ਬਜ਼ੁਰਗੀ ਦੀ ਇਹ ਨਿਸ਼ਾਨੀਏਂ ਜੀ

- - - - -

ਝੂਠ ਜੇਡ ਨ ਹੋਰ ਹੈ ਪਾਪ ਕੋਈ, ਝੂਠ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਸ਼ਰਮਸਾਰ ਕਰਦਾ
ਝੂਠਾ ਚੋਰ ਹੈ ਮਜ਼ਲਸਾਂ ਸੱਚੀਆਂ ਦਾ, ਝੂਠੇ ਮੁਰਸ਼ਦਾਂ ਕੌਣ ਇਤਬਾਰ ਕਰਦਾ
ਝੂਠੇ ਆਦਮੀ ਦਾ ਤੇਜ਼ ਨਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ, ਸੱਚੇ ਥਾਂ ਜਾਣੋ ਝੂਠਾ ਆਰ ਕਰਦਾ
ਝੂਠਾ ਹੈ ਪਾਪੀ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘਾ, ਰਹਿਮ ਝੂਠੇ ਤੇ ਨਹੀਂ ਕਰਤਾਰ ਕਰਦਾ

- - - - -

ਪੈ ਕੇ ਦੋਜ਼ਖੀਂ ਭਰਨਗੇ ਦੁੱਖ ਬਹੁਤੇ, ਮੇਰੇ ਜਹੇ ਜੋ ਰੱਬ ਤੋਂ ਰਹੇ ਆਕੀ
ਥੋੜ੍ਹੇ ਹੋਨ ਗੁਨਾਹ ਤਾਂ ਜਾਨ ਬਖਸ਼ੇ, ਕੌਣ ਪਾਟੇ ਆਕਾਸ਼ ਨੂੰ ਲਾਇ ਟਾਕੀ
ਖਾ, ਪੀ ਤੇ ਭੋਗਾਂ ਵਿੱਚ ਉਮਰ ਬੀਤੀ, ਤੱਕੀ ਜਾਇਕੇ ਨ ਸਤਿ ਸੰਗ ਝਾਕੀ
ਰਹੇ ਕਿਸੇ ਦਾ ਕੁਝ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘਾ, ਕਾਮੀ ਪੁਰਸ਼ ਦੀ ਰਹੇ ਨ ਮੂਲ ਬਾਕੀ

- - - - -

ਖ਼ੂਨੀ ਗਏ ਕਾਲੇ ਪਾਣੀ ਛੁੱਟ ਜਾਂਦੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜਦੋਂ ਮੁਨਿਆਦ ਹੋਏ
ਫਾਹੀ ਫਸੇ ਜਨੌਰ ਭੀ ਉੱਡ ਜਾਂਦੇ, ਬੇ ਖਬਰ ਜੇ ਕਦੇ ਸੱਯਾਦ ਹੋਏ

ਫਾਂਸੀ ਆਉਣ ਲੱਗੇ ਹੋ ਰਿਹਾ ਗਏ, ਜੇ ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰ ਫਰਯਾਦ ਹੋਏ
ਕੈਦੀ ਹਿਰਸ ਦੇ ਜੋ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘਾ, ਪਰਲੈ ਤੱਕ ਨ ਕਦੇ ਆਜ਼ਾਦ ਹੋਏ

- - - - -

ਝੂਠ ਗੁੜ ਤੇ ਸੱਚ ਹੈ ਵਾਂਗ ਮਿਰਚਾਂ, ਜੱਗ ਝੂਠ ਦਾ ਹੀ ਦਾਮਨਗੀਰ ਹੋਵੇ
ਝੂਠ ਵਾਂਗ ਮੁਲੱਮੇ ਦੇ ਪਾਜ ਵਾਲਾ, ਥੋੜ੍ਹੇ ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਵਿੱਚ ਹਕੀਰ ਹੋਵੇ
ਪਹਿਲਾਂ *ਛਿੱਛਰੇ ਦੇ ਫੁੱਲ ਵਾਂਗ ਕਾਲਾ, ਸੱਚ ਆ ਪਿੱਛੋਂ ਬੇਨਜ਼ੀਰ ਹੋਵੇ
(ਛਿੱਛਰੇ ਦਾ ਫੁੱਲ ਪਹਿਲਾਂ ਕਾਲਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤੇ ਫੇਰ ਸੋਹਣਾ ਲਾਲ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਏਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ
ਸੱਚ ਪਹਿਲਾਂ ਤਾਂ ਔਖਾ ਜਿਹਾ ਹੀ ਦਿਸਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਅੰਤ ਨੂੰ ਸੁਖਦਾਈ ਹੁੰਦਾ ਹੈ)
ਸੱਚ ਉੱਜਲਾ ਸਦਾ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘਾ, ਕਾਲਾ ਝੂਠ ਦਾ ਮੂੰਹ ਅਖੀਰ ਹੋਵੇ।

- - - - -

ਭਲੇ ਵਾਸਤੇ ਸਾਰਾ ਹੀ ਜੱਗ ਭਲਾ, ਭਲੇ ਪੁਰਸ਼ ਦੀ ਭਲੀ ਨਿਗਾਹ ਹੋਵੇ
ਨਾਮ ਭਲੇ ਦਾ ਹਰ ਥਾਂ ਨਾਲ ਨੇਕੀ, ਜੀਉਂਦੇ ਮੋਇ ਦਾ ਯੱਸ ਅਥਾਹ ਹੋਵੇ
ਬੁਰੇ ਵਾਸਤੇ ਸਾਰਾ ਹੀ ਜੱਗ ਬੁਰਾ, ਬੁਰੇ ਪਾਸੋਂ ਨ ਨੇਕੀ ਦਾ ਰਾਹ ਹੋਵੇ
ਨੇਕ ਉੱਜਲਾ ਸਦਾ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘਾ, ਬੁਰਾ ਅੰਤ ਨੂੰ ਰੂਹ ਸਿਆਹ ਹੋਵੇ

- - - - -

ਬੰਦੇ ਰੱਬ ਦੇ ਹੋਵਣਾ ਖਰਾ ਮੁਸ਼ਕਲ, ਦੁਨੀਆਂ ਦਾਰੀ ਵਿਕਾਰੀ ਦੇ ਬੰਦਿਆਂ ਨੂੰ
ਨਾਲ ਭੇਖ ਦੇ ਰੱਬ ਨ ਖੁਸ਼ ਹੋਵੇ, ਸਾਰੇ ਪਿੱਟਦੇ ਪੇਟ ਦੇ ਧੰਧਿਆਂ ਨੂੰ
ਮੌਲਾ ਪਾਕ ਦੀ ਖਾਸ ਜਨਾਬ ਅੰਦਰ, ਮਿਲੇ ਥਾਂ ਨ ਦਿਲ ਦੇ ਗੰਦਿਆਂ ਨੂੰ
ਰੰਗ ਚੜ੍ਹਦਾ ਨਹੀਂ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘਾ, ਬਿਨ੍ਹਾਂ ਧੋਤਿਆਂ ਕੱਪੜੇ ਥਿੰਧਿਆਂ ਨੂੰ

- - - - -

ਜੇਕਰ ਰੱਬ ਦੇ ਨਾਲ ਪਿਆਰ ਚਾਹੋਂ, ਤਾਂ ਛੱਡ ਦਿਹ ਕੂੜ ਦਿਖਾਲਿਆਂ ਨੂੰ
ਸਾਹਿਬ ਦਿਲੀ ਸਫ਼ਾਈ ਨੂੰ ਵੇਖਦਾ ਏ, ਨਹੀਂ ਵੇਖਦਾ ਝੂਠਿਆਂ ਚਾਲਿਆਂ ਨੂੰ
ਢੋਈ ਰੱਬ ਦੇ ਦਰ ਹੈ ਆਮਲਾਂ ਨੂੰ, ਥਾਂ ਨਹੀਂ ਗਪੌੜਿਆਂ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ
ਪਏ ਲਾ ਮਕਾਨ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘਾ, ਜੇਹੜੇ ਤੋੜਦੇ ਕੁਫ਼ਰ ਦੇ ਤਾਲਿਆਂ ਨੂੰ

- - - - -

ਜੇਕਰ ਅੰਦਰੋਂ ਦਿਲ ਨ ਸਾਫ਼ ਹੋਯਾ, ਬਾਹਰੋਂ ਸ਼ਕਲ ਫ਼ਕੀਰਾਂ ਬਨਾਈ ਐਵੇਂ
ਪੀੜ ਪੇਟ ਦੀ ਮੂਰਖਾ ਕਿਵੇਂ ਜਾਵੇ, ਦਵਾਈ ਖਾਣ ਦੇ ਥਾਂ ਬਾਹਰ ਲਾਈ ਐਵੇਂ
ਵਰਮੀ ਕੁੱਟਿਆਂ ਮਰਦਾ ਸਰਪ ਨਾਹੀਂ, ਬਿਨ੍ਹਾਂ ਅਮਲ ਸਵਾਹ ਸਿਰ ਪਾਈ ਐਵੇਂ
ਨਹੀਂ ਪਾਈ ਫ਼ਕੀਰੀ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘਾ, ਘੱਟਾ ਛਾਣਕੇ ਉਮਰ ਵੰਜਾਈ ਐਵੇਂ

- - - - -

ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਹਿਰਸ ਦਾ ਤੋੜ ਜੰਜੀਰ ਦਿੱਤਾ, ਸਦਾ ਮੌਜ ਹੈ ਜਾਗਦੇ ਸੁੱਤਿਆਂ ਨੂੰ
ਸੁੱਟ ਘੱਤੀਆਂ ਲਾਹ ਪੰਜਾਲੀਆਂ ਨੇ, ਬੈਠੇ ਹੋ ਲਾਂਭੇ ਛੱਡ ਬੁੱਤਿਆਂ ਨੂੰ

ਜੇਹੜੇ ਧੰਦਿਆਂ ਦੇ ਆਪ ਬਣੇ ਧੋਰੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੌਣ ਛੁਡਾਇ ਆ ਜੁੱਤਿਆਂ ਨੂੰ
ਦੁਨੀਆਂ ਹੱਡੀ ਦੇ ਵਾਂਗ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘਾ, ਹੈ ਲੜਾਵੰਦੀ ਹਿਰਸ ਦੇ ਕੁੱਤਿਆਂ ਨੂੰ

- - - - -

ਜਿਹੜਾ ਦਗੇ ਤੇ ਪਾਪ ਫਰੇਬ ਕਰਕੇ, ਧਾਰ ਭੇਖ ਪਾਖੰਡ ਕਮਾਇ ਦੁਨੀਆਂ
ਦੌਲਤ ਦੇ ਸੱਚੀ ਕੂੜੀ ਕਰੇ ਕੱਠੀ, ਅਕਲ ਵੰਦ ਉਸ ਤਈਂ ਸੁਨਾਇ ਦੁਨੀਆਂ
ਅਸੀਂ ਸਮਝਦੇ ਓਹ ਗਵਾਰ ਭੈੜਾ, ਗੁੱਝੀ ਰਮਜ਼ ਦੇ ਭੇਦ ਨ ਪਾਇ ਦੁਨੀਆਂ
ਸਿਆਣਾ ਓਹ ਹੈ ਅਸਲ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘਾ, ਕੱਟੇ ਦਿਨ ਤੇ ਚਿੱਤ ਨ ਲਾਇ ਦੁਨੀਆਂ

- - - - -

ਜੇਕਰ ਉੱਠਦੇ ਸ਼ੌਕ ਉਬਾਲ ਨਾਹੀਂ, ਫੇਰ ਲਿਖਣੀ ਨਜ਼ਮ ਤੇ ਨਸਰ ਕੀਹ ਏ
ਜਿਧਾ ਆਪਣਾ ਦਿਲ ਨ ਕਹਿਆ ਮੰਨੇ, ਓਹਦਾ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਹੋਵਣਾ ਅਸਰ ਕੀਹ ਏ
ਜਿਧੀ ਖਾਹਿਸ਼ ਨਫ਼ਸਾਨੀ ਹੋ ਬੰਦ ਗਈ, ਓਹਦੇ ਵਾਸਤੇ ਕਣਕ ਤੇ ਮਸਰ ਕੀਹ ਏ
ਤੇਰੇ ਵਿੱਚ ਖੁਦਾ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘਾ, ਖੁਦੀ ਛੱਡ ਦੇਇੰ ਤੇ ਫੇਰ ਕਸਰ ਕੀਹ ਏ

- - - - -

ਦਿਲ ਵਿਚ ਪਯਾਰ ਮਕਾਨ ਕੀਤਾ, ਤਦੋਂ ਭੁੱਲ ਗਈਆਂ ਗੱਲਾਂ ਸਾਰੀਆਂ ਨੇ
ਨਿਹੁੰ ਨਾਲ ਪਯਾਰੇ ਦੇ ਲੱਗ ਗਿਆ, ਹੋਰ ਟੁੱਟ ਗਈਆਂ ਸੱਭੇ ਯਾਰੀਆਂ ਨੇ
ਇੱਕੋ ਅਲਫ਼ ਦਾ ਸਬਕ ਸਹੀ ਕੀਤਾ, ਹੋਰ ਕੀਤੀਆਂ ਬੰਦ ਅਲਮਾਰੀਆਂ ਨੇ
ਪ੍ਰੇਮ ਹੱਕ ਦਾ ਨਸ਼ਾ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘਾ, ਪੀਕੇ ਚੜ੍ਹੀਆਂ ਮਸਤ ਖੁਮਾਰੀਆਂ ਨੇ

- - - - -

ਬਾਹਰ ਹੋ ਗਏ ਹੱਦਾਂ ਟਿਕਾਣਯਾਂ ਤੋਂ, ਪ੍ਰੇਮੀ ਪ੍ਰੇਮ ਦੇ ਵਿੱਚ ਮਸਤਾਨ ਹੋਏ
ਛੱਡ ਗਏ ਪਿੱਛੇ ਮਜ਼ਬੂਬਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ, ਹਿੰਦੂ ਰਹੇ ਨ ਓਹ ਮੁਸਲਮਾਨ ਹੋਏ
ਤੋੜ ਸੁੱਟੀਆਂ ਤਸਬੀਆਂ ਧੋ ਟਿੱਕੇ, ਪੜ੍ਹੇ ਵੇਦ ਨ ਵਾਕਿਫ਼ ਕੁਰਾਨ ਹੋਏ
ਭੁੱਲ ਸੰਧਯਾ ਗਈ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘਾ, ਤੇ ਨਮਾਜ਼ ਵੱਲੋਂ ਬੇਈਮਾਨ ਹੋਏ

- - - - -

ਜਦੋਂ ਆਣ ਲੱਗੀ ਤਾਰ ਪ੍ਰੇਮ ਵਾਲੀ, ਇਹਨਾਂ ਆਰਫ਼ਾਂ ਤਈਂ ਨ ਚੱਜ ਰਿਹਾ
ਭੁੱਲ ਗਏ ਗਯਾਨ ਧਯਾਨ ਸਾਰੇ, ਦਿਲ ਤੇ ਨਾਮ ਮਾਹਬੂਬ ਦਾ ਵੱਜ ਰਿਹਾ
ਠਰਕ ਠਾਕਰਾਂ ਦਾ ਗਿਆ ਦੂਰ ਦਿਲ ਤੋਂ, ਹਨੂਮਾਨ ਭੈਰੋਂ ਕਿਧਰੇ ਭੱਜ ਗਿਆ
ਗੰਗਾ ਗਈ ਕਿਧਰੇ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘਾ, ਉੱਡ ਮੱਕੇ ਮਦੀਨੇ ਦਾ ਹੱਜ ਗਿਆ

- - - - -

ਸਬਕ ਸਾਬਤੀ ਦੇ ਨਾਲ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਪੜ੍ਹਿਆ, ਨਸ਼ੇ ਸਾਬਤੀ ਵਿੱਚ ਹੋ ਗੁੱਟ ਗਏ
ਰਲਕੇ ਆਰਫ਼ਾਂ ਦੇ ਵਿੱਚ ਹੋਇ ਆਰਫ਼, ਦੀਨ ਦੁਨੀ ਦੀ ਕੈਦ ਤੋਂ ਛੁੱਟ ਗਏ
ਫਿਰਨ ਵਿੱਚ ਜਹਾਨ ਆਜ਼ਾਦ ਹੋਕੇ, ਭਾਰ ਖੋਤਿਆਂ ਦੇ ਸਿਰ ਸੁੱਟ ਗਏ
ਪੂਰੇ ਗੁਰੂ ਮਿਲ ਗਏ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘਾ, ਦਿਲੋਂ ਭਰਮ ਦੇ ਜੰਦਰੇ ਟੁੱਟ ਗਏ

- - - - -

ਇਹ ਜੱਗ ਜਹਾਨ ਫ਼ਨਾਹ ਹੋਸੀ, ਇਹਨਾਂ ਆਰਫ਼ਾਂ ਸੱਚ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੋਈ
ਸ਼ੀਸ਼ਾ ਭਰਮ ਵਾਲਾ ਭੱਜ ਚੂਰ ਹੋਯਾ, ਦੂਈ ਦੂਰ ਕਰਕੇ ਸਾਫ਼ ਨੀਤ ਹੋਈ
ਜਿੱਧਰ ਦੇਖਦੇ ਲੱਭਦਾ ਯਾਰ ਪਯਾਰਾ, ਜਹੀ ਧਰਮਸਾਲਾ ਤਹੀ ਮਸੀਤ ਹੋਈ
ਸੁੱਝਾ ਆਪਣਾ ਆਪ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘਾ, ਇੱਕੋ ਜਹੀ ਓਹਨਾਂ ਹਾਰ ਜੀਤ ਹੋਈ

- - - - -

ਸੱਚੇ ਰੱਬ ਨੂੰ ਹੱਕ ਪਛਾਣਨੇ ਦੀ, ਇਹਨਾਂ ਆਰਫ਼ਾਂ ਦੇ ਦਿਲ ਚਾਹ ਇੱਕੋ
ਹੋਰ ਖਾਹਸ਼ ਨ ਰੱਖਦੇ ਮੂਲ ਕੋਈ, ਹੀਰਾ, ਮੋਤੀ, ਸੂਰਨ ਸਵਾਹ ਇੱਕੋ
ਰੂਪ ਸਾਈਂ ਦਾ ਸਭ ਨੂੰ ਜਾਣਦੇ ਨੇ, ਦੁਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਫ਼ਕੀਰ ਤੇ ਸ਼ਾਹ ਇੱਕੋ
ਮੋਏ ਮਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘਾ, ਨਰਕ ਅਤੇ ਸੂਰਗ ਦੀ ਭਾਹ ਇੱਕੋ

!! ਅਥ ਫੁਟਕਲ ਛੰਦ !!

ਗੁਰਦੇਵ ਬਡੋ ਕਰਤਾਰ ਸਿ ਜਾਨੋ

ਏਕ ਅਜੋਨ ਅਕਾਲ ਦਯਾਲ, ਸੁ ਭਾਲ ਥਕੋ ਨਹਿੰ ਪਾਇ ਠਕਾਨੋ।
ਦੇਸ ਫਿਰੋ ਸੁ ਬਦੇਸ ਫਿਰੋ, ਕਰ ਭੇਸ ਫਿਰੋ, ਬਹੁ ਖਾਕ ਕੁ ਛਾਨੋ।।
ਦੀਨ ਦਿਆਲ ਗੁਰੂ ਕਿਰਪਾਲ, ਸੁ ਬੀਚ ਰਿਦੈ ਕਰਤਾਰ ਦਿਖਾਨੋ।
ਸਾਚ ਕਹੋਂ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘਾ, ਗੁਰਦੇਵ ਬਡੋ ਕਰਤਾਰ ਸਿ ਜਾਨੋ।।1।।

ਹੈ ਗੁਰ ਦੇਵਨ ਕੇ ਸਿਰ ਦੇਵਾ

ਫਾਂਸ ਕਟੇ ਸਭ ਦਾਸਨ ਕੀ, ਅਰ ਨਾਸ ਕਰੇ ਸਭ ਹੀ ਭ੍ਰਮ ਭੇਵਾ।
ਦੇਇ ਗਿਆਨ ਸੁ ਜਾਨ ਕਰੇ ਸਿੱਖ, ਆਣ ਕਰੇ ਹਿੱਤ ਠਾਨ ਜੁ ਸੇਵਾ।।
ਬੋਧ ਦਿਜੈ ਤਨ ਸੋਧ ਦਿਜੈ, ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘਾ ਮੁਖ ਦੇ ਹਰਿ ਵੇਵਾ।
ਸਾਚ ਕਹੋਂ ਸਭ ਠੋਕ ਬਜਾ ਕਰ, ਹੈ ਗੁਰਦੇਵਨ ਕੇ ਸਿਰ ਦੇਵਾ।।2।।

ਸਤਿਗੁਰ ਦੇਵ ਜੀ ਕੀ ਉਪਮਾ ਅਗਾਧ ਹੈ

ਕਬਿੱਤ - ਪੂਰਨ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਦਿਖਾਇ ਦੀਓ ਘਟ ਮਾਹਿੰ, ਝਟ
ਮਾਹਿੰ ਦੂਰ ਕਰੀ ਆਧ ਔ ਬਿਆਧ ਹੈ। ਸੰਸੈ ਔਰ ਸ਼ੋਕ ਮੇਟ ਦਾਸ
ਕੋ ਅਸ਼ੋਕ ਕੀਨੋ, ਦੀਨੋ ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨ, ਹਾਨ ਸਗਰੀ ਉਪਾਧ ਹੈ।।
ਸ਼ਬਦ ਸੁਨਾਇ, ਸਭ ਭਰਮ ਮਿਟਾਏ ਝੱਬ, ਅਬ ਤੋ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ,
ਦੁੱਖ ਨਾਹਿੰ ਬਾਧ ਹੈ। ਸ਼ਾਂਤ ਰੂਪ ਭਇਆ, ਜਬ ਦਾਸ ਪਰ ਕਰੀ
ਮਇਆ, ਸਤਿਗੁਰ ਦੇਵ ਜੀ ਕੀ, ਉਪਮਾ ਅਗਾਧ ਹੈ।।3।।

ਸਤਿਗੁਰ ਦੇਵ ਸਭ ਦੇਵਨ ਸੇ ਬੜੇ ਹੈ

ਕਬਿੱਤ - ਵਿਸ਼ਨੂੰ ਤੋ ਸਦਾ, ਅਵਤਾਰ ਹੀ ਧਰਤ ਰਹਿਤ, ਵੇਦੋਂ
ਕੇ ਵਿਚਾਰ ਤੋ, ਬ੍ਰਹਮਾ ਗਲ ਪੜੇ ਹੈਂ। ਮਹਾਂ ਦੇਵ ਰਹਿਤ ਹੈ, ਸਮਾਧ
ਮੈਂ ਸਥਿਤ ਸਦਾ, ਚਾਂਦ ਅਰ ਸੂਰਜ ਤੋ, ਅਸਤ ਔ ਚੜ੍ਹੇ ਹੈਂ।। ਜੀਵੋਂ
ਕਾ ਉਧਾਰ, ਕੌਣ ਕਰੇ ਸੋ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ, ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਬਿਨ੍ਹਾਂ, ਜਾਤ
ਲੋਕ ਹੜ੍ਹੇ ਹੈਂ। ਸਤਿ ਨਾਮ ਦੇ ਕੇ, ਉਪਦੇਸ਼ ਤਾਰਾ ਜੱਗ ਸਾਰਾ, ਸਤਿਗੁਰ
ਦੇਵ, ਸਭ ਦੇਵਨ ਸੇ ਬੜੇ ਹੈਂ।।4।।

ਸਤਿਗੁਰ ਦੇਵ ਮਾਹਿੰ ਯਹੀ ਤੋ ਬਡਾਈ ਹੈ

ਕਬਿੱਤ - ਪਾਰਸ ਕੁਧਾਂਤ ਕੋ, ਹੈ ਕਰ ਦੇਤ ਸੋਨਾ ਕਹਿਤ, ਆਪ
ਸਮ ਕਰੇ ਨਾਹੀਂ, ਯਹੀ ਉਣਤਾਈ ਹੈ। ਚੰਦਨ ਸੁਬਾਸ, ਬਾਸ ਕਰਤ ਹੈ
ਰੁੱਖਨ ਕੋ, ਚੰਦਨ ਨ ਕਰ ਸਕੈ, ਯਾਹੀ ਕਠਨਾਈ ਹੈ।। ਦੇਵ ਬਲੀ ਲੇਤ,
ਸੁਬ ਦੇਤ ਲੋਕ ਕਹਿਤ ਸੁਣੇ, ਮੁਕਤ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ, ਦੇਤ ਨਹਿੰ ਰਾਈ
ਹੈ। ਆਪ ਸਮ ਕਰ ਸਿੱਖ, ਆਪ ਮੇਂ ਮਿਲਾਏ ਲੇਤ, ਸਤਿਗੁਰ ਦੇਵ ਮਾਹਿੰ,
ਯਹੀ ਤੋ ਬਡਾਈ ਹੈ।।5।।

ਪੂਰੇ ਗੁਰ ਦੇਵ ਬਿਨ੍ਹਾ ਭਟਕਤ ਫਿਰੇ ਜੱਗ

ਕਬਿੱਤ - ਕੋਈ ਪੂਜੇ ਠਾਕਰ, ਦੂਰੇ ਜਾਇ ਠਾਕਰੋਂ ਕੋ, ਕੋਈ ਸ਼ਿਵ
ਲਿੰਗ ਹੁੰ ਕੀ, ਪੂਜਾ ਮਾਹਿੰ ਰਿਹੋ ਲੱਗ। ਕੋਈ ਗੰਗਾ ਧਾਏ, ਕੋਈ ਮੱਕੇ ਔ
ਮਦੀਨੇ ਜਾਏ, ਕੋਈ ਢੂੰਡੇ ਬਾਹਿਰ, ਕੋਈ ਢੂੰਡ ਰਿਹਾ ਸ਼ਾਹਿ ਰਗ।। ਕੋਈ
ਆਖੇ ਪੂਰਬ, ਬਤਾਵੈ ਕੋਈ ਪੱਛਮ ਕੋ, ਕੋਈ ਕਹੇ ਬੀਚ, ਕੋਈ ਢੂੰਡ ਰਿਹਾ
ਹੈ ਅਲੱਗ।। ਪਾਵੈਂ ਬਹੁਤ ਖੇਦ, ਭੇਦ ਪਾਵੈਂ ਨ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ, ਪੂਰੇ
ਗੁਰਦੇਵ ਬਿਨ੍ਹਾ, ਭਟਕਤ ਫਿਰੈ ਜੱਗ।।6।।

ਕਰੇ ਗੁਰ ਦੇਵ ਪਛਾਨ ਸੁ ਚੰਗਾ (23 ਵਰਨ ਦਾ ਸ੍ਰੋਯਾ)

ਧੇਲੇ ਕੀ ਹਾਂਡੀ ਖਰੀਦ ਕਰੋ, ਤੁ ਬਜਾਇ ਕੇ ਦੇਖਤ, ਹੋ ਸੁ ਨਸੰਗਾ।
ਏਕ ਛਦਾਮ ਕਾ ਸੌਦਾ ਖਰੀਦੋ, ਤੁ ਮਾੜਾ ਪਛਾਨ, ਕਰੋ ਝੱਬ ਦੰਗਾ।।
ਥੋੜ੍ਹੀ ਚੀਜ਼, ਪਛਾਨ ਕੇ ਲੇਤ ਹੋ, ਅੰਧਾ ਗੁਰੂ ਕਰ, ਕਿਉਂ ਸੁਖ ਮੰਗਾ।
ਤੋ ਕਰਤਾਰ ਕੀ, ਬਾਤ ਵਿਚਾਰ, ਕਰੋ ਗੁਰਦੇਵ, ਪਛਾਨ ਸੁ ਚੰਗਾ।।7।।

ਅੰਧਾ ਗੁਰੂ ਕੈਸੇ ਪਾਰ ਲੰਘਾਵੇ

ਆਪ ਡੁਬੋਂ ਭ੍ਰਮ ਸਿੰਧ ਕੇ ਬੀਚ, ਔ ਚੇਲਨ ਕੋ ਮੰਝਧਾਰ ਡੁਬਾਵੇ।
ਆਪ ਬੰਧੋਂ ਜੋਊ ਮੋਹ ਕੇ ਜਾਲ ਮੇਂ, ਔਰ ਕੋ ਮੋਹ ਸੇ ਕੈਸੇ ਬਚਾਵੇ।।

ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਸੇ ਆਪ ਠਗਯੋ, ਸਿੱਖਨ ਕੋ ਕੈਸੇ ਗਯਾਨ ਜਤਾਵੇ।
ਸਾਚ ਕਹੋ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘਾ, ਕਿਸੇ ਅੰਧਾ ਗੁਰੂ ਕੈਸੇ ਪਾਰ ਲੰਘਾਵੇ।।8।।

ਕੱਚੇ ਗੁਰੂ ਸੇ ਤੋ ਭੇਡ ਚੰਗੇਰੀ

ਮੈਲੇ ਕੋ ਖਾਇ ਕੇ, ਪੇਟ ਭਰੇ ਅਰ, ਉਨ ਸੋ ਦੇਵਤ, ਹੈ ਬਹੁ ਤੇਰੀ।
ਸਾਲ ਮੇਂ ਬੱਚੇ, ਜਣੇ ਦੋਇ ਚਾਰ, ਔ ਦੂਧ ਕੋ ਦੇਵਤ, ਹੋਇ ਲਵੇਰੀ।।
ਲੇਤ ਨਹੀਂ ਕਛੂ, ਦੇਤ ਸਦਾ, ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘਾ, ਯਹਿ ਬਾਤ ਭਲੇਰੀ।
ਸੇਵਕ ਕੋ ਕਛੂ, ਦੇ ਨ ਸਕੇ ਐਸੇ, ਕੱਚੇ ਗੁਰੂ ਸੇ, ਤੋ ਭੇਡ ਚੰਗੇਰੀ।।9।।

ਚੇਲੇ ਤੋ ਨ ਬਣ ਸਕੇ ਗੁਰੂ ਬਣੇ ਭੜੂਏ

ਕਬਿੱਤ - ਟਿੰਡਾਂ ਤੋ ਨ ਪੱਥ ਜਾਣੈ, ਮੂਰਖ ਗਵਾਰ ਐਸੇ, ਮੱਘੀਆਂ
ਦੇ ਬਣ ਬਣ, ਬੈਠਤ ਹੈਂ ਘੜੂਏ। ਸਾਗ ਕੇ ਬਚੁਏ, ਬਣੇ ਮਣੀਓਂ
ਕੇ ਪਾਰਖੂ, ਤੋ ਕਿੱਲੋਂ ਕੇ ਘੜੂਏ, ਬਣੇ ਰਤਨੋਂ ਕੇ ਜੜੂਏ।। ਕੱਚ ਕੇ
ਬਪਾਰੀ ਤੋ, ਬਤਾਏਂ ਭਾਉ ਲਾਲਨ ਕੇ, ਰੀਸ ਤੋ ਮਤੀਰਨ ਕੀ, ਕਰੋਂ
ਤੁੱਮੇ ਕੜੂਏ। ਐਸੇ ਬਹੁਤ ਦੇਖੇ ਠੱਗ, ਫਿਰਤੇ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ, ਚੇਲੇ
ਤੋ ਨ ਬਣ ਸਕੇ, ਗੁਰੂ ਬਣੇ ਭੜੂਏ।।10।।

ਗੁਰੂ ਭਏ ਅੰਧੇ ਔਰ ਚੇਲੇ ਭਏ ਬੋਰੇ ਹੈਂ

ਕਬਿੱਤ - ਗਯਾਨ, ਧਯਾਨ ਸੂਝਤ ਨ, ਬੂਝਤ ਨ ਏਕ ਬਾਤ, ਭੀਤਰ
ਸੋ ਗੁੱਦੜ, ਔ ਬਾਹਿਰ ਔਰ ਤੋਰੇ ਹੈਂ। ਭੇਡੋਂ ਮਾਹਿੰ ਉੱਟ ਕੀ ਪਛਾਨਿ ਨਾਹਿੰ
ਕਰ ਸਕੈਂ, ਬਾਤਨ ਮੇਂ ਚਾਤਰ, ਔ ਸਾਧਨਾ ਮੇਂ ਹੋਰੇ ਹੈਂ।। ਕਾਮ ਕੇ
ਅਧੀਨ, ਲੋਭ ਮੋਹ ਮੇਂ ਪ੍ਰਬੀਨ ਸਦਾ, ਨਾਮਕੇ ਤਯਾਰੀ, ਔਰ ਵਿਸ਼ਯੋਂ ਕੇ ਭੋਰੇ
ਹੈਂ। ਧਰਮ ਹੀਨ ਕਰਮ ਹੀਨ, ਦੇਖੀਏ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ, ਗੁਰੂ ਭਏ ਅੰਧੇ,
ਔਰ ਚੇਲੇ ਭਏ ਬੋਰੇ ਹੈਂ।।11।।

ਆਖੇਂ ਸਾਥ ਹੋਤ ਭੀ ਤੋ ਲੋਕ ਭਏ ਅੰਧੇ ਹੈਂ

ਕਬਿੱਤ - ਭੇਡ ਪੀਛੇ ਭੇਡ ਚਲੇ, ਜੱਗ ਕੀ ਯਹਿ ਰੀਤ ਭਲੀ,
ਸੂਝਤ ਨ ਕਛੂ, ਮਾਰੇ ਅਕਲ ਕੋ ਜੰਦੇ ਹੈਂ। ਭੇਖ ਦੇਖ ਲੀਆ, ਝੱਟ
ਬੇਚ ਦੀਆ ਜੀਆ ਤਬ, ਕਰਮ ਪਛਾਨਤ ਨ, ਚੰਗੇ ਔਰ ਮੰਦੇ ਹੈਂ,
ਕੱਨਾਂ ਮੱਨਾਂ ਕੁਰ, ਕਰਵਾਏ ਧਾਰ ਲੀਆ ਗੁਰ, ਲੀਕ ਕੇ ਫਕੀਰ, ਔਰ
ਗੱਡ ਸਾਥ ਬੰਧੇ ਹੈਂ। ਕਰੋਂ ਪਰਮਾਰਥ ਕੀ, ਸੂਝ ਨ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ,
ਆਖੇਂ ਸਾਥ ਹੋਤ ਭੀ, ਤੋ ਲੋਕ ਭਏ ਅੰਧੇ ਹੈਂ।।12।।

ਗੁਰੂ ਅੱਗਯਾਨੀ ਹਰਗਿਜ਼ ਨਹੀਂ ਚਾਹੀਏ

ਕਬਿੱਤ - ਟੂਟਾ ਫੂਟਾ ਬੇੜਾ, ਤੋ ਮਲਾਹ ਅੰਧਾ ਆਖਨ ਸੇ,
ਸਾਗਰ ਕੇ ਪਾਰ, ਕਹੋ ਕੈਸੇ ਤਰ ਜਾਈਏ। ਭੇਡ ਹੂੰ ਕੀ ਪੂਛ ਫੜੀ,
ਕੈਸੇ ਜਾਇ ਨਦੀ ਤਰੀ, ਪਿੰਗਲੇ ਕੰਧਾੜੇ ਚੜ੍ਹ, ਕਹਾਂ ਤਕ ਧਾਈਏ।।
ਨੀਮ ਤੋ ਹਕੀਮ, ਕੈਸੇ ਰੋਗੀਆਂ ਕਾ ਜਾਇ ਰੋਗ, ਹੋਛਾ ਕਰ ਸ਼ਾਹੁ, ਕੈਸੇ
ਇੱਜ਼ਤ ਵਧਾਈਏ। ਪੂਰੇ ਗੁਰੂ ਬਿਨ੍ਹਾ, ਕੈਸੇ ਮੁਕਤੀ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ,
ਗੁਰੂ ਅਗਯਾਨੀ, ਹਰਗਿਜ਼ ਨਹੀਂ ਚਾਹੀਏ।।13।।

ਸਤਿਸੰਗ ਸਭ ਹੀ ਤੇ ਉੱਤਮ ਪਛਾਨੀਏਂ

ਕਬਿੱਤ - ਚੰਦਨ ਕਾ ਰੁੱਖ, ਜਿਸ ਜੰਗਲ ਕੇ ਬੀਚ ਹੋਏ, ਕਰੇ ਸਭ
ਰੁੱਖ, ਸੋ ਮੈਲਾਗਰ ਮਹਾਨੀਏਂ। ਪਾਰਸ ਕੇ ਸੰਗ ਸੇ, ਕੁਧਾਤ ਸੋਨਾ ਹੋਇ
ਜਾਤ, ਪਾਵੇ ਬਹੁ ਮੋਲ, ਕਰ ਉੱਤਮ ਬਖਾਨੀਏਂ। ਭਲੇ ਸੰਗ ਕਰ, ਸਭ
ਜੱਗ ਮੇਂ ਭਲਾਈ ਲੇਤ, ਨੀਚ ਸੰਗ ਮਿਲੇ, ਜੋਊ ਨੀਚ ਹੋਇ ਮਾਨੀਏਂ।
ਕਾਗਨ ਸੇ ਹੰਸ, ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਕਰ ਦੇਤ, ਸਤਿਸੰਗ ਸਭ ਹੀ ਤੇ,
ਉੱਤਮ ਪਛਾਨੀਏਂ।।14।।

ਨੀਚਨ ਸੇ ਉੱਚ ਸਤਿਸੰਗ ਨੇ ਹੀ ਕਰੇ ਹੈਂ

ਕਬਿੱਤ - ਬਾਲਮੀਕ ਬੱਟਵਾਰਾ, ਰਾਮ ਦਾ ਪਿਆਰਾ ਸੋਈ,
ਭੀਲਨੀ ਕੁਜਾਤ ਕੇ, ਸੋ ਪਾਪ ਸਭ ਹਰੇ ਹੈਂ। ਸਦਨਾ ਕਸਾਈ, ਰਵਿਦਾਸ
ਤੋ ਚਮਾਰ, ਜਾਂ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਕੇ ਉਪਰ, ਸੋ ਸੀਸ ਲੋਕ ਧਰੇ ਹੈਂ।।
ਨਾਮਦੇਵ ਛੀਬਾ ਤੋ, ਕਬੀਰ ਕੋਣ ਉੱਚੀ ਜਾਤ, ਭਗਤੋਂ ਕੇ ਆਜ,
ਸਿਰਤਾਜ ਵਹਿ ਖਰੇ ਹੈਂ। ਦੇਖੀਏ ਵਿਚਾਰ, ਨਿਰਧਾਰ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ,
ਨੀਚਨ ਸੇ ਉੱਚੇ ਸਤਿਸੰਗ ਨੇ ਹੀ ਕਰੇ ਹੈਂ।।15।।

ਜੈਸਾ ਕੋਈ ਸੰਗ ਕਰੇ ਤੈਸੇ ਹੋਇ ਜਾਤ ਹੈ

ਕਬਿੱਤ - ਚੋਰ ਕਰ ਸੰਗ, ਚੋਰੀ ਸੀਖਤ ਨਿਸੰਗ ਸਭ, ਸੰਤਨ ਕਾ
ਸੰਗ ਕਰੇ, ਸੋਈ ਸੁਖ ਪਾਤ ਹੈ। ਕੰਜਰੋਂ ਕੀ ਮੈਨਾ, ਗਾਲੀ ਦੇਤ ਗੰਦ
ਬੋਲਤ ਹੈ, ਸੰਤਨ ਕਾ ਤੋਤਾ, ਰਾਮ ਨਾਮ ਸਦਾ ਗਾਤ ਹੈ। ਬੈਠਤ ਲੁਹਾਰ
ਪਾਸ ਕੱਪੜੇ ਸੋ ਸਾੜ ਲੇਤ, ਗਾਂਧੀ ਪਾਸ ਬੈਠੇ, ਤੋ ਸੁਰੰਧੀ ਖਾਸ ਆਤ ਹੈ।।
ਸੰਗ ਦੋਖ ਸਭ ਕੋ, ਹੈ ਲਾਗਤ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ, ਜੈਸਾ ਕੋਈ ਸੰਗ ਕਰੇ,
ਤੈਸੇ ਹੋਇ ਜਾਤ ਹੈ।।16।।

ਕੁੱਤੇ ਕੀ ਤੋ ਪੂਛ ਸੀਧੀ ਹੋਇ ਨਾਹੀਂ ਕਬ ਹੀ

ਕਬਿੱਤ - ਚੰਦਨ ਕੇ ਪਾਸ ਰਹਿ, ਬਾਂਸ ਨ ਸੁਗੰਧ ਲੇਤ,
ਚਕਮਕ ਤਜੇ ਨਾਹੀਂ, ਆਗ ਕਹੋਂ ਸਭ ਹੀ। ਗਏ ਕੋ ਨੁਲਾਏ ਗੰਗ, ਬੈਲ ਨਾਹੀਂ
ਹੋਇ ਜਾਤ, ਨੀਮ ਤੇ ਨ ਹੋਇ ਮੀਠੀ, ਸੀਚੇ ਦੂਧ ਝਬ ਹੀ।। ਦੂਧ ਕੇ
ਪਿਆਇ ਕਾਗ, ਹੰਸ ਨਾਹੀਂ ਹੋਇ ਜਾਤ, ਗੰਦਰੀ ਕਾ ਭੂੰਡ ਜਾਇ, ਗੰਦਰੀ
ਮੇਂ ਦਬ ਹੀ। ਤੁਖਮ ਕੇ ਨੀਚ, ਨਾਹੀਂ ਸੁਧਰੇਂ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ, ਕੁੱਤੇ ਕੀ
ਤੋ ਪੂਛ ਸਿਧੀ, ਹੋਇ ਨਾਹੀਂ ਕਬ ਹੀ।।17।।

ਕੌਣ ਕਹੇ ਖਲ ਪੁਰਸ਼ ਇੰਦਰ ਸੇ ਮਾੜੇ ਹੈਂ

ਇੰਦਰ ਹਜ਼ਾਰ ਆਂਖ, ਕਰ ਦੇਖੇ ਹਰੀ ਰੂਪ, ਦੁਸ਼ਟ ਹਜ਼ਾਰ ਨੈਨ,
ਕਰ ਐਬ ਤਾੜੇ ਹੈਂ। ਇੰਦਰ ਤੋ ਬੱਜਰ ਸੇ, ਮਾਰੇ ਸਦਾ ਪਾਪੀਓਂ ਕੋ, ਯਹਿ ਤੋ
ਜ਼ਬਾਨ ਬੱਜਰ, ਕਰ ਰਿਦਾ ਫਾੜੇ ਹੈਂ। ਇੰਦਰ ਅੱਪਛਰੋਂ ਕਾ, ਗਾਨ ਸੁਣ
ਮਸਤ ਹੋਤ, ਬਹਿ ਪੀ ਸ਼ਰਾਬ ਡੋਲੈਂ, ਕੰਜਰੋਂ ਕੇ ਦਵਾਰੇ ਹੈਂ। ਪਾਪ ਕਰਨੇ
ਮੇਂ, ਹੈਂ ਬਹਾਦਰ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ, ਕੌਣ ਕਹੇ ਖਲ ਪੁਰਸ਼, ਇੰਦਰ ਸੇ ਮਾੜੇ ਹੈਂ।।18।।

ਮੂਰਖੋਂ ਕੀ ਉਪਮਾ ਨ ਕਰੀ ਜਾਤ ਕਿਸੀ ਸੇ

ਕਬਿੱਤ - ਸਹੰਸੂ ਬਾਹੂ ਸਮ ਬੜੇ, ਕਾਜ ਕੇ ਬਿਗੜਨੇ ਕੋ, ਇਨਕੀ
ਹਜ਼ਾਰ ਭੁਜਾਂ, ਦੇਖੀਂ ਸਮੁੱਥ ਹੈਂ। ਸੇਵਨੇ ਮੇਂ ਕੁੰਭਕਾਨ, ਹੂੰ ਸੋ ਭੀ ਜ਼ਿਆਦਾ
ਦੇਖੇ, ਗੁੱਸੇ ਮੇਂ ਮਹਿਖਾਸਰ ਸੇ, ਆਗੇ ਏਕ ਹੱਥ ਹੈਂ। ਹਠੀ ਭੀ ਤੋ ਮੂੜ੍ਹ
ਲੋਕ, ਰਾਵਨ ਸੇ ਕਮ ਨਾਹੀਂ ਕਪਟੀ ਤੋ ਕਾਲ ਨੇਮ, ਦੈਂਤ ਸੇ ਭੀ ਤੱਥ ਹੈਂ।
ਮੇਰੀ ਏਕ ਜੀਭ, ਕੈਸੇ ਵਰਨੂੰ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ, ਨੀਚ ਪੁਰਸ਼ ਗੁਣੇ ਮੇਂ,
ਅਗਾਧ ਔ ਅਕੱਥ ਹੈਂ।।19।।

ਐਸੇ ਉਪਕਾਰੀ ਦੇਖੇ ਮੂਰਖ ਵਿਚਾਰ ਕਰ

ਕਬਿੱਤ - ਜੈਸੇ ਮਾਖੀ ਦੇਖੀ ਆਂਖੀ, ਪੜ ਕਰ ਘੀ ਮਾਹਿੰ, ਆਪ
ਮਰ ਜਾਵੇ, ਭਾਵੇ ਦੂਜੇ ਕਾ ਵਿਗਾੜ ਕਰ। ਜੈਸੇ ਗੜੇ ਪੜੇਂ, ਅਸਮਾਨ ਹੂੰ
ਤੇ ਆਨ ਕਰ, ਆਪ ਗਲ ਜਾਵਤੇ ਹੈਂ, ਖੇਤੀ ਕੇ ਉਜਾੜ ਕਰ। ਤੈਸੇ ਬਾਤ
ਮੂਰਖੋਂ ਕੀ, ਘਾਤ ਕਰ ਦੂਸਰੇ ਕਾ, ਆਪ ਜਲ ਜਾਇੰ, ਘਰ ਦੂਸਰੇ ਕਾ
ਸਾੜ ਕਰ। ਆਪਣੀ ਗੁਵਾਇੰ ਭੈਂਸ, ਦੂਸਰੇ ਕੇ ਰੱਸੇ ਲੀਏ, ਐਸੇ ਉਪਕਾਰੀ
ਦੇਖੇ, ਮੂਰਖ ਵਿਚਾਰ ਕਰ।।20।।

ਨੀਚਨ ਕੇ ਸੰਗ ਸੇ ਤੋ ਈਸ਼ਰ ਬਚਾਏ ਜੀ

ਕਬਿੱਤ - ਨੀਚ ਕਾ ਹੈ ਸੰਗ, ਜੈਸੇ ਕੇਲੇ ਕੇ ਨਿਕਟ ਬੇਰ, ਜੋਊ ਕਰੇ ਸੰਗ, ਸੋਊ ਦੁੱਖੜਾ ਉਠਾਇ ਜੀ। ਕੋਲਿਆਂ ਦੀ ਕਰਕੇ, ਦਲਾਲੀ ਮੂੰਹ ਕਾਲਾ ਹੋਇ, ਬੋ ਆਵੇ ਮੁੱਖ ਸੇ, ਪਿਆਜ਼ ਜੋਊ ਖਾਇ ਜੀ।। ਹਵਾ ਸੰਗ ਧੂੜ, ਮਿਲੀ ਜਾਇ ਅਸਮਾਨ ਬੀਚ, ਨੀਚ ਪਾਣੀ (ਗਲੀਆਂ ਤੇ ਮੋਰੀਆਂ ਦਾ) ਸੰਗ ਮਿਲ, ਚੀਕੜ ਸਦਾਇ ਜੀ।। ਕੋਣ ਸੁ ਕਲੰਕਤ, ਨ ਭਯੋ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ, ਨੀਚਨ ਕੇ ਸੰਗ ਸੇ ਤੋ, ਈਸ਼ਰ ਬਚਾਇ ਜੀ।।21।।

ਸੰਤ ਔਰ ਈਸ਼ਰ ਮੇਂ ਭੇਦ ਨਾਹਿੰ ਜਾਨੀਏਂ

ਕਬਿੱਤ - ਲੋਹਾ ਜੈਸੇ ਅਗਨ ਮੇਂ, ਆਪਣੇ ਗਵਾਇ ਗੁਣ, ਅਗਨ ਕੇ ਧਾਰ ਗੁਣ, ਅਗਨ ਪ੍ਰਮਾਨੀਏਂ। ਚੂਨਾ ਜਿਉਂ ਸੁਫੈਦੀ ਤਜੇ, ਹਲਦੀ ਪੀਲੱਤਨ ਕੋ, ਦੋਨੋ ਫਿਰ ਮਿਲਕਰ, ਲਾਲ ਰੰਗ ਭਾਨੀਏਂ।। ਪਾਣੀ ਛੋਡ ਆਪਣਾ, ਸਰੂਪ ਦੂਧ ਮਾਹਿੰ ਮਿਲੇ, ਦੂਧ ਕੇ ਸਮਾਨ ਬਿਕੇ, ਜਗਤ ਮੇਂ ਮਾਨੀਏਂ। ਤੈਸੇ ਮੇਟ ਖੁਦੀ, ਹੋ ਖੁਦਾਇ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ, ਸੰਤ ਔਰ ਈਸ਼ਰ ਮੇਂ, ਭੇਦ ਨਾਹਿੰ ਜਾਨੀਏਂ।।22।।

ਦੇਖੀਏ ਬਿਚਾਰ ਚੰਗੀ ਸੰਤਨ ਕੀ ਕੁੱਤੀਆ

ਕਬਿੱਤ - ਰਾਮ ਨਾਮ ਸੁਣੇ, ਕਰੇ ਸੰਤਨ ਦਰਸ ਸਦਾ, ਚਰਨ ਧੂੜ ਮਾਹਿੰ ਲੇਟੇ, ਜਾਗਤ ਔਰ ਸੁੱਤੀਆ।। ਨੀਚਨ ਕੀ ਮਾਇ, ਸਦਾ ਨੀਚ ਹੀ ਕਮਾਇ ਕਾਮ, ਪਾਪ ਹੀ ਬਸਾਹੇ, ਕਾਢੇ ਪਾਪ ਹੀ ਕੀ ਬੁੱਤੀਆ। ਸੰਤਨ ਕੀ ਕੂਕਰੀ, ਸੋ ਸੰਗ ਰਹਿ ਸੰਤਨ ਕੇ, ਨੀਚਨ ਕੀ ਮਾਇ ਰਹੇ, ਪਾਪ ਮਾਹਿੰ ਜੁੱਤੀਆ।। ਦੁਸ਼ਟ ਜੀਵ ਜਣੇ, ਜਿਸ ਉਸ ਸੇ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ, ਦੇਖੀਏ ਬਿਚਾਰ, ਚੰਗੀ ਸੰਤਨ ਕੀ ਕੁੱਤੀਆ।।23।।

ਸੰਤਨ ਕੀ ਦਾਸੀ ਤੁੱਲ ਰਾਜਾ ਕੀ ਨ ਰਾਨੀ ਹੈ

ਕਬਿੱਤ - ਰੂਪਵਤੀ, ਧਨਵਤੀ, ਜੋਬਨ ਕੇ ਮਾਨ ਮੱਤੀ, ਉਮਰ ਸੁ ਸਾਰੀ, ਜਾਂਕੀ ਵਿਸ਼ੇ ਮਹਿੰ ਬਿਲਾਨੀ ਹੈ। ਹਾਰ ਔ ਸਿੰਗਾਰ ਮਾਹਿੰ, ਵਿਸ਼ੇ ਕੇ ਵਿਹਾਰ ਮਾਹਿੰ, ਬਾਗ ਪਰਵਾਰ ਮਾਹਿੰ, ਜਿੰਦਗੀ ਵਿਹਾਨੀ ਹੈ। ਸੰਤਨ ਕੀ ਸੇਵ ਕਰੀ, ਜਾਪ ਕਰਯੋ ਹਰੀ ਹਰੀ, ਲੰਗਰ ਪਕਾਯੋ, ਔਰ ਢੋਯੋ ਸਦਾ ਪਾਨੀ ਹੈ।। ਹਾਥ ਪਾਉਂ ਸੇਵਾ, ਕਰ ਸਫਲੇ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ, ਸੰਤਨ ਕੀ ਦਾਸੀ ਤੁੱਲ, ਰਾਜਾ ਕੀ ਨ ਰਾਨੀ ਹੈ।।24।।

ਸੰਤ ਕੀ ਪਛਾਨ ਭੀ ਤੋ ਕਰਨੀ ਉਖੇਰੀ ਹੈ

ਕਬਿੱਤ - ਲਾਖੋਂ ਬੈਠੇ ਪੂਣੀ ਤਾਏ, ਸਿਰੋਂ ਮੇਂ ਸੁਵਾਹ ਪਾਏ, ਲਾਖੋਂ ਰੂਪ ਭਗਵੇ, ਕਰੱਤ ਲੈਕੇ ਗੇਰੀ ਹੈ। ਲਾਖੋਂ ਨੇ ਮੁੰਡਾਏ ਮੁੰਡ, ਭੁੰਡ ਬਣੇ ਵਿਸ਼ਯੋਂ ਕੇ, ਲਾਖੋਂ ਨੇ ਪੜਾਇ ਕਾਨ, ਜਾਨ ਯਹਿ ਚੰਗੇਰੀ ਹੈ।। ਲਾਖੋਂ ਫਿਰੋਂ ਨਾਂਗੇ, ਲਾਖੋਂ ਗੋਦੜੀ ਬਣਾਇ ਸਾਂਗੇ, ਮਾਂਗ ਮਾਂਗ ਖਾਏਂ, ਲਾਖੋਂ ਹਮ ਨੇ ਯਹਿ ਹੇਰੀ ਹੈ। ਠੱਗ ਕਿਸੇ ਕਹੋਂ, ਸੰਤ ਕਿਸਕੋ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ, ਸੰਤ ਕੀ ਪਛਾਨ ਭੀ ਤੋ, ਕਰਨੀ ਉਖੇਰੀ ਹੈ।।25।।

ਕੋਈ ਕੋਈ ਸੰਤ, ਠੱਗ ਫਿਰਤੇ ਹਜ਼ਾਰ ਹੀ

ਕਬਿੱਤ - ਫਿਰਤੇ ਲਟੋਰ, ਕਾਮ ਕਰਨੇ ਕੇ ਚੋਰ ਭੈੜੇ, ਔਧੂ ਔ ਨਿਕੱਮੇ, ਕਰ ਸਕਤ ਨ ਕਾਰ ਹੀ। ਮਾਈ ਔਰ ਬਾਪ ਕੇ ਨ, ਭੈਣ ਭਾਈ ਸਾਕ ਕੇ ਨ, ਜਾਪ ਔਰ ਤਾਪ ਕੇ ਨ, ਮੂਰਖ ਗਵਾਰ ਹੀ। ਹਲ ਛੋਡ ਨੱਠੇ, ਪੱਠੇ ਪੁੱਟਨੇ ਸੇ ਡਰੇ ਦਿਲ, ਪਾਲਿਆ ਗਿ੍ਰਸਤ ਨਾਹਿੰ ਕੀਤਾ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਹੀ। ਖਾਵਤੇ ਹਰਾਮ, ਕੋਈ ਕਾਮ ਨ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ, ਕੋਈ ਕੋਈ ਸੰਤ, ਠੱਗ ਫਿਰਤੇ ਹਜ਼ਾਰ ਹੀ।।26।।

ਐਸੇ ਸੁਭ ਸੰਤਨ ਕੋ ਹਮਰੀ ਪ੍ਰਣਾਮ ਹੈ

ਕਬਿੱਤ - ਭੇਖ ਔ ਪਾਖੰਡ ਨਾਹੀਂ, ਵੈਰ ਦੁਖ ਦੰਡ ਨਾਹੀਂ, ਚਾਹੋਂ ਖੀਰ ਖੰਡ ਨਾਹੀਂ, ਭਗਤੀ ਸੋ ਕਾਮ ਹੈ। ਅੰਦ੍ਰ ਔ ਬਾਹਿਰ ਸੇ, ਬਾਤਨ ਔ ਜ਼ਾਹਿਰ ਸੇ, ਦੇਖਨੇ ਮੇਂ ਏਕ ਸਮ, ਜਾਪ ਰਾਮ ਨਾਮ ਹੈ।। ਕਾਮ ਔ ਕ੍ਰੋਧ ਨਾਹੀਂ, ਮਾਯਾ ਮੋਹ ਲਾਭ ਨਾਹੀਂ, ਸ਼ਾਂਤ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ, ਰਹਿਤੇ ਆਠੋਂ ਜਾਮ ਹੈ। ਅਤਿ ਸੇ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਦਯਾਲ ਵੈਰੀ ਮੀਤ ਕੋਊ ਨਾਹੀਂ, ਐਸੇ ਸੁਭ ਸੰਤਨ ਕੋ, ਹਮਰੀ ਪ੍ਰਣਾਮ ਹੈ।।27।।

ਹੈਂ ਯਹਿ ਲੱਛਨ ਸੰਤਨ ਕੇਰੇ

ਖਾਵਤ, ਬੋਲਤ ਸੰਜਮ ਸੋਂ, ਅਰ ਸੋਵਤ ਜਾਗਤ ਨਾਮ ਚਿਤੇਰੇ।
ਲੋਭ ਨ ਮੋਹ ਨ, ਕਾਮ ਨ ਕ੍ਰੋਹ ਨ, ਦੂਰ ਕਰੇ ਸਭ ਮਾਇਕ ਝੇਰੇ।।
ਚਿੱਤ ਉਦਾਸ, ਨ ਆਸ ਪਦਾਰਥ, ਦੋਸ ਵਿਕਾਰ, ਨ ਆਵਤ ਨੇਰੇ।
ਬੁੱਧ ਕਹੈ, ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ, ਸੁਭ ਹੈਂ ਯਿਹ ਲੱਛਨ, ਸੰਤਨ ਕੇਰੇ।।28।।

!! ਫੁਟਕਲ ਕਬਿੱਤ !!

ਕਬਿੱਤ - ਪੂਰਨ ਪ੍ਰਮ ਰੂਪ, ਅੰਦਰ ਅਨੂਪ ਤੇਰੇ, ਢੂੰਡੀਏ ਨ ਬਾਹਿਰ, ਝਾਤ ਅੰਦਰੇ ਹੀ ਪਾਈਏ। ਪਾਈਏ ਓਹ ਮੋਤੀ, ਜੋਤੀ ਜਿਸਦੀ ਪ੍ਰਕਾਸ ਰਹੀ, ਘੱਟਕੇ ਸਮੁੰਦਰ ਮੇਂ, ਗੋਤਾ ਜਬ ਲਾਈਏ। ਲਾਈਏ ਪ੍ਰੀਤ, ਰੀਤ ਪਾਈਏ ਮਾਹਬੂਬ ਵਾਲੀ, ਬਿਰਹੋਂ ਦੀ ਅਗਨ, ਪਲਕ ਮੇਂ ਬੁਝਾਈਏ। ਜਾਈਏ ਜੇ ਬਾਹਿਰ, ਨ ਪਾਇ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ, ਘਰ ਹੀ ਮੇਂ ਡੂੰਢ ਕੇ, ਪਿਆਰਾ ਗਲ ਲਾਈਏ।।1।।

ਕਬਿੱਤ - ਸੱਚ ਦੇ ਬਰਾਬਰ, ਨ ਝੂਠ ਵਡਿਆਈ ਪਾਵੇ, ਸੋਨੇ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਨ ਕੱਚ ਮੁੱਲ ਪਾਵੰਦਾ। ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਹੋਵੇ, ਸੱਚ ਬੋਲ ਕੇ ਵਿਹਾਰ ਕਰੋ, ਸੱਚ ਨੂੰ ਨ ਅੱਗ ਸਾੜੇ, ਚੋਰ ਨ ਚੁਰਾਵੰਦਾ।। ਝੂਠ ਦਾ ਰੁਪੱਯਾ, ਪੁੱਜੇ ਸੱਚ ਦੀ ਨ ਕੌਡੀ ਨਾਲ, ਸੱਚ ਸਦਾ ਉੱਜਲਾ, ਨ ਝੂਠਾ ਮੂੰਹ ਦਿਖਾਵੰਦਾ। ਸੱਚ ਸਿਰ ਸਿਹਰੇ, ਸਦਾ ਬੱਝਦੇ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ, ਲਾਹਨਤ ਦਾ ਤੌਕ, ਗਲ ਝੂਠ ਦੇ ਸੁਹਾਵੰਦਾ।।2।।

ਕਬਿੱਤ - ਅੰਨ ਹੁੰਦੇ ਘਰ, ਭੁੱਖੇ ਮਰਦੇ ਦਲਿੱਦੀ ਨੇ, ਪੀਸ ਔ ਪਕਾਇ, ਮੂੰਹ ਆਪਣੇ ਨ ਪਾਣ ਜੋ। ਖੂਹ ਪਾਸ ਹੁੰਦਿਆਂ, ਤਿਹਾਇ ਮਰ ਜਾਣ ਦੇਖੋ, ਡੋਲ ਅਤੇ ਜੇਵੜੀ, ਨ ਫੜਕੇ ਵਹਾਣ ਜੋ। ਨਦੀ ਵਿੱਚ ਬੇੜਾ ਡੁੱਬੇ, ਹਿੰਮਤੀ ਸੋ ਬੱਚ ਜਾਂਦੇ, ਰੁੜ੍ਹ ਜਾਂਦੇ ਸੋਈ, ਹੱਥ ਪੈਰ ਨ ਹਲਾਣ ਜੋ। ਓਹਨਾਂ ਤਾਈਂ ਕੌਣ, ਆ ਬਚਾਵੇ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ, ਆਪਣੀ ਮਦਦ ਕੀਤੀ, ਆਪ ਹੀ ਨ ਚਾਹਣ ਜੋ।।3।।

ਕਬਿੱਤ - ਜੋਰਾਵਰਾਂ ਨਾਲ, ਨਾਹੀਂ ਪੁੱਜਦੀ ਬਰਾਬਰੀ ਹੈ, ਸਦਾ ਨੁਕਸਾਨ, ਸਾਂਝ ਓਹਨਾਂ ਨਾਲ ਘੱਤਯਾਂ। ਅੱਗੋਂ ਦੀ ਜੇ ਲੰਘੀਏ, ਤਾਂ ਚੱਕ ਵੱਢੇ ਕੌੜ ਘੋੜਾ, ਪਿੱਛੋਂ ਦੀ ਜੇ ਲੰਘੀਏ, ਤਾਂ ਮਾਰਦਾ ਦੁਲੱਤਯਾਂ।। ਨੀਵੀਏਂ ਤਾਂ ਜੋਰਾਵਰ, ਪੈਰ ਦੇਇ ਲਤਾੜ ਦੇਂਦੇ, ਤਾਂ ਭੀ ਰਹਿਣ ਦੇਣ ਨ, ਜੇ ਹੋਵੀਏ ਅਵੱਤਯਾਂ। ਹੋਵੰਦਾ ਬਚਾ, ਦੂਰ ਰਹੀਏ ਜੇ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ, ਮੱਥਾ ਟੇਕ ਛੱਡੀਏ, ਜੀ ਦੇਖਕੇ ਕੁਪੱਤਯਾਂ।।4।।

ਕਬਿੱਤ - ਕਿਸੇ ਦੀ ਨ ਰੀਸ ਚੰਗੀ, ਕਰਨਾ ਨਿਬਾਹ ਭਲਾ, ਕਿਸੇ ਤਾਈਂ ਕਾਣਾ ਦੇਖ, ਆਪ ਅੰਨੇ ਬਣੋ ਨ। ਮਹਿਲ ਦੇਖ ਕਿਸੇ ਦਾ, ਨ ਫੂਕ ਦਿਓ ਕੁੱਲੀ ਤਾਈਂ, ਆਪਣੇ ਫਸਣ ਹਿੱਤ, ਆਪ ਜਾਲ ਤਣੋ ਨ। ਬਾਂਦਰਾਂ ਨੂੰ ਵੇਖਕੇ, ਨ ਨੱਚ ਪਵੇ ਉਠ ਵਾਂਗੂੰ, ਆਪਣੀ ਵਡਾਈ ਬੈਠ, ਬੈਠ ਮੂੰਹੋਂ ਭਣੋ ਨ। ਸਿੱਧੀ ਚਾਲੇ ਸਦਾ ਚੱਲੇ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ, ਮੰਦੀ ਰੀਸ ਕਰ, ਭਲਿਆਈ ਮੂਲ ਗਣੋ ਨ।।5।।

ਕਬਿੱਤ - ਛੋਟਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਰਲ, ਵੱਡੇ ਬਦਨਾਮ ਹੁੰਦੇ, ਪਾਜ਼ੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਰਲ, ਸੂਰਮੇ ਭੀ ਮਾਰੀਦੇ। ਬੇਰਾਂ ਕਰ ਇੱਟਾਂ ਪੈਣ, ਪੱਤਿਆਂ ਤੇ ਟਾਹਣੀਆਂ ਨੂੰ, ਲੁੱਚਿਆਂ ਦੇ ਸੰਗ, ਭਲੇ ਮਾਨਸ ਭੀ ਤਾੜੀਦੇ। ਛੋਟਿਆਂ ਦੇ ਕੰਮ ਸਦਾ, ਵੱਡਿਆਂ ਦੇ ਸਿਰ ਪੈਣ, ਮੰਦਾ ਹੋਵੇ ਕੁੱਤਾ, ਜੱਗ ਖਸਮਾਂ ਨੂੰ ਗਾਰੀ ਦੇ। ਸਿਰ ਦਾ ਹੀ ਗਹਿਣਾ ਸੋਹੇ, ਸਿਰ ਤੇ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ, ਕਾਗ ਹੰਸ ਹੋਵੇ ਨਾਹੀਂ, ਬੈਠਕੇ ਅਟਾਰੀ ਤੇ।।6।।

ਕਬਿੱਤ - ਵੱਡਿਆਂ ਦੀ ਤਾਂ ਹੀ, ਵਡਿਆਈ ਹੋਵੇ ਜੱਗ ਵਿੱਚ, ਛੋਟਿਆਂ ਦੇ ਔਗੁਣਾਂ ਨੂੰ, ਚਿੱਤ ਨਾਹੀਂ ਧਾਰਦੇ। ਘਾਸ ਨੂੰ ਪਹਾੜ ਸਦਾ, ਮੂੰਡ ਤੇ ਉਠਾਈ ਰਹਿੰਦੇ, ਮੀਂਹ ਦੀਆਂ ਬੂੰਦਾਂ ਤਾਈਂ, ਸਿਰ ਤੇ ਸਹਾਰਦੇ। ਆਪ ਦੁੱਖ ਝੱਲ ਕੇ, ਪੁਚਾਣ

ਲਾਭ ਲੋਕਾਂ ਤਾਈਂ, ਬੱਦਲ ਹੋ ਨੀਵੇਂ, ਕੰਮ ਫਿਰਦੇ ਸਵਾਰਦੇ। ਰੁੱਖ ਫਲ ਪਾ ਕੇ, ਨੀਵੇਂ ਹੁੰਦੇ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ, ਬਿਨ੍ਹਾਂ ਫਲੋਂ ਉੱਚਾ ਬਾਂਸ, ਲੋਕ ਫਿਟਕਾਰਦੇ।।7।।

ਕਬਿੱਤ - ਬੁਰਿਆਂ ਦੇ ਸੰਗ ਤੋਂ, ਹਮੇਸ਼ਾ ਰਹੋ ਸੰਗਦੇ ਹੀ, ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਚਿੱਟੇ ਕੱਪੜੇ ਨੂੰ, ਦਾਗ ਲੱਗ ਜਾਇਗਾ। ਕੋਲਿਆਂ ਦੀ ਕਰਕੇ, ਦਲਾਲੀ ਮੂੰਹ ਕਾਲਾ ਹੋਏ, ਬੈਠੀਏ ਲੋਹਾਰ ਪਾਸ, ਕੱਪੜਾ ਜਲਾਇਗਾ।। ਗਾਂਧੀ ਪਾਸ ਬੈਠਿਆਂ, ਸ਼ਰਾਬ ਭੀ ਹੋ ਦੁੱਧ ਜਾਵੇ, ਠੇਕੇ ਉੱਤੇ ਦੁੱਧ ਭੀ, ਸ਼ਰਾਬ ਦਿਰਸਾਇਗਾ। ਭਲੀ ਬੁਰੀ ਸੰਗਤ ਦਾ, ਫਲ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ, ਭਲਾ ਅਤੇ ਬੁਰਾ, ਝੱਬ ਅਸਰ ਪੁਚਾਇਗਾ।।8।।

ਕਬਿੱਤ - ਝੂਠ ਸੱਚ ਨਾਲੋਂ, ਬਹੁਤਾ ਹੋਵਦਾ ਏ ਸ਼ੇਖੀਖੋਰਾ, ਝੂਠ ਸਦਾ ਹੋਲਾ, ਸੱਚ ਹੋਵੰਦਾ ਰੰਭੀਰ ਜੀ। ਪਰਖਨੇ ਦੇ ਸਮੇਂ, ਮੂੰਹ ਝੂਠ ਦਾ ਹੋ ਕਾਲਾ ਜਾਇ, ਸੱਚ ਖਾ ਕੇ ਤਾਉ, ਹੁੰਦਾ ਉੱਜਲਾ ਅਖੀਰ ਜੀ। ਖੱਖੜੀਆਂ ਅੱਕਾਂ ਦੀਆਂ, ਅੰਬਾਂ ਦਾ ਨ ਮੁੱਲ ਪਾਉਣ, ਹੋਣ ਧਰਕੋਨੇ, ਨਾਹੀ ਦਾਖ ਤੇ ਅੰਜੀਰ ਜੀ। ਸੱਚ ਦਾ ਹੈ ਮੁੱਲ, ਸੱਚੀ ਖੁਸ਼ੀ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ, ਝੂਠ ਤਾਈਂ ਲਾਹਨਤ ਹੈ, ਸੁਣੋ ਮੇਰੇ ਵੀਰ ਜੀ।।9।।

ਕਬਿੱਤ - ਆਪਣਿਆਂ ਨਾਲ, ਜਦ ਤੱਕ ਨ ਵਗਾੜ ਹੋਵੇ, ਬਾਹਰੋਂ ਕੋਈ ਵੈਰੀ, ਆਕੇ ਦੁੱਖੜਾ ਪੁਚਾਇ ਨ। ਅੰਦਰ ਦਾ ਰੋਗ, ਜਦ ਤੱਕ ਰਹੇ ਅੰਦਰੇ ਹੀ, ਬਾਹਰੋਂ ਆ ਬਿਮਾਰੀ, ਕੋ ਸਰੀਰ ਨੂੰ ਦਬਾਇ ਨ। ਪਏ ਨ ਕੁਹਾੜੇ ਵਿੱਚ ਲੱਕੜ ਦਾ ਦਸਤਾ ਜੇ, ਤਦੋਂ ਤੱਕ ਜੰਗਲ ਦਾ ਕੁਝ ਉਹ ਗਵਾਇ ਨ। ਘਰ ਗਿਆ ਪਾਟ ਮੋਇਆ ਦਹਿਸਰ (ਰਾਵਣ) ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ, ਆਪਣੀਆਂ ਬਾਂਹਾਂ ਕੋਈ ਆਪ ਹੀ ਤੁੜਾਇ ਨ।।10।।

ਕਬਿੱਤ - ਨੀਚਾਂ ਦਾ ਸੁਭਾਉ ਨੀਚ ਕਰਨੇ ਹੀ ਕੰਮ ਉਹਨਾਂ, ਵੇਖਕੇ ਪਗਾਇ ਸੁੱਖ
ਨੀਚ ਨਾਹੀ ਜਰਦੇ। ਮੱਖੀ ਆਪ ਮਰੇ ਘਿਓ ਨਾਸ ਕਰੇ ਦੂਸਰੇ ਦਾ, ਈਰਖਾ
ਦੀ ਅੱਗ ਵਿੱਚ ਨੀਚ ਸਦਾ ਸੜਦੇ। ਆਪ ਨਹੀਂ ਖਾਂਦੇ ਖਾਣ ਦੇਵੰਦੇ ਨ
ਦੂਜਿਆਂ ਨੂੰ, ਭਲਿਆਂ ਦੀ ਨਿੰਦਾ ਕਰ ਭਾਰ, ਸਿਰ ਧਰਦੇ। ਨੀਚਾਂ ਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ
ਤੋਂ ਲਾਂਭ ਹੋ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ, ਬੁਧਵਾਨ ਆਦਮੀ ਵਿਹਾਰ ਸਭ ਕਰਦੇ।।11।।

ਕਬਿੱਤ - ਮੱਤ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਵੈਰੀ ਚੰਗਾ ਮਾਉਂ ਚੰਦੀ ਤੋਂ, ਪੇਟੋਂ ਜਣ ਬੱਚੇ ਜੋ
ਕੁਮੱਤ ਹੈ ਸਿਖਾਵੰਦੀ। ਮੂਰਖ ਔਲਾਦ ਵਾਲੀ ਮਾਂ ਤੋਂ ਚੰਗੀ ਸੱਪਨੀ ਹੈ, ਆਪਣੇ ਹੀ
ਜਣ ਬੱਚੇ ਆਪ ਹੀ ਜੋ ਖਾਵੰਦੀ। ਮਾਂ ਦੀ ਗੋਦੋਂ ਵਿਗੜੀ ਔਲਾਦ ਮੁੜ
ਸੌਰਦੀ ਨ, ਫੇਰ ਵਿੱਦਯਾ ਅਸਰ ਨਾਹੀਂ ਪਾਵੰਦੀ। ਜੰਮ ਪਾਲ ਛੱਡਣੇ
ਇਹ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ, ਭਲੀ ਬੁਰੀ ਅਨਸਾ ਨੂੰ ਮਾਂ ਹੀ ਬਨਾਵੰਦੀ।।12।।

ਕਬਿੱਤ - ਘੋੜੀ ਦੀ ਜੇ ਪੂਛ ਵੱਡੀ ਆਪਣਾ ਹੀ ਪਿੱਛਾ ਕੱਜੂ, ਸ਼ੂਮ ਪਾਸ ਧਨ
ਲਾਭ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਨ ਪਾਈ ਦਾ। ਸੋਨੇ ਦਾ ਸੁਮੇਰ ਹੱਥ ਕਿਸੇ ਦੇ ਨ ਕੁਝ ਦੇਵੇ,
ਖਾਰਾ ਹੈ ਸੁਮੰਦ ਪਾਣੀ ਪੀ ਕੇ ਮਰ ਜਾਈ ਦਾ। ਦਾਤਾ ਵਾਂਗ ਖੂਹ ਦੇ ਸਵਾਰੇ
ਕੰਮ ਸਾਰਿਆਂ ਦੇ, ਥੋੜ੍ਹਾ ਧਨ ਪਾਣੀ ਥਾਂ ਥਾਂ ਤੇ ਸਲਾਹੀ ਦਾ। ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ
ਵਿੱਚ ਓਹੋ ਵੱਡਾ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ, ਥੋੜ੍ਹਾ ਬਹੁਤਾ ਲਾਭ ਜਿਸ ਪਾਸ ਤੋਂ
ਉਠਾਈ ਦਾ।।13।।

ਕਬਿੱਤ - ਹਿੰਮਤ ਨੂੰ ਹਾਰ ਕੇ ਵਿਗਾੜ ਲਈਦੇ ਕੰਮ ਸਾਰੇ, ਬਿਨ੍ਹਾਂ ਖੂਹ ਖੋਦੇ
ਜਲ ਧਰਤੀ ਚੋਂ ਪਾਇ ਕੌਣ। ਰਗੜੇ ਬਗੈਰ ਅੱਗ ਲੱਕੜਾਂ ਚੋਂ ਨਿਕਲੇ ਨ,
ਬਿਨ੍ਹਾਂ ਕੋਹਲੂ ਪੀੜੇ ਤੇਲ ਤਿਲਾਂ ਵਿਚੋਂ ਪਾਇ ਕੌਣ। ਫੁੱਟ ਜਾਇ ਬੇੜਾ ਤਦ
ਬਿਨ੍ਹਾਂ ਉਪਰਾਲਾ ਕੀਤੇ, ਡੁੱਬ ਮੰਝ ਧਾਰ ਮਰੇ ਪਾਰ ਆ ਲੰਘਾਇ ਕੌਣ।
ਆਪਣੀ ਨ ਆਪ ਕਰੇ ਮਦਦ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ, ਡਿੱਗੇ ਪਿਆਂ ਤਾਈਂ ਬਾਹੋਂ
ਫੜਕੇ ਉਠਾਇ ਕੌਣ।।14।।

ਕਬਿੱਤ - ਆਪਣੀ ਬੀਮਾਰੀ ਦੀ ਜੇ ਰੋਗੀ ਨ ਪੁਕਾਰ ਕਰੇ, ਬਿਨ੍ਹਾਂ ਪੁੱਛੇ ਵੈਦ
ਆਣ ਔਖਧੀ ਖੁਲਾਇ ਨ। ਮੌਤੋਂ ਡਰ ਮਾਰੇ ਨ ਸਮੁੰਦ ਵਿੱਚ ਗੋਤਾ ਜੇਹੜਾ,
ਰਤਨ ਅਮੋਲ ਮੋਤੀ ਬਾਹਰ ਬੈਠਾ ਪਾਇ ਨ। ਕਵੀ ਜੇ ਨ ਬੈਠ ਕਰ ਜਿਗਰ
ਦਾ ਖੂਨ ਪੀਵੇ, ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਦਿਲ ਘਰ ਆਪਣਾ ਬਨਾਇ ਨ। ਆਪਣਿਆਂ ਪੈਰਾਂ
ਤੇ ਜੋ ਉਠੇ ਨ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ, ਡਿਗਦੇ ਨੂੰ ਡੇਗੇ ਜੱਗ ਪਕੜ ਉਠਾਇ ਨ।।15।।

ਕਬਿੱਤ - ਘਰ ਹੋਵੇ ਬਿਤ ਮਿੱਤ ਬਣਦੇ ਅਨੇਕ ਆਏ, ਘੇਰ ਘੇਰ ਬੈਠਦੇ ਖੁਸ਼ਾਮਦੀ ਆ ਸੁੱਖ ਵਿੱਚ। ਤੇਰੇ ਤਾਂ ਪਸੀਨੇ ਥਾਂ ਖੂਨ ਅਸੀਂ ਡੋਲੀਏ ਜੀ, ਕਹਿਣ ਤਦ ਤੱਕ ਜਦ ਪੈਂਦਾ ਰਹੇ ਸੁੱਖ ਵਿੱਚ। ਸੁਖ ਵਿੱਚ ਯਾਰ ਦੀ ਪਛਾਣ ਨ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ, ਨਾਰੀ ਔਰ ਮਿੱਤ ਦੀ ਪਛਾਣ ਹੁੰਦੀ ਭੁੱਖ ਵਿੱਚ। ਖਾਣੇ ਦੇ ਤਾਂ ਮਿੱਤ੍ਰਾਂ ਦੀ ਬੁੜ ਨਹਿੰ ਜੱਗ ਮਹਿੰ, ਅਸਲੀ ਤਾਂ ਮਿਤ੍ਰ ਜੋ ਕੰਮ ਆਵੇ ਦੁੱਖ ਵਿੱਚ।।16।।

ਕਬਿੱਤ - ਘਰ ਦੇ ਸਮਾਨ ਨ ਜਹਾਨ ਵਿਚ ਥਾਨ ਕੋਈ, ਘਰ ਜਿਹਾ ਸੁੱਖ ਹੋਰ ਕਿਤੇ ਨ ਪਛਾਣੀਏਂ। ਮਿੱਠੀ ਬੋਲੀ ਨਾਰ ਪੁੱਤ ਆਗਯਾ ਸੁ ਕਾਰ ਹੋਵੇ, ਜੀਆਂ ਦਾ ਪਯਾਰ ਦੁੱਖ ਵੈਰ ਨ ਨਸ਼ਾਨੀਏਂ। ਇਹੋ ਹੈ ਸੁਵ੍ਰਗ ਇਹਦੇ ਉਲਟ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ, ਦੋਜ਼ਖ ਪਛਾਨ ਜਿੱਥੇ ਫੁੱਟ ਵੈਰ ਧਾਨੀਏਂ। ਜਿੱਥੇ ਇਤਫ਼ਾਕ ਤਿੱਥੇ ਸੁਖ ਵੱਸੇ ਰਾਤ ਦਿਨ, ਬੇਇਤਫ਼ਾਕੀ ਮੂਲ ਦੁਖ ਦਾ ਹੀ ਜਾਨੀਏਂ।।17।।

ਕਬਿੱਤ - ਜੀਆਂ ਦਾ ਪਿਆਰ ਸਤਕਾਰ ਵੱਡੇ ਛੋਟਿਆਂ ਦਾ, ਸੇਵਾ ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ ਜੀ ਦੀ ਪੁੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਪਿਆਰੀ ਜਹਿੰ। ਆਇ ਗਏ ਸਾਧ ਸੰਤ ਸੇਵ ਪੂਜ ਕੁਲ ਇਸ਼ਟ, ਵੱਡੇ ਛੋਟੇ ਇਕ ਦੂਸਰੇ ਦੇ ਹਿਤਕਾਰੀ ਜਹਿੰ। ਭਗਤੀ ਪ੍ਰੇਮ ਸੇਵਾ ਗੁਣ ਇਹ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ, ਹੋਰ ਜਾਨ ਪਤੀਬ੍ਰਤ ਵੱਸਦੀ ਹੈ ਨਾਰੀ ਜਹਿੰ। ਓਹੋ ਹੈ ਸੂਰਗ ਭਾਈ ਹੋਰ ਕਿੱਥੇ ਭਾਲੀਏ ਜਾ, ਜਿਸ ਘਰ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਜੀਵ ਭੀ ਵਿਕਾਰੀ ਨਹਿੰ।।18।।

ਕਬਿੱਤ - ਕਾਬਲ ਦੇ ਵਿੱਚ ਹੋਏ ਸੇਬ ਤੇ ਅੰਗੂਰ ਸੁਣ, ਖੁਸ਼ੀ ਹੋ ਕੇ ਝੋਲੀ ਵਿਚੋਂ ਬੇਰ ਨਾਹੀਂ ਸੁੱਟੀਏ। ਵੇਖ ਕੇ ਸ਼ਰੀਕਾਂ ਘਰ ਮੁੰਡੇ ਸੋਹਣੇ ਖੇਡਦੇ ਤਾਂ, ਆਪਣੇ ਕੁਸੋਹਣਯਾਂ ਦਾ ਗਲ ਨਾਹੀਂ ਘੁੱਟੀਏ। ਸੋਚ ਕੇ ਨਤੀਜਾ ਕੰਮ ਕਰੀਏ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ, ਫਸ ਦੁੱਖਾਂ ਵਿੱਚ ਫੇਰ ਐਵੇਂ ਨਹੀਂ ਛੁੱਟੀਏ। ਕਾਹਲੀ ਅੱਗੇ ਟੋਏ ਸਦਾ ਆਖਦੇ ਦਾਨਾ ਸਾਰੇ, ਅਗਲਾ ਸੰਭਾਲ ਪੈਰ ਫੇਰ ਪਿੱਛੋਂ ਪੁਟੀਏ।।19।।

ਕਬਿੱਤ - ਸੁਖ ਸੰਤੋਖ ਮਾਹਿੰ, ਦੁਖ ਹੈ ਬੇਸਬਰੀ ਮੇਂ, ਪਿੱਛੇ ਲੱਗ ਤ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਦੇ, ਥਾਂ ਥਾਂ ਨ ਡੋਲੀਏ। ਡੋਲੀਏ ਨ ਦੇਖਕੇ, ਪਰਾਯਾ ਧਨ ਧਾਮ ਭਾਈ, ਬੀਜਆ ਜੋ ਬੀਜ ਸੋਈ, ਆਨ ਪਿਆ ਝੋਲੀ ਏ। ਲਏ ਪਾ ਕਰਮਾਂ ਦੇ, ਫਲ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ, ਦੂਸਰੇ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ ਦੇਇ, ਅਨਰਥ ਕਾਹਨੂੰ ਤੋਲੀਏ। ਤੋਲੀਏ ਸਦਾ ਹੀ ਪੂਰਾ, ਡੋਲੀਏ ਨ ਸਤ ਛੋੜ, ਸਾਰਾ ਜਗ ਆਪਣਾ ਜੇ, ਮਿੱਠਾ ਮੂੰਹੋਂ ਬੋਲੀਏ।।20।।

ਕਬਿੱਤ - ਉੱਚਾ ਹੰਕਾਰ ਵਿੱਚ, ਬਾਂਸ ਫਲੋਂ ਖਾਲੀ ਰਿਹਾ, ਉੱਚਾ ਟਿੱਬਾ ਪਾਣੀ ਦੀ, ਨ ਬੂੰਦ ਠਹਿਰਾਂਵਦਾ। ਉੱਚਾ ਹੋਯਾ ਬੱਦਲ, ਨ ਵੱਸਦਾ ਹੈ ਕਦੇ ਭਾਈ, ਉੱਚਾ ਰੁੱਖ ਸਿੰਬਲ ਦਾ, ਫਲ ਨ ਥਿਆਂਵਦਾ। ਉੱਚਾ ਹੰਕਾਰੀ, ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਆਦਮੀ ਜੋ, ਜੱਗ ਵਿੱਚ ਕਦੇ, ਵਡਿਆਈ ਨਾਹੀਂ ਪਾਂਵਦਾ। ਟਿੱਬਿਆਂ ਤੋਂ ਪਾਣੀ, ਰੁੜ੍ਹ ਨੀਵੀਂ ਥਾਈਂ ਠਹਿਰਦਾ ਆ, ਗੇਂਦ ਜਾ ਕੇ ਉੱਚਾ, ਮੁੜ ਧਰਤੀ ਤੇ ਆਂਵਦਾ।।21।।

ਕਬਿੱਤ - ਜਿੱਥੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨਾਹੀਂ, ਬੋਲੀਏ ਵਿਚਾਰ ਓਥੇ, ਦੂਸਰੇ ਦੇ ਕੰਮ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਨ ਦੀਜੀਏ। ਦੀਜੀਏ ਨ ਰਾਹ ਜਾਂਦੇ, ਵੇਲਨੇ ਦੇ ਵਿੱਚ ਹੱਥ, ਸਮਝ ਵਿਚਾਰ ਕਿਸੇ ਕੰਮ ਤਾਈਂ ਕੀਜੀਏ। ਕੀਜੀਏ ਨ ਕਾਹਲੀ, ਠਹਿਰ ਸੋਚੀਏ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ, ਕਾਹਲੀ ਅੱਗੇ ਟੋਏ, ਮੁੜ ਡਿੱਗ ਪਛੁੱਟੀਜੀਏ। ਜਿਸਦਾ ਨਤੀਜਾ ਅੰਤ, ਦਿਸਦਾ ਖਰਾਬ ਹੋਵੇ, ਓਸ ਕੰਮ ਵਿਚ ਹਿੱਸਾ, ਕਾਹਨੂੰ ਫੇਰ ਲੀਜੀਏ।।22।।

ਕਬਿੱਤ - ਜਿੰਨਾ ਹੋਵੇ ਵਿੱਤ, ਕੰਮ ਓਤਨਾ ਹੀ ਕਰੋ ਚੰਗਾ, ਵਿੱਤੋਂ ਬਾਹਰਾ ਕੰਮ ਕੀਤਾ, ਅੰਤ ਨੂੰ ਖਵਾਰੀ ਦੇ। ਖਰਾਂ ਦੇ ਦੁਲੱਤਿਆਂ ਨੂੰ, ਖਰ ਹੀ ਸਹਾਰਦੇ ਨੇ, ਹਾਥੀਆਂ ਤੋਂ ਹਾਥੀਆਂ ਦੇ, ਭਾਰ ਹੀ ਸਹਾਰੀ ਦੇ। ਜ਼ੋਰਾਵਰਾਂ ਨਾਲ ਰੀਸ, ਪੁੱਜੇ ਨ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ, ਮੁਰਗਾ ਸੋ ਕਿਵੇਂ, ਨਾਲ ਹੰਸਾਂ ਦੀ ਉਡਾਰੀ ਦੇ। ਸ਼ੇਖੀ ਖੋਰੇ ਹੋਛੇ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਦਿਖਾਵੇ ਦੇ ਜੋ, ਦੁਖੀ ਹੁੰਦੇ ਅੰਤ, ਵਿੱਚ ਫਸ ਕੇ ਲਾਚਾਰੀ ਦੇ।।23।।

ਕਬਿੱਤ - ਪੜਦਾ ਨ ਕੋਈ ਹੈ, ਕੰਗਾਲਤਾ ਦੇ ਸਿਰ ਉੱਤੇ, ਹੁਕਮ ਤੇ ਦੌਲਤ ਦਾ, ਪੜਦਾ ਹੈ ਭਾਰਾ ਜੀ। ਮਾੜੇ ਦਾ ਨ ਚੰਗਾ ਕੀਤਾ, ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰ ਆਵੇ, ਤਕੜੇ ਦਾ ਪਾਪ, ਕਦੇ ਕਿਸੇ ਨ ਉਘਾਰਾ ਜੀ। ਮਾੜੇ ਦੀ ਚਾਦਰ ਦਾ, ਦਾਗ ਸਾਰੇ ਦੇਖਦੇ ਨੇ, ਤਕੜੇ ਦਾ ਮੂੰਹ ਕਾਲਾ, ਕਿਸੇ ਨ ਨਿਹਾਰਾ ਜੀ। ਮਾੜਾ ਦਰਗਾਹ ਵਿੱਚ, ਤਕੜਾ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ, ਤਕੜਾ ਸੋ ਪਾਪੀ, ਜਾਇ ਅੰਤ ਫਿਟਕਾਰਾ ਜੀ।।24।।

ਕਬਿੱਤ - ਮੂਰਖਾਂ ਦੇ ਸੰਗ ਕਰ, ਤੰਗ ਹੁੰਦੇ ਬੁਧਵਾਨ, ਮੂਰਖਾਂ ਦੀ ਯਾਰੀ ਭੀ ਖੁਆਰੀ ਦਾ ਹੈ ਮੁੱਢ ਵੀਰ। ਬੇਰੀ ਅਤੇ ਕੇਲੇ ਦਾ, ਮਿਲਾਪ ਜਾਣ ਮੂਰਖਾਂ ਦਾ, ਹਿਤ ਨਾਲ ਮਿਲੇ ਭੀ, ਓਹ ਦੇਵਦੇ ਸਰੀਰ ਚੀਰ। ਹਾਂ ਨਾਲ ਹਾਂ ਮੇਲ, ਲੰਘ ਜਾਂਦਾ ਝੱਟ ਕੁਛ, ਨਾਂਹ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ, ਮੂਰਖਾਂ ਨੂੰ ਵੱਜੇ ਤੀਰ। ਡੁੱਬਦਿਆਂ ਮੂਰਖਾਂ ਦੀ, ਫੜੀਏ ਜੇ ਬਾਂਹ ਭਾਈ, ਮੰਨਣ ਅਹਿਸਾਨ ਨਾਹੀਂ, ਉਲਟੇ ਹੋ ਪੈਣ ਕੀਰ।।25।।

ਕਬਿੱਤ - ਮੂਰਖ ਦੀ ਯਾਰੀ, ਭੈੜੇ ਟੱਟੂ ਦੇ ਸਮਾਨ ਜਾਣ, ਪਿੱਛੋਂ ਦੀ ਦੁਲੱਤੇ ਮਾਰੇ, ਅੱਗੋਂ ਫੜੇ ਵੱਢਦਾ। ਮੂਰਖਾਂ ਦਾ ਹਾਸਾ ਭੀ ਤਾਂ, ਉਠ ਦੇ ਹੈ ਨਾਚ ਵਾਂਗੂੰ, ਵੈਰ ਪਿਆ ਮੂਰਖ ਭੀ, ਪਿੱਛਾ ਨਾਹੀਂ ਛੱਡਦਾ। ਮੂਰਖ ਦੀ ਖੁਸ਼ੀ ਵੈਰ, ਦੋਵੇਂ ਦੁਖਦਾਇਕ ਨੇ, ਉਤਰਨਾ ਚੜ੍ਹਨਾ, ਪਹਾੜ ਸੰਦੀ ਖੱਡ ਦਾ। ਚਤਰ ਸਿਆਣਾ ਓਹੋ ਪੁਰਖ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ, ਮੂਰਖਾਂ ਤੋਂ ਕਿੱਲਾ, ਹੋ ਪਰੇਰੇ ਜ਼ਰਾ ਗੱਡਦਾ।।26।।

(ਕਵੀ ਦੀ ਬੇਨਤੀ)

ਇਹ “ਗਯਾਨ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਗ੍ਰੰਥ” ਸੋਹਣਾ, ਸ਼ੌਕ ਦਿਲ ਦੇ ਨਾਲ ਬਣਾਯਾ ਏ ਝੋੜੇ ਬਹੁਤ ਲੰਮੇ ਚੌੜੇ ਛੇੜ ਕਰਕੇ, ਮਨ ਆਪਣੇ ਤਾਈਂ ਸਮਝਾਯਾ ਏ ਮੱਤਾਂ ਆਪਣੇ ਮਨ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਨੇ, ਤੀਰ ਅਸਲ ਨਸ਼ਾਨੇ ਤੇ ਲਾਯਾ ਏ ਗੁੱਝੇ ਗੁਣ ਉਛਾਲ ਕੇ ਬਾਹਿਰ ਕੱਢੇ, ਗੋਤਾ ਦਿਲ ਦਰਯਾ ਲਗਾਯਾ ਏ ਤਿੰਨ ਪੈਂਤੀਆਂ ਤੇ ਤੀਹ ਬੈਂਤ ਸੋਹਣੇ, ਰਾਗ ਇਸ਼ਕ ਹਕੀਕੀ ਦਾ ਗਾਯਾ ਏ ਸ਼ੌਕ ਹੱਕ ਦੇ ਤਾਲਬਾਂ ਲਈ ਜਾਣੋਂ, ਤੋਹਫ਼ਾ ਨਵਾਂ ਬਣਾ ਦਿਖਾਯਾ ਏ ਰਾਜਨੀਤ ਦੇ ਅੰਗ ਭੀ ਭਰੇ ਸੋਹਣੇ, ਮੂੜ੍ਹਾਂ ਸਿੱਧਿਆਂ ਤਈਂ ਸਿਖਾਯਾ ਏ ਦੁਖ ਰੋ ਕੇ ਕਲਮ ਦੇ ਰਾਸਤੇ ਜੀ, ਦਰਦ ਆਪਣੇ ਦਿਲੋਂ ਗਵਾਯਾ ਏ ਇਹਦਾ ਹੱਕ ਨ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਹੈ ਦਿੱਤਾ, ਸਿਰਫ਼ ਆਪਣੇ ਪਾਸ ਰਖਾਯਾ ਏ ਮੇਰੀ ਆਗਿਆ ਬਿਨ੍ਹਾਂ ਨ ਕੋਈ ਛਾਪੇ, ਲਿਖ ਸਭ ਤਾਈਂ ਸਮਝਾਯਾ ਏ ਜਿਵੇਂ ਬਣ ਆਯਾ ਮੈਂ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ, ਹੋਣਾ ਭੁੱਲ ਦਾ ਮੈਂ ਬਖਸ਼ਾਯਾ ਏ ਮੰਦਾ ਚੰਗਾ ਜੋ ਇਹੋ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘਾ, ਕਰ ਪਾਜ ਨ ਕੁਝ ਜਤਾਯਾ ਏ

(ਕਵੀ ਦਾ ਪਤਾ)

ਲਾ ਮਕਾਨ, ਮਕਾਨ ਹੈ ਸ਼ਾਇਰਾਂ ਦਾ, ਨਾਮ ਸ਼ਹਿਰ ਦਾ ਬੇ ਮਸਾਲ ਸਮਝੋ ਮਹੱਲੇ ਅਗਮ ਪੁਰੇ ਵਿਚ ਵੱਸਦੇ ਹਾਂ, ਜਿੱਥੇ ਖੋਫ਼ ਨ ਰਤੀ ਰਵਾਲ ਸਮਝੋ ਡਾਕੂ, ਚੋਰ, ਬਦਮਾਸ਼ ਦੀ ਪਹੁੰਚ ਨਾਹੀਂ, ਸੌਂਦੇ ਮਸਤ ਹੋ ਮੌਜ ਦੇ ਨਾਲ ਸਮਝੋ ਸ਼ਾਹੂਕਾਰ ਸਾਰੇ ਓਥੇ ਵੱਸਦੇ ਨੇ, ਨਜ਼ਰ ਆਵੰਦਾ ਨਹੀਂ ਕੰਗਾਲ ਸਮਝੋ ਜਿਧਰ ਮੌਜ ਸਾਡੀ ਅਸੀਂ ਸੈਰ ਕਰਦੇ, ਰੋਕੇ ਕੋਈ ਨ ਕਰ ਖਿਆਲ ਸਮਝੋ ਠਾਣੇਦਾਰ ਹਾਕਮ ਬੱਧੀ ਹੱਥ ਖਲੋ, ਵਾਂਗ ਟਹਿਲੀਆਂ ਦੇ ਕੋਤਵਾਲ ਸਮਝੋ ਨਾਲ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਦੇ ਬਣ ਆਈ ਚੰਗੀ, ਡਰਦਾ ਕੌਣ ਕਰੇ ਕੀਲ ਕਾਲ ਸਮਝੋ ਸਾਨੂੰ ਮਿਲਣਾ ਜਿਸ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘਾ, ਸਾਡੇ ਸ਼ਹਿਰ ਆਵੇ ਘਾਲਾਂ ਘਾਲ ਸਮਝੋ

(ਗ੍ਰੰਥ ਸਮਾਪਤ ਹੋਣ ਦੀ ਤਾਰੀਖ)

- ਦੋਹਿਰਾ - ਉੱਨੀ ਸੌ ਹੈ ਤਿਹੱਤ੍ਰਵਾਂ, ਹਾੜ ਅੰਤ ਪੱਖ ਜਾਨ।
ਸੋਲਾਂ ਸੰਨ ਹੈ ਈਸਵੀ, ਸ਼ੁਰੂ ਜੁਲਾਈ ਮਾਨ।।
- ਦੋਹਿਰਾ - ਫਤਹ ਗੜ੍ਹ ਦੀ ਛਾਵਨੀ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਸੁ ਫਰਖਾ ਬਾਦ।
ਹੈ ਗ੍ਰੰਥ ਇਹ ਲਿਖਿਆ, ਸਮਾਂ ਰਹੇਗਾ ਯਾਦ।।
- ਦੋਹਿਰਾ - ਪੜ੍ਹੇ ਸੁਣੇ ਜੋ ਏਸ ਨੂੰ, ਅਤਿ ਹੀ ਪ੍ਰੀਤ ਲਗਾਇ।
ਮਨ ਵਸ ਕਰ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ, ਅੰਤ ਪਰਪਦ ਪਾਇ।।
- ਦੋਹਿਰਾ - ਮੈਂ ਤਾਂ ਭੁੱਲਣ ਹਾਰ ਹਾਂ, ਭੁੱਲਾਂ ਕਰਾਂ ਅਨੇਕ।
ਸੰਤ ਸੁਧਾਰਨ ਭੁੱਲਿਆਂ, ਮੈਂ ਇਹ ਪਕੜੀ ਟੇਕ।।

ਦਾਸ - ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਗਯਾਨੀ ਕਲਾਸਵਾਲੀਆ
ਗ੍ਰੰਥੀ 47 ਸਿੱਖ ਪਲਟਨ
